

INA

GODIŠNJE IZVJEŠĆE 2013.

SADRŽAJ

INA

NAŠE POSLOVANJE

FINANCIJSKO I OPERATIVNO POSLOVANJE

ODRŽIVI RAZVOJ, ZAŠTITA ZDRAVLJA, SIGURNOSTI I OKOLIŠA (ZZSO)

KORPORATIVNO UPRAVLJANJE

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI I IZVJEŠĆE REVIZORA ZA 2013. GODINU

- 04 INA Grupa ukratko
06 INA u zajednici
07 Ključni finansijski i operativni pokazatelji
10 Pismo predsjednika Uprave
12 Makroekonomski pregled
- 16 Istraživanje i proizvodnja
23 Rafinerije i marketing
27 Trgovina na malo
30 Korporativno i ostalo
- 34 Analiza poslovanja
35 Sažetak rezultata poslovanja u 2013. godini
36 Istraživanje i proizvodnja – pregled poslovanja
37 Rafinerije i marketing (uključujući Trgovinu na malo) – pregled poslovanja
39 Kapitalna ulaganja
40 Bilanca – INA Grupa
43 Račun dobiti i gubitka – INA Grupa
45 Novčani tijek – INA Grupa
45 Upravljanje rizicima
47 Ključni operativni podaci INA Grupe
- 52 Održivi razvoj (OR)
55 Okolišni pokazatelji – usklađenost
57 Zaštita zdravlja i sigurnost
61 Upravljanje kvalitetom
- 68 Uprava
70 Izvršni direktori
72 Informacije o kompaniji i dioničarima
73 Očekivani razvoj
- 78 INA-Industrija nafte, d.d. –
Izvješće neovisnog revizora
80 Konsolidirani i nekonsolidirani finansijski
izvještaji za 2013. godinu
96 Bilješke uz finansijske izvještaje

INA

NAŠE POSLOVANJE

FINANCIJSKO I
OPERATIVNO POSLOVANJE

ODRŽIVI RAZVOJ

KORPORATIVNO UPRAVLJANJE

INA je srednje velika europska naftna kompanija. S 13.460 zaposlenih i EBITDA u iznosu od 3.672 milijuna kuna, INA ima vodeću ulogu u naftnom i plinskom poslovanju u Hrvatskoj, uključujući istraživanje i proizvodnju, preradu nafte i distribuciju naftnih derivata te značajnu ulogu na regionalnom tržištu motornih goriva.

Na kraju 2013. godine INA je raspolagala s 251 milijuna boe dokazanih i vjerovatnih rezervi ugljikovodika uz proizvodnju ugljikovodika od 40,2 tisuća boe dnevno (godišnji prosjek). Rafinerije nafte Rijeka i Sisak, u 2013. godini proizvele su 3,7 milijuna tona naftnih derivata. Segment djelatnosti Trgovina na malo, na dan 31. prosinca 2013., upravljao je mrežom od 444 benzinske postaje.

NAŠE KLJUČNE AKTIVNOSTI UKRATKO

Segment djelatnosti Istraživanje i proizvodnja nafte i plina bavi se istraživanjem, razradom i proizvodnjom nafte i prirodnog plina u Hrvatskoj i inozemstvu. Od svog osnivanja pa do danas INA Grupa je bila uključena u aktivnosti istraživanja i proizvodnje u 20 država. Segment djelatnosti Rafinerije i marketing nositelj je poslova nabave i prerade nafte te proizvodnje, distribucije i prodaje naftnih derivata na domaćem i inozemnim tržištima. Upravlja s dvije rafinerije nafte u Hrvatskoj, smještene u Rijeci i Sisku. Rafinerija nafte u Rijeci je srednje veličine i smještena je na obali s pristupom luci i naftovodu, dok je Rafinerija nafte Sisak smještena u blizini glavnog grada, područja s najvećom potrošnjom naftnih derivata u zemlji. Proteklih godina provodio se opsežan program razvoja rafinerijskog sustava, u sklopu kojeg je bilo nekoliko ključnih projekata kao što su sustav za hidrokreking u Rijeci i postrojenje za izomerizaciju u Sisku.

Segment djelatnosti Trgovina na malo upravlja regionalnom mrežom od 444 benzinske postaje, od kojih su 392 u Hrvatskoj i 52 u susjednim zemljama (Bosni i Hercegovini, Sloveniji i Crnoj Gori). Intenzivan razvoj maloprodajne mreže i projekt modernizacije "Plavi koncept" nastavljen je tijekom 2013. godine na brojnim lokacijama širom Hrvatske. Projekt "Plavi koncept" je uspostavljen kako bi ponudio vrhunske proizvode i vrhunsku uslugu kupcima na našim benzinskim postajama uz značajno poboljšanje vizualnog identiteta i tehničkih značajki. Do kraja 2013. godine, u sklopu projekta, modernizirano je ukupno 160 benzinskih postaja. Rezultat ovog projekta je upravljanje najvećom mrežom modernih benzinskih postaja u Hrvatskoj.

Vođeni uvjerenjem kako uspješna kompanija mora znati integrirati gospodarske, ekološke i društvene čimbenike u svoje poslovanje, u Ini su ti principi primjenjeni u naše svakodnevne aktivnosti zbog čega smo uspjeli zadržati položaj, ne samo pokretača nacionalnog gospodarstva, nego i pouzdanog partnera lokalnim zajednicama.

Među najvažnijim ulaganjima u specifične potrebe lokalnih zajednica u 2013. posebno možemo istaknuti nastavak suradnje s SOS Dječjim selom Hrvatska, čiji rad INA podržava već godinama. U protekloj godini ova vesela suradnja ojačana je dvjema značajnim donacijama, od kojih je jedna ostvarena udruženim snagama Ine i jednog od najpoznatijih hrvatskih pjevača, Gibonnijsa. Osim toga, kako bismo osigurali nastavak školovanja za djecu bez adekvatne roditeljske skrbi, uključili smo se u projekt „Korak u život“ u sklopu kojeg smo podržali pet studenata stipendijama koje će primati tijekom trajanja petogodišnjeg studija.

Kao dugogodišnji prijatelj hrvatske kulture, INA - Industrija nafta, d.d. je razvila partnerstvo s nekim od najznačajnijih domaćih kulturnih institucija, a u 2013. godini posebno smo bili ponosni na nastavak suradnje s nacionalnim kazališnim kućama.

Kao najveća hrvatska tvrtka i jedna od vodećih u regiji, INA je pravi partner za jedan od najbolje rangiranih svjetskih timova – hrvatsku nogometnu reprezentaciju. Kao generalni sponzor pratimo ih na Svjetsko prvenstvo 2014. godine.

Također, u skladu sa svojim nastojanjima da principe održivog razvoja ugraditi u svoje poslovanje, INA je pokrenula projekt „Energija za budućnost“, usmjeren na izgradnju takozvane zelene benzinske postaje. Prva Inina benzinska postaja tog tipa bit će izgrađena u Zagrebu, na lokaciji postojeće BP Stupnik-istok.

Kao kompanija koja svoj razvoj temelji na znanstvenim dostignućima i suvremenim tehnologijama, INA je oduvijek uspješno surađivala s akademskom zajednicom, a poseban oblik te suradnje je pružanje podrške studentima kroz različite projekte i inicijative. I u 2013. INA je, u sklopu programa Najstudentski projekti, dodijelila 10 jednogodišnjih stipendija studentima čiji su autorski radovi stručnog ili znanstvenog karaktera ocijenjeni kao najbolji. Uz to, i u 2013. godini nastavili smo uspješnu suradnju s tri studentske udruge: eStudent, AIESEC Hrvatska i BEST, u sklopu koje sudjelujemo u nizu projekata usmjerenih na studentsku populaciju. Studenti su prepoznali trud koji INA kontinuirano ulaže u poboljšanja njihovog standarda i mogućnost za daljnji napredak

te su je nagradili Zlatnim indeksom u kategoriji „Sudjelovanje na studentskim projektima u organizaciji studenata i studentskih udruga“.

U odnosu sa zaposlenicima, u Ini se primjenjuju najsuvremeniji standardi upravljanja ljudskim resursima, što je potvrđeno i činjenicom kako smo već godinama ponosni nositelj Certifikata Poslodavac Partner. Kao jedan od najpoželjnijih poslodavaca u zemlji, INA je idealno mjesto za početak i razvoj karijere radi čega je i četvrti Growww natječaj zapošljavanja mladih pripravnika privukao veliki broj kandidata, a Inin tim je u rujnu 2013. ojačan s gotovo 60 mladih talenata koji su, u složenom seleksijskom postupku, odabrani kao najbolji između više od 2.150 prijavljenih kandidata. Pred nove pripravnike, baš kao što je bilo i s njihovim kolegama iz prethodnih generacija, postavljeni su izazovni poslovni zadaci, a detaljno upoznavanje s Ininim poslovanjem omogućeno im je za vrijeme trajanja pripravničkog staža.

Inini zaposlenici i sami osjećaju potrebu da budu aktivni članovi zajednica, stoga je Inin Klub volontera i u 2013. godini uspješno nastavio svoje volonterske akcije, kojih je održano 16 sa 178 uključenih volontera i čak 1.424 održenih volonterskih sati. Uređivali su se i uljepšavali vrtići, škole i dječji domovi, kroz kreativne radionice izrađivali su se suveniri, čistio se okoliš, obrađivalo se zemljište, sadilo se cvijeće. Angažman Ininih volontera u lokalnim zajednicama nastaviti će se i u razdoblju koje je pred nama, a njihovo dobrovoljno ulaganje vremena, truda, znanja i vještina za opću dobrobit prepoznato je i od strane lokalnih zajednica, što im je najveća nagrada.

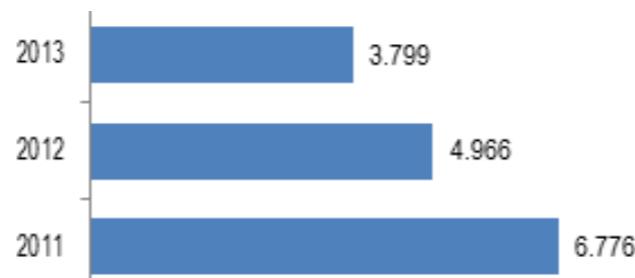
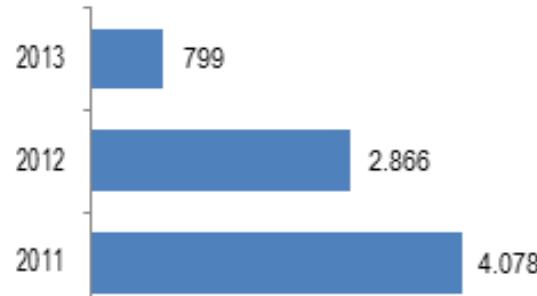
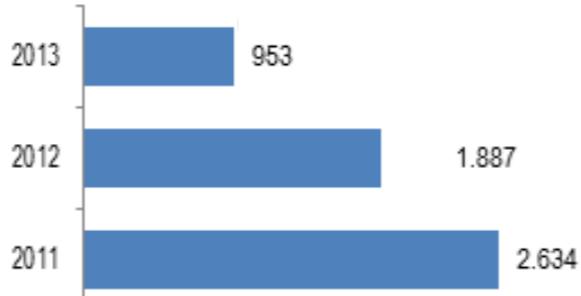
	2011	2012	2013	2013/2012
	HRK mil	HRK mil	HRK mil	%
Neto prihod od prodaje	30.028	29.895	27.444	(8)
EBITDA	6.522	4.578	3.672	(20)
EBITDA bez jednokratnih stavki	6.776	4.966	3.799	(23)
Dobit iz osnovne djelatnosti	3.039	1.359	(1.570)	-
Dobit iz osnovne djelatnosti bez jednokratnih stavki	4.078	2.866	799	(72)
Neto finansijski gubitak	(663)	(292)	(246)	(16)
Neto dobit/gubitak	1.815	681	(1.508)	-
Neto dobit bez jednokratnih stavki	2.634	1.887	953	(49)
Neto novac iz poslovnih aktivnosti	3.282	3.742	4.543	21
Kapitalna ulaganja uključujući jednokratne troškove	1.545	1.286	2.013	57
Zarada po dionici				
Osnovna i razrijeđena zarada po dionici (kuna po dionici)	181,5	68,1	(150,8)	-
Omjer duga i kapitala %	38,82	30,83	26,99	
KLJUČNI POKAZATELJI ISTRAŽIVANJE I PROIZVODNJA				
Rezerve sirove naftе (MM bbl) 2P	90	97	95	(2)
Rezerve prirodnog plina (MM boe) 2P	165	153	141	(8)
Ukupne rezerve ugljikovodika (MM boe) 2P	278	266	251	(6)
Prosječna dnevna proizvodnja sirove naftе (Mbbl /dan)	15,3	12,3	11,6	(6)
Prosječna dnevna proizvodnja kondenzata (M boe /dan)	9,9	3,2	2,4	(27)
Prosječna dnevna proizvodnja prirodnog plina (M boe /dan)	49,2	33,0	26,2	(21)
Ukupna prosječna dnevna proizvodnja ugljikovodika (M boe /dan)	74,4	48,6	40,2	(17)
KLJUČNI POKAZATELJI RAFINERIJE I MARKETING				
Ukupna rafinerijska proizvodnja (kt)	4.051	4.065	3.707	(9)
Ukupna prodaja rafinerijskih proizvoda (kt)	3.561	3.424	3.467	1
KLJUČNI POKAZATELJI TRGOVINA NA MALO				
Ukupan broj benzinskih postaja	456	448	444	(1)
Ukupna prodaja (000t)	1.131	1.042	1.019	(2)

Napomena: Prilikom izračuna vrijednosti u tabelama ovog izvješća korištene su absolutne veličine, zbog čega može doći do odstupanja u odnosu na zaokružene veličine.

Neto prihod od prodaja (HRK mil)

EBITDA bez jed. stavki (HRK mil)

Dobit iz poslovanja bez jed. stavki
(HRK mil)Neto dobit/(gubitak) bez jed. stavki
(HRK mil)

Broj zaposlenih

PISMO PREDSEDNIKA UPRAVE

Zoltán ÁLDOTT
Predsjednik Uprave

Za INA Grupu, kao i za cijelokupno hrvatsko gospodarstvo, 2013. godina bila je teška i izazovna godina. Obilježila su je negativna gospodarska kretanja te, posljedično, smanjenje kupovne moći i potražnje na našim ključnim tržištima.

Uvažavajući obveze Ine, kao jednog od ključnih gospodarskih subjekata u regiji, ulaganja smo u 2013. podigli na više od 2 milijarde kuna. Time smo osigurali održivost poslovanja svih naših segmenata, a, posredno, i pozitivno utjecali na regionalna gospodarska kretanja.

Kapitalna ulaganja porasla su 57 posto u odnosu na 2012. godinu. Pri tome, više od 80 posto ulaganja odnosi se na projekte u Republici Hrvatskoj. Glavni prioriteti bili su istražne i razradne bušačke aktivnosti u podmorju, istražna bušenja u Panonskom bazenu, remont postrojenja u Rafineriji nafte Rijeka te intenzivan program modernizacije benzinskih postaja.

INA Grupa u 2013. godini ostvarila je EBITDA (bez jednokratnih stavki) u iznosu 3,7 milijardi kuna te neto dobit (bez jednokratnih stavki) od 953 milijuna kuna. Ukupni prihodi od prodaje iznosili su 27,4 milijarde kuna. Zajednički, naporima zaposlenika i menadžmenta, poboljšali smo finansijski položaj Grupe, umanjili omjer duga i kapitala s 31 na 27 posto te smanjili neto dug za 29 posto. Kompaniji je osiguran stabilan finansijski položaj, s velikom fleksibilnošću za budući rast.

Na finansijske rezultate velikim su dijelom utjecali vanjski i izvanredni faktori. Nakon pažljivog praćenja razvoja situacije u Siriji, kako nalaže Međunarodni računovodstveni standardi, te u suglasju s dobrom poslovnom praksom, izvršili smo ispravak vrijednosti naše imovine, na način da, što je preciznije moguće, odražava dugotrajne političke i sigurnosne rizike. Takvim, realnijim vrednovanjem imovine, dobit iz osnovne djelatnosti smanjena je za 1,504 milijardi kuna. Nadalje, s obzirom na nepovoljno stanje na tržištu

te negativna kretanja europskog rafinerijskog okruženja, umanjili smo vrijednost imovine Segmenta djelatnosti Rafinerije i marketing za 738 milijuna kuna. Konačno, retroaktivni porezi vezani uz vlastitu potrošnju rafinerija, dodatno su umanjili konačni rezultat za 220 milijuna kuna.

Uz sve navedeno i unatoč nepovoljnem okruženju, analirali smo negativne trendove. Značajno smo usporili prirodne stope pada proizvodnje na naftnim i plinskim poljima kontinentalne Hrvatske zahvaljujući implementaciji suvremenih tehnologija. Iznimno smo ponosni na rast tržišnog udjela Ine na respektabilnih 73 posto, što je porast od šest posto u odnosu na 2012. godinu.

Segment djelatnosti Istraživanje i proizvodnja nafte i plina obilježio je snažan rast ulaganja, 87 posto ili, u apsolutnom iznosu, 1,4 milijarde kuna. Posebno smo ponosni na povećani opseg domaćih aktivnosti u koje smo uložili gotovo milijardu kuna.

Intenzivirane su i inozemne aktivnosti. Povećali smo kapitalna ulaganja za gotovo 209 milijuna kuna, a ulaganja CROSCO-a iznosila su 138,8 milijuna kuna.

Rezultati poslovanja niži su u odnosu na 2012. godinu. Razlog tomu jest smanjenje proizvodnje ugljikovodika

uslijed prirodnog iscrpljivanja polja te nižih prosječnih ostvarenih cijena. Velika su očekivanja od našeg ključnog projekta na kopnu - EOR projekta na poljima Ivanić i Žutica te projekta Međimurje. Potencijal projekta Međimurje je izniman, očekuje se pridobivanje oko milijardu kubičnih metara plina tijekom trajanja projekta, što je više od trećine ukupnih godišnjih količina plina potrebnih hrvatskim potrošačima.

Poslovanje Segmenta djelatnosti Rafinerije i marketing obilježio je rast ulaganja u postojeće rafinerijske kapacitete. Tijekom 2013., u Rafineriji nafte Sisak pušten je u rad sustav dodatne obrade otpadnih voda, KROFTA, vrijedan više od 11 milijuna kuna. Njime je riješen najkritičniji ispust otpadnih voda i time dodatno unaprijeđena kvaliteta otpadnih voda.

U prosincu 2013. godine zaprimljeno je pozitivno mišljenje Ministarstva zaštite okoliša i prirode za studiju Procjene utjecaja na okoliš projekta obrade teških ostataka u Rafineriji nafte Rijeka. Time je ostvaren važan preduvjet za početak izrade studije izvodljivosti, preduvjeta za donošenje odluke o investicijskom projektu, procijenjene vrijednosti veće od 2,2 milijarde kuna.

Kapitalna ulaganja u Segment djelatnosti maloprodaje (Trgovine na malo) u 2013. godini iznosila su 221 milijun kuna, što govori o povećanoj realizaciji u usporedbi s prethodnom godinom. Nastavili smo opsežan projekt modernizacije naše maloprodajne mreže, u 2013. godini modernizirali smo 30 benzinskih postaja, čime se broj potpuno moderniziranih postaja popeo na 160.

Ukupna prodaja goriva u maloprodaji manja je 2% u odnosu na 2012. godinu, što je izravna posljedica negativnih efekata snažne gospodarske krize.

Aktivno nadziremo stanje na tržištu kako bismo pravovremeno iskoristili izvozne prilike, kompenzirajući slabiju domaću potražnju povećali smo izvoz motornih goriva u Bosnu i Hercegovinu te značajno pojačali nazočnost na slovenskom tržištu.

Uz navedeno, pokrenuli smo i pilot projekt uključivanja poduzetnika u poslovanje naših benzinskih postaja „Postani poduzetnik!“. Cilj projekta jest postizanje konkurentnosti operativnih troškova te veća kvaliteta usluge naše maloprodajne mreže. Držimo da projekt „Postani poduzetnik“ snažno potiče razvoj poduzetništva, poboljšava kvalitetu usluga, a ponudu na benzinskim postajama kreira prema specifičnim zahtjevima svake sredine.

INA Grupa, na dan 31.12.2013. godine, imala je 13.460 zaposlenika. Oni nose zasluge za uspješnost realiziranih projekata, a ujedno su i temelj planova za buduće projekte. Kontinuirano radimo na poboljšanju zaštite zdravlja i sigurnosti naših zaposlenika, u 2013. godini smanjili smo učestalost izgubljenog radnog vremena zbog ozljeda (LTIF indikator), u odnosu na prethodnu godinu, za gotovo 25%, što je na razini najboljih rezultata industrije u Europi.

Putem programa Growww 2013 primili smo 59 pripravnika na jednogodišnji pripravnički staž u INA Grupi.

Pomagati zajednicu u kojoj djelujemo jedan je od temeljnih postulata našega društveno odgovornog poslovanja. U protekloj godini pružili smo potporu nizu kvalitetnih projekata u segmentima kulture, sporta, zaštite okoliša i znanosti, kao i humanitarnim i socijalnim aktivnostima.

Veliko zadovoljstvo čini nam što smo dio te korporativne kulture prenijeli i na naše zaposlenike. 2011. godine osnovali smo InIn Klub volontera kao projekt korporativnog volontiranja zaposlenika u lokalnoj zajednici.

U 2014. godini slijedi nam nastavak rada na dugoročnim ciljevima kompanije. Primjereni rast vrijednosti za dioničare, zadovoljenje potreba i očekivanja kupaca, održavanje korektnih odnosa s našim dobavljačima samo su neki od njih.

Podizanje razine stručnosti te usavršavanje naših zaposlenika poticanjem njihove kreativnosti i jedinstvenosti, ostaju primarne zadaće i u 2014. godini.

Svjesni uloge u hrvatskom, ali i širem regionalnom gospodarstvu, želimo se potvrditi kao pouzdan partner, koji svoju tržišnu poziciju jača na domaćem i inozemnom tržištu, a ujedno pomaže održiv i dugoročan razvoj na nacionalnoj i lokalnoj razini.

Uvjeren sam kako su ljudski potencijali Ine jamstvo uspjeha u godinama koje slijede. Uz njih neće izostati niti podrška države i lokalne zajednice.

GLOBALNA EKONOMIJA: OPORAVAK U RAZVIJENOM SVIJETU, TRŽIŠTA U NASTAJANJU POKAZUJU SLABOSTI

Globalno gospodarstvo počelo se oporavljati u drugoj polovici 2013. godine. Europska unija izšla je iz recesije, ekonomska aktivnost u SAD-u se ubrzala i učinak japanskih mjera za oporavak te ekonomije počeo je davati rezultate. Istovremeno, zabrinutost oko stanja na glavnim tržištima u nastajanju je rasla; te su ekonomije nakon izbjivanja globalne finansijske krize bile ključni faktori oporavka globalnog gospodarskog rasta.

Tečajna kolebanja u Indiji, Turskoj, Brazilu i Indoneziji uzrokovala su zabrinutost zbog makroekonomskih neravnovešja, dok je tempo rasta kredita u Kini bio konstantno na umu investitora u procjenama rizičnosti za tu ekonomiju. Najava američke centralne banke (US Federal Reserve) u svibnju kako će tijekom godine početi smanjivati količinu finansijske injekcije domaćoj ekonomiji negativno se odrazila na vrijednost finansijske imovine na tržištima u nastajanju. Federal Reserve uistinu je počeo smanjivati finansijsku injekciju ekonomiji u prosincu kada su smanjili opseg mjesecnog otkupa obveznica za 10 milijardi dolara. Tržišta su na tu odluku uglavnom pozitivno reagirala, tumačeći je kao znak oporavka američke ekonomije. Međutim, gledano s aspekta potražnje za energentima i globalne gospodarske aktivnosti, tržišta u nastajanju bit će glavni izvori rasta u budućnosti.

Eurozonu nisu zaobišli izazovi tijekom 2013. godine. Prosječna stopa nezaposlenosti je blizu 12% (i znatno više u južnim zemljama članicama), sa zabrinjavajuće visokom stopom nezaposlenosti mladih. U ožujku je Cipar trebao finansijsku pomoć. Uz to, malo je učinjeno tijekom godine u vezi rješavanja problema europskog bankovnog sektora. Jedna od posljedica je slaba kreditna aktivnost prema poduzećima, osobito malim i srednjim. Ovo posebno vrijedi za zemlje članice iz južne Europe. Kako je godina odmicala, pitanje deflacije postajalo je važnije, pogotovo u eurozoni gdje su podaci za četvrti kvartal 2013. godine otkrili minimalan rast cijena i stopu inflacije znatno ispod cilja Europske središnje banke (ECB) od "blizu, ali ispod 2%". ECB je prepovolila kamatne stope na 0,25% u studenom.

NAFTNA TRŽIŠTA, OPSKRBA I POTRAŽNJA: SNAŽNIJI RAST

Potražnja za naftnim derivatima slijedila je trendove gospodarskog rasta. Tako je, s izlaskom EU iz recesije i ubrzavanjem rasta u SAD-u, uočen rast potražnje u drugom tromjesečju 2013. godine u zemljama članicama OECD-a, prvi put nakon dvije godine konstantnog pada. Do kraja 2013. godine potražnja je porasla na 1,3 milijuna barela na dan. Zapravo, da nije došlo do usporavanja rasta u tržištima u nastajanju globalna potražnja za naftnim derivatima bila bi izraženija. Brent sirova nafta u prosjeku je vrijedila 105,63 dolara po barelu u 2013. godini, dok je američki WTI imao prosječnu cijenu od 97 dolara po barelu. Porast proizvodnje u SAD-u i logistički faktori zadržali su cijenu američke sirove nafte ispod globalnih cijena. Na mediteranskom tržištu barel Urala stajao je 108,2 dolara, što je niže od prosjeka od 110,6 dolara u 2012. godini.

Poteškoće u opskrbi obilježile su 2013. godinu. Krajem godine značajno je pala proizvodnja u Libiji, dok su prekidi opskrbe u Južnom Sudanu, Iraku i Iranu konstantno generirali uvjete za visoke cijene sirove nafte. U 2013. godini prekidi u opskrbi u prosjeku su bili viši od 3 milijuna barela na dan. Na svjetskoj razini to je onemogućilo da porast proizvodnje u SAD-u rezultira nižim cijenama sirove nafte.

Marže na benzingu u Europi ostale su niske nakon ljetne sezone vožnje zbog slabe potražnje i nižeg izvoza u SAD i Afriku. Marže na dizel gorivu bile su bolje u 2013. godini, premda su oslabile krajem godine. Slaba potražnja, pojačana konkurenca iz drugih dijelova svijeta i višak kapaciteta za preradu sirove nafte, uz sezonske faktore, utjecali su na slabe rafinerijske marže u Europi tijekom 2013. godine.

HRVATSKA U 2013. GODINI – JOŠ UVIJEK U RECESIJI

Hrvatska je u 2013. godini doživjela pad BDP-a od 1% i tako ostala u recesiji. Slaba domaća potražnja zbog realnog pada plaća, rastuće stope nezaposlenosti i pada kreditiranja kućanstava i poduzeća

okarakterizirala je 2013. godinu. Zbog navedenog je i uvoz robe pao za 5,9%, na 68,1 milijardi kuna. Zbog kontrakcije uvoza čak ni loša dinamika izvoza nije prevenirala suficit na tekućem računu platne bilance od gotovo 1% BDP-a. Ulazak u EU, 1. srpnja 2013. godine, pokazao se izazovan za mnoge ekonomske sektore tako da su prehrambena industrija, brodogradnja i proizvodnja metala iskazali pad proizvodnje i izvoza. Izvoz roba u drugoj polovici godine pao je 7,3%, a uvoz roba 4% (u odnosu na 1,9% za cijelu 2013. godinu). Inflatori pritisci jenjavali su tijekom godine kao rezultat nižih cijena hrane i energetika i slabe domaće potražnje. U prosincu 2013. godine potrošačke su cijene porasle samo 0,3% u odnosu na godinu ranije.

Fiskalna politika ostala je glavno područje rizika. Proračunski deficit u 2013. godini bio je otprilike milijardu eura viši od prvotnih vladinih procjena. Sanacija zdravstvenog sustava i slabija dinamika proračunskih prihoda rezultirali su deficitom od 5,5% BDP-a. Krajem godine zbog toga su uvelike odmakle pripreme za prijem Hrvatske u Proceduru prekomjernog deficitu Europske Unije, kako bi se fiskalni parametri unutar tri godine sveli u okvire maastrichtskih kriterija. Sve tri glavne rejting agencije smanjile su kreditni rejting i/ili izgledi za Hrvatsku tijekom godine. Monetarna politika ostala je labava tijekom godine s niskim kamatnim stopama na međubankovnom tržištu. Tečaj kune oslabio je tijekom 2013. godine. Unatoč suficitu u tekućem računu platne bilance, rezervacije banaka za loše kredite uz visoke razine servisiranja vanjskog duga u 2013. godini glavni su razlozi za to. Unatoč padu BDP-a, potražnja za dizelom bila je prilično dobra, čak bilježi neznatan porast. Potražnja za benzinom je nastavljala padati, u skladu s padom osobne potrošnje.

Brojne regulatorne promjene u sektorima istraživanja i proizvodnje, maloprodaji i na tržištu prirodnog plina obilježile su 2013. godinu. Krajem godine odmakle su pripreme za liberalizaciju maloprodajnih cijena naftnih derivata na benzinskim postajama – liberalizacija je zaživjela u veljači 2014. godine.

U 2013. godini donesen je Zakon o istraživanju i eksploraciji ugljikovodika. Tim se Zakonom uređuje gospodarenje ugljikovodicima, istraživanje i eksploracija ugljikovodika, izdavanje dozvole za istraživanje i sklapanje ugovora za eksploraciju, naknada, inspekcijski nadzor te prekršajne odredbe. Primjenu Zakona odredit će rad Agencije i podzakonski akti, a ona značajno utječe na finansijski rezultat i poslovanje Ine. U 2013. godini donesen je Zakon o trošarinama koji je dodatno pozitivno uredio trošarski sustav energetika i električne energije. Novi zakon o eksploraciji ugljikovodika smanjuje neizvjesnost

u smislu prava i obveza imatelja koncesija za eksploraciju nafte i plina u Hrvatskoj. Prvi natječaji po novim zakonima nisu se raspisali tijekom 2013. godine. Kao najnovija članica EU, Hrvatska također podlježe Trećem energetskom paketu. Međutim, država je krajem 2013. godine odlučila odgoditi liberalizaciju tržišta plina za kućanstva za dodatne tri godine.

S obzirom da će Vlada morati smanjivati proračunski deficit jer je Hrvatska sada sudionik Procedure prekomjernog deficitu i uzimajući u obzir slabu domaću potražnju, izgledi za gospodarski rast su loši. Stoga će poslovno okruženje u Hrvatskoj i dalje biti izazovno, unatoč oporavku i gospodarskom rastu u EU.

NAŠE •POSLOVANJE

A large industrial oil rig is shown from a low angle, looking up at its tall, dark metal structure against a clear blue sky. The rig features several large, cylindrical storage tanks and complex mechanical components. Sunlight reflects off the metallic surfaces, creating bright highlights and shadows.

- 16 Istraživanje i proizvodnja
- 23 Rafinerije i marketing
- 27 Trgovina na malo
- 30 Korporativno i ostalo

○ ISTRAŽIVANJE I PROIZVODNJA

IZDVOJENO

- Početak proizvodnje plina na polju Bilogora u kopnenom dijelu i na Ika B3 u podmorju
- Istraživanje u kopnenom dijelu Hrvatske: izbušeno pet bušotina, započele aktivnosti istraživanja nekonvencionalnih plinskih ležišta; nastavak bušenja u Jadranu: izbušene dvije bušotine; uspješnost 60%
- U Egiptu je INA stekla dodatnih 50% udjela u koncesiji East Yidma i postala operator sa 100% udjelom
- Na dan 31.12.2013. rezerve (SPE 2P) su iznosile 251 MMboe
- U 2013. ostvarena je dnevna proizvodnja od 40,2 mboe/dan

www.ina.hr

SD Istraživanje i proizvodnja obavlja djelatnost istraživanja, razrade ležišta i proizvodnje nafte i prirodnog plina u Hrvatskoj i inozemstvu. Od početka djelovanja aktivnosti istraživanja i proizvodnje izvodile su se u 20 zemalja u inozemstvu, a trenutno ovaj segment djelatnosti posluje u Angoli i Egiptu. Na kraju 2013. godine INA je imala 251 milijun boe dokazanih i vjerojatnih rezervi ugljikovodika s proizvodnjom od 40,2 boe/dan.

Aktivnosti INA Grupe na blokovima Hayan i Aphamia u Siriji bile su opterećene poteškoćama u naplati potraživanja i mjerama ograničavanja utvrđenih odlukama SAD-a/UN-a/EU u odnosu na Sirijsku Arapsku Republiku 2011. godine. INA je 26. veljače 2012. godine proglašila "višu silu", sukladno sankcijama EU/UN-a i Vlade RH, te privremeno obustavila sve svoje poslovne aktivnosti u Siriji do prestanka okolnosti koje su dovele do proglašenja "više sile".

U kopnenom dijelu Hrvatske INA je intenzivirala aktivnosti istraživanja unatoč izostanku istraživačkih koncesija te je u 2013. godini izbušeno pet istražnih bušotina (četiri bušotine s ciljem u „konvencionalnim“ ležištima i jedna s ciljem u „nekonvencionalnim“ ležištima). Četiri bušotine otkrile su zasićenja ugljikovodicima, a samo jedna se može kategorizirati kao negativna. Dotok nafte ispitana je na jednoj bušotini u području Moslavine dok se ispitivanje ostalih bušotina s pozitivnim indikacijama planira tijekom 2014. godine.

U sklopu programa istraživanja nekonvencionalnih ležišta u Hrvatskoj, u zadnjem tromjesečju započela je kampanja stimulacije rezervoara nekonvencionalnih plinskih ležišta u Sjevernoj Hrvatskoj s ciljem u dva različita tipa plinskih ležišta u dvije stare Inine bušotine. U jednoj od njih, proizvodnost ležišta značajno se poboljšala, no količine plina i kondenzata nakon izvedenih radova stimulacije u vertikalnoj bušotini nisu zadovoljile kriterije ekonomski isplativosti proizvodnje. Postoje indicije da se bolji rezultati mogu očekivati primjenom drugačijih tehnoloških rješenja (kao što je višestupanjsko stimuliranje rezervoara u horizontalnim buštinama).

Kad su u pitanju aktivnosti istraživanja nekonvencionalnih ležišta u Hrvatskoj, realizacijom prve kampanje frakturiranja kompaktnih plinskih ležišta, ostvarene su koristi u smislu boljeg određivanja tih ležišta i njihovog potencijala. Dobiveni će rezultati također biti od pomoći u dalnjim aktivnostima frakturiranja koje se planiraju u nadolazećim godinama.

S ciljem postizanja planiranog iscrpka, održavanja proizvodnje i produžetka ekonomski isplativog vijeka eksploatacije polja u zreloj fazi proizvodnje, razradne aktivnosti odnosile su se na niz uspješno obavljenih rudarskih radova u buštinama koji su rezultirali manjim prirodnim padom proizvodnje na zrelim poljima. Planirane aktivnosti na projektu EOR koje su se odnosile na radove na lokacijama kompresorskih stanica i cjevovoda za CO₂ završene su prema planu. Rudarski radovi na dozacijseljivanju 13 utisnih bušotina su završeni, dok će radovi dozacijseljivanja u preostalim planiranim buštinama biti u 2014. godini. U cilju realizacije nove proizvodnje nafte i plina u nadolazećim godinama na projektima Međimurje, Selec, Đeletovci Zapad i Hrastilnica aktivnosti su bile usmjerene na izradu potrebne dokumentacije i rješavanje imovinsko-pravnih odnosa kako bi se pribavile potrebne dozvole.

U okviru istraživanja nekonvencionalnih ležišta, INA je započela pripreme za prve radove te vrste na području SZ Hrvatske, u Međimurju, unutar eksploatacijskog polja Zebanec. Pripremne aktivnosti odnosile su se na otvaranje i ispitivanje jedne bušotine kojom je pridobiven plin i kondenzat iz ležišta kompaktnih pješčenjaka miocenske starosti.

Krajem 2013. godine istekle su i dvije preostale istražne licence koje je INA posjedovala na kopnu za prostore Istočna Slavonija (5.500 km²) i Jugozapadna Sava (4.870 km²). Istražne licence su istekle 31.12.2013. Novi natječaji za istražne licence očekuju se u 2014. godini.

HRVATSKO PODMORJE

- Rezerve (SPE 2P, 31.12.2013.): 34,1 MMboe
- Proizvodnja (u 2013. godini): 11,9 mboe/dan

U sklopu aktivnosti istraživanja u podmorju Sjevernog Jadrana izbušene su dvije istražne bušotine s ciljem u tankim plinskim slojevima. Zasićenje plinom utvrđeno je u jednoj bušotini, dok je druga bila negativna.

INA je, u partnerstvu s kompanijom Eni, putem zajedničke operativne kompanije INAgip započela s pripremama za kampanju

NAJAVA POSTIGNUĆA U 2013. GODINI

KOPNENA HRVATSKA

- Rezerve (SPE 2P, 31.12.2013.): 174MMboe
- Proizvodnja (u 2013. godini): 25,3mboe/dan

S obzirom na visok postotak uspješnosti, u četiri od pet istražnih bušotina gdje je indicirano zasićenje ugljikovodicima, aktivnosti istraživanja konvencionalnih ležišta u Hrvatskoj nastavljaju uspješan trend iz prethodnih godina.

bušenja i razrade plinskog polja Ika JZ. Eksploatacijom ležišta prirodnog plina na polju Ika JZ, dodatnim buštinama s lokacija postojećih platformi, ublažit će se prirodan pad proizvodnje i dobiti dodatne količine plina iz jadranskog podmorja. Navedene aktivnosti obuhvatile su ugovaranje bušače platforme s Ininom servisnom kompanijom Crosco. Tijekom godine izbušena je i opremljena razradna bušotina Ika B 3R Hor, koja je i puštena u proizvodnju. Započelo je bušenje i opremanje pet dvozonski opremljenih bušotina na polju Ika JZ. Projektirano je, izgrađeno i instalirano postolje odobalne proizvodne platforme, a obavljeno je i polaganje podmorskog cjevovoda Ika A - Ika JZ. U tijeku je i projektiranje i izrada nadziđa (decka) platforme Ika JZ s procesnom opremom. Značajan dio radova izgradnje platformi obavlja se u hrvatskom brodogradilištu Viktor Lenac koji je podugovaratelj radova.

Razradne aktivnosti koje su vezane za optimizaciju platforme Ivana A/K, a odnose se na eksploataciju polja Izabela, obuhvatile su nabavu i isporuku booster kompresorske jedinice.

INOZEMNE KONCESIJE

a) ANGOLA

- Rezerve (SPE 2P, 31.12.2013.): 4,68 MMboe
- Proizvodnja (u 2013. godini): 1,13 mboe/dan

INA je u djelatnosti istraživanja i proizvodnje u Angoli prisutna od 1980. godine, a sudjeluje u aktivnostima razrade i proizvodnje na tri koncesije, sve na odobalnom Bloku 3. INA nema status operatora već je partner s različitim postocima udjela u koncesijama i proizvodnji.

BLOK 3/05

Operator na Bloku je Sonangol P&P s 25% udjela. Ostali partneri su: China Sonangol (25%), AJOCO (20%), ENI (12%), Somoil (10%) i NIS (4%). Inin udjel u koncesiji iznosi 4%, a udjel u proizvodnji kreće se u rasponu od 0,89 do 3,50%, s prosjekom od 2,39% u 2013. godini. Blok obuhvaća područja bivših Blokova 3/80, 3/95 i 3/91. Na bloku je osam proizvodnih naftnih polja: Palanca, Pacassa, Bufalo, Impala SE, Impala, Cobo, Pambi i Oombo. Aktivnosti su bile usmjerene na održavanje postrojenja u cilju poboljšanja produktivnosti. Licencija za Blok istječe 2025. godine.

U nadolazećem razdoblju slijede rudarski radovi u buštinama, kampanja bušenja na postojećim poljima i nadogradnja nadzemnih objekata i postrojenja.

BLOK 3/91

Polje Oombo, jedino proizvodno polje na Bloku 3/05 priključeno je Bloku 3/05 dana 1.1.2013. čime je Blok 3/91 prestao postojati.

BLOK 3/05A

Operator na bloku je Sonangol P&P s 25% udjela. Ostali partneri su: China Sonangol (25%), AJOCO (20%), ENI (12%), Somoil (10%) i NIS (4%). Inin udjel iznosi 4%. Blok se sastoji od dva naftna polja na kojima je u tijeku razrada: Caco-Gazela i Punja. Aktivnosti projektiranja (FEED) su završene i izrađeni su prijedlozi za dodjelu ugovora za projektiranje, nabavu, izgradnju i postavljanje platformi, integrirani upravljačko-sigurnosni sustav i za postavljanje podmorskih kablova, priključnih cjevovoda i stojki. Licenca za oba polja istječe 2030. godine.

Na razradnoj koncesiji Caco-Gazela izbušit će se jedna razradna bušotina s postojeće platforme, a za sada se početak proizvodnje nafte očekuje krajem 2014. godine.

U nadolazećim godinama i na razradnoj koncesiji Punja uslijedit će kampanja bušenja, izgradnja i postavljanje bušotinskih platformi.

b) EGIPAT

- Rezerve (SPE 2P, 31.12.2013.): 2,45 MMboe
- Proizvodnja (u 2013. godini): 1,88 mboe/dan

INA u aktivnostima istraživanja i proizvodnje u Egiptu sudjeluje od 1989. godine. Posjeduje udjele na četiri razradne koncesije u Zapadnoj pustinji i na jednoj istražnoj koncesiji u Delti Nila. INA je operator na razradnim poljima Sidi Rahman i Rizk na koncesiji East Yidma, dok na četiri ostale koncesije (Ras Qattara, West Abu Gharadig, North Bahariya i Disouq) nema status operatora, već partnera. Ulaganja u 2013. godini bila su uglavnom usmjerena na bušenje i rudarske radove u buštinama.

Koncesija Disouq

INA je s kompanijom RWE Dea potpisala *Farm In* Ugovor o sudjelovanju s 50% udjela u svojstvu partnera u zadnjoj istražnoj kampanji i u svakoj budućoj razradnoj koncesiji na koncesiji Disouq dana 11.11.2012. Kompanija RWE Dea kao operator i INA kao partner obvezali su se izbušiti jednu istražnu buštinu, a dodatne istražne, odnosno ocjenske bušotine ovise o rezultatima prve bušotine. Bušotina Helal-1 dosegla je ukupnu dubinu od 5.466 m bez zasićenja ugljikovodicima i napuštena je kao negativna. Dozvola za koncesiju istekla je 23.12.2013.

Koncesija East Yidma – Razradne koncesije Sidi Rahman i Rizk

INA je operator sa 100% udjela u koncesiji i 58% udjela u proizvodnji.

INA je 2012. godine s kompanijom RWE Dea potpisala Kupoprodajni ugovor kojim je stekla dodatnih 50% udjela u koncesiji East Yidma. Nakon odobrenja Prijenosa udjela u listopadu 2013. godine INA je postala operator sa 100% udjela u koncesiji.

Naftno polje Sidi Rahman je u proizvodnji od 2007. godine pod operatorstvom zajedničke kompanije Marina Petroleum Company (MPC). Proizvodnja na polju Rizk započela je u svibnju 2012. godine, a u 2013. na polju Sidi Rahman uspješno su izbušene dvije razradne bušotine. Plan radova za 2014. odnosi se na bušenje bočnog kanala postojeće bušotine kako bi se ležište ugljikovodika doseglo u strukturno boljem položaju.

Koncesija Ras Qattara

Koncesija se sastoji od dva naftna polja: Zarif i El Faras. Proizvodnja nafte započela je 1994. godine na polju Zarif, a 1996. na polju Faras. Operator je IEOC (egipatska podružnica kompanije Eni). INA je partner s 25% udjela u koncesiji i 10,825% udjela u proizvodnji.

U 2013. godini izbušeno je ukupno šest bušotine. Dvije bušotine na polju Zarif izbušene su jedna za drugom. Prva je bušotina napuštena, dok je druga proizvodna naftna bušotina. Aktivnosti bušenja nastavljene su na polju Faras te su četiri bušotine izbušene jedna za drugom: dvije proizvodne naftne bušotine, jedna utisno-vodna (prvotno planirana kao proizvodna naftna) i jedna plinska bušotina koja daje plin za elektroenergetsko postrojenje. Na oba polja izvedeni su rudarski radovi u buštinama za optimizaciju proizvodnje. Djelomično su izvedeni radovi na elektroenergetskom postrojenju Faras te dalekovodima Faras i Zarif. Na oba polja, Zarif i El Faras, planirani su daljnji radovi bušenja i remontni radovi kako bi se optimizirala proizvodnja tih starih polja.

Koncesija West Abu Gharadig

Koncesija se sastoji od dva naftna polja: Raml i Raml SW. Proizvodnja je započela 1996. godine. Operator je IEOC. INA ima 25% udjela u koncesiji i 14,5% udjela u proizvodnji.

U studenome 2013. godine izbušena je jedna proizvodna naftna bušotina. Obavljeni su remontni radovi kako bi se smanjio priordan pad proizvodnje na tim starim poljima. U Planu radova su remontni radovi i nove bušotine kako bi se smanjio priordan pad proizvodnje.

Koncesija North Bahariya

Koncesija se sastoji od pet naftnih polja (Ferdaus, Gana, Rawda, Ryan, Abrar). Projekt je započeo 2004. godine. Operator je Sahara North Baharyia, a partneri su INA i IPR. INA ima 20% udjela u koncesiji, a udjel u proizvodnji se računa prema kliznoj skali podjele proizvodnje.

U 2013. godini uspješno je izbušeno sedam razradnih bušotina. Pet ih je pušteno u proizvodnju, a preostale dvije će u proizvodnju biti puštene u 2014. godini. Remontni radovi odnosili su se na frakturiranja novih intervala kao i perforiranja i frakturiranja nekih ležišta koja su već u proizvodnji. Bušenje i remontni radovi rezultirali su 16% većom proizvodnjom nafte u usporedbi s 2012. godinom. Planira se nastavak kampanje bušenja u 2014. godini i bušenje osam novih razradnih bušotina.

c) SIRIJA

- Rezerve (SPE 2P, 31.12.2013.): 35,8MMboe
- Proizvodnja (u 2013. godini): 0

INA od 1998. godine sudjeluje u aktivnostima istraživanja i proizvodnje u Siriji. Kompleksna politička situacija u Siriji utjecala je na položaj Ine na blokovima Aphamia i Hayan, a nakon objave "više sile" 26. veljače 2012. godine sve aktivnosti na spomenutim blokovima su suspendirane dok se okolnosti ne promijene.

BLOK APHAMIA

Blok Aphamia nalazi se u provinciji Hama, sjeverozapadno od bloka Hayan. PSA za Blok Aphamia predviđa prvu istražnu fazu u trajanju od četiri godine i dva produžetka od po dvije godine. INA je ispunila ugovorne obveze prve istražne faze i prvog produžetka prve istražne faze. INA je snimila 270 km² 3D seizmike i izbušila četiri istražne bušotine (bušotina Jaddua-1 koja je negativna i naftno-plinske bušotine Mudawara-2, Mudawara-3 i Beer As Sib-1 koje su privremeno napuštenе). Na strukturama Mudawara i Beer As Sib utvrđeni su slojevi zasićeni naftom i plinom.

Drugi produžetak završio je 11.11.2012. s neispunjrenom obvezom bušenja jedne istražne bušotine za potvrdu komercijalnosti slojeva zasićenih naftom. Usprkos činjenici da je PSA Ugovor istekao, INA još nije dobila nikakvu obavijest niti od GPC-a niti od Ministarstva. INA zadržava svoje pravo nastavka radova nakon što se ukinе proglašena „viša sila“.

BLOK HAYAN

INA Grupa bila je aktivna u Sirijskoj Arapskoj Republici od 1998. godine temeljem potpisanih Sporazuma o podjeli proizvodnje

(PSA). Prvi PSA je potpisana za koncesiju na bloku Hayan 1998. i nakon uspješnog istraživanja i procjene INA je objavila šest komercijalnih otkrića (Jihar, Al Mahr, Jazal, Palmyra, Mustadyra i Mazrur) na bloku Hayan sa značajnim nalazištima rezervi nafte, kondenzata i plina. Zajednička kompanija HPC (Hayan Petroleum Company) osnovana je između Ine (izvođač) i General Petroleum Company, GPC-a, u cilju provedbe naftne operacije na Hayan bloku. Zbog objave „više sile“ Inina djelatnost na polju Hayan trajala je samo 57 dana u 2012. godini.

PROIZVODNJA

U 2013. godini ukupna proizvodnja u kopnenoj Hrvatskoj iznosila je 8,6 mboe/dan nafte, 2,4 mboe/dan kondenzata te 14,3 mboe/dan plina. Kao rezultat fokusiranih napora Ine da ograniči prirodni pad proizvodnje na postojećim poljima, uspjeli smo zadržati prirodno iscrpljivanje domaćih naftnih polja na 2%, dok su smanjene stope u proizvodnji prirodnog plina na kopnu iznosile 4,5% i kondenzata 7% u odnosu na 2012.

U 2013. godini ukupna proizvodnja iz hrvatskog podmorja iznosila je 11,9 mboe/dan prirodnog plina. Kao posljedica prirodnog pada proizvodnje višeg od očekivanog, zavodnjenja djelova ležišta, zastoja u proizvodnji zbog aktivnosti bušenja na

polju Ika te povrata proizvodnje s polja Annamaria u Ugovornom području Sjeverni Jadran smanjenje proizvodnje iznosilo je 25% u usporedbi s 2012. godinom.

U 2013. godini Inin udjel u proizvodnji na jednoj koncesiji u Angoli na kojoj nije operator iznosio je 1,13 mboe/dan. Kako bi se povećala proizvodnja radovi su bili usmjereni na održavanje postrojenja.

Proizvodnja u Egiptu na tri koncesije na kojima INA nije operator i na jednoj koncesiji na kojoj ima ulogu operatora doprinijela je rezultatima Grupe s proizvodnjom od 1,88 boe/dan. Ulaganja u 2013. uglavnom su bila usmjerena na bušenje i rudarske radove u buštinama kako bi se održala proizvodnost naftnih polja. Inin udjel u proizvodnji bio je manji za 2% zbog prirodnog pada proizvodnje na starim naftnim poljima.

OČEKIVANJA

Unaredne trigodine planira se nastavak izrade istražnih i razradnih bušotina, snimanja 3D seizmike i izrade geoloških studija, kao i nastavak aktivnosti na Projektu EOR i Projektu Međimurje. Ostale aktivnosti na kopnu odnose se na intenziviranje dodatne razrade zrelih polja putem Projekta 4P, primjenu novih tehnologija za stimulaciju ležišta putem Pilot projekta na poljima Stružec i Privlaka, optimizaciju procesnih postrojenja i kapitalne remonte bušotine kako bi se održala razina proizvodnje.

Usprkos oduzimanju koncesija za istraživanje u koprenom dijelu Hrvatske, INA ostaje opredijeljena za istraživanje u Hrvatskoj. INA je trenutno jedini gospodarski subjekt koji posjeduje potrebnu opremu, iskustvo, znanje i projekte koji bi mogli ubrzati aktivnosti istraživanja u kontinentalnoj Hrvatskoj, a u očekivanju je Vladine odluke o raspisivanju natječaja za nove istražne koncesije.

U bliskoj budućnosti, glavne aktivnosti na Jadranu odnose se na istražno i razradno bušenje, geološke studije, izgradnju otpremnih podmorskih plinovoda za spajanje platforme Ika JZ s postojećom platformom Ika A te nastavak druge faze ugradnje booster kompresorske jedinice na polju Ivana.

PREGLED REZERVI PO ZEMLJAMA

MMBOE	1P			2P		
	2011.	2012.	2013.	2011.	2012.	2013.
Hrvatska - kopno	160	147	141	190	183	174
Hrvatska - podmorje	35	21	18	44	38	34
Sirija	24	22	22	37	36	36
Egipat	3	2	2	4	3	2
Angola	2	2	2	4	6	5
Ukupno	224	196	186	278	266	251

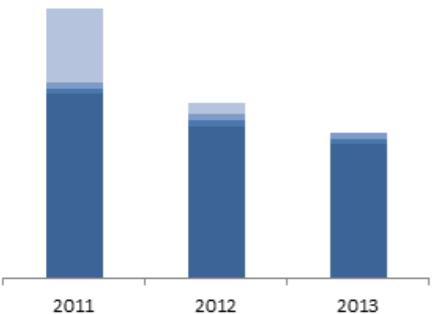
PREGLED REZERVI PO PROIZVODIMA

Nafta	76	74	75	90	97	95
Plin	130	110	99	165	153	141
Kondenzat + LPG	18	12	11	23	16	15
Ukupno	224	196	186	278	266	251

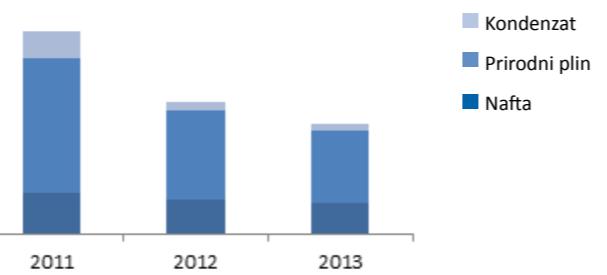
Proizvodnja ugljikovodika po područjima

Proizvodnja ugljikovodika	(Mboe/dan)	2011.	2012.	2013.	%
Hrvatska		50,8	42,1	37,2	-12%
Angola		1,6	1,5	1,1	-24%
Egipat		1,8	1,9	1,9	-1%
Sirija		20,3	3,1	0,0	-100%
Ukupno		74,4	48,6	40,2	-17%

Proizvodnja po područjima

Proizvodnja po proizvodima

Proizvodnja ugljikovodika po proizvodima

	2011.	2012.	2013.	%
Nafta	15,3	12,3	11,6	-6%
Prirodni plin	49,2	33,0	26,2	-21%
Kondenzat	9,9	3,2	2,4	-27%
Ukupno	74,4	48,6	40,2	-17%

PRIRODNI PLIN

Tvrtka Prirodni plin, članica INA Grupe, bavi se trgovinom plinom i registrirana je za trgovanje, zastupanje i posredovanje na tržištu energijom te dobavu i opskrbu prirodnim plinom.

Ukupne domaće potrebe za prirodnim plinom u 2013. godini pokrivene su dobavom iz domaćih izvora (1.372 mld. m³) i uvoza (774 mil m³). Ugovor o kupnji plina s kompanijom Eni sklopljen je na razdoblje od 1. siječnja 2011. do 31. prosinca 2013. godine. Tijekom 2013. godine uvezene su dodatne količine plina, temeljem kratkoročnih ugovora s ostalim inozemnim kompanijama. Sukladno Odluci Vlade RH, cijena po kojoj Prirodni plin d.o.o. ispručuje plin opskrbljivačima u obvezi javne usluge (plin za potrebe kućanstva) regulirana od je 1. svibnja 2012. i iznosi 2,20 kn/m³, dok se cijena po kojoj Prirodni plin d.o.o. isporučuje plin industrijskim kupcima bazira na tržišnim principima.

Prirodni plin se krajnjim kupcima i opskrbljivačima na distribucijskom sustavu prodaje uglavnom temeljem jednogodišnjih ugovora. U 2013. godini kupcima je isporučeno 2.216 miliarde prostornih metara prirodnog plina.

IZDVOJENO

- Stavljanje težišta na rad bez nesreća rezultiralo je sigurnim operativnim aktivnostima, čime su vrijednosti ozljeda na radu s izgubljenim radnim vremenom i učestalosti ozljeda na radu s izgubljenim radnim vremenom dovedene u sklad s europskim industrijskim pokazateljima.
- Učvršćena je prisutnost na tržištu kroz unapređenje prodaje vrijednih motornih goriva i porast tržišnog udjela na osnovnim tržištima Hrvatske i Bosne i Hercegovine – glavni pokretač bila je prodaja međunarodnim naftnim kompanijama na domaćem tržištu.
- Osnažene su aktivnosti u izvozu, prodaja sa spot tržišta prebačena je na terminske ugovore, a pritom se izravno opskrbljuje slovensko tržište – više od 200 kt motornih goriva.
- Izravan pristup mediteranskim tržištima iskorišten je kroz fleksibilno plasiranje količina u trgovini na moru. Dokazan pristup menadžmenta u smislu prilagodbe proizvodnje potražnji na tržištu nastavljena je kroz:
 - rad rafinerija koji je prilagođen zahtjevima potražnje (tzv. on-demand) i rad u blokovima (tzv. block operation);
 - proširenje Inine košarice nafti kroz preradu različitih lakih/teških/nisko do srednje sumpornih vrsti sirovih nafti. Različite naftе potječu iz više smjerova opskrbe – Crno more, Kaspijsko jezero, Mediteran i zapadna Afrika;
 - preradu alternativnih sirovina (osim sirove naftе) zbog optimiranja ključnih procesnih jedinica i povećanja prinosa motornih goriva.
- Uspješno su nastavljene inicijative za poboljšanje efikasnosti uključujući energetsku učinkovitost, upravljanje gubicima, upravljanje zalihamama, eliminaciju uskih grla u logistici i jačanje sinergija među rafinerijama.

UVOD

Inin SD Rafinerije i marketing (INA RiM) upravlja dvjema naftnim rafinerijama, proizvodnjom maziva, komercijalnom mrežom veleprodaje te mrežom logistike za skladištenje i distribuciju naftnih proizvoda prema tržištu. Prerađeni proizvodi prevoze se cestom, morem, željeznicom, riječnim putem i cjevovodom koristeći vlastita i unajmljena skladišta za proizvode. Glavni rafinerijski proizvodi obuhvaćaju EURO V kvalitetu benzina i dizela, mlazno gorivo, primarni benzin, benzen koncentrat, loživo ulja za grijanje, nekoliko gradacija loživih ulja, sumpor, bitumen te kalcinirani i zeleni naftni koks. Inin udjel na domaćem tržištu je značajan, ali su tu i ključna tržišta poput Bosne i Hercegovine te Slovenije, a osim toga INA je prisutna i u Srbiji, Albaniji, Mađarskoj, Italiji i na Mediteranu.

RAFINERIJA NAFTE RIJEKA

Rafinerija se nalazi na Jadranskom moru te je povezana s Jadranskim naftovodom (JANAF, sustavom naftovoda). Takva lokacija omogućuje Rafineriji nafte Rijeka kupnju sirove nafte, sirovina i gotovih proizvoda sa svjetskog tržišta i izvoz gotovih proizvoda na likvidno mediteransko tržište. Rafinerija je povezana i s drugim skladištima na Jadranskoj obali - putem plovila u najmu, dok je sa skladištima na kopnu povezuje široka željeznička mreža.

Tijekom programa modernizacije koji je dovršen u 2011. godini, dovršena su tri postrojenja unutar Hidrokreking kompleksa - Blagi hidrokreking, Postrojenje za proizvodnju vodika te Postrojenje za izdvajanje sumpora (Claus) kao i brojna pomoćna postrojenja i instalacije. Hidrokreking kompleksom je u značajnoj mjeri povećana konverzija i kompleksnost rafinerije (9.1 NCI, Nelsonov indeks kompleksnosti). Nakon programa modernizacije, Rafinerija nafte Rijeka proizvodi EURO V kvalitete benzinskih i dizelskih goriva, u sukladnosti s visokim europskim ekološkim standardima. Osim benzinskih i dizelskih goriva, Rafinerija nafte Rijeka proizvodi mlazno gorivo, primarni benzin za petrokemijsku industriju, benzen koncentrat, loživo ulje za grijanje i nekoliko gradacija loživih ulja.

RAFINERIJA NAFTE SISAK

Rafinerija nafte Sisak nalazi se u području središnje Hrvatske u neposrednoj blizini Zagreba, čime je smještena u glavnom središtu potrošnje motornih goriva u Hrvatskoj. Rafinerija je dobro povezana željeznicom, a povezana je i sa skladištima zbog opskrbe drugih lokalnih tržišta u Hrvatskoj te tržišta u sjeverozapadnoj Bosni i Hercegovini, sjeveroistočnoj Sloveniji te zapadnoj i sjevernoj Srbiji. Veza prema JANAF-ovom sustavu naftovoda omogućava transport nafte s kontinenta i nafte kupljene na moru do rafinerije. Lokalni naftovod

koristi se za transport nafte i kondenzata s domaćih naftnih polja u Moslavini, a rijekom Savom sirova nafte se dovodi sa slavonskih polja. Najnovija unapređenja infrastrukture obuhvatila su Postrojenje za izomerizaciju, dovršeno 2011. godine, u sklopu programa modernizacije rafinerije, čime je indeks kompleksnosti rafinerije povećan na 6.1 NCI, dok se dovršetak projekata zamjene koksnih komora i zatvorenog blow-down sustava očekuje do prve polovice 2014. godine. Rafinerija nafte Sisak ima mogućnost proizvodnje EURO V dizela i motornog benzina, plinskih ulja, mlaznog goriva, primarnog benzina, benzen koncentrata, loživog ulja za grijanje, nekoliko gradacija loživih ulja, bitumena te kalciniranog i zelenog naftnog koksa.

KONKURENTNE PREDNOSTI

Inin *Downstream* (RiM) posluje putem dviju rafinerija na povoljnim geografskim pozicijama čime se dobiva mogućnost optimizacije i proširenja košarice nafti kroz dodavanje vrsta sa svjetskog naftnog tržišta. JANAF-ov sustav cjevovoda omogućava transport uvezene sirove nafte do kontinentalne rafinerije. Inin pristup likvidnom mediteranskom tržištu povećava potencijal prodaje i fleksibilnost u nabavi poluproizvoda.

Ključne konkurentne prednosti uključuju:

- Pristup Mediteranu za Rafineriju nafte Rijeka i centralizirana lokacija Rafinerije nafte Sisak omogućuju visoku razinu pokrivenosti tržišta te maksimalne mogućnosti odabira nafte i mogućnosti optimizacije.
- Pristup domaćim izvorima sirove nafte i prirodnog plina.
- Snažne logističke poveznice između rafinerija i skladišta, uključujući mogućnost transporta proizvoda cestom, željeznicom, morem, riječnim tokovima i cjevovodom osiguravaju fleksibilnu, sigurnu i efikasnu opskrbu tržišta.
- Sinergije na razini Grupe te zajednička optimizacija nekoliko proizvodnih lokacija, kontinuirano unapređenje rafinerijskih prinosa kroz iskorištenja ključnih postrojenja za konverziju i optimizaciju upotrebe komponenata za goriva.

KLJUČNA OSTVARENJA TIJEKOM 2013. GODINE

INA RiM uspio je ojačati svoju tržišnu poziciju kroz unapređenje uspješnosti veleprodaje i povećanje tržišnog udjela u Hrvatskoj te Bosni i Hercegovini. Nastavlja se daljnje osnaživanje veleprodaje

motornih goriva kroz sklapanje terminskih ugovora s međunarodnim naftnim tvrtkama prisutnima na hrvatskom tržištu, a poboljšane su i aktivnosti izvoza kroz izravnu prodaju robe za Koper. Dokazana nastojanja menadžmenta oko prilagodbe proizvodnih pogona sukladno tržišnoj realnosti kroz rad rafinerija prema zahtjevima potražnje i rad u blokovima, proširenje košarice nafti koje je dovelo do većeg udjela utrživih motornih goriva, odabir sirovina s višom preradom vakum plinskog ulja, bolje upravljanje zalihamama čime je oslobođen obrtni kapital kao i disciplinirana kontrola troškova, bitno su poboljšali EBITDA-u u usporedbi s prethodnim godinama, ali uz sadašnju strukturu imovine nisu mogli dovesti do profitabilnih rezultata.

Ključna dostignuća obuhvaćaju:

USPJEŠNOST ZAŠTITE ZDRAVLJA, SIGURNOSTI I OKOLIŠA

• Stavljanje težišta na rad bez nesreća rezultiralo je sigurnim operativnim aktivnostima. SD Rafinerije i marketing premašio je postavljene ciljeve za nesreće na radu pri čemu je učestalost ozljeda na radu s izgubljenim radnim vremenom na kraju godine bila 1,2 - u skladu s mjerilima europske industrije.

PRISUTNOST NA TRŽIŠTU I KOMERCIJALNE AKTIVNOSTI

- INA je poboljšala svoju prisutnost na tržištima motornih goriva Hrvatske te Bosne i Hercegovine, kako u smislu prodanih količina (više od 75 kt u Hrvatskoj i 25 kt u BiH) tako i u smislu tržišnog udjela. Do poboljšanja uspješnosti uglavnom je došlo zbog porasta veleprodaje vrijednih motornih goriva, posebice zbog prodaje međunarodnim naftnim tvrtkama na domaćem tržištu. Sklopjeni su i terminski ugovori s velikim kupcima poput Hrvatskih željeznic, Jadrolinije i Croatia Airlinesa.
- Osnažene su izvozne aktivnosti, prodaja sa spot tržišta prebačena je na terminske ugovore: Petrol u Sloveniji izravno je opskrbljivan motornim benzинom, a s kupcima loživog ulja na Mediteranu sklopjeni su terminski ugovori. Izvoz u Sloveniju porastao petostruko.
- Izravan pristup mediteranskim tržištima iskorišten je kroz fleksibilno plasiranje količina u trgovini na moru.
- Dostupni su i kapaciteti namješavanja dizela s bio komponentom čime se osigurava Inina pozicija na tržištu održivog razvoja i omogućava daljnja diferencijacija proizvoda.

UPRAVLJANJE UČINKOVITOŠĆU

- Uspješno je nastavljen rad rafinerija u Rijeci i Sisku u blokovima te rad prilagođen zahtjevima potražnje
- Proaktivan odabir sirove nafte i sirovina s ciljem porasta udjela utrživih proizvoda - košarica nafti uspješno je proširena različitim

vrstama lakih/teških/nisko do srednje sumpornih sirovih nafti koje potječu iz više smjerova opskrbe uključujući Crno more, Kaspijsko jezero, Mediteran i zapadnu Afriku.

- Nastavljene su inicijative za poboljšanje efikasnosti putem energetske učinkovitosti, upravljanja gubicima, poboljšanja prinosa.
- U tijeku su kapitalni projekti izgradnje novog blow-down sustava i zamjene koksnih komora na Postrojenju za odgođeno koksiranje (eng. Delayed coker) u Sisku. Investicije su usmjerene ka povećanju raspoloživosti imovine i poboljšanju učinkovitosti rafinerije u smislu zaštite zdravlja, sigurnosti i okoliša.

OPERATIVNE AKTIVNOSTI LOGISTIKE I DISTRIBUCIJE

- Logistička ograničenja, naročito ona koja su vezana uz manipulaciju robe željeznicom, su poboljšana te su u velikom broju slučajeva eliminirana uska grla (povećan je obrtaj željeznicom).
- Napori na području upravljanja zalihamama rezultirali su poboljšanim iskorištanjem skladišnih kapaciteta u rafinerijama i na skladištima te su bitno smanjili prosječnu razinu zaliha i slijedom toga cjelokupni trošak radnog kapitala.

Poslovni procesi u INA RiM su, kako bi se održao korak s europskom konkurenjom na polju *Downstreama*, bili usredotočeni na optimizaciju aktivnosti diljem cijelog lanca vrijednosti. Glavni cilj bio je održati sigurnost opskrbe tržišta na osnovnim tržištima Hrvatske i BiH, povećati profitabilnost, tj. smanjiti gubitke uz unapređenje učinkovitosti, fleksibilne aktivnosti, discipliniranu kontrolu troškova i iskorištanje tržišnih prilika.

OČEKIVANJA

INA je fokusirana na opskrbu svojih osnovnih tržišta visokokvalitetnim gorivima i uslugama uz najniže moguće troškove, istovremeno održavajući svoju snažnu poziciju u Hrvatskoj i BiH. INA će se nastaviti fokusirati na sigurne i pouzdane operativne aktivnosti, poboljšavajući troškovnu učinkovitost i cjelokupnu uspješnost.

INA RiM će nastojati nadalje osnažiti svoju poziciju kroz stavljanje fokusa na:

Učinkovitost i upravljanje proizvodnjom

- I.) Fleksibilnost proizvodnje i prodaje u slučajevima povoljnih rafinerijskih marži na određenim proizvodima. Brzo donošenje odluka u ovom smislu između dizela i benzina (na osnovu projekcija iz vanjskog okruženja) može u vrlo kratkom vremenu urodit dodatnom vrijednošću.

○ TRGOVINA NA MALO

II.) Povećanje udjela bijelih proizvoda kroz rad rafinerija prilagođen zahtjevima potražnje i povećanje iskorištavanja glavnih konverzijskih postrojenja. Dodatna vrijednost može se postići ako se nastavi prerada veće količine poluproizvoda i smanji vlastita potrošnja.

III.) Inicijative kojima je fokus smanjenje energetskih troškova i gubitaka goriva kroz poboljšanje mjerne opreme. Konačan cilj je istovremeno osigurati usklađenost sa zakonodavstvom koje se odnosi na ekologiju i operativne troškove svesti na minimum.

Prisutnost na tržištu i komercijalne aktivnosti

IV.) Fokus na termske ugovore u nabavi sirovina i osiguranje stabilnosti njihove opskrbe. Rafinerijske operativne aktivnosti fokusirane na godišnje natječaje i maksimiziranje količina kroz termske ugovore, osiguranje bolje pregovaračke pozicije (npr. koristeći mjesecni prosjek cijena).

V.) Povećanje tržišnog udjela u regiji kroz korištenje prednosti vodeće

pozicije na tržištu.

Optimizacija i upravljanje rizicima

VI.) Globalna i lokalna optimizacija zbog dalnjeg iskorištenja sinergija na razini Grupe te u svrhu proizvodnje najvrjednijih proizvoda na najprofitabilniji način. Daljnje proširenje košarice nafti, pažljivo upravljanje razinama zaliha i logističkim troškovima i definiranje rafinerijskih kapaciteta prema zahtjevima potražnje uz optimizaciju na globalnoj i lokalnoj razini.

VII.) Unapređenja na području upravljanja rizicima, uključujući zaštitu od rizika (tzv. hedging) s derivativnim finansijskim instrumentima.

Dugoročno se planira daljnje povećanje logističke povezanosti između dviju rafinerija zbog postizanja još većih sinergija i fleksibilnosti INA RiM. Osim postojeće strukture imovine, u 2014. godini očekuje se donošenje odluke o investiciji u projekt konverzije teških ostataka u Rafineriji nafte Rijeka.

IZDVOJENO

- Novi vizualni identitet "Plavi koncept" - daljnji fokus na program restrukturiranja i modernizacije maloprodajne mreže
- Postavljanje temelja za uvođenje novog maloprodajnog modela poslovanja
- Promotivne aktivnosti usmjerene na kupce i kvalitetu usluge

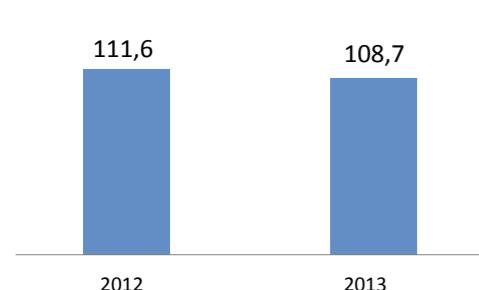

www.ina.hr

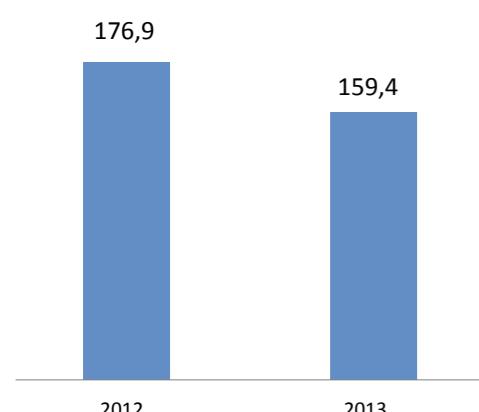
INA SD Trgovina na malo upravlja maloprodajnom mrežom od 444 benzinske postaje, od čega se 392 nalaze u Hrvatskoj, a preostale 52 u užoj regiji – 45 u Bosni i Hercegovini, šest u Sloveniji i jedna u Crnoj Gori.

OKRUŽENJE

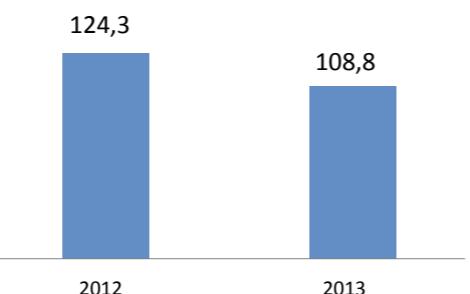
Prosječna cijena nafta USD/bbl

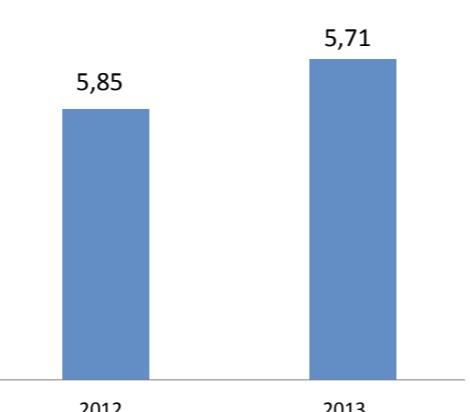
Prosječna razlika kotacije benzina i nafta USD/t

Prosječna razlika kotacije Eurodizela i nafta USD/t

USD/HRK godišnji prosjek tečajeva

U 2013. godini Trgovina na malo INA Grupe ostvarila je 2% manje prodane količine goriva u odnosu na prethodnu godinu, pri čemu je najznačajniji pad potražnje zabilježen u prvom tromjesečju zbog izrazito loših vremenskih uvjeta. Pored navedenog, prodaja goriva bila je pod negativnim utjecajem nastavka gospodarske krize, porasta nezaposlenosti i slabljenja kupovne moći.

U strukturi prodaje goriva uvjerljivo dominiraju dizelska goriva i motorni benzini, dok prodaja ukapljenog naftnog plina čini svega 3% ukupne prodaje u 2013. godini. Prodaja plinskih ulja zadržala se na razini prethodne godine, dok je motornih ulja prodano 5% manje. Prodaja ukapljenog naftnog plina smanjila se za 4%, no u odnosu na prethodne godine trend smanjenja prodaje znatno je usporen. Prateći navedene negativne tržišne faktore, promet po benzinskoj postaji u 2013. godini bio je 1% manji u odnosu na prethodnu godinu.

Tijekom razdoblja od 2010. do 2013. godine osnovni naglasak u maloprodajnom poslovanju stavljen je na implementaciju programa restrukturiranja i modernizaciju maloprodajne mreže kroz značajne investicije s ciljem unaprijeđenja izgleda benzinskih postaja, poboljšanja tehničkih uvjeta i predstavljanja novog vizualnog identiteta pod nazivom "Plavi koncept". Od početka programa do kraja 2013. godine modernizirano je oko 160 benzinskih postaja kroz kapitalne, interne i djelomično interne rekonstrukcije te novi vizualni identitet.

Reagirajući na globalnu ekonomsku recesiju, izuzetno negativno poslovno okruženje i žestoku konkureniju, a kako bismo dostigli naše ciljeve povećane učinkovitosti i rentabilnosti, bilo je neophodno provesti izmjene i u načinu poslovanja. Nova konkurentna tržišna situacija zahtjeva brzu, efikasnu i pravovremenu reakciju te je uz kontinuiranu modernizaciju maloprodajne mreže potrebna i prilagodba u upravljanju pojedinačnim poslovnim procesima koja se odnosi na infrastrukturu, prodaju i poslovanje, marketing i unapređenje ponude vrijednosti za kupce.

U drugoj polovici 2013. godine snažan fokus Segmenta djelatnosti Trgovine na malo bio je na uspostavljanju temelja za razvoj novog partnerskog sustava upravljanja maloprodajom, odnosno pokretanju pilot projekta kojim se uključuju poduzetnici na 20

prvih odabralih Ininih benzinskih postaja. Cilj ovog pilot projekta je, osigurati efikasnije poslovanje i odgovarajuću motivaciju radnika benzinskih postaja u pružanju visoke kvalitete usluga korisnicima.

U cilju postizanja najviše razine zadovoljstva kupaca, bolje kvalitete pruženih usluga te poboljšanja poslovnih rezultata i dalje su u tijeku kontinuirane obuke osoblja na benzinskim postajama u vidu pohađanja brojnih pažljivo pripremljenih i ciljanih treninga i radionica u sklopu Maloprodajne akademije oformljene 2012. godine.

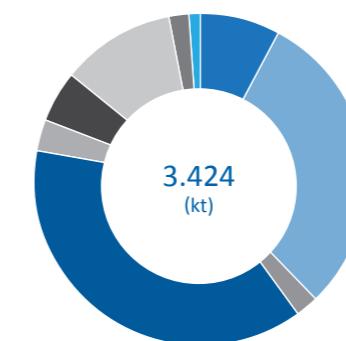
Marketinške aktivnosti poduzete tijekom 2013. godine bile su usmjerene na predstavljanje novih tehničkih i vizualnih unapređenja u maloprodajnoj mreži, popraćene raznim događajima organiziranim za kupce na benzinskim postajama Ine. Inicijative kao što su suradnja s odabranim hrvatskim nacionalnim parkovima, *INA Ladies' week*, uvođenje biciklističke zone, prodaja Gibonijevog albuma u humanitarne svrhe, prodaja voća na benzinskim postajama i različiti uspješni programi vjernosti (Philipsovih 11, Fiskars/Gerber proizvodi) dodatne su usluge koje su tijekom godine pojačale prepoznatljivost i imidž kompanije te doprinijele daljnjoj lojalnosti kupaca.

U svrhu postizanja jedinstvenosti na tržištu, razlikovanja od konkurencije, ali i da bi se išlo ukorak s principima održivog razvoja, SD Trgovina na malo pokrenuo je projekt izgradnje održive benzinske postaje pod nazivom "Energija za budućnost", kojim se predviđa izgradnja samoodrživog, ekološki prihvatljivog i inovativnog maloprodajnog objekta "zelene benzinske postaje". Prva benzinska postaja tog tipa bit će izgrađena u Zagrebu, na lokaciji postojeće BP Stupnik-istok, a njezino dovršenje planirano je u 2014. godini. Benzinska postaja Stupnik-istok bit će prva održiva benzinska postaja u Republici Hrvatskoj, čime INA postaje lider u primjeni tzv. zelenih tehnologija u maloprodajnoj mreži. Ovim projektom INA svojim kupcima i zajednici nudi i dodatnu vrijednost u skladu sa svojim nastojanjima da principe održivog razvoja ugrade u svoje poslovanje te promiče projekte koji su ekološki prihvatljivi i pridonose energetskoj učinkovitosti. Prilikom provođenja programa modernizacije maloprodajne mreže posebna pozornost posvećena je osposobljavanju zaposlenika za rad na siguran način kao i aktivnostima sanacije kontaminiranog tla i podzemnih voda eventualno identificiranih tijekom rekonstrukcije i/ili zatvaranja benzinskih postaja, a s ciljem učinkovitog sprječavanja i kontrole zagađenja te smanjivanja ekoloških rizika na najveću moguću mjeru.

PRODAJA RAFINERIJSKIH PROIZVODA

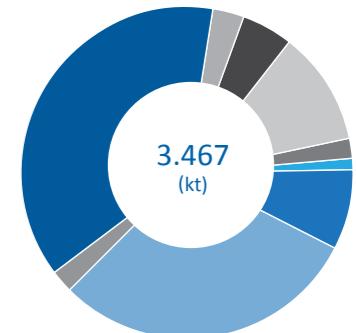
2012.

UNP	8%
Benzin	30%
Primarni benzin	2%
Dizel	38%
Petrolej	3%
Loživo ulje ekstra lako	5%
Loživo ulje	11%
Bitumen	2%
Ostalo	1%

2013.

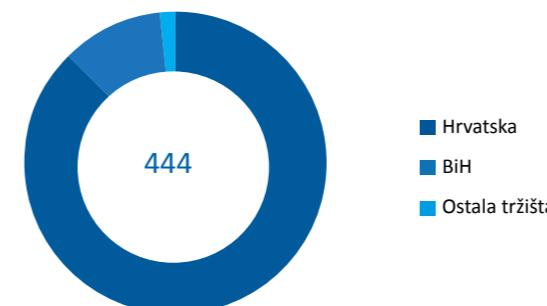
UNP	7%
Benzin	27%
Primarni benzin	1%
Dizel	40%
Petrolej	3%
Plinska ulja	5%
Loživo ulje	12%
Bitumen	2%
Ostalo	3%

BROJ BENZINSKIH POSTAJA

	2011	2012	2013
Hrvatska	404	396	392
BiH	45	45	45
Ostala tržišta	7	7	7
Ukupno	456	448	444

BROJ BENZINSKIH POSTAJA

KLJUČNA OSTVARENJA – 2013. GODINA

UPRAVLJANJE INVESTICIJAMA I ODRŽAVANJEM

Glavno postignuće Sektora upravljanja investicijama i održavanjem u 2013. godini odnosi se na pravovremeno i učinkovito upravljanje Ininim investicijskim projektima. Ukupna vrijednost projekata realiziranih u Sektoru upravljanja investicijama i održavanjem u 2013. godini bila je 52% veća u odnosu na prošlu godinu. U području upravljanja održavanjem nadzirani troškovi održavanja u 2013. godini bili su za 10% niži od planiranog, bez ikakvog utjecaja na tehničku raspoloživost imovine te zaštitu na radu i zaštitu okoliša.

Glavni projekti u 2013. godini bili su *Enhanced Oil Recovery* (EOR) – nadzemni objekti, projekt Međimurje, *Delayed Coker* u

Rafineriji nafte Rijeka, ugradnja *Delayed Coker closed blowdown* sustava i zamjena koksnih komora u Rafineriji nafte Sisak. Implementacija procjene i kontrole troškova (*cost engineering*) i okvirnih ugovora, kao i napor u ishođenju dozvola, rezultirali su značajnim uštedama u planiranim sredstvima i vremenu u tijeku realizacije projekata. Također, kompetencije projektnog tima povećane su kroz obuku i obrazovanje, te zapošljavanje novih djelatnika.

NABAVA

Projekt optimizacije nabave (PSO) je projekt na razini Grupe koji je pokrenut 2010. i završen u 2013. godini. Projekt je pokrenut kako bi se unaprijedila transparentnost i optimizirali procesi u Ininoj nabavi s ciljem poboljšanja ukupne učinkovitosti i tržišne konkurentnosti tvrtke. Po završetku posljednjeg, četvrtog vala, PSO projekt je zaključen s postignutom uštedom od 370 milijuna

kuna na osnovi troškova većih od 4 milijarde kuna kroz razdoblje od četiri godine. Pogodnosti nisu postignute samo uštedama, već i unapređenjem nabavnih procesa, stalnim istraživanjem tržišta kako bi se povećalo sudjelovanje novih dobavljača te najsvremenijim pristupima u nabavi, primjerice e-nabavom, s ciljem povećanja transparentnosti i učinkovitosti.

UPRAVLJANJE IMOVINOM I USLUGAMA

Tijekom 2013. godine Sektor upravljanja imovinom i uslugama provodio je niz inicijativa s ciljem poboljšanja i racionalizacije ukupnog poslovanja Ine optimalnim korištenjem nekretnina i upravljanjem imovinom te ekonomičnim vođenjem objekata i opreme.

Provedena su poboljšanja vezana uz upravljanje i održavanje poslovnih objekata netemeljnih djelatnosti u vidu racionalizacije potrošnje energenata što je postignuto izvođenjem određenih preinaka u infrastrukturnom sustavu i uspostavljanjem povoljnijih odnosa s dobavljačima energenata.

S ciljem prilagodbe tržišnim uvjetima na području nekretnina i optimizacije korištenja nekretnina razvijena je strategija za upravljanje nekretninama u vlasništvu Ine te su se provodile aktivnosti usmjerene na zaštitu pravnih interesa Ine prilikom rješavanja imovinsko-pravnih odnosa. Sukladno zakonskim odredbama, provedeno je i energetsko certificiranje objekata.

LJUDSKI RESURSI

U 2013. godini INA je uspješno nastavila s programom Growww 2013 za diplomce. Na taj način, kroz tri uzastopna Growww programa, jednu od najpoznatijih strateških platformi za zapošljavanje i najboljih praksi unutar profesionalne zajednice posebno usmjerenih na privlačenje diplomaca - zaposleno je 59 mlađih talenata. Zbog jake prisutnosti u javnosti u okviru platforme brendiranja tvrtke kao poslodavca prvog izbora, INA je dobila veliki broj nagrada, osobito u zadnje tri godine. U 2013. godini INA je uspješno recertificirana kao Poslodavac - Partner te je bila nagrađena drugim mjestom na godišnjoj anketi „Poslodavac 1. izbora“ i dobila je nagradu ‘Zlatni indeks’ za potporu i sudjelovanje u studentskim programima već treću uzastopnu godinu. Nagrada dodijeljena u 2013. zaokružila je ukupan broj dobivenih nagrada ‘Zlatni indeks’ na deset, što je dokaz da je predanost i podrška koju je INA pružila studentskoj zajednici prepoznata od strane mlađih ljudi za koje se nadamo da će postati izvrsni profesionalci i kolege

u godinama koje su pred nama.

ODRŽIVI RAZVOJ I ZAŠTITA ZDRAVLJA, SIGURNOSTI I OKOLIŠA

Fokus Sektora Održivog razvoja i zaštita zdravlja, sigurnosti i okoliša u 2013. godini bio je na aktivnostima održivog razvoja, zaštite okoliša vezane za emisijske kvote te temeljna pravila sigurnosti u djelokrugu zaštite zdravlja i sigurnosti.

U cilju unapređenja sudjelovanja dionika te dijeljenja i širenja znanja o zaštiti okoliša i održivom razvoju, u studenom je održan prvi INA Zeleni Forum u Ivanić Gradu. Forum je okupio stručnjake na području istraživanja i proizvodnje i održivog razvoja, kao i predstavnike lokalne i akademске zajednice.

OČEKIVANJA

Fokus Inine poslovne funkcije Korporativnog Centra ostat će poboljšanje učinkovitosti, optimizacija poslovanja, jačanje i podizanje kvalitete tima te pojedinačnog učinka primjenom najbolje prakse, kao i jačanje platforme „Kultura temeljena na rezultatima“ te slike „Poslodavca partnera“. Mjerljiva očekivanja u 2014. godini podrazumijevaju preciznost planiranja te planiranje unutar zadanih vremenskih okvira, povećanje iskorištenosti CAPEX-a, te uspješnu integraciju e-nadmetanja u svakodnevnoj praksi.

FINANCIJSKO I OPERATIVNO POSLOVANJE

- 34 Analiza poslovanja
- 47 ključni operativni podaci

SAŽETAK REZULTATA POSLOVANJA U 2013. GODINI

U 2013. godini EBITDA INA Grupe iznosila je 3,7 milijardi kuna, što je pad od 20% u odnosu na 2012. godinu. Pad u EBITDA uvelike je pridonio padu proizvodnje ugljikovodika u segmentu Istraživanja i proizvodnje i lagano smanjenje ostvarene cijene ugljikovodika sa 3% nižom cijenom nafte. Premda je prirođni pad proizvodnje uspješno zaustavljen na 2%, postupno sa 9% koliko je iznosio 2010. godine, ukupna proizvodnja ugljikovodika je zabilježila pad od 17%. Uvoz plina u 2013. godini bio je manji za 31%, međutim daljnja negativna kretanja cijene u trgovini plinom i dalje opterećuju poslovanje segmenta.

Poslovanje segmenta Rafinerije i marketing bilo je pod snažnim utjecajem kretanja europskog rafinerijskog poslovanja. Istovremeno, usporavanje gospodarskog rasta u Hrvatskoj i na ostalim ključnim tržištima Ine negativno su utjecali na ukupan rezultat poslovanja. Premda su na rezultat segmenta Rafinerije i marketing značajno utjecale niže kotacije na međunarodnim tržištima s nižom prosječnom rafinerijskom maržom i slabijom prodajom motornih goriva vlastitoj maloprodajnoj mreži, čisti CCS EBITDA rezultat bilježi poboljšanje, premda je i dalje s negativnom predznakom. Poboljšanje "čistog" rezultata posljedica je poboljšanja poslovanja domaće veleprodaje sa solidnim rastom izvoza na susjednim tržištima i daljnje optimizacije proizvodnih kapaciteta, uključujući rad rafinerija prilagođen potražnji.

Operativni novčani tijek je na prošlogodišnjoj razini, a uz isključenje kretanja radnog kapitala, novčani tijek bilježi pad od 20%, što je u skladu s kretanjem operativnog rezultata Grupe.

Operativna dobit bez jednokratnih stavki smanjila se u većoj mjeri od EBITDA bez jednokratnih stavki, kao rezultat primjene linearne amortizacija dugotrajne imovine u Siriji u 2013. godini, što je, povrh netom navedenih čimbenika, dodatno utjecalo na EBIT.

Financijski položaj Grupe dodatno je poboljšan, pri čemu se omjer duga i kapitala smanjuje sa 31% na 27%, a neto dug u iznosu od 4.761 milijuna kuna za 29%, u odnosu na 31. prosinca 2012. godine. Neto financijski rashodi također su smanjeni u 2013. godini u iznosu od 246 milijuna kuna, u odnosu na 292 milijuna kuna u 2012. godini. Kapitalna ulaganja u 2013. godini bilježe značajan rast od 57% u usporedbi s 2012. godinom, iznoseći 2.013 milijuna kuna, pri čemu se preko 80% ulaganja odnosi na domaće projekte, uglavnom segmenta Istraživanje i proizvodnja. Postoji veći broj aktivnih projekata s ciljem ublažavanja prirodnog pada proizvodnje,

uključujući i nastavak projekta EOR u Ivanić-Žutici i projekt Međimurje, čime razina domaćih ulaganja raste na 1.655 milijuna kuna.

Istraživanje i proizvodnja: U 2013. godini EBITDA je dosegnula 5,04 milijardi kuna, što je za 321 milijuna kuna manje od prošlogodišnjeg ostvarenja i rezultat je niže prosječne ostvarene cijene ugljikovodika, smanjenja ukupne proizvodnje ugljikovodika zbog prirodnog iscrpljivanja domaćih polja i smanjenog udjela Ine na proizvodnom polju Annamaria. Ovi negativni trendovi umanjeni su nešto manjim gubicima trgovine prirodnim plinom (uslijed smanjenog uvoza prirodnog plina) i smanjenjem operativnih troškova. Konstantno prateći stanje u Siriji, INA je, u skladu s međunarodnom praksom i uzimajući u obzir produžen politički rizik, izvršila ispravak vrijednosti sirijske imovine. Umanjenje vrijednosti za Siriju iznosilo je 1.504 milijuna kuna, što je umanjilo rezultat poslovanja za 2013. godinu na 1.521 milijuna kuna. Ovo umanjenje vrijednosti nema

izravan učinak na tijek novca, već je primjenjeno u skladu s dobrim poslovnim običajima kako bi se osiguralo fer vrednovanje Inine imovine u Siriji.

Rafinerije i marketing (uključujući Trgovinu na malo): Segment je ostvario 'čisti' CCS EBITDA u iznosu od (164) milijuna kuna, što je poboljšanje od 254 milijuna u usporedbi s prošlogodišnjim rezultatom. Pozitivni čimbenici, uključujući povećanje veleprodaje motornih goriva koja je rezultirala povećanjem tržišnog udjela, porastom izvoza u Bosnu i Hercegovinu i Sloveniju, kontinuirana optimizacija proizvodnih kapaciteta (rad rafinerija prilagođen potražnji), kao i fokusirana kontrola troškova još uvek su pod negativnim utjecajem visokih troškova djelatnika u maloprodaji i smanjenjem prihoda od maloprodaje. Na EBITDA rezultat u 2013. godini utjecao je i pritisak nižih rafinerijskih marži.

Korporativno i ostalo: gubitak poslovanja segmenta bio je 3% viši (610 milijun kuna) u 2013. u odnosu na prošlu godinu.

	2012	2013	Promjena 2013/2012%	
	mil kn	mil USD	kn	USD
Neto prihod od prodaje	29,895	5,109	27,444	(8)
EBITDA (1)	4,581	783	3,672	(20)
EBITDA bez jednokratnih stavki (2)	4,966	849	3,799	(23)
Dobit/(gubitak) iz osnovne djelatnosti	1,359	232	(1,570)	(275)
Dobit iz osnovne djelatnosti bez jednokratnih stavki (2)	2,866	490	799	(72)
Neto financijski gubitak	(292)	(50)	(246)	(16)
Neto dobit/gubitak	681	116	(1,508)	(264)
Neto dobit bez jednokratnih stavki (2)	1,887	322	953	(49)
Neto novac iz poslovnih aktivnosti	3,742	640	4,543	21
Zarada po dionici				
Osnovna i razrijeđena zarada po dionici (kuna po dionici)	68.1	11.6	(150.8)	n.a.
Omjer duga i kapitala %	30.83	26.99		

(1) EBITDA = EBIT + amortizacija + vrijednosno uskladjenje + rezerviranja (2) Na poslovanje su tijekom 2013. negativno utjecale jednokratne stavke u iznosu od 2.369 milijuna kuna

(3) Neto dobit pripisiva vlasniku kapitala

(4) Financijski podaci preračunati su iz kuna u dolare po sljedećem prosječnom deviznom tečaju HNB: za VII-IX.2013. – 5,6928 kn/USD; X-XII.2012. – 5,8038 kn/USD; X-XII.2013. – 5,6036 kn/USD; I-XII.2012. – 5,8509 kn/USD; I-XII.2013. – 5,7059 kn/USD

(5) Počevši sa 1. siječnjem 2013., izvještavanje segmenta Rafinerije i marketing i Trgovine na malo je spojeno u vrijednosni lanac Rafinerija i marketinga uključujući Trgovinu na malo čime je izvještavanje prilagođeno međunarodnoj praksi. Kao rezultat ovakve segmentacije, Grupa ima sljedeća dva segmenta izvještavanja: Istraživanje i proizvodnju i Rafinerija i marketing uključujući Trgovinu na malo. Usporediva razdoblja su prilagođena u skladu s navedenim.

(6) Od 1. siječnja 2013. primjenjena je linearna metoda amortizacije kako bi se iskazala fer vrijednost amortizacije opreme u Siriji

ISTRAŽIVANJE I PROIZVODNJA – PREGLED POSLOVANJA

Rezultat poslovanja segmenta Istraživanje i proizvodnja smanjen je u odnosu na prethodnu godinu odražavajući: (1) smanjenje proizvodnje ugljikovodika uslijed prirodnog iscrpljivanja na kopnenim i podmorskim poljima u Hrvatskoj (isključujući proizvodne količine ostvarene u Siriji tijekom 2012., usporedivo pad proizvodnje iznosi 11,6%) i (2) smanjenje prosječne ostvarene cijene ugljikovodika.

Ovi negativni čimbenici umanjeni su s: (1) 31%-nim smanjenjem uvoza prirodnog plina zajedno s nižim cjenovnim diferencijalom vidljivim u poboljšanom, ali još uvijek negativnom, doprinisu poslovanja Prirodnog plina sa 775 milijuna kuna EBITDA gubitkom u 2013. i (2) poboljšanjem internih učinkovitosti koje su rezultirale smanjenjem operativnih troškova.

Ukupna proizvodnja prirodnog plina u 2013. godini bila je 20,7% niža u usporedbi s 2012. godinom:

- pad na poljima u podmorju Hrvatske uslijed prirodnog pada na Sjevernom Jadranu, zastoj na platformi Ika B uslijed bušačkih aktivnosti na bušotini Ika B3, što je djelomice kompenzirano optimizacijom radnih parametara i tretmanima kiselinom kao i većom proizvodnjom na Aiza Laura zbog slabijeg intenziteta radova na održavanju od strane partnera. Tijekom 2013. godine INA je smanjila svoj udjel u ukupnoj proizvodnji bloka, zbog većih ulaganja partnera u istražne i razradne projekte, što je rezultiralo doprinosom proizvodnje iz podmorja na razini od oko 12 tisuća boe dnevno (mboe/dan) tijekom 2013. godine
- održavajući izostanak proizvodnje iz Sirije u 2013. godini zbog ranije objave „više sile“, prirodnog pada i zavodnjenja na kopnenim

i podmorskim poljima u Hrvatskoj.

Proizvodnja sirove nafte zabilježila je pad od 6% na korporativnoj razini:

- na proizvodnju je najviše utjecala niža proizvodnja nafte u Angoli za 24.1% uglavnom povezana s podizanjem ugljikovodika utiskivanjem plina i zakašnjelim aktivnostima perforacije bušotina, kao i prirodnim padom
- domaća proizvodnja smanjena je za 2% u 2013. godini uslijed prirodnog pada proizvodnje
- s obzirom da je kompanija privremeno suspendirala aktivnosti u Siriji, tijekom 2013. godine u Siriji nije bilo proizvodnje, dok je u Egiptu proizvodnja pala za 1,4% zbog prirodnog pada proizvodnje starih polja na koncesijama Ras Quattara i West Abu Gharadig.

U nedostatu parametara potrebnih za obračun amortizacije po jediničnom trošku proizvodnje uslijed „više sile“, od 1. siječnja 2013. započeto je s primjenom linearne metode amortizacije, kako bi se iskazala fer vrijednost amortizacije opreme. Utjecaj amortizacije za 2013. godinu iznosi 547 milijuna kuna. Dodatno, vrijednost imovine u Siriji je usklađena umanjenjem vrijednosti u iznosu od 1.504 milijuna kuna, što nije imalo direktni utjecaj na tijek novca, već je primijenjeno u skladu s dobrim poslovnim običajima kako bi se osiguralo fer vrednovanje lline imovine u Siriji.

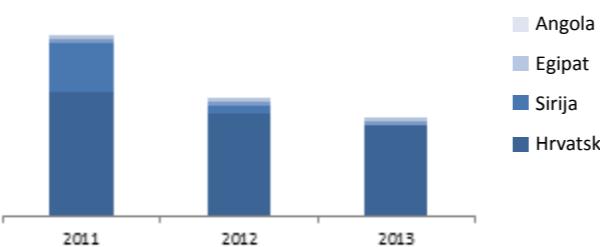
Kao rezultat netom navedenih negativnih trendova, prihodi od prodaje segmenta niži su za 14% na godišnjoj razini te iznose 10.526 milijuna kuna. Prema dosadašnjoj praksi i u skladu s međunarodnim računovodstvenim standardima kompanija vrijednosno usklađuje svoja potraživanja koja su starija od 60 dana. Proces usklađivanja potraživanja je stalni proces koji se primjenjuje na sva potraživanja, te se ne smatra jednokratnom stavkom. Sukladno tome kompanija je uskladila 98 milijuna kuna potraživanja u Egiptu koji zadovoljavaju te kriterije u 2013. godini.

Istraživanje i proizvodnja

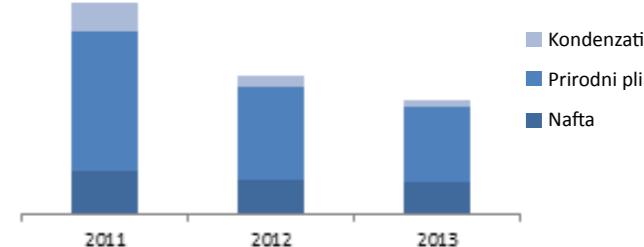
	2012	2013	Promjena %			
Segment IFRS rezultati	mil kn	mil USD	mil kn	mil USD	kn	USD
Prihodi	12,264	2,096	10,526	1,845	(14.2)	(12.0)
EBITDA	5,356	916	5,035	882	(6.0)	(3.6)
EBITDA bez jednokratnih stavki *	5,566	952	5,035	882	(9.5)	(7.2)
Dobit iz osnovne djelatnosti	3,783	647	1,521	267	(59.8)	(58.8)
Dobit iz osnovne djelatnosti bez jednokratnih stavki*	4,471	765	3,025	530	(32.3)	(30.6)
CAPEX uključujući jednokratni Opex za istraživanje	746	128	1,396	245	87.1	91.8

*Izračunato na temelju ukupnih prihoda eksterne prodaje uključujući i prodajnu cijenu plina

Proizvodnja po zemljama

Proizvodnja po proizvodima

RAFINERIJE I MARKETING (UKLJUČUJUĆI TRGOVINU NA MALO) – PREGLED POSLOVANJA

„Čisti“ CCS EBITDA segmenta iznosi je (164) milijuna kuna, nadmašujući rezultat 2012. godine za 254 milijuna kuna.

Napori menadžmenta u poboljšanju rezultata vidljivi su kroz (1) snažan rezultat domaće veleprodaje, (2) pravovremeno iskorištene izvozne prilike, (3) raznovrstan odabir sirovina i proširenje košarice nafti, (4) kontinuiranu optimizaciju proizvodnih kapaciteta uključujući rad rafinerija prilagođen potražnji, (5) strogu kontrolu troškova koja je rezultirala smanjenjem operativnih troškova, (6) smanjenu vlastitu potrošnju i gubitke. Navedeni pozitivni učinci djelomično su umanjeni (1) nižim kotacijama na međunarodnim tržištima što je rezultiralo nižim prosječnim rafinerijskim maržama, posebno niskim maržama na benzin i plinsko ulje, (2) smanjenom prodajom motornih goriva u vlastitoj maloprodajnoj mreži što je imalo za rezultat (342) milijuna kuna EBITDA gubitka bez jednokratnih stavki segmenta, predstavljajući smanjenje u odnosu na 2012. godinu.

Gubitak iz osnovne djelatnosti bez jednokratnih stavki 2013. godine bilježi smanjenje u usporedbi s prethodnom godinom za 143 milijuna kuna, dosegnuvši (1.249) milijuna kuna.

Rezultat veleprodaje poboljšanje za 2% u usporedbi s prethodnom godinom, dok je transfer prema vlastitoj maloprodajnoj mreži zabilježio pad. Dodatno, INA je poboljšala svoj položaj u prodaji

motornih goriva koja stvaraju dodatnu vrijednost porastom prodaje na tržištu Bosne i Hercegovine i značajnim porastom izvoza u Sloveniju, jačajući i poziciju na domaćem tržištu s porastom prodaje od 8%, dok je prodaja na ostalim izvoznim tržištima (na kojima su dostupne niže marže) zabilježila pad.

Udjel utrživih motornih goriva povećan je usprkos manjoj rafinerijskoj preradi, pretežno kao posljedica rada rafinerija prilagođenog zahtjevima potražnje i povećanom udjelu kvalitetnije sirove nafte u proizvodnom procesu.

PRODAJNE KOLIČINE TRGOVINE NA MALO

Ukupna prodaja goriva Trgovine na malo u 2013. godini manja je za 2% u odnosu na 2012. godinu. Pad prodaje uglavnom je posljedica nastavka gospodarske krize, porasta nezaposlenosti i slabljenja kupovne moći. Posljedično, promet po benzinskoj postaji u 2013. godini bio je 1% niži u odnosu na prethodnu godinu.

Prodaja motornih benzina pala je za 5% uz trend smanjenja udjela motornih benzina u korist dizelskih goriva, dok je prodaja plinskih ulja pala za 1% zbog smanjenja prodaje lož ulja. Međutim, ako se isključi prodaja lož ulja, prodaja dizelskih goriva bila je na razini prethodne godine. Prodaja UNP-a smanjena je za 4%, no u odnosu na prethodne godine trend smanjenja prodaje je usporen dijelom zbog ugradnje nekoliko dodatnih UNP jedinica. Trend smanjenja trebao bi biti prekinut do kraja 2014. godine kada se očekuje značajno povećanje broja UNP jedinica.

Na dan 31. prosinca 2013. INA Grupa upravljala je mrežom od 444 benzinske postaje (392 u Hrvatskoj i 52 u inozemstvu, od čega 45 u Bosni i Hercegovini, šest u Sloveniji i jedna u Crnoj Gori).

Rafinerije i marketing (uključujući Trgovinu na malo)

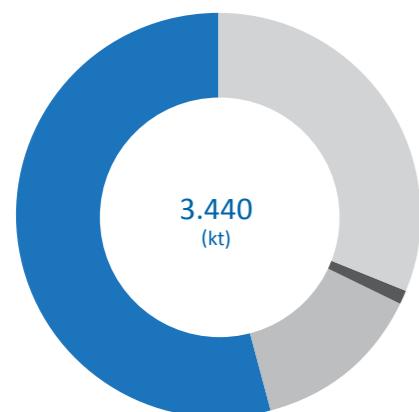
	2012.	2013.	Promjena %			
Segment IFRS rezultati	mil kn	mil USD	mil kn	mil USD	kn	USD
Prihodi	20,994	3,588	20,137	3,529	(4.1)	(1.6)
EBITDA	(287)	(49)	(469)	(82)	63.4	67.6
EBITDA bez jednokratnih stavki**	(210)	(36)	(342)	(60)	62.9	67.0
CCS -R&M dobit/gubitak iz EBITDA**	(418)	(71)	(164)	(29)	(60.8)	(59.8)
Dobit/(Gubitak) iz osnovne djelatnosti	(1,829)	(313)	(2,114)	(370)	15.6	18.5
Dobit/(Gubitak) iz osnovne djelatnosti bez jednokratnih stavki**	(1,106)	(189)	(1,249)	(219)	12.9	15.8
CCS -R&M gubitak iz osnovne djelatnosti***	(1,314)	(225)	(1,055)	(185)	(19.7)	(17.7)
CAPEX i ulaganja (bez stjecanja)	457	78	545	96	19.3	22.3

*Odnosi se na segment Rafinerije i marketing uključujući Trgovinu na malo INA, d.d. i slijedeća ovisna društva: Maziva Zagreb, Interlna Ljubljana, INA BH Sarajevo, Holdina Sarajevo, INA Hungary, INA -Crna Gora, INA Beograd, INA Kosovo

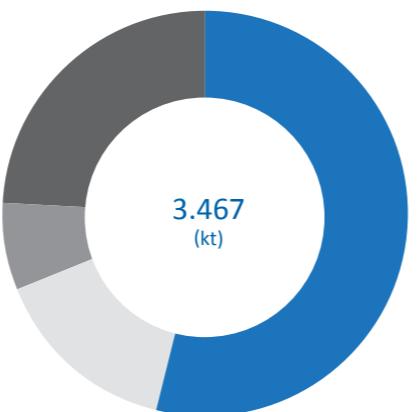
**Isključujući jednokratne negativne stavke (865 milijuna kuna)

***Od trećeg kvartala 2013., korištena metoda izračuna „clean“ CCS rezultata eliminira iz EBITDA/operativnog rezultata dobit/gubitak držanja zaliha (odražavajući stvarni trošak nabave nafte i drugih značajnih sirovina); vrijednosno usklađenje zaliha; efekt promjene tečajnih razlika na kupce i dobavljače i efekt zaštite od promjene cijena. „Clean“ CCS rezultati prethodnih razdoblja također su prilagođeni novoj metodologiji izračuna

PRODAJA RAFINIRANIH PROIZVODA PO ZEMLJAMA

2012
Hrvatska 53%
BiH 14%
Slovenija 1%
Ostala tržišta 32%

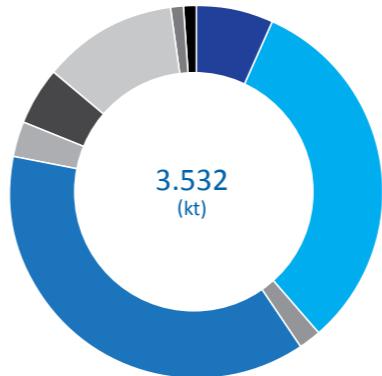

2013
Hrvatska 54%
BiH 15%
Slovenija 7%
Ostala tržišta 24%

RAFINERIJSKA PROIZVODNJA

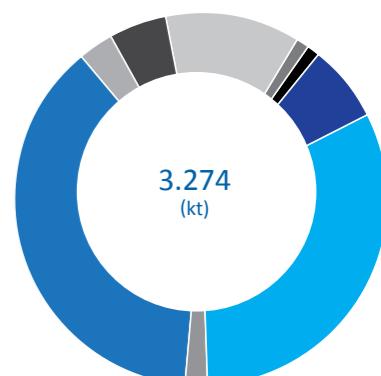
2012.

UNP	7%
Motorni benzin	33%
Primarni benzin	2%
Dizel	38%
Petroleji	3%
Plinsko ulje	5%
Lož ulje	12%
Bitumen	1%
Ostalo	1%

2013

UNP	6%
Motorni benzin	33%
Primarni benzin	1%
Dizel	39%
Petroleji	3%
Plinsko ulje	6%
Lož ulje	13%
Bitumen	1%
Ostalo	2%

KAPITALNA ULAGANJA

KAPITALNA ULAGANJA SD ISTRAŽIVANJE I PROIZVODNJA

Kapitalna ulaganja SD Istraživanje i proizvodnja u 2013. godini iznosila su 1.396 milijuna kuna (od čega 2,3 milijuna kuna predstavlja jednokratni trošak istraživanja). Ulaganja u Hrvatskoj iznosila su 967 milijuna kuna, ulaganja u inozemstvu 290,9 milijuna kuna, a ulaganja CROSCO-a 138,8 milijuna kuna. U usporedbi s 2012. godinom ulaganja su ukupno veća za 650,6 milijuna kuna ili 87,2%. Razina ulaganja u Hrvatskoj bila je veća za 442,2 milijuna kuna, a ulaganja u inozemstvu za 208,4 milijuna kuna. Veća ulaganja u Hrvatskoj pretežno su rezultat istražnih i razradnih aktivnosti bušenja u podmorju, istražnih aktivnosti bušenja u Panonu, te aktivnosti vezanih uz EOR projekt, kao i povećanih CROSCO-vih ulaganja. Veća ulaganja u inozemstvu rezultat su aktivnosti istražnog bušenja na koncesiji Disouq u Egiptu, većih razradnih aktivnosti na ostalim koncesijama u

Egiptu, te većih ulaganja u Angoli vezanih uz izvođenje kapitalnih projekata na bloku 3/05 u Angoli.

KAPITALNA ULAGANJA SD RAFINERIJE I MARKETING (UKLJUČUJUĆI TRGOVINU NA MALO)

Kapitalna ulaganja u 2013. godini veća su za 88 milijuna kuna u odnosu na prethodnu godinu dosežući 545 milijuna kn. Glavni projekti segmenta su u tijeku izrade, remont u Rafineriji nafte Rijeka završen je u četvrtom tromjesečju omogućavajući rad rafinerije u narednim godinama. Brojni projekti zaštite okoliša i održivosti pokrenuti u 2012. godini kao dio razvojnog programa segmenta su završeni te su dalje razvijani u 2013. godini. U prosincu 2013. godine zaprimili smo pozitivno mišljenje za studiju Procjene utjecaja na okoliš vezano uz Projekt obrade teških ostataka u Rijeci. Kapitalna ulaganja Trgovine na malo u 2013. godini iznose 221 milijun kuna. Intenzivni program modernizacije benzinskih postaja i dalje je glavni razlog tako visoke realizacije u 2013. godini.

BILANCA – INA GRUPA

Konsolidirani izvještaj o finansijskom položaju - INA GRUPA
Na dan 31. prosinca 2012. i 2013. (u milijunima kuna)

	Note	31. 12. 2012	31.12.2013	%
Aktiva				
Dugotrajna imovina				
Nematerijalna imovina	9	676	524	(22)
Nekretnine, postrojenja i oprema	10	18,716	15,979	(15)
Goodwill		183	183	0
Ulaganja u pridružena društva i zajednička ulaganja		34	22	(35)
Ostala ulaganja		187	169	(10)
Dugoročna potraživanja		202	230	14
Derivativni finansijski instrumenti	5	3	(40)	
Odgođeni porezi		557	1,127	102
Imovina i ulozi raspoloživi za prodaju		340	330	(3)
Ukupno dugotrajna imovina		20,900	18,567	(11)
Kratkotrajna imovina				
Zalihe	12	3,352	3,219	(4)
Potraživanja od kupaca, neto	13	2,770	2,564	(7)
Ostala potraživanja		516	847	64
Derivativni finansijski instrumenti		2	2	0
Ostala kratkotrajna imovina		30	142	373
Plaćeni troškovi bud. razdoblja i nedospjela naplata prihoda		142	166	17
Novac i novčani ekvivalenti		488	402	(18)
Kratkotrajna imovina		7,300	7,342	1
Imovina i ulozi namijenjeni prodaji	-	-	n.a.	
Ukupno kratkotrajna imovina		7,300	7,342	1
Ukupna aktiva	8	28,200	25,909	(8)
Pasiva				
Kapital i pričuve				
Upisani kapital	11	9,000	9,000	0
Revalorizacijske rezerve		13	6	(54)
Ostale rezerve		2,505	2,284	(9)
Zadržana dobit ili preneseni gubitak		3,437	1,586	(54)
Kapital pripisiv vlasniku		14,955	12,876	(14)
Nekontrolirajući interes		(1)	(1)	0
Ukupno kapital		14,954	12,875	(14)

Dugoročne obveze			
Obveze po dugoročnim kreditima		1,161	1,889
Ostale dugoročne obveze		101	76
Otpremnine i jubilarne nagrade		100	135
Dugoročna rezerviranja		2,713	2,754
Odgođena porezna obveza		13	7
Ukupno dugoročne obveze		4,088	4,861
Kratkoročne obveze			
Obveze po bankovnim kreditima i dopuštenim prekoračenjima		1,266	2,975
Tekući dio obveza po dugoročnim kreditima		4,725	299
Obveze prema dobavljačima	15	1,684	2,841
Porezi i doprinosi		497	749
Ostale kratkoročne obveze		596	661
Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućih razdoblja		36	126
Otpremnine i jubilarne nagrade		10	11
Kratkoročna rezerviranja		344	511
Kratkoročne obveze		9,158	8,173
Obveze izravno povezane s imovinom namijenjenoj prodaji		-	n.a.
Ukupno kratkoročne obveze		9,158	8,173
Ukupno obveze	14	13,246	13,034
Ukupna pasiva		28,200	25,909

Na dan 31. prosinca 2013. ukupna imovina INA Grupe iznosi je 25.909 milijuna kuna te je bila 8% niža u odnosu na dan 31. prosinca 2012. godine.

Do 31. prosinca 2013. godine INA Grupa je uložila 247 milijuna kuna u nematerijalnu imovinu. Utjecaj amortizacije na smanjenje knjigovodstvene vrijednosti iznosi 30 milijuna kuna. Preračun promjene tečaja umanjio je nematerijalnu imovinu za 23 milijuna kuna. Smanjenje imovine iznosi 2 milijuna kuna, a otuđenje dodatnih četiri milijuna kuna. Smanjenje investicija iznosi 343 milijuna kuna. Donos s dugotrajne materijalne imovine povećao je saldo za dva milijuna kuna.

Do 31. prosinca 2013. godine INA Grupa je uložila 1.764 milijuna kuna u nekretnine, postrojenja i opremu. Umanjenje troškova dekomisije iznosi 52 milijuna kuna. Preračun promjene tečaja umanjio je saldo materijalne imovine za 164 milijuna kuna. Utjecaj amortizacije na smanjenje knjigovodstvene vrijednosti iznosi 2.231 milijuna kuna. U odsustvu parametara potrebnih za obračun amortizacije po funkcionalnoj metodi amortizacije zbog „više sile“, linearna metoda amortizacije za nadzemnu imovinu u Siriji se počinje primjenjivati od 1. siječnja 2013., kako bi se realno

prikazao obračun amortizacije opreme. Utjecaj amortizacije u 2013. godini za nadzemnu imovinu u Siriji iznosi 547 milijuna kuna, a preračun promjene tečaja obračunate amortizacije imovine u Siriji iznosi 89 milijuna kuna. Korekcija amortizacije prethodne godine povećala je saldo za 8 milijuna kuna. Smanjenje vrijednosti imovine iznosi 2.037 milijuna kuna, a umanjenje investicija 65 milijuna kuna. Tečajne razlike umanjile su saldo dugotrajne materijalne imovine INA Grupe za 19 milijuna kuna. Prijenos na dugotrajnu nematerijalnu imovinu umanjio je saldo za 2 milijuna kuna. Otuđenje imovine iznosi 14 milijuna kuna. Pripajanje povezanog društva Croplin rezultiralo je uvećanjem vrijednosti dugotrajne materijalne imovine u iznosu od 19 milijuna kuna, a donos imovine iz društva Plinacro uvećalo je saldo za dodatnih 6 milijuna. Korekcija prošlogodišnjih eliminacija po internim profitima uvećala je saldo materijalne imovine za 34 milijuna kuna, a korekcija prošlogodišnjih umanjenja imovine po MRS-u 36 uvećala je saldo imovine INA Grupe za dodatnih 16 milijuna kuna.

Upisani kapital na dan 31. prosinca 2013. iznosi 9.000 milijuna kuna. Nije bilo promjena upisanog kapitala u tekućem niti

usporednom razdoblju.

Zalihe su iznosile 3.219 milijuna kuna, što je smanjenje od 4% u odnosu na 31. prosinca 2012. godine, kao rezultat manjih zaliha sirove nafte.

Potraživanja prema kupcima smanjena su za 7% na iznos od 2.564 milijuna kuna kao posljedica manjih prihoda od prodaje uslijed niže cijene nafte, smanjenih rafinerijskih marži i manje prodaje prirodnog plina.

Na dan 31. prosinca 2013. godine ukupne obveze iznosile su

13.034 milijuna kuna, što je smanjenje od 2% u odnosu na 31. prosinca 2012. godine.

Neto zaduženost INA Grupe smanjena je za 29% na iznos od 4.761 milijuna kuna, kao rezultat nižeg radnog kapitala u odnosu na 31. prosinca 2012. Omjer duga i kapitala smanjio se s 30,8% na dan 31. prosinca 2012. na 27% na dan 31. prosinca 2013. godine. Obveze prema dobavljačima porasle su za 69% na iznos od 2.841 milijuna kuna, kao rezultat većih obveza za uvezenu sirovu naftu.

RAČUN DOBITI I GUBITKA – INA GRUPA

Konsolidirani račun dobiti i gubitka – INA Grupa

Za razdoblje koje završava na 31. prosinca 2012. i 2013. (u milijunima kuna)

	2012.	2013.	%
Prihodi od prodaje			
a) na domaćem tržištu	19,090	17,531	(8)
b) na stranom tržištu	10,805	9,913	(8)
Ukupni prihodi od prodaje	29,895	27,444	(8)
Prihod na temelju upotrebe vlastitih proizvoda i usluga	269	361	34
Ostali poslovni prihodi	313	655	109
Prihodi iz osnovne djelatnosti	30,477	28,460	(7)
Promjene stanja zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje	281	(91)	n.a.
Troškovi sirovina, materijala i energije	(15,151)	(13,875)	(8)
Amortizacija	(2,016)	(2,261)	12
Ostali materijalni troškovi	(1,696)	(1,622)	(4)
Nematerijalni troškovi	(1,317)	(1,249)	(5)
Troškovi osoblja	(2,636)	(2,415)	(8)
Nabavna vrijednost prodane robe	(5,377)	(5,536)	3
Vrijednosno usklađenje kratk.i dugot.rimovine (neto)	(1,063)	(2,780)	162
Rezerviranja za troškove i rizike (neto)	(143)	(201)	41
Rashodi iz osnovne djelatnosti	(29,118)	(30,030)	3
Dobit/(gubitak) iz osnovne djelatnosti	1,359	(1,570)	n.a.
Udio u dobiti pridruženih društava			
Finansijski prihodi	177	620	250
Finansijski rashodi	(469)	(866)	85
Neto gubitak iz finansijskih aktivnosti	(292)	(246)	(16)
Dobit/(gubitak) iz redovnih aktivnosti prije oporezivanja	1,067	(1,816)	n.a.
Troškovi poreza tekuće godine	(380)	308	n.a.
Dobit/(gubitak) finansijske godine	687	(1,508)	n.a.
Pripisivo:			
Vlasnicima društva	681	(1,508)	n.a.
Vlasnicima nekontrolirajućih interesa	6	-	n.a.
Zarada po dionici			
Osnovna i razrijeđena zarada/(gubitak) po dionici (kuna po dionici)	68.1	(150.8)	n.a.

Ukupni prihodi od prodaje u 2013. godini iznosili su 27.444 milijuna kuna te su bili 8% niži u odnosu na 2012. godinu, prvenstveno zbog niže cijene nafte, niže prosječne marže i smanjenih prodajnih količina prirodnog plina.

Troškovi sirovina i materijala bili su 8% ispod razine 2012. godine i iznosili su 13.875 milijuna kuna, budući da je prerada ostalih sirovina niža.

Troškovi prodane robe zabilježili su povećanje od 3%, na iznos od 5.536 milijuna kuna, kao rezultat većeg uvoza derivata.

Ostali operativni troškovi ostvareni u 2013. godini:

- ostali materijalni troškovi bili su 4% manji te su iznosili 1.622 milijuna kuna
- troškovi usluga u iznosu od 1.249 milijuna kuna zabilježili su pad od 5% uglavnom zbog niže rudne rente i manjih troškova ostalih neproizvodnih usluga
- amortizacija je bila 12% viša i iznosila je 2.261 milijun kuna, uglavnom zbog promjene metode amortizacije u Siriji.
- Ispravci vrijednosti i rezerviranja u iznosu od 2.981 milijun kuna bili su veći 147% što se odnosi na koncesiju Sirija-Hayan i na usklađenje imovine Rafinerija i marketinga.

Troškovi osoblja u iznosu od 2.415 milijuna kuna bili su 8% niži u odnosu na 2012. godinu kao rezultat optimizacije radne snage. U troškovima osoblja iskazani su troškovi neto plaća i nadnica u iznosu od 1.273 milijuna kuna, troškovi poreza i doprinosa iz

plaća u iznosu od 546 milijuna kuna, doprinosi na plaću u iznosu od 300 milijuna kuna, kao i ostale naknade zaposlenicima u iznosu od 296 milijuna kuna za razdoblje do 31. prosinca 2013. godine. Za razdoblje do 31. prosinca 2012. godine u troškovima osoblja iskazani su troškovi neto plaća i nadnica u iznosu od 1.309 milijuna kuna, troškovi poreza i doprinosa iz plaća u iznosu od 569 milijuna kuna, doprinosi na plaću u iznosu od 330 milijuna kuna, dok su ostale naknade zaposlenicima iskazane u iznosu 428 milijuna kuna.

Trošak poreza na dobit u 2013. godini ostvaren je u iznosu od 308 milijuna kuna, u usporedbi s 380 milijuna kuna poreznog troška u 2012. godini.

Trošak poreza i odgođeni porez za vrijeme prijelaznog razdoblja obračunava se na temelju stvarnih rezultata i stope poreza na dobit od 20% za razdoblje do 31. prosinca 2013. i za razdoblje do 31. prosinca 2012. godine.

Neto finansijski troškovi u iznosu od 246 milijuna kuna zabilježeni su u 2013., u odnosu na 292 milijuna kuna u 2012. godini.

- Neto dobit iz tečajnih razlika iznosila je 0,1 milijun kuna u 2013. u usporedbi s 39,6 milijuna kuna neto dobiti iz tečajnih razlika zabilježenih u 2012. godini.
- Plaćene kamate iznosile su 195 milijuna kuna, a primljene kamate 17 milijuna kuna za 2013., dok su za 2012. plaćene kamate iznosile 192 milijuna kuna, a primljene kamate 23 milijuna kuna.
- Ostali finansijski troškovi iznosili su 68 milijuna kuna, u usporedbi sa 162 milijuna kuna u 2012. godini.

NOVČANI TIJEK – INA GRUPA

Konsolidirani novčani tijek - INA Grupa

Za razdoblje koje završava na 31. prosinca 2012. i 2013. (u milijunima kuna)

	mil kn	2012	2013	%
Neto novčani tijek iz poslovnih aktivnosti		3,742	4,543	21
Neto novčani (odljev) iz ulagateljskih aktivnosti		(1,118)	(2,151)	92
Neto novčani tijek iz finansijskih aktivnosti		(2,461)	(2,473)	0
Neto (smanjenje)/povećanje novca i novčanih ekvivalenta		163	(81)	n.a.

Operativni novčani tijek prije promjena radnog kapitala iznosio je 3.649 milijuna kuna za 2013., što predstavlja smanjenje od 892 milijuna kuna (20%) u odnosu na 2012. godinu, uglavnom kao rezultat smanjenja EBITDA.

Promjene radnog kapitala pozitivno su utjecale na operativni novčani tijek u iznosu od 1.384 milijuna kuna, prvenstveno zbog:

- Povećanja obveza prema dobavljačima za 1.599 milijuna kuna
 - Smanjenja vrijednosti zaliha za 88 milijuna kuna
 - Povećanja potraživanja za 303 milijuna kuna
- Odjev novčanih sredstava iz ulagateljskih aktivnosti iznosio je 2.151 milijun kuna, u usporedbi sa 1.118 milijuna kuna odljeva u 2012. godini.

UPRAVLJANJE RIZICIMA

Politika upravljanja i zaštite od rizika INA Grupe pruža okvir unutar kojeg INA i konsolidirana ovisna društva Ine upravljaju i održavaju na prihvatljivoj razini robni, tečajni i kamatni rizik. Pored finansijskih (tržišnih) rizika, najznačajniji rizici uključuju i kreditni rizik i rizik likvidnosti.

a) Tržišni rizici

Upravljanje cjenovnim (robnim) rizikom

INA kupuje sirovu naftu i deriveate po cijenama na spot tržištu u US dolarima, uglavnom putem kratkoročnih kreditnih aranžmana. Potrebne količine plina kupovale su se po cijeni izraženoj u US dolarima u skladu s trogodišnjim ugovorom o dobavi s talijanskim tvrtkom ENI. Cijene derivata na domaćem tržištu određivale su se prema formuli određenoj Pravilnikom o utvrđivanju najviših maloprodajnih cijena naftnih derivata koji je, u ograničenoj mjeri, štitio Grupu od promjene cijena nafte i

derivata te tečajnog rizika, omogućavajući dvotjednu promjenu cijena derivata. INA može koristiti izvedenice kako bi upravljala robnom izloženosti.

Upravljanje valutnim rizikom

Mnoge transakcije Grupe određene su i obavljene u stranoj valuti, pa je tako Grupa izložena rizicima promjene valutnih tečajeva. Grupa ima neto dug u USD i EUR, te neto kratku HRK izloženost operativnih novčanih tijekova. Grupa može koristiti međuvalutni swap kako bi prilagodila kombinaciju valuta u portfelju duga. Na dan 31. prosinca 2013. nije bilo otvorenih međuvalutnih transakcija.

Upravljanje rizikom kamatnih stopa

Društva INA Grupe koriste kredite s fiksnim i promjenjivim kamatnim stopama, pa je Grupa izložena riziku promjene kamatnih stopa. Grupa ne špekulira s kretanjem kamatnih stopa, te zato prvenstveno odabire promjenjivu kamatu stopu. Na dan 31. prosinca 2013. godine nije bilo otvorenih kamatnih swap transakcija.

Ostali cjenovni rizici

INA je izložena rizicima promjene cijene glavnice koji proizlaze iz vlasničkih udjela koji se drže iz strateških razloga, a ne zbog trgovanja.

b) Kreditni rizici

Prodajom robe i usluga kupcima na odgodu plaćanja nastaje kreditni rizik, rizik od neplaćanja, odnosno neizvršenja ugovornih obveza od strane kupaca. Sukladno važećem „Postupku upravljanja kreditnim rizicima“ procjenjuje se bonitet i rizik poslovanja s kupcem temeljem internog modela evaluacije kao i korištenjem usluga bonitetnih agencija. Grupa nema značajniju

KLJUČNI OPERATIVNI PODACI

kreditnu izloženost koja nije pokrivena instrumentima osiguranja, osim prema državnim tijelima i poduzećima u državnom vlasništvu te vlasništvu lokalne samouprave, kao i izloženost prema kupcima temeljem pojedinih koncesijskih ugovora u inozemstvu. INA u ograničenoj mjeri koristi i usluge vanjskih agencija specijaliziranih za posredovanje pri naplati potraživanja.

c) Rizici likvidnosti

Grupa upravlja rizikom likvidnosti održavajući odgovarajuće rezerve likvidnosti i kreditne linije, stalnim praćenjem planiranog i ostvarenog tijeka novca, te datuma dospijeća potraživanja i obveza.

DODATAK

UTJECAJ JEDNOKRATNIH STAVKI NA DOBIT IZ POSLOVANJA I EBITDA INA Grupe (u milijunima kuna)

	2012	2013
HRK million		
INA GRUPA		
Ukupni utjecaj jednokratnih stavki na dobit iz osnovne djelatnosti	(1,507)	(2,369)
Ukupni utjecaj jednokratnih stavki na EBITDA	(385)	(127)
Istraživanje i proizvodnja nafte i plina	(688)	(1,504)
Otpremnine	(82)	-
Otpis imovine - Aphamia	-	(215)
Vrijednosno usklađenje imovine - Sirija	-	(1,289)
Vrijednosno usklađenje imovine	(161)	-
Angola	(273)	-
Egipat - extra trošak proizvodnje	(11)	-
Rezerviranja (ENI, sudske sporovi, otpremnine)	(43)	-
Korekcija umanjenja imovine po MRS-36	77	-
Ukidanje rezerviranja za otpremnine i sudske troškove	(196)	-
Rafinerije i marketing uključujući i Trgovinu na malo	(723)	(865)
Vrijednosno usklađenje imovine	(696)	(738)
Rafinerije - porezno rješenje	-	(127)
Otpremnine	(92)	-
Rezerviranja (sudske sporovi, otpremnine)	(10)	-
Ukidanje rezerviranja (sudske sporovi, otpremnine)	60	-
Prihodi od osiguranja	15	-
Korporativne funkcije	(96)	-
Otpremnine	(99)	-
Vrijednosno usklađenje imovine	(1)	-
Ukidanje rezerviranja (sudske sporovi, otpremnine)	21	-
Rezerviranja za otpremnine	(18)	-
Prihodi od osiguranja	1	-

ISTRAŽIVANJE I PROIZVODNJA

	2011	2012	2013	13/12%
Proizvodnja ugljikovodika				
Proizvodnja nafte (boe/dan)	15,284.9	12,295.9	11,616.7	(6)
Hrvatska	9,106.0	8,792.1	8,608.0	(2)
Sirija	2,837.3	109.3	0.0	n.a.
Egipat	1,762.5	1,908.5	1,881.0	(1)
Angola	1,579.1	1,486.0	1,127.7	(24)
Proizvodnja prirodnog plina (boe/dan)	49,169.7	33,024.6	26,198.0	(21)
Hrvatska - podmorje	21,783.8	15,768.1	11,897.2	(25)
Hrvatska - kopno	13,923.2	14,978.2	14,300.8	(5)
Sirija	13,462.7	2,278.3	0.0	n.a.
Kondenzat (boe/dan)	9,911.8	3,234.5	2,365.4	(27)
Hrvatska	5,957.6	2,537.2	2,365.4	(7)
Sirija	3,954.1	697.2	0.0	n.a.
Ukupna proizvodnja ugljikovodika (boe dan)	74,366.4	48,554.9	40,180.2	(17)
Prosječna cijena ugljikovodika				
Cijena nafte i kondenzata (USD/bbl)	98.7	96.1	95.3	(1)
Prosječna realizirana cijena prirodnog plina (USD/boe)	70.5	78.3	76.8	(2)
Ukupna cijena ugljikovodika (USD/boe)*	77.6	83.1	82.3	(1)
Trgovina prirodnim plinom - mil. m3				
Uvoz prirodnog plina	876.1	1,128.8	773.8	(31)
Ukupna prodaja prirodnog plina na domaćem tržištu	3,033.2	2,630.9	2,228.5	(15)
Razlike prema uvoznim cijenama (kn/000 m3)				
Cijena za povlaštene kupce				
Cijena za tarifne kupce	(379.9)	(285.0)	(462.6)	62
Ukupna cijena	(921.3)	(1,248.2)	(898.4)	(28)
	(509.9)	(535.7)	(595.7)	11

PREGLED REZERVI

MMBOE	1P			2P		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013
Po državama						
Hrvatska - kopno	160	153	141	190	184	174
Hrvatska – Jadran	35	21	18	44	38	34
Sirija	24	22	22	37	36	36
Egipat	3	2	2	4	3	2
Angola	2	2	2	4	6	5
Ukupno	224	201	186	278	267	251
Po proizvodima						
Nafta	76	74	75	90	97	95
Plin	130	115	99	165	154	141
Kondenzat + UNP	18	13	11	23	16	15
Ukupno	224	201	186	278	267	251

RAFINERIJE I MARKETING UKLJUČUJUĆI TRGOVINU NA MALO

	2011	2012	2013	2013/2012%
Rafinerijska prerada (000 t)				
Domaća nafta	399	496	433	(13)
Uvozna nafta	2,745	2,448	2,427	(1)
Kondenzat	129	113	96	(15)
Ostala sirovina	777	1,009	750	(26)
Ukupno rafinerijska prerada	4,051	4,065	3,707	(9)
Rafinerijska proizvodnja (000 t)				
UNP	214	236	209	(12)
Motorni benzini	877	1,164	1,068	(6)
Dizel	982	1,334	1,268	(5)
Plinska ulja	199	181	193	7
Petroleji	118	97	109	12
Primarni benzin	95	61	27	(55)
Lož ulja	545	440	419	(5)
Bitumen	49	26	38	47
Ostali proizvodi*	369	(6)	(56)	n.a.
Ukupno	3,448	3,532	3,274	(7)

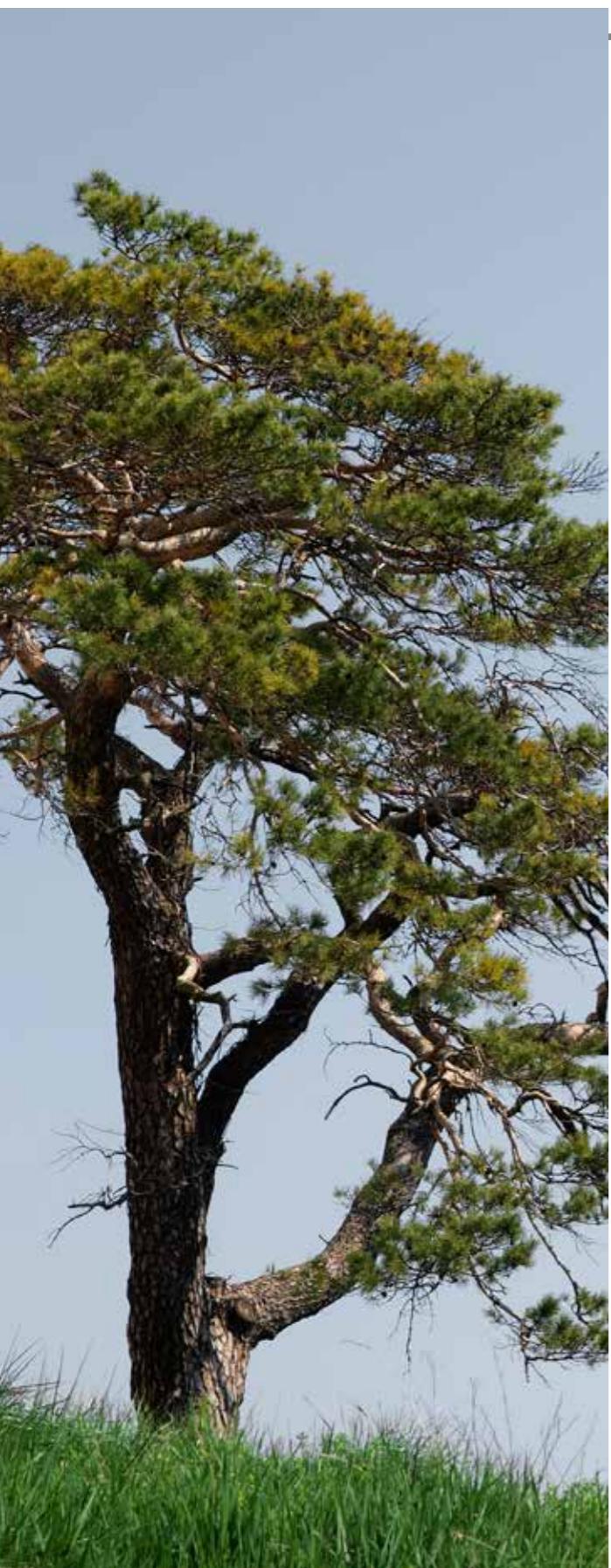
Rafinerijski gubitak	29	26	23	(13)
Vlastita potrošnja	573	507	410	(19)
Ukupna rafinerijska proizvodnja	4,051	4,065	3,707	(9)
Prodaja rafinerijskih proizvoda po zemljama (000 t)				
Hrvatska	1,923	1,828	1,877	3
BiH	539	485	509	5
Slovenia	0	38	237	523
Ostala tržišta	1,100	1,090	844	(23)
Ukupno	3,561	3,440	3,467	1
Prodaja rafinerijskih proizvoda po proizvodima (000 t)				
UNP	246	259	231	(11)
Motorni benzini	902	981	955	(3)
Dizel	1,247	1,321	1,394	6
Plinska ulja	201	154	161	4
Petroleji	116	117	124	6
Primarni benzin	95	60	30	(51)
Lož ulja	537	402	418	4
Bitumen	91	57	57	1
Ostali proizvodi*	127	90	98	8
Ukupno	3,561	3,440	3,467	1
od čega: prodaja prema Trgovini na malo	1,023	1,026	1,019	(2)

* Ostali proizvodi = benzen-rich cut, tekući sumpor, koks, motorna ulja, industrijska maziva, bazna ulja, vretenški superrafinat, plinsko ulje „M“, atmosferski ostatak, ostalo

ODRŽIVI RAZVOJ, ZAŠTITA ZDRAVLJA, SIGURNOSTI I OKOLIŠA (ZZSO)

- 52 Održivi razvoj (OR)
- 55 Okolišni pokazatelji - usklađenost
- 57 Zaštita zdravlja i sigurnost
- 61 Upravljanje kvalitetom

INA je tvrtka sa značajnim utjecajem na društvo i okoliš i zalaže se za poslovanje u skladu s načelima održivog razvoja. U svakodnevnom je poslovanju predana uravnoteženoj integraciji dugoročnih gospodarskih, ekoloških i društvenih čimbenika. Sukladno tome, nova politika ZZSO INA Grupe naglašava elemente održivog razvoja, uključujući smanjenje utjecaja na okoliš i maksimiziranje pozitivnog utjecaja na društvo u cijelini. U 2013. godini po treći put smo objavili Izvješće o održivosti na razini INA Grupe i sedamnaesto nefinancijsko izvješće u nizu. U dijelu zaštite zdravlja, sigurnosti i okoliša naše smo aktivnosti usredotočili na sustav upravljanja razvojem ZZSO i završili reviziju politike ZZSO INA Grupe. Ojačala je suradnja i komunikacija unutar INA Grupe, kao i sa svim drugim zainteresiranim stranama, od državnih institucija do kupaca i lokalnih zajednica. Primjenom načela prevencije i racionalnog upravljanja posebna pažnja posvećena je osiguranju sigurnih i zdravih radnih uvjeta i brizi za okoliš, stvarajući temelj za postignuća u održivom razvoju.

ODRŽIVI RAZVOJ (OR)

Kao vodeća energetska i jedna od najvećih kompanija u Hrvatskoj, INA je posvećena održivom razvoju i transparentnom poslovanju. Održivi razvoj u Ini predstavlja trajno opredjeljenje za uravnoteženu integraciju dugoročnih gospodarskih, ekoloških i društvenih čimbenika u svakodnevno poslovanje, s ciljem povećanja dugoročne vrijednosti za sve dionike i očuvanja "dozvole za rad".

INA je potpisnik Globalnog ugovora Ujedinjenih naroda (UN Global Compact) te se zalaže za promicanje i potporu 10 načela Global Compacta u području ljudskih prava, radnih prava, zaštite okoliša i borbe protiv korupcije.

Aktivnosti održivog razvoja u INA Grupi koordinira središnji Sektor održivog razvoja, zaštite zdravlja, sigurnosti i okoliša. Održivi razvoj je ugrađen u aktivnosti i odgovornosti zaštite zdravlja, sigurnosti i okoliša i organizaciju održivog razvoja, zaštite zdravlja, sigurnosti i okoliša u segmentima djelatnosti/kompanijama INA Grupe. Koordinacijska Radna grupa za održivi razvoj u INA Grupi nastavlja svoj rad s ciljem osiguranja uključenosti svih relevantnih organizacijskih jedinica i kompanija INA Grupe u održivi razvoj.

Osim toga, Savjet za društveno odgovorno poslovanje (DOP), koordinacijsko tijelo osnovano 2012. godine, sudjeluje u internoj

i eksternoj komunikaciji o pitanjima povezanim s održivim razvojem, analizira podatke o održivosti i informacije dobivene od vanjskih ocjenjivača te podržava, provjerava i nadzire izvještavanje o održivosti na razini INA Grupe.

Smjernice za održivi razvoj, dokument koji daje pregled upravljačke strukture i načina upravljanja pitanjima održivog razvoja, osim u Ini, u 2013. godini je implementiran i u većim društvima INA Grupe. Prvi nadzori provedbe Smjernica održani su u segmentima djelatnosti Trgovina na malo i Istraživanje i proizvodnja nafte i plina.

Izvješće o održivosti INA Grupe za 2012. godinu objavljeno je kao sedamnaesto nefinancijsko godišnje izvješće, koje pokriva širok spektar ekonomskog, okolišnog i socijalnog utjecaja Ine i njezinih ovisnih društava na interesno-utjecajne skupine. Po prvi put izvješće je izrađeno u skladu s 3.1 smjernicama Globalne inicijative za izvješćivanje i sektorskim dodatkom za naftu i plin

(GRI G3.1 i O&GSS).

U suradnji sa Sektorom OR&ZZSO, SD IPNP je u studenom bio domaćin prvom „Zelenom forumu“ Ine, održanom u Ivanić Gradu.

Forum je okupio stručnjake iz područja istraživanja i proizvodnje i održivog razvoja te predstavnike lokalne i akademске zajednice, s ciljem širenja i razmjene znanja iz područja zaštite okoliša i održivog razvoja te pomoći u razumijevanju procesa vezanih uz EOR projekt.

U 2012. godini usvojen je novi Etički kodeks INA Grupe, a u 2013. su svi radnici INA Grupe informirani o njemu putem prezentacija koje su održali njihovi menadžeri i tiskanih brošura. Kodeks se temelji na poštivanju temeljnih ljudskih prava i etičkim načelima poštovanja, iskrenosti, povjerenja, poštovanja, humanosti, tolerancije i odgovornosti. Etičko povjerenstvo na čelu s vanjskim, nezavisnim stručnjakom, uspostavljeno je i radi od 2010. godine.

OKOLIŠNI POKAZATELJI UČINKA

UPRAVLJANJE VODAMA						
INA, d.d.	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Zahvaćena voda (m ³)	57.211.935	52.733.518	37.487.634	37.310.332	43.382.725	38.351.069
INA, d.d.	2008	2009	2010	2011	2012	2013
KPK (t)	663,01	402,05	611,74	413,25	192,05	209,13
BPK5 (t)	176,90	115,40	152,45	129,52	69,30	60,44
Ukupne suspendirane tvari (t)	126,19	93,74	105,26	96,38	75,71	79,94
Mineralna ulja (t)	23,88	22,8	24,94	8,09	5,59	8,40
Ukupna ulja i masti (t)	22,28	9,08	10,41	16,41	4,65	20,34

EMISIJE U ZRAK

CO2						
CO2 t/year	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Sektor Rafinerija nafte Rijeka – Urinj i Mlaka	907.814,60	1.031.072,90	797.798,51	858.141,46	854.448,31	736.478,75
Sektor Rafinerija nafte Sisak	576.771,90	633.427,90	585.772,84	449.351,96	445.019,77	362.310,70
Sektor logistike	-	-	301,00	411,43	1.292,78	1.389,40
SD Istraživanje i proizvodnja nafte i plina	769.848,45	662.347,07	663.303,53	673.088,09	571.946,26	539.749,15
Sektor upravljanja maloprodajom	28,21	111,58	144,06	87,69	75,92	47,95
Ukupno CO2 t/god.	2.254.463,16	2.326.959,45	2.047.319,94	1.981.080,63	1.872.783,08	1.639.976,19

OKOLIŠNI POKAZATELJI – USKLAĐENOST

SO ₂ , NO ₂ , CO, KRUTE ČESTICE						
INA, d.d.	2008	2009	2010	2011	2012	2013
SO ₂ (t)	9.346,30	12.392,37	10.203,24	7.841,89	5.509,44	3.581,27
NO ₂ (t)	6.377,09	3.863,90	4.432,19	4.331,26	3.902,06	3.135,02
CO (t)	821,35	768,56	736,32	880,85	454,18	646,55
Krute čestice (t)	156,32	178,48	176,85	132,80	132,72	102,63

GOSPODARENJE OTPADOM						
INA, d.d.	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Opasni otpad (t)	8.298,60	4.062,70	4.545,06	4.417,38	6.450,81	5.573,32
Neopasan otpad (t)	7.282,30	8.359,00	8.021,57	6.070,89	11.735,37	9.784,79
Ukupno INA, d.d.	15.580,90	12.421,70	12.566,60	10.488,20	18.186,18	15.322,11

IZLJEVANJA UGLJKOVODIKA – VEĆA OD 1M³

Broj nepredviđenih događaja u INA, d.d. od 2006. do 2012.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
SD Istraživanje i proizvodnja nafte i plina	3	5	4	6	3	7	3
Sektor Rafinerija nafte Rijeka – Urinj i Mlaka	3	1	4	3	0	3	2
Sektor Rafinerije nafte Sisak	0	0	0	0	0	1	0
Sektor upravljanja maloprodajom	0	1	0	0	0	0	1
Sektor logistike	1	1	0	1	2	1	1
Ukupno INA,d.d.	7	8	8	10	5	12	7

(volumen izljevanja ugljkovodika veći od 1 m³)

Osnovne djelatnosti Društva i Grupe, koje čine istraživanje, proizvodnja nafte i plina, prijevoz, rafinerijska prerada, proizvodnja i otprema derivata, po svojoj prirodi mogu imati učinak na okoliš, u smislu ispuštanja tvari u tlo, vodu i zrak. Društvo i Grupa, sukladno zakonima i obavezama koji iz njih proizlaze, uredno bilježe, prate i izvješćuju o ispuštanjima u okoliš. Za sva navedena ispuštanja Društvo i Grupa plaćaju Fondu za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost propisane naknade za emisije u zrak, a Hrvatskim vodama naknadu za zaštitu voda. Učinke tih djelatnosti na okoliš kontroliraju lokalne uprave i državna tijela koja se bave zaštitom okoliša.

A) USKLAĐENJE POSLOVANJA INA, D.D. S ODREDBAMA IPPC DIREKTIVE

Direktiva o integriranom sprečavanju i nadzoru onečišćenja (IPPC) regulira pitanje okolišne dozvole i zahtjeva primjenu najboljih raspoloživih tehnika (NRT), kojima se postiže visoki stupanj zaštite okoliša u cjelini (zaštita zraka, voda, tla, zaštita od buke, gospodarenje otpadom, energetska učinkovitost). Okolišnom dozvolom regulira se rad postrojenja. Usklađivanje sa NRT-om zahtjeva puno vrijemena i velika finansijska ulaganja pa je INA za svoje rafinerije u Sisku i Rijeci u predpristupnim pregovorima RH s EU ishodila prijelazno razdoblje za postizanje potpune usklađenosti, do 31. prosinca 2017. godine. S ciljem usklađivanja svoje postojeće tehnologije s NRT-om, u Inu je pokrenuto nekoliko projekata koji su u različitim fazama realizacije. Tijekom 2013. godine Zahtjevi za ishođenje okolišnih dozvola i Tehničko-tehnološka rješenja za četiri Inina postrojenja (Objekti frakcionacije Ivanić grad (OFIG), Objekti prerade plina Molve (OPPM), Rafinerija nafte Sisak (RNS), Rafinerija nafte Rijeka (RNR)) poslana su nadležnim tijelima na mišljenje i utvrđivanje uvjeta za postrojenja. Uspješno su provedene javne rasprave za RNS, OFIG i OPPM te su za ta postrojenja Ministarstvu ZOI-a dostavljeni Uvjeti okoliša i Knjige objedinjenih uvjeta, koji su sastavni dio Rješenja o okolišnoj dozvoli.

B) USKLAĐENJE POSLOVANJA INA, D.D. SA ZAKONODAVSTVOM U PODRUČJU EMISIJA STAKLENIČKIH PLINOVА

Europski sustav trgovanja emisijskim jedinicama (eng. European Union Emissions Trading Scheme, EU ETS) jedan je od temeljnih mehanizma Europske unije u borbi protiv klimatskih promjena s ciljem izvršenja obveza preuzetih Kyotskim protokolom. Unutar Sustava postrojenja dio emisijskih jedinica (jedna emisijska jedinica = 1 tona CO₂) dobivaju besplatno te im one služe za „pokrivanje“ emisija iz prethodne godine. Ukoliko postrojenje ima manjak

ZAŠTITA ZDRAVLJA I SIGURNOST

emisijskih jedinica u odnosu na verificirane emisije, ostatak kupuje na tržištu putem dražbi.

Od 1. siječnja 2013. godine Rafinerija nafte Rijeka, Rafinerija nafte Sisak, Objekti frakcionacije Ivanić Grad i Objekti prerade plina Molve dio su Sustava. U veljači su Agenciji za zaštitu okoliša dostavljeni zahtjevi za otvaranje četiri računa (po jedan za svako postrojenje) u Registru Unije preko kojeg se obavljaju transakcije emisijskim jedinicama te je u prosincu obavljeno prvo trgovanje prilikom čega je kupljeno 75% ukupnog procijenjenog manjka emisijskih jedinica (cijena jedne emisijske jedinice iznosila je 4,99 eura te je ukupno plaćeno je 905.680 eura).

Godišnja izvješća o emisijama stakleničkih plinova iz postrojenja dostavljena su Agenciji za zaštitu okoliša sukladno važećim propisima u ožujku. Europska komisija objavila je novi obrazac Planova praćenja emisija stakleničkih plinova te su Inina postrojenja svoje Planove dostavila Ministarstvu zaštite okoliša i prirode u kolovozu.

C) USKLADENJE POSLOVANJA INE S REACH REGULATIVOM

U skladu s hrvatskim Zakonom o provedbi Uredbe (EZ) br. 1907/2006 Europskoga parlamenta i Vijeća EZ o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija, INA je prije predviđenih rokova registrirala tvari sukladno Uredbi REACH i notifikaciju sukladno Uredbi CLP.

Predregistracijsko razdoblje završilo je 31. prosinca 2013. godine. Rok za registraciju tvari koje se proizvode u količini većoj od 100 t/god., koje imaju CMR svojstva ili su vrlo otrovne za organizme koji žive u vodi (R 50/53) je 30. lipnja 2014., a rok za registraciju svih tvari koje se proizvode u manjim količinama (1-100 t/god) je 31. svibnja 2018. godine.

Tijekom 2013. godine INA REACH tim prikupio je podatke za ukupno 14 registracijskih dosjea (devet tvari i pet on site intermedijera) koji su podneseni Europskoj agenciji za kemikalije (ECHA). Osim registracije obavljena je i notifikacija sukladno CLP Uredbi za osam tvari koje su izuzete iz obveze registracije.

Za 18 tvari (14 tvari i četiri intermedijera) koje je INA izvozila na teritorij Europske unije prije pristupanja Republike Hrvatske EU, obavljen je prijenos prava s MOL-a na Inu. Registracijski dosjei tih tvari ponovno su podneseni zbog nadopune najnovijim podacima. Nakon uspješno obavljene registracije sukladno Uredbi REACH i notifikacije sukladno Uredbi CLP ostvaren je cilj da INA može proizvoditi, skladištiti, upotrebljavati i stavljati na tržište proizvode na području Europske unije.

D) USKLADENJE POSLOVANJA INE SA ZAKONSKOM REGULATIVOM U PODRUČJU ZAŠTITE ZRAKA

Znatno strože granične vrijednosti emisija (GVE), koje propisuje Direktiva o industrijskim emisijama (IED), za postojeća postrojenja na snagu stupaju 1. siječnja 2016. godine. Odredbe ove direktive prenesene su u hrvatsko zakonodavstvo Uredbom o GVE onečišćujućih tvari u zrak (NN 117/12).

U siječnju 2013. rafinerije nafte Sisak i Rijeka predale su Zahtjev za uključivanjem svojih postojećih velikih uređaja za loženje u Prijelazni nacionalni plan (PNP). Uređaji za loženje koji su uključeni u PNP, u razdoblju od 1. siječnja 2016. do 30. lipnja 2020. godine, mogu biti izuzeti od obaveze poštivanja strožih GVE, ukoliko ispunjavaju određene uvjete propisane Uredbom. Tijekom lipnja 2013. Ministarstvo zaštite okoliša i prirode je PNP dostavilo Europskoj komisiji na usvajanje. Vezano za usklađivanje s tehničkim standardima zaštite okoliša od emisija hlapivih organskih spojeva (HOS) koje nastaju skladištenjem i distribucijom benzina, sa zakonskim zahtjevima usklađena je cijelokupna Inina maloprodajna mreža kao i autopunište u RNS.

E) REZERVIRANJA U ZAŠTITI OKOLIŠA PREMA MRS 37

Okolišne obveze su obveze tvrtke za sanaciju onečišćenja uzrokovanih njezinim aktivnostima. Mogu se podijeliti u dvije kategorije, a to su rezerviranja za zaštitu okoliša i potencijalne (nepredviđene) obveze. S 31. prosincem 2013. u poslovnim knjigama Ine rezerviranja za zaštitu okoliša iznosila su 304 milijuna kuna, a za INA Grupu 318 milijuna kuna. Potencijalne (nepredviđene) obveze na razini INA Grupe procijenjene su na 651 milijun kuna, a na razini Ine na 438 milijuna kuna. Ovi iznosi nisu evidentirani jer je vrijeme nastanka događaja nesigurno i nema dokazanog onečišćenja. Dio nepredviđenih obveza može postati rezerviranje pomicanjem vremenskog okvira ili odluke o napuštanju mjesta gdje INA danas radi ili odustajanjem od daljnjih djelatnosti na određenoj lokaciji.

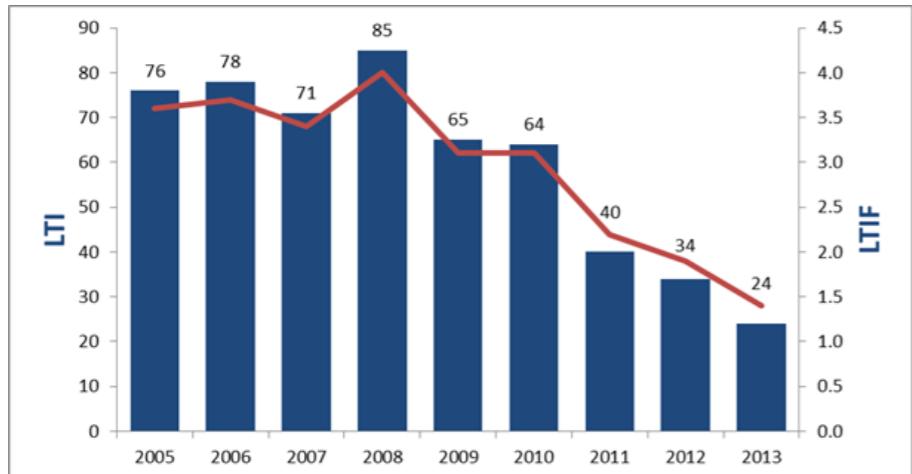

Naftna industrija zahtijeva visok stupanj sigurnosti i zaštite na radu, što predstavlja glavne prioritete i osnovne preduvjete uspješnosti naftne kompanije. Zato je INA uspostavila sveobuhvatni sustav upravljanja sigurnošću i zaštitom na radu s ciljem neprestanog unapređivanja razine sigurnosti i praćenja stanja zdravlja zaposlenika. Posebna pažnja usmjerena je na primjereni ospozobljavanje zaposlenika, promociju i osiguranje rada na siguran način i smanjenje rizika vezanih uz dnevne aktivnosti.

U 2013. godini nije bilo smrtnih slučajeva zaposlenika. Na razini INA Grupe u 2013. godini dogodilo su se 44 ozljede s izgubljenim radnim vremenom (LTI - "Lost Time injury") rezultirajućim frekvencijom ozljeda s izgubljenim radnim vremenom (LTIF -

Lost Time Injury Frequency) od 1,6 što predstavlja poboljšanje u odnosu na 2012. godinu od 24%. U Ini su se dogodile 24 LTIs rezultirajući LTIF 1,4, što predstavlja poboljšanje od 26% u odnosu na 2012. godinu.

SD IPNP ostvario je LTIF od 1,7 što je povećanje u odnosu na 2012. godinu za 88%. Poboljšanje od 46% u odnosu na prethodnu godinu ostvario je SD RiM, s LTIF od 1,3, što je također ispod prosjeka CONCAWE iz 2012. godine od 1,4. SD TNM ostvario je LTIF od 1 što je bolje ostvarenje od LTIF 1,9 u 2012. godini. Poslovne funkcije s LTIF od 2,3 ostvarile su povećanje za 28% u odnosu na 2012. godinu. Ostvarenje Ine u razdoblju od 2005. do 2013. godine prikazano je na donjem grafu:

S obzirom na razlog nastanka, od 24 ozljede 36% čini Pad na istoj razini, 20% Pad na nižu razinu. Prema Hrvatskom zakonodavstvu dogodile su se 94 ozljede, od čega je njih 83 klasificirano kao lakša ozljeda.

UPRAVLJANJE ZAHTJEVIMA ZZSO U PROCESU UGOVARANJA I DOBAVE USLUGA

U 2013. godini pripremljeni su Zahtjevi ZZSO – ZZSO dodatak ugovoru. U njemu se definiraju pravila na koji način bi izvođači radova trebali izvoditi radove. Zahtjevi ZZSO - ZZSO dodatak ugovoru bit će sastavni dio svih budućih ugovora (koji su klasificirani kao srednje ili visoko rizični).

INA je također implementirala sustav prikupljanja radnih sati izvođača radova i izvješćivanja o nadzorima provedenim nad izvođačima radova koji rade na lokacijama Ine.

Održano je devet foruma s dobavljačima, na kojima je sudjelovalo 116 dobavljača, koji su upoznati s Temeljnim pravilima sigurnosti (LSR) i ostalim zahtjevima ZZSO-a.

Održano je 67 pretkvalifikacijskih nadzora izvođača od strane stručnjaka iz područja.

U 2013. godini 445 radnika izvođača prošli su treninge specifične za lokacije Ine.

TEMELJNA PRAVILA SIGURNOSTI

Kao dio Ininog trajnog opredjeljenja za stvaranje sigurne radne okoline za zaposlenike i nastojanja da se ojača kultura sigurnosti

na radu, uvedena su Temeljna pravila sigurnosti. Pravila su jednostavna, jasna i izuzetno bitna jer su u konačnici namijenjena spašavanju života. Nastala su na temelju povratnih informacija i pouka koje je naša industrija naučila iz prakse.

Kampanja je službeno započela u listopadu 2013., a do kraja godine s pravilima je upoznato 84% zaposlenika INA Grupe. U 2014. godini provest će se projekti (Program za zaštitu od pada s visine, LOTO program) koji su potpora Temeljnim pravilima sigurnosti.

SIGURNA VOŽNJA

Sigurnost je prepoznata kao jedan od najvažnijih dijelova Ininog poslovanja te su mnoge aktivnosti usmjerene ka povećanju sigurnosti radnika. Kako bi se ovaj stav podupro, u 2011. godini INA je pokrenula Program sigurne vožnje, iz kojeg je u 2012. godini proizašao Standard sigurne vožnje kojim se propisuju procedure i pravila vezana uz sigurnu vožnju. U standardu je propisano da je poslodavac odgovoran osigurati regularne treninge za ciljane grupe kako bi radnici bili kompetentni i kvalificirani za vožnju.

Kako bi se podigla razina sigurnosti u prometu i poštivala pravila propisana Standardom sigurne vožnje, INA je proširila program sigurne vožnje i ugovorila uslugu treninga sigurne vožnje. U 2013. godini 509 radnika prošlo je osnovni trening sigurne vožnje na poligonu pod vodstvom certificiranih stručnjaka. Ciljanu skupinu činili su profesionalni vozači, radnici koji godišnje prijeđu više od 30.000 kilometara, mlađi vozači i radnici koji su sudjelovali u prometnim nesrećama. Ugovoreno je i 40% popusta za članove

obitelji radnika Ine za poхаđanje osnovnog treninga sigurne vožnje.

Realizacija programa bila je uspješna što dokazuje ostvarena Stopa prometnih nesreća (RAR) od 1,9 u 2013. godini u odnosu na 2,8 u 2012. godini na razini INA Grupe te 2,7 u 2013. godini u odnosu na 3,9 u 2012. godini na razini Ine.

Jedan od ciljeva za 2014. godinu je proširiti Program na sva Društva INA Grupe te dodatno povećati vozačku svijest radnika. Ponudit će se dodatne eko vožnje i napredni treninzi sigurne vožnje, a fokus će biti stavljen na profesionalne vozače.

MEDICINSKI PROGRAMIRAN AKTIVNI ODMOR (MPAO)

Za 100 radnika Ine organiziran je desetodnevni Medicinski programirani aktivni odmor (MPAO) u Specijalnoj bolnici za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice u razdoblju od 4.11. do 14.12.2013. godine (IV grupe).

Krapinske Toplice (akratoterme) poznato su termalno lječilište, smješteno u mirnoj i lijepoj dolini okruženoj slikovitim brežuljcima Hrvatskog zagorja.

Medicinski programirani aktivni odmor namijenjen radnicima Ine temelji se na prirodnim ljekovitim faktorima te sadržajima medicinske rehabilitacije i kineziološke rekreativne terapije.

U relativno kratkom razdoblju ovakav zdravstveni tretman i uključeni rekreativni sadržaji mogu postići pozitivne promjene funkcionalnih i motoričkih sposobnosti osnovnih organskih sustava i na taj način pozitivno djelovati na očuvanje i poboljšanje zdravlja radnika te održavanje radne sposobnosti.

Po dolasku i odlasku radnici obavljaju specijalistički liječnički pregled, na osnovu kojeg se određuje terapija i utvrđuje cjelokupni zdravstveni status.

ZAŠTITA OD POŽARA

Tijekom 2013. godine aktivno su se provodile mjere zaštite od požara na svim objektima Ine i INA Grupe. Značajne su aktivnosti usmjerene na usklađivanje interne regulative, postupaka i standarda sa standardima EU i najboljom praksom u području zaštite od požara i vatrogastva u naftnoj i kemijskoj industriji. U tom smislu, izrađeno je osam novih procjena ugroženosti od požara i tehnoške eksplozije, funkcionalno je ispitano 324 stabilnih sustava za zaštitu od požara i sprječavanja širenja požara, kao i 69 sustava za dojavu prisutnosti zapaljivih plinova i para na objektima Ine i INA Grupe.

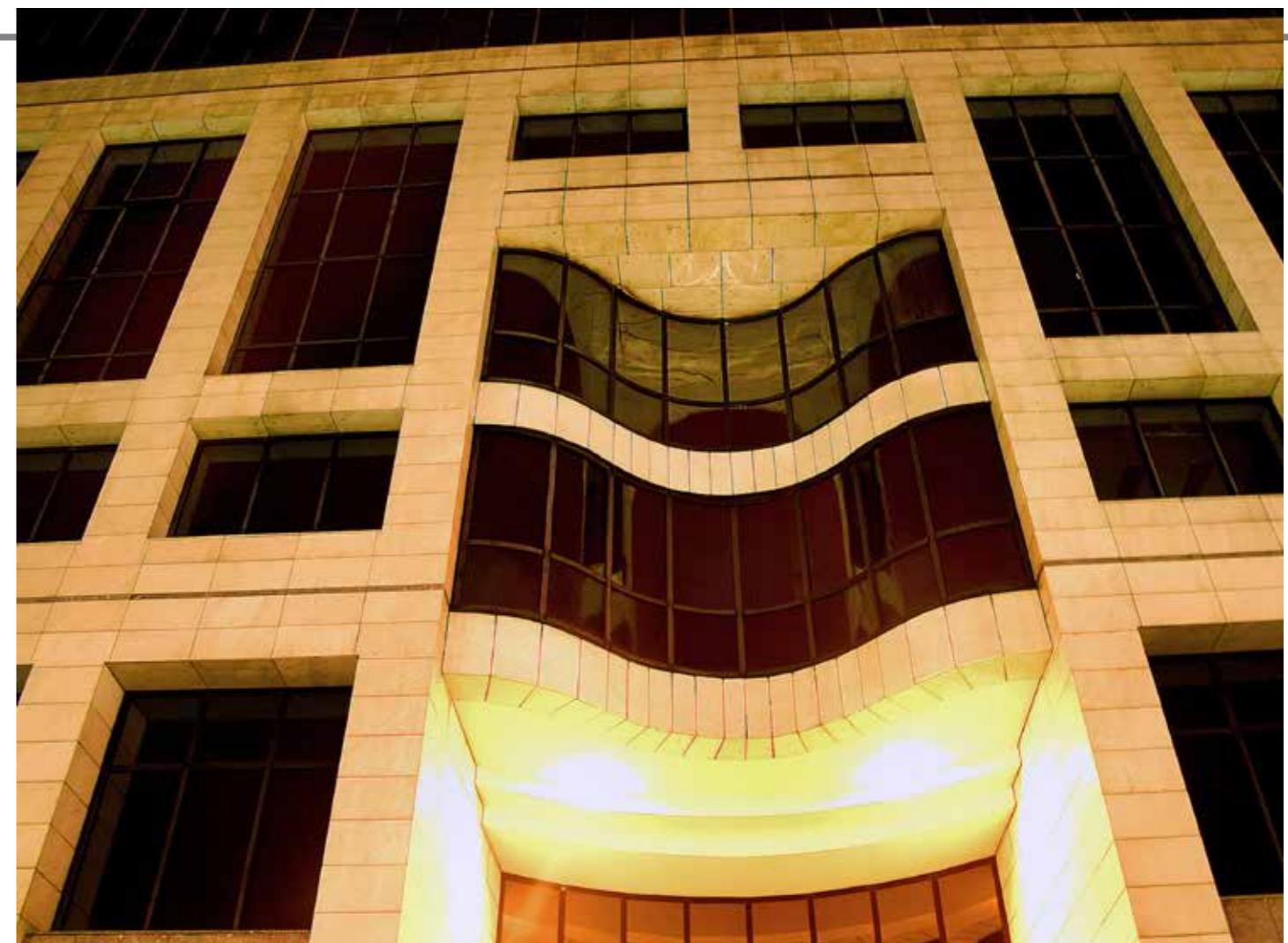
U sklopu podizanja operativne spremnosti INA vatrogasnih postrojbi organiziran je trening 157 vatrogasaca na jednodnevnom

stručnom treningu u Trening centru u Szazhalombattiju, certificiranom od strane JOIF-a, s važnom napomenom da je sve zapovjedno osoblje završilo dvodnevne stručne treninge na navedenom vatrogasnem poligonu. Svi polaznici koji su zadovoljili kriterije dobili su odgovarajući JOIF Certifikat.

Za potrebe Ine formirano je pet profesionalnih vatrogasnih postrojbi u gospodarstvu, opremljenih odgovarajućom vatrogasnom tehnikom i sredstvima za gašenje požara, koje osiguravaju vatrogasne usluge na 22 građevine Ine kategorizirane u prvu ili drugu kategoriju ugroženosti od požara. U sklopu vatrogasnih postrojbi servisirano je na godišnjoj razini više od 12.000 vatrogasnih aparata u vlasništvu Ine i INA Grupe.

Zbog uspostave što djelotvornijeg sustava zaštite od požara i vatrogastva za potrebe Ine sklopljeni su ugovori o suradnji s 27 javnih vatrogasnih postrojbi i dobrotoljnih vatrogasnih društava u blizini objekata Ine. Sa svima se provode redovne vatrogasne vježbe po izrađenim scenarijima (četiri puta godišnje, što je oko 100 zajedničkih vatrogasnih vježbi s javnim vatrogasnim postajama), s određenim scenarijima djelovanja.

Sve vatrogasne vježbe izvode se pod stručnim vodstvom zapovjednika INA vatrogasnih postrojbi i u suradnji sa stručnim službama za zaštitu od požara i unapređenje stanja zaštite od požara na kategoriziranim objektima Ine.

ODRŽIVI RAZVOJ

INOVATIVNOST I NAGRADE

Na sajmu inovacija INOVA 2013, održanom u Zagrebu, sudjelovali su Inini inovatori Ivica Vrščaj s inovacijom „Novi dizajn nosača cijevi radijacijske zone, PT-15/PT-16, peći 301-H-3“ te Tomislav Malvić i Karolina Novak s inovacijom „Komora za ispitivanje nepropusnosti izolatorskih stijena na metan i ugljikov (IV) oksid nakupljenih u ležištu u nepropusnoj podini“. Za svoje radove inovatori su osvojili zlatnu medalju.

I društvo INA Grupe, INA Maziva d.o.o., predstavilo se sa svojim novim proizvodima INA Ultra Star FE 5W-30 (autori Tonča Čaleta Prolić i Katica Visković) i INA DEPRESANT STINIŠTA NAFTE (autori

Kamil Nahal, Amila Čelhasić i Ljiljana Pedišić). Za svoje radove inovatori su osvojili zlatnu medalju.

S obzirom da su uočena moguća poboljšanja procesa intelektualnog vlasništva, posebno u području obrade inovacijskih prijedloga, revidiran je Pravilnik o intelektualnom vlasništvu u INA, d.d.

Radnici Ine kontinuirano prijavljuju inovacijske prijedloge koji mogu biti kategorizirani kao: patent (izum), industrijski dizajn, tehničko unapređenje, racionalizacija poslovanja ili korisna ideja. Komisija za ocjenu inovacijskih prijedloga je u 2013. godini zaprimila 10 inovacijskih prijedloga od kojih je sedam riješeno te su u istoj godini donesene odluke za 18 inovacijskih prijedloga koji su prijavljeni prije 2013. godine. Ukupno je prihvaćeno šest inovacija, a njih devet je još u postupku prihvatanja.

KVALITETA

Od pojave međunarodnih standarda sustava upravljanja kvalitetom, u Ini se razvila svijest o potrebi djelovanja u skladu s tim standardima. Više certifikata akreditiranih neovisnih tijela po glavnim (core) procesima kompanije dokaz su poslovanja u skladu sa zahtjevima upravljanja kvalitetom prema normi ISO 9001. Početkom 2000. godine Uprava kompanije opredijelila se za novu filozofiju upravljanja. Razvijen je jedinstven sustav koji je u osnovi integrirani sustav upravljanja poslovanjem, temeljem na pravilima kompanije, zakonima, pravilima struke i zahtjevima normi ISO 9001, ISO 14001 i OHSAS 18001 i drugim normama u skladu s poslovnim odlukama.

INA danas ima ukupno devet certifikata prema normama ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 18001 i ISCC. Od 2005. godine do danas potvrđujemo jedinstveni sustav upravljanja kvalitetom na razini Ine pri čemu smo harmonizirali certifikacijski ciklus na razini INA Grupe. Sva društva INA Grupe koja posjeduju certifikate uspješno su recertificirana za sustave:

- upravljanja kvalitetom sukladno normi ISO 9001:2008
- upravljanja okolišem sukladno normi ISO 14001:2004
- upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti sukladno normi OHSAS 18001:2007.

Riječ je o normama koje definiraju upravljanje kvalitetom, zaštitom okoliša te zaštitom na radu, zdravlju i sigurnošću. Norma ISCC (International Sustainability and Carbon Certification) certificira održivost biogoriva, a u 2013. godini taj je certifikat proširen na cijelu Inu.

Opredijeljenost Uprave Ine da stalno unapređuje poslovne procese i kvalitetu poslovanja potvrdilo je uvođenje integriranog informatičkog sustava SAP 2006. godine, te je još 2007. utvrđena obveza razvoja sustava upravljanja informacijskom sigurnošću. Tijekom 2008. godine, sukladno zakonskoj obvezi, implementiran je sustav HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Points) u Inine restorane prehrane.

Aktivni smo sudionici razvoja tih sustava na način pune integracije u postojeći sustav upravljanja poslovanjem. Integracijom sustava upravljanja poslovanjem unaprijedili smo i postigli poboljšanja u transparentnom vođenju procesa, mjerenu i iskazivanju poslovnih rezultata, zadovoljstva kupaca i zaposlenika.

Nadzor cjelokupnog sustava provodimo uz eksterne nadzorne pregledе i procesom internih auditа, u skladu s godišnjim planiranjem, kroz posebno razvijenu informatičku podršku te prikupljanjem i analizom podataka i izvještavanjem Uprave o sustavu upravljanja. S obzirom na potrebe daljnog razvoja naše kompanije i ostalih društava INA Grupe, nastavljamo s unapređenjem jedinstvenog sustava upravljanja dokumentima u Ini i društvima INA Grupe kako bi se omogućila uspješnija primjena poslovnih pravila. Objava dokumenata sustava upravljanja u Ini i društvima INA Grupe odvija se u skladu s planiranim rokovima. Zbog poboljšanja upravljanja kvalitetom u Ini se provodi interna edukacija menadžmenta, predstavnika poslovodstva i internih auditora. Inini stručnjaci za kvalitetu aktivno sudjeluju i u radu Hrvatskog društva za kvalitetu (HDK) čime pridonose razvoju dobrih odnosa sa zainteresiranim stranama i grade ugled kompanije. U zborniku radova ovogodišnje 13. godišnje hrvatske konferencije o kvaliteti objavljen je stručni članak i održano je zapaženo predavanje pod naslovom „Kreativnost i sustav upravljanja kvalitetom“.

I ovogodišnjim recertifikacijskim vanjskim auditom potvrđeno je poštivanje korporativnih pravila i sukladnost sa zahtjevima normi kao preduvjet održavanja certifikata.

Visok stupanj zadovoljstva i lojalnost kupaca našim proizvodima i uslugama potvrdili su da je sustav upravljanje kvalitetom primijeren i djelotvoran te ostvaruje postavljene ciljeve.

NORMIZACIJA

INA već dugi niz godina razvija i unapređuje sustav normizacije na razini korporacije s ciljem utvrđivanja jedinstvenih korporativnih normi. INA norme utvrđuju specifikaciju kvalitete naših proizvoda i sirovina, normiraju elemente vizualnog identiteta kompanije te propisuju pravila i standarde u području poslovne komunikacije. Politikom normizacije kompanije utvrđeni su okviri i smjernice za izradu INA normi temeljem zahtjeva kvalitete međunarodnih i europskih normi. Kontinuirano surađujemo s državnim tijelima i Hrvatskim zavodom za norme (HZN) pri izradi i donošenju propisa i normi u državnim institucijama RH u područjima od interesa za Inu. Predlažemo usklađivanje propisa s važećim dokumentima EU, u cilju zaštite i promicanja interesa naftne i plinske industrije na domaćem i stranom tržištu gdje poslujemo, uvažavajući interes svih sudionika.

Inini stručnjaci aktivno sudjeluju u radu više od 36 tehničkih odbora, sedam pododbora i sedam radnih skupina pri HZN-u. Radom u tim odborima ovi stručnjaci unaprjeđuju i proces održivog razvoja kompanije održavajući odlične veze sa zainteresiranim stranama, promičući interes kompanije u društvu na transparentan i obostrano prihvatljiv način.

REACH

INA odlično surađuje s Hrvatskom gospodarskom komorom radom u grupi za REACH Uredbu. Sukladno odredbama Uredbe REACH, INA je još prije ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju (EU) registrirala 18 tvari, dok je nakon ulaska već do početka kolovoza 2013. godine registrirala i preostalih 14 tvari. One nisu bile registrirane 2010. godine jer ih INA tada nije izvozila na područje EU. Istovremeno, nadopunjeni su dosjei za tri intermedijera iz 2010. godine koji su sada registrirani kao tvari. Također su nadopunjeni dosjei za 17 tvari koje su registrirane 2010. godine kako bi svi dosjei bili usklađeni s najnovijim zahtjevima Europske agencije za kemikalije (ECHA).

INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO

U Ini je stvoren, održava se i unapređuje cjelokupan proces sustava upravljanja intelektualnim vlasništvom koji prepoznae ovlasti, odgovornosti i sve aktivnosti od stvaranja ideje preko

realizacije proizvoda, marketinga i prodaje do zaštite nastalog intelektualnog vlasništva.

Zaštitom intelektualnog vlasništva na razini INA Grupe upravlja se od 2008. godine. Centralizacijom zaštićenog intelektualnog vlasništva na razini INA Grupe zaštićeno intelektualno vlasništvo INA Grupe (Crosca, Proplina, INA MAZIVAA, Sinaca i STSI-ja) postaje dio Ininog brenda te sastavnim dijelom intelektualnog vlasništva Ine. Takav pristup omogućava nam provođenje konzistentne i efikasne zaštite prava intelektualnog vlasništva na razini INA Grupe kao i poduzimanje odgovarajućih mjera ukoliko takva prava budu povrijeđena te nas dovodi na razinu koju zahtjeva moderno tržišno poslovanje.

Zaštita intelektualnog vlasništva Ine i ostalih društava INA Grupe obuhvaća zaštitu izuma (patentom), robnog i uslužnog znaka (žigom) i zaštitu vanjske pojavnosti, odnosno izgleda proizvoda (industrijskim dizajnom). Provodi se u Hrvatskoj i inozemstvu, na tržištima gdje INA je, ili namjerava biti, prisutna sukladno Strategiji upravljanja intelektualnim vlasništvom.

Velika pažnja posvećena je zaštiti brenda (imena društava INA Grupe), mazivaškog asortimenta proizvoda, vizualnog identiteta benzinskih postaja te svih znakova prepoznatljivih na tržištu, kako bi INA imala pravne osnove poduzeti mjere protiv njihova ugrožavanja i zloporabe. Ostvarena je i međunarodna registracija imena INA, koja osigurava njegovu zaštitu u 23 zemlje. U Hrvatskoj su zaštićena 64 žiga i 28 industrijskih dizajna. U inozemstvu INA štiti 19 žigova u Sloveniji, 17 žigova u Makedoniji, 17 žigova u Bosni i Hercegovini, 21 žig u Srbiji, 11 žigova u Albaniji, 22 žiga na Kosovu, 22 žiga u Crnoj Gori, devet žigova u Mađarskoj te pet industrijskih dizajna na području Bosne i Hercegovine, Slovenije, Srbije, Kosova i Crne Gore.

Sprečavanje moguće povrede prava zaštićenog intelektualnog vlasništva društava INA Grupe provodi se kontinuiranim nadzorom moguće povrede vlastitog identiteta na tržištima. Uspjeh provedene zaštite proporcionalan je uspješnom nadzoru i sprečavanju moguće povrede zaštićenih prava.

Drugi dio intelektualnog vlasništva Ine čine zaposlenici sa svim svojim znanjima, idejama i učenjima koja primjenjuju u radu te tako oplemenjuju i materijalno vlasništvo kompanije. Gdje je primjeren, takvo se intelektualno vlasništvo na odgovarajući način štiti patentima.

Podržavamo i razvijamo svijest da znanje, kreativnost,

inovativnost i intelektualno stvaralaštvo dovode do razvoja kompanije. Reguliranje područja intelektualnog vlasništva i inovativnog rada govori u prilog tvrdnji da u kompaniji postoji već više od četrdeset godina sustav koji stalno dodatno unapređujemo.

Veliki broj odličja na izložbama inovacija u zemlji i inozemstvu, kao i regulirano područje intelektualnog vlasništva i inventivnog rada, govori u prilog tvrdnji da u kompaniji postoji dugogodišnje njegovanje tradicija poticanja inventivnosti i kreativnosti zaposlenika čiji je krajnji rezultat inovativnost kompanije te, u konačnici, intelektualno vlasništvo koje je moguće zaštiti.

Cilj nam je kroz procese upravljanja intelektualnim vlasništvom promovirati i potrebu i važnost znanja na kompanijskoj i

osobnoj razini. Zato nastojimo što bolje upotrijebiti temeljne resurse poslovanja, informacije i znanja zaposlenika te što djelotvornije upravljati nematerijalnim vrijednostima unutar kompanije, jer je to važan čimbenik konkurentnosti poslovanja. Smjernice koje nas vode u upravljanju korporacijskim znanjem su otvorena i komunikativna korporacijska kultura, usmjerenost na temeljne djelatnosti, poticanje kreativnosti i pretvaranje znanja zaposlenika u oblik pogodan za prenošenje i dijeljenje unutar kompanije.

S tim ciljem je osmišljena i kontinuirano se održava Baza kompanijskog znanja u kojoj se može naći sve ono što je kreativno stvaralaštvo zaposlenika Ine. Baza kompanijskog znanja je dostupna svim korisnicima INA-intraneta.

UPRAVLJAČKA I NADZORNA TIJELA DRUŠTVA

Inina upravljačka struktura temelji se na dualističkom sustavu, koji se sastoji od Nadzornog odbora i Uprave. Zajedno s Glavnom skupštinom predstavljaju tri obvezna unutarnja tijela Ine u skladu sa Statutom i Zakonom o trgovačkim društvima

Na sjednici održanoj 10. lipnja 2009. godine, Uprava Ine oformila je Odbor izvršnih direkтора, koji je odgovoran za operativno upravljanje i nadzor nad glavnim poslovnim segmentima kompanije te svaki Izvršni direktor odgovora Upravi za sveukupno operativno poslovanje dodjeljenog mu segmenta djelatnosti.

Nadzorni odbor je odgovoran za imenovanje i razrješenje članova Uprave i nadzire vođenje poslovanja društva. Na temelju Ininog Statuta, Nadzorni odbor se sastoji od devet članova, od kojih je jedna član predstavnik zaposlenika. Sukladno dioničarskom ugovoru potpisanim od strane MOL Plc i Vlade Republike Hrvatske, pet članova imenuje MOL Plc, a tri Vlada Republike Hrvatske. Uprava se sastoji od šest članova. Sukladno dioničarskom ugovoru, tri člana Uprave postavlja MOL, uključujući predsjednika Uprave, dok preostala tri člana postavlja Vlada Republike Hrvatske.

UPRAVA

Sljedeći popis sadrži imena sadašnjih članova Uprave s njihovim pozicijama na dan 31. prosinca 2013. Poslovna adresa za sve članove Uprave je Avenija V. Holjevca 10, 10 000 Zagreb, Hrvatska

Zoltán Áldott, predsjednik Uprave

Niko Dalić, član Uprave

Pál Zoltán Kara, član Uprave

Ivan Krešić, član Uprave

Davor Mayer, član Uprave

Péter Ratatics, član Uprave

IZVRŠNI DIREKTORI

Izvršne direktore imenuje se odlukom Uprave. Izvršni direktori su ovlašteni i odgovorni za upravljanje poslovanjem pojedinih poslovnih funkcija i segmenata djelatnosti Ine (Istraživanje i proizvodnja nafte i plina, Rafinerije i marketing, Trgovina na malo, Financije, Korporativni centar, Korporativni poslovi).

U nastavku slijedi popis izvršnih direktora na dan 31. prosinca 2013:

András Huszár, izvršni direktor zadužen za PF Financije
Darko Markotić, izvršni direktor zadužen za SD Trgovina na malo
Tvrtko Perković, izvršni direktor zadužen za PF Korporativni centar
Želimir Šikonja, izvršni direktor zadužen za SD Istraživanje i proizvodnja nafte i plina
Artur Thernesz, izvršni direktor zadužen za SD Rafinerije i marketing
Tomislav Thür, izvršni direktor zadužen za PF Korporativni poslovi

NADZORNJI ODBOR

Popis sadrži imena članova Nadzornog odbora i njihovih funkcija (na dan 31. prosinca 2013). Poslovna adresa za sve članove Nadzornog odbora je Avenija V. Holjevca 10, 10 000 Zagreb, Hrvatska.

Siniša Petrović, predsjednik Nadzornog odbora
Szabolcs I. Ferencz, član Nadzornog odbora
Ferenc Horváth, član Nadzornog odbora
Božo Mikuš, član Nadzornog odbora
József Molnár, član Nadzornog odbora
György Mosonyi, zamjenik predsjednika Nadzornog odbora
Željko Perić, član Nadzornog odbora
Mladen Proštenik, član Nadzornog odbora
Oszkár Világi, član Nadzornog odbora

ODBOR ZA REVIZIJU

Odbor za reviziju imenuje Nadzorni odbor kako bi pomogli Nadzornom odboru i Upravi u obavljanju njihovih korporativnih upravljačkih zadataka, financijskog izvještavanja i kontrole poslovanja kompanije. Međutim, Odbor za reviziju je samo pomoćno tijelo i ne može oduzeti Nadzornom odboru i Upravi njihove odgovornosti. Nadzorni odbor dužan je razmotriti izvješće o radu odbora za reviziju jednom godišnje.

Odgovornosti Odbora za reviziju su povezane s:

1. računovodstvenim segmentom,
2. segmentom vanjskog revizora,
3. financijskim segmentom,
4. segmentom procjene rizika

U obavljanju svojih zadataka Odbor za reviziju je ovlašten

nadgledati unutarnje procese u Ini, zatražiti dodatne informacije od društva ili njegovih revizora te provoditi razgovore sa zaposlenicima. Odbor je ovlašten angažirati nezavisne konzultante na trošak kompanije.

Članovi Obora za reviziju na dan 31. prosinca 2013. su:

Željko Perić, predsjednik
József Molnár, član
József Simola, član
Damir Vandelić, član

S obzirom na činjenicu da su dionice Ine uvrštene na uređeno tržište, INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d. primjenjuje Kodeks korporativnog upravljanja koji su zajednički pripremili Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga i Zagrebačka burza, a na snazi je od 1. siječnja 2011. godine. Objavljen je na internetskoj stranici Zagrebačke burze (<http://www.zse.hr>).

Pored Kodeksa korporativnog upravljanja, INA Grupa također primjenjuje svoj Etički kodeks koji definira temeljne vrijednosti i načela ponašanja menadžmenta i zaposlenika INA Grupe u vezi s njihovim odnosom prema radu, suradnicima, poslovnim partnerima i javnosti. Kodeksom se također navode obveze INA Grupe za osiguranje odgovarajućih uvjeta za rad i profesionalni razvoj zaposlenika, kao i izbjegavanje neprihvatljivih oblika ponašanja. Kodeks pokriva široko područje poslovnih odnosa i procesa i trebaju ga se pridržavati sve osobe koje djeluju u ime i ispred INA Grupe, uključujući fizičke osobe i pravne osobe koje su u ugovornom odnosu s INA Grupom (poslovni partneri, savjetnici, dobavljači, prodavači i sl.). Navedene osobe ili subjekti mogu pristupiti kodeksu na internetskoj stranici INA, d.d. (<http://www.ina.hr>). INA se pridržava odredbi Kodeksa korporativnog upravljanja, uz iznimke navedene u Godišnjem upitniku korporativnog upravljanja objavljenom na Ininim web stranicama.

Neke od iznimaka su:

- INA d.d. ne objavljuje niti ažurira popis dioničara. Vlasnička struktura je dostupna na internetskoj stranici Društva, dok se detaljni popis dioničara vodi u Središnjem klirinškom depozitarnom društvu d.d. koje, u skladu sa Zakonom, objavljuje popis deset najvećih dioničara na svojoj internetskoj stranici.
- INA d.d. ne objavljuje podatke o dionicama Društva koje drže članovi Uprave ili Nadzornog odbora na svojoj internetskoj stranici. Umjesto toga, sve objave u vezi s vrijednosnicama u

posjedu članova Uprave ili Nadzornog odbora mogu se naći na internetskoj stranici Društva.

- INA d.d. ne osigurava bez naknade opunomoćenike dioničarima društva koji iz bilo kojeg razloga nisu u mogućnosti glasati na Glavnoj skupštini. Dioničari koji nisu u mogućnosti sami glasovati trebaju, prema vlastitom nahođenju, imenovati odgovarajuće opunomoćenike koji su dužni glasovati sukladno njihovim uputama. Društvo nije zaprimilo nikakav zahtjev bilo kojeg dioničara u tom pogledu.
- Društvo postavlja uvjete i formalne uvjete za sudjelovanje dioničara na Glavnoj skupštini u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima i Statutom Društva, kako bi se zaštitila prava dioničara u uvjetima velikog broja dioničara.
- Nadzorni odbor nije sastavljen većinom od nezavisnih članova. Sastoje se od predstavnika glavnih dioničara i predstavnika

radnika u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima.

- Dugoročni plan sukcesije nije objavljen, međutim, postojeći sustavi izbora članova Nadzornog odbora, Uprave i višeg menadžmenta vode računa o kontinuitetu u obavljanju nadzornih, upravljačkih i administrativnih funkcija.
- Nadzorni odbor nije organizirao Odbor na nagrađivanje. Kao dio procesa harmonizacije, INA d.d. uz odbor za reviziju također planira uspostaviti i preostale Kodeksom predložene odbore.
- Politika nagrađivanja Društva je dio internih pravila koja se ne objavljaju na internetskoj stranici Društva. Podaci o naknadama članovima Uprave i Nadzornog odbora objavljaju se u godišnjem izvješću u ukupnom iznosu. Trenutni interni propisi ne predviđaju mogućnost javnog objavljivanja tih podataka.
- Iznosi naknada plaćenih nezavisnim revizorima za pružene usluge se ne objavljaju i predstavljaju poslovnu tajnu.

ZOLTÁN ÁLDOTT

Predsjednik Uprave

Zoltán Áldott imenovan je predsjednikom Uprave Ine 1. travnja 2010. godine. Karijeru je započeo 1990. godine kao suradnik u Creditum Financial Consultingu. Od 1992. do 1995. godine obnaša razne funkcije u kompaniji Eurocorp Financial Consulting, a 1995. se pridružuje MOL-u gdje vodi Odjel za privatizaciju. Od 1997. do 1999. godine direktor je Odjela za kapitalna tržišta, a od 1999. do 2000. obnaša dužnost direktora Odjela za strategiju i poslovni razvoj. Od studenog 2000. do lipnja 2001. godine zamjenik je izvršnog direktora za strategiju i poslovni razvoj MOL-a, a od lipnja 2001. izvršni direktor za strategiju i poslovni razvoj cijele MOL Grupe. Od rujna 2004. do lipnja 2011. godine je na poziciji izvršnog direktora za istraživanje i proizvodnju MOL Grupe. Od listopada 2003. godine do travnja 2010. godine član je Nadzornog odbora Ine. Diplomirao je ekonomiju na Sveučilištu u Budimpešti.

IVAN KREŠIĆ

Član Uprave

Ivan Krešić postao je član Uprave Ine u veljači 2011. godine, nakon što je od 2006. godine bio direktor Rafinerije nafte Rijeka. Karijeru je započeo u Ini, odnosno u riječkim Mazivima, na radnom mjestu procesnog inženjera. Od 2000. do 2004. godine radio je kao rukovoditelj proizvodnje, nakon čega postaje direktor INA Maziva Rijeka. U kolovozu 2006. godine imenovan je direktorom riječke rafinerije. Diplomirao je na Fakultetu kemijskog inženjerstva i tehnologije u Zagrebu, gdje je osvojio i Rektorovu nagradu za najbolji studentski rad. Magistrirao je na Rochesterovom Institutu za tehnologiju, USA, 2001. godine. Na poslovnoj školi na Bledu 2003. godine stječe certifikat poslovnog upravljanja, MBA. Pohađao je obrazovne programe u segmentu financija, upravljanja promjenama, spajanjima i preuzimanjima na Londonskoj poslovnoj školi. Član je Nadzornog odbora Maziva Zagreb, članice INA Grupe, od 2009. do 2011. godine, dok je dužnost člana Nadzornog odbora u STSI-ju, također članici INA Grupe, obnašao od 2009. do 2010. godine.

NIKO DALIĆ

Član Uprave

Niko Dalić imenovan je članom Uprave Ine u veljači 2011. godine. Karijeru je započeo 1986. godine kao geolog na istražnim i proizvodnim projektima u Hrvatskoj, nakon čega 1996. postaje rukovoditelj poslovne jedinice te je zadužen za Istočnu Slavoniju i Podravinu. Od 2005. do 2008. godine obnaša funkciju pomoćnika izvršnog direktora Naftaplina te vodi projekte u inozemstvu. Uz to, voditelj je timova za strategiju Naftaplina i Energetsku strategiju RH te tima za IPO. Od 2008. do 2009. godine direktor je Sektora za istraživanje. Od lipnja 2009. na mjestu je člana Uprave u Edini, zajedničkoj kompaniji Ine i talijanskog Edisona, gdje se usmjerio na aktivnosti na polju Izabela u Sjevernom Jadranu. Diplomirao je, a kasnije i magistrirao na Prirodoslovno – matematičkom fakultetu u Zagrebu, a Stručni ispit pri Ministarstvu znanosti položio je 1996. godine. Pohađao je i brojne dodatne seminare i profesionalna usavršavanja u zemlji i inozemstvu. Član je mnogobrojnih stručnih udružbi i društava te je objavio nekoliko radova. U dva mandata bio je predsjednik Hrvatskog geološkog društva, a sada je predsjednik Nadzornog odbora Hrvatskog geološkog društva.

PÁL ZOLTÁN KARA

Član Uprave

Pál Zoltán Kara je potpredsjednik za pravna pitanja te glavni savjetnik MOL Grupe (glavni pravni savjetnik). Diplomirao je pravne znanosti na fakultetu ELTE u Budimpešti s diplomom „summa cum laude“. Do svibnja 1997. bio je tajnik kompanije i pravna podrška službama nabave i marketinga u GE Lighting Tungsram Co. Između 1997. i 2001. godine bio je voditelj kadrovske i pravne službe u METRO Holding Mađarska. U MOL-u je zaposlen od 2001. godine, kao savjetnik do lipnja 2006., a zatim kao glavni savjetnik MOL Grupe. Član je Predsjedništva nacionalnog trgovачkog udruženja OKSZ, MOL-ovog Etičkog vijeća, te od rujna 2006. godine predsjednik Nadzornog odbora Zaklade Nova Europa. Članom uprave Ine imenovan je u lipnju 2011.

DAVOR MAYER

Član Uprave

Davor Mayer imenovan je članom Uprave Ine u veljači 2011. godine. Karijeru je započeo kao pripravnik u INA Rafineriji Zagreb (danasa INA Maziva) i Rafineriji Sisak, nakon čega je radio u INA optimizaciji rafinerijske prerade te kasnije u međunarodnoj trgovini. Od 1998. do 2002. godine obnašao je funkciju direktora veleprodaje naftnih derivata u OMV-u, nakon čega je prešao u Tifon na radno mjesto direktora zastupstva naftne kompanije Gulf Oil International. Od 2005. do 2008. radi u ExxonMobilu kao direktor za industriju regije jugoistočna Europa. Od 2008. godine ponovno radi u Tifonu kao član Uprave i direktor veleprodaje, nabave, logistike i kartičnog poslovanja, a od lipnja 2009. uz funkciju člana Uprave u Tifonu radi i u Ini na mjestu direktora Sektora kartičnog poslovanja. Obrazovanje je stekao na Fakultetu kemijskog inženjerstva i tehnologije, nakon čega je pohađao stručne seminare i edukacije, a od 2005. do 2008. i poslijediplomske edukacije o sustavima upravljanja u multinacionalnoj edukacijskoj školi Achieve Global u Bruxellesu, Belgija.

PÉTER RATATICS

Član Uprave

Péter Ratatics trenutno je na poziciji zamjenika predsjednika Korporativnog centra MOL Grupe u sklopu čega je, između ostalog, odgovoran za područje ljudskih resursa MOL Grupe. Dužnost člana Uprave Ine obnaša od lipnja 2011. godine. Diplomirao je na Sveučilištu Corvinus u Budimpešti, Fakultet financija sa specijalizacijom tržišta kapitala. Ratatics je započeo karijeru kao ekspert za trgovanje plinom i razvoj plinskog poslovanja u MOL-u, a zatim je do 2009. godine bio voditelj savjetodavnog tima Odbora izvršnih direktora. U razdoblju od 2009. do 2010. godine bio je voditelj Organizacionog razvoja i upravljanja procesima, a od 2010. do 2011. voditelj službi Uprave. Od svibnja 2011. godine vrši dužnost direktora, a od listopada 2012. godine potpredsjednika Korporativnog centra MOL Grupe. Također obnaša dužnost potpredsjednika Nadzornog odbora tvrtke za transport prirodnog plina FGSZ.

IZVRŠNI DIREKTORI

ANDRÁS HUSZÁR

Izvršni direktor zadužen za PF Financija

András Huszár se pridružio Ini u 2010. godini kao Izvršni direktor za financije, gdje je došao s pozicije direktora riznice MOL-a (na kojoj je radio od 2001. godine). Tijekom godina, obnašao je menadžerske pozicije u području financija u eminentnim kompanijama i institucijama, od 1991. do 1994. na Budimpeštanskoj burzi i od 1994. do 2001. u kompaniji Matav (Deutsche Telekom Group). Diplomirao je 1988. godine na Fakultetu za ekonomsko planiranje na Sveučilištu ekonomskih znanosti u Budimpešti, a doktorirao ekonomski znanosti na Corvinus University 1993. godine. Od 1999. godine vlasnik je CFA (Chartered Financial Analyst) titule.

DARKO MARKOTIĆ

Izvršni direktor zadužen za SD Trgovina na malo

Darko Markotić diplomirao je 1998. godine na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Zaposlen je u Ini od 2000. godine, gdje je u različitim organizacijskim jedinicama obavljao više funkcija unutar Društva. Na samom početku svoje karijere u Ini radio je u Sektoru pravnih poslova. U lipnju 2000. godine preuzima mjesto poslovnog tajnika u Uredu člana Uprave za koordinaciju privatizacije Ine, a krajem 2003. godine promaknut je u pomoćnika Tajnika Društva. Tajnikom Društva imenovan je 2005. godine i na tom mjestu radi tri i pol godine. Za novog člana Uprave Ine izabran je 2008. godine, a nakon godine dana na toj funkciji, 2009. godine imenovan je izvršnim direktorom PF Korporativnih servisa. Od listopada 2010. godine radi na mjestu izvršnog direktora SD Trgovine na malo.

TVRTKO PERKOVIĆ

Izvršni direktor zadužen za PF Korporativni centar

Tvrtko Perković imenovan je na poziciju izvršnog direktora PF Korporativni centar od 1. rujna 2012. godine. Od srpnja 2012. na mjestu je v.d. direktora Sektora upravljanja ljudskim resursima. Karijeru je započeo u Ini 1986. godine u SD Istraživanje i proizvodnja nafte i plina, Pogon Remont, kao pripravnik, zatim operativni inženjer, a od 1990. bio je šef Sektora specijalnih servisa. Od 1995. do 1997. godine bio je pomoćnik direktora Sektora tehničkih servisa, a tada prelazi u CROSCO na poziciju direktora Sektora za strategiju i razvoj. Tijekom 1999. i 2000. godine voditelj je projekta implementacije poslovnog informacijskog sustava SAP u Inu nakon čega je u CROSCO-u imenovan na poziciju direktora Sektora strategije, ljudskih potencijala i IT-a. Od srpnja 2009. godine obnaša funkciju direktora Sektora podrške upravljanju i poslovanju upstreama u Ini, a na funkciju predsjednika Uprave STSI-ja imenovan je u rujnu 2010. godine i na njoj ostaje do srpnja 2012.

ŽELIMIR ŠIKONJA

Izvršni direktor zadužen za SD Istraživanje i proizvodnja nafte i plina

Želimir Šikonja diplomirao je 1983. na Rudarsko-geološko-naftnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Pohađao je veći broj seminara i prošao dodatnu edukaciju kroz Business Leadership i Mini MBA programe. Na poziciju direktora Sektora istraživanja i proizvodnje nafte i plina za jugoistočnu Europu imenovan je u lipnju 2009. godine. Prije toga je od 2007. godine vršio dužnost zamjenika direktora Investicijskog projekta modernizacije rafinerije Rijeka. Svoje bogato višegodišnje radno iskustvo stekao je na različitim pozicijama uglavnom unutar Ininog segmenta djelatnosti Istraživanje i proizvodnja nafte i plina. Tako je od 2005. do 2007. godine bio direktor INAgi-p-a, dok je od 2000. obnašao dužnost glavnog inženjera Službe za koordinaciju Sektora proizvodnje nafte i plina. Prije toga je od 1997. do 2000. godine bio direktor Sektora za razradu INA-Naftaplina. Karijeru je započeo 1983. na pogonu Stružec kao inženjer proizvodnje, a kasnije je nastavio na pogonu Molve kao glavni tehnolog.

ARTUR THERNESZ

Izvršni direktor nadležan za SD Rafinerije i marketing

Artur Thernesz je međunarodno priznati menadžer u rafinerijskom poslovanju s više od 20 godina iskustva. Lokalnom povezanim društvu kompanije Exxon pridružio se 1993. godine nakon čega su uslijedili angažmani u inozemstvu u Hamburgu, Njemačka, gdje je vodio aktivnosti planiranja prodaje proizvoda u srednjoeuropskom ESSO klasteru. Po realizaciji spajanja povezanih društava kompanija Exxon i Mobil, radio je kao Glavni direktor ExxonMobil Hungary. Poziv da se pridruži rastućoj rafinerijskoj organizaciji MOL-a primio je 2005. godine te je uspostavio međunarodne aktivnosti razvoja imovine, proizvoda i obnovljivih goriva. Dao je glavni doprinos identificiranju i provedbi velikih investicijskih programa u MOL Grupi. Održavajući disciplinu kapitalnih ulaganja na svjetskoj razini, dovršio je program uvođenja EURO V goriva u Mađarskoj, pokrenuo pravovremeno uvođenje portfelja obnovljivih goriva na svim tržištima MOL-a, bio je na čelu programa modernizacije IES rafinerije u Italiji i pridonio formiranju segmenta proizvodnje električne energije u MOL-u. Imao je ključnu ulogu u programima razvoja mlađih talenata te je utemeljio i magisterski studij da bi multinacionalnoj Grupi osigurao mlade poslovno orientirane diplomante inženjerskih smjerova. Govori četiri jezika, a osim magisterija procesnog inženjeringu stekao je i MBA titulu finansijskog menadžmenta. U siječnju 2012. godine imenovan je izvršnim direktorom Ininog Segmenta djelatnosti Rafinerije i marketing.

TOMISLAV THÜR

Izvršni direktor zadužen za PF Korporativni poslovi

Tomislav Thür diplomirao je 1991. godine na Pravnom fakultetu u Zagrebu, a magistrirao pravo 1998. godine na Harvard Law School. U Ini je obnašao funkciju člana Uprave i direktora Korporativnih procesa, a izvršnim direktorom za korporativne poslove imenovan je 2012. godine. Prije dolaska u Inu, bio je generalni tajnik Atlantic Grupe. Od 1992. do 2001. godine, u sklopu Ministarstva vanjskih poslova, radio je u Veleposlanstvu Republike Hrvatske u Bernu i Washingtonu te Misiji Republike Hrvatske pri UN-u u Ženevi. Bio je voditelj Ureda Nacionalnog koordinatora za Pakt o stabilnosti. Specijalistička znanja u menadžmentu stjecao je u London Business Schoolu, Harvard Business Schoolu i INSEAD-u. Član je Izvršnog odbora Hrvatske udruge poslodavaca te od veljače 2013. godine predsjednik Izvršnog odbora HUP- Udruge energetike. Također je član Nacionalnog vijeća za konkurentnost.

INFORMACIJE O KOMPANIJI I DIONIČARIMA

INA je osnovana 1. siječnja 1964. godine spajanjem Naftaplina (poduzeća za istraživanje i proizvodnju nafte i plina) s rafinerijama u Rijeci i Sisku. Godine 1990. postala je poduzeće u državnom vlasništvu.

Godine 1993. INA postaje dioničko društvo. Temeljni kapital Ine razdijeljen je na 10.000.000 redovnih dionica nominalne vrijednosti jedne dionice 900 kuna. Svaka redovna dionica Ine daje pravo na jedan glas i pravo na dividendu.

Mađarskoj naftnoj kompaniji MOL prodano je 2003. godine 25% plus jedna dionica. Stjecanjem udjela 25% plus jedne dionice, MOL je postao Inin strateški partner, a INA je postala dijelom integriranog regionalnog partnerstva u industriji nafte i plina koji čine MOL, INA, Slovnaft i TVK.

Dvije godine kasnije, 2005., 7% dionica Ine preneseno je na Fond Hrvatskih branitelja Domovinskog rata i članova njihovih obitelji. Odlukom Zagrebačke burze od 30. studenog 2006. dionica Ine uvrštena je na Službeno tržište Zagrebačke i Londonske burze. Javno trgovanje Ininim dionicama službeno je započelo 1. prosinca 2006. u 11:15 sati. Oznaka Inine dionice je INA-R-A na Zagrebačkoj burzi, a HINA na Londonskoj burzi.

Vlada RH je 2007. godine donijela odluku o prodaji do najviše 7% dionica društva Ine (700.000 dionica) zaposlenicima i ranijim zaposlenicima.

MOL je dostavio 14. srpnja 2008. godine Hrvatskoj agenciji za nadzor finansijskih usluga pismo namjere o objavi dobrovoljne ponude za preuzimanje svih dionica koje nisu u vlasništvu MOL-a, niti u vlasništvu Republike Hrvatske. Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga objavila je u rujnu 2008. (Narodne novine 102/08) rješenje kojim odobrava objavljivanje ponude MOL-a za preuzimanjem javnog dioničkog društva Ine. Nakon ponude za preuzimanje, MOL ukupno drži 4.715.538 redovnih dionica na ime koje čine 47,15538% ukupnog temeljnog kapitala, Republika Hrvatska 4.483.552, dok privatni i institucionalni investitori drže 800.910 dionica.

MOL Plc. je 2. prosinca 2010. godine dao ponudu privatnim i institucionalnim investitorima za kupnju 800.910 neopterećenih i u cijelosti otplaćenih redovnih dionica društva Ine, oznake INA-R-A, svaka nominalnog iznosa od 900 kuna za cijenu od 2.800 kuna po dionici. Rok ponude je bio od 15. prosinca 2010. do 14. siječnja 2011. godine. Nakon ponude za preuzimanje MOL je bio u vlasništvu ukupno 4.725.620 dionica odnosno 47,26% temeljnog kapitala društva.

Vlasnička struktura Ine na dan 31. prosinca 2013.:

- MOL 4.908.207 dionica – 49,08%
- Republika Hrvatska 4.483.552 dionica – 44,84%
- Institucionalni i privatni investitori – 608.241 dionica – 6,08%

OČEKIVANI RAZVOJ

Vanjsko okruženje u kojem INA posluje nastavlja biti vrlo izazovno. Izuzetno loša ekomska klima, još uvjek prisutna recesija na glavnim regionalnim tržištima koja je rezultirala padom potražnje na Ininim ključnim tržištima (Hrvatska, BiH, Slovenija), situacija u Siriji koja je i dalje nepovoljna, zajedno s regulatornim promjenama, sve je negativno utjecalo na Inine poslovne rezultate. Zadatak Ininog menadžmenta je osiguravanje održivog razvoja tvrtke, u isto vrijeme kreirajući vrijednost za svoje dioničare.

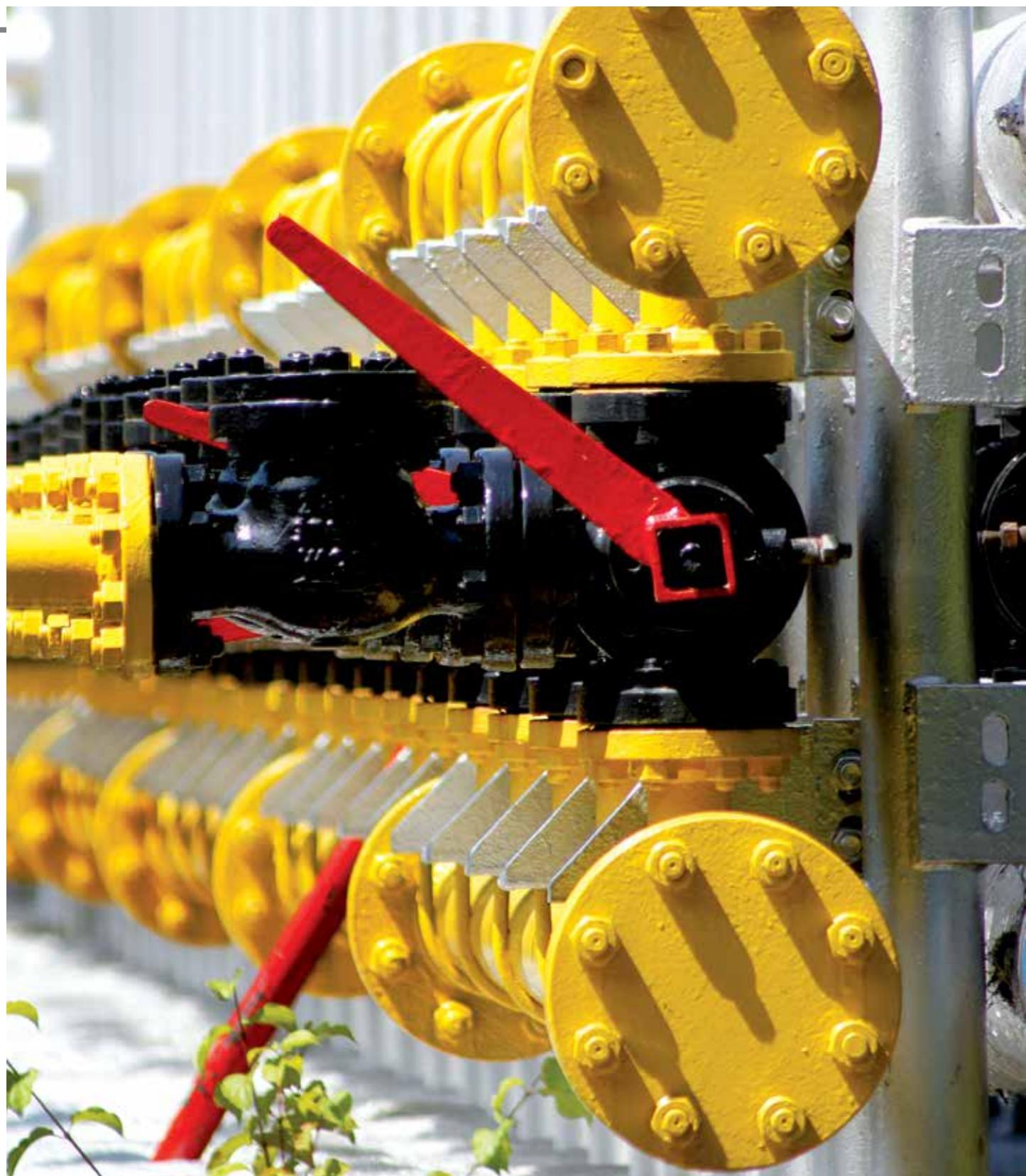
Naglasak SD Istraživanje i proizvodnja će i dalje biti na stabilizaciji i povećanju razine proizvodnje razvojem postojećih i potencijalnih novih projekata s ciljem diverzifikacije sadašnjeg portfelja. INA ulaže znatan trud proaktivno investirajući u aktivnosti istraživanja i proizvodnje kako bi se nadoknadio prirodni pad proizvodnje, nadogradio portfelj projektima u različitim životnim ciklusima proizvodnje te postigla održiva razina rezervi u strateškom vremenskom razdoblju. Onshore i offshore proizvodnja u Hrvatskoj ostaju u fokusu kako bi se ostvario rast u srednjem roku, kao i ishodjenje licenci čim budu izdane od strane hrvatske Vlade. Proizvodne i razvojne aktivnosti u Hrvatskoj usmjereni su na bušaće aktivnosti u Panonskom bazenu, stjecanje 3D seizmičkih i geoloških istraživanja, završetak prve faze EOR projekta i početak druge faze zajedno s aktivnostima u Međimurju i ostalim onshore projektima. Ostale onshore aktivnosti vezane su za intenziviranje aktivnosti na povećanju proizvodnje iz postojećih polja u sklopu 4P projekta, primjenu novih tehnologija simulacije ležišta u sklopu pilot projekta na poljima Stružec i Prvlaka s ciljem održavanja razine proizvodnje. Offshore projekti većinom su vezani za proizvodne aktivnosti u sklopu projekata Ika JZ, Blok Izabela te projekta optimizacije na Ivana A/K. Nastavit će se proizvodne aktivnosti u Egiptu i Angoli kako bi se poboljšao doprinos iz tih regija Ininom planu povećanja ukupne proizvodnje ugljikovodika.

Nema naznaka da će se pritisci na europsku rafinerijsku industriju smanjiti, štoviše, pritisci će se nastaviti i pojačati. Sukladno tome, maksimiziranje efikasnosti SD Rafinerije i marketing i dalje će biti u fokusu u narednim godinama.

U svrhu minimiziranja stvaranja kratkotrajnih gubitaka SD Rafinerije i marketing, rafinerije će poslovati na način da se iskoristivost kapaciteta prerade prilagođava stvarnim tržišnim potrebama. Fokus ostaje na poboljšanju učinkovitosti s naglaskom na većoj fleksibilnosti, diverzifikaciji energetskih

izvora i smanjenju vlastite potrošnje. Menadžment Ine i dalje će se zalagati da kompanija zadovoljava potražnju za gorivima te postigne najveći mogući udjel na domaćem, ali i ključnim izvoznim tržištima na dugoročno održiv način.

Unatoč padu potražnje na Ininim ključnim tržištima, INA je uspjela povećati prodaju naftnih derivata u Hrvatskoj, Sloveniji i BiH, čime je povećala svoj tržišni udjel. Daljnja poboljšanja u SD Trgovina na malo bit će poduzeta s nastavkom nastojanja da se osigura vodeća pozicija Ine na ključnim tržištima čak i u izazovnim tržišnim uvjetima. Nastavak rekonstrukcije i modernizacije maloprodajne mreže ostaje u glavnom fokusu SD Trgovine na malo i to kroz velike investicije u kapitalne rekonstrukcije, interne rekonstrukcije, djelomične interne rekonstrukcije te ulaganja u novi vizualni identitet preostalog dijela maloprodajne mreže. Cilj je postizanje održivosti i povećanje konkurentnosti Trgovine na malo poboljšanjem operativne efikasnosti i trenutne troškovne strukture. Poboljšanje maloprodajnog modela poslovanja započelo je na 20 benzinskih postaja kroz pilot projekt „Postanite poduzetnik!“. Ovaj poduzetnički program za postizanje operativne učinkovitosti podrazumijeva uvođenje dodatnih benzinskih postaja u projekt 2014. godine.

INFORMACIJE ZA DIONIČARE

Adresa kompanije:

Avenija Većeslava Holjevca 10
10 000 Zagreb
Hrvatska
Telefon: +385 1 6450 000
Web: www.ina.hr

Središnje klirinško depozitarno društvo, d.d.

Heinzelova 62a
10 000 Zagreb
Telefon: +385 1 4607 300
Web: www.skdd.hr

Zagrebačka burza d.d.

Ivana Lučića 2a
10000 Zagreb
Telefon: +385 1 4686 800
Web: www.zse.hr

Londonska burza

London Stock Exchange plc.
10 Paternoster Square
London
EC4M 7LS
Telefon: +44 (0) 20 7797 1000
Web: www.londonstockexchange.com

Objave

Kompanija objavljuje svoje objave na internetskim stranicama kompanije: www.ina.hr, na internetskim stranicama Zagrebačke burze: www.zse.hr i Hrvatske izvještajne novinske agencije www.hina.hr.

Odnosi s investitorima

Šubićeva 29
10 000 Zagreb
Telefon: +385 1 459-2718
Fax: + 385 1 6452 444
E-mail: investitori@ina.hr

FINANCIJSKA •IZVJEŠĆA

Deloitte d.o.o.
Zagreb Tower
Radnička cesta 80
10 000 Zagreb
Hrvatska
OIB: 11888457780

Tel: +385 (0) 1 2351 900
Fax: +385 (0) 1 2351 999
www.deloitte.com/hr

Izvještaj neovisnog revizora

Dioničarima društva INA - Industrija Nafte, d.d.

Izvještaj o finansijskim izvještajima

Na temelju revizije koju smo obavili, izdali smo sljedeći revizorski izvještaj 19. ožujka 2014. godine o konsolidiranim i nekonsolidiranim finansijskim izvještajima društva INA - Industrija Nafte, d.d. (u nastavku "Društvo") i njegovih ovisnih društava (u nastavku pod zajedničkim nazivom "Grupa") na dan 31. prosinca 2013. godine, koji su sastavni dio Godišnjeg izvještja u kojem su isti prikazani na stranicama 78 do 187.

Obavili smo reviziju priloženih konsolidiranih i nekonsolidiranih finansijskih izvještaja društva INA - Industrija Nafte, d.d. (u nastavku "Društvo") i njegovih ovisnih društava (u nastavku pod zajedničkim nazivom "Grupa"), prikazanih na stranici 4 do 137, koja se sastoje od konsolidiranog i nekonsolidiranog izvještaja o finansijskom položaju na dan 31. prosinca 2013. godine, konsolidiranog i nekonsolidiranog računa dobitka i gubitka, konsolidiranog i nekonsolidiranog izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, konsolidiranog i nekonsolidiranog izvještaja o tijeku novca i konsolidiranog i nekonsolidiranog izvještaja o promjenama glavnice za godinu koja je tada završila te sažetog prikaza značajnih računovodstvenih politika i bilješki uz finansijske izvještaje.

Odgovornost Uprave za finansijske izvještaje

Odgovornost za sastavljanje i objektivan prikaz konsolidiranih i nekonsolidiranih finansijskih izvještaja sukladno Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja koje je usvojila Europska Unija te unutarnje kontrole koje Uprava drži neophodnima za sastavljanje konsolidiranih i nekonsolidiranih finansijskih izvještaja bez materijalno značajnih pogrešaka u prikazu uslijed prijevare ili pogreške snosi Uprava.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti neovisno mišljenje o finansijskim izvještajima na temelju naše revizije. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Navedeni standardi nalaže da postupamo u skladu s etičkim pravilima te da reviziju planiramo i obavimo kako bismo se u razumnoj mjeri uvjerili da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogreške u prikazu.

Revizija uključuje primjenu postupaka kojima se prikupljaju revizijski dokazi o iznosima i drugim podacima objavljenim u finansijskim izvještajima. Odabir postupaka zavisi od prosudbe revizora, uključujući i procjenu rizika materijalno značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, bilo kao posljedica prijevare ili pogreške. U procjenjivanju rizika, revizor procjenjuje interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje te objektivno prezentiranje finansijskih izvještaja Društva i Grupe kako bi odredio revizijske postupke primjerene danim okolnostima, a ne kako bi izrazio mišljenje o učinkovitosti internih kontrola u Društvu i Grupi. Revizija također uključuje i ocjenjivanje primjerenosti računovodstvenih politika koje su primijenjene te značajnih procjena Uprave, kao i prikaza finansijskih izvještaja u cjelini.

Uvjereni smo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, finansijski položaj Društva i Grupe na dan 31. prosinca 2013. godine, te rezultate njihovog poslovanja i novčane tokove za godinu koja je tada završila u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja koje je usvojila Europska Unija.

Poseban naglasak

Politička situacija u Siriji

Skrećemo pozornost na bilješku 3 uz finansijske izvještaje u kojoj se opisuje neizvjesnost vezanu za trenutne političke okolnosti u Siriji, gdje je imovina INA Grupe u vrijednosti od 2.335 milijuna kuna, a obveze u iznosu od 1 milijuna kuna iskazane su u izvještaju o finansijskom položaju na dan 31. prosinca 2013. Naše mišljenje po toj osnovi nije modificirano.

Izvještaj revizora o Godišnjem izvješću

Obavili smo i reviziju podudarnosti Godišnjeg izvještja na dan 31. prosinca 2013. godine s prethodno spomenutim finansijskim izvještajima. Odgovornost za točnost prikaza informacija u Godišnjem izvješću snosi Uprava Društva. Naša odgovornost je, na temelju obavljene revizije, izraziti mišljenje o tome podudara li se godišnje izvješće sa spomenutim finansijskim izvještajima.

Reviziju smo obavili sukladno Međunarodnim revizijskim standardima. Navedeni standardi propisuju revizoru da reviziju planira i obavi na način kojim će stići razumno uvjerenje da se informacije objavljene u Godišnjem izvješću u svim značajnim odrednicama podudaraju s relevantnim finansijskim izvještajima. Ocijenili smo podudarnost informacija iz Godišnjeg izvještja prikazanih na stranicama 4 do 75 s informacijama prikazanim u finansijskim izvještajima na dan 31. prosinca 2013. godine. Revizijom nismo obuhvatili nikakve podatke ni informacije osim finansijskih informacija izvedenih iz finansijskih izvještaja i poslovnih knjiga. Uvjereni smo da nam revizija koju smo obavili pruža razumno osnovu za izražavanje našeg revizorskog mišljenja.

Po našem mišljenju, finansijske informacije prikazane u Godišnjem izvješću podudaraju se, u svim značajnim odrednicama, s gore navedenim finansijskim izvještajima na dan 31. prosinca 2013. godine.

Branislav Vrtačnik, Predsjednik Uprave i ovlašteni revizor

Zagreb, Republika Hrvatska
20. lipnja 2014. godine

Društvo upisano u sudske registre Trgovačkog suda u Zagrebu: MBS 030022053; uplaćen temeljni kapital: 44.900,00 kuna; članovi uprave: Eric Daniel Olcott and Branislav Vrtačnik; poslovna banka: Zagrebačka banka d.d., Parominska 2, 10 000 Zagreb, ž. račun/bank account no. 2360000-1101896313; SWIFT Code: ZABAHR2X IBAN: HR27 2360 0001 1018 9631 3; Privredna banka Zagreb d.d., Račkoga 6, 10 000 Zagreb, ž. račun/bank account no. 2340009-1110098294; SWIFT Code: PBZGHR2X IBAN: HR38 2340 0091 1100 9829 4; Raiffeisenbank Austria d.d., Petrinjska 59, 10 000 Zagreb, ž. račun/bank account no. 2484008-1100240905; SWIFT Code: RZBHHR2X IBAN: HR10 2484 0081 1002 4090 5

Deloitte se odnosi na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, pravnu osobu osnovanu sukladno pravu Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske (izvorno "UK private company limited by guarantee"), i mrežu njegovih članova, od kojih je svaki zaseban i samostalan pravni subjekt. Molimo posjetite www.deloitte.com/hr/o-nama za detaljni opis pravne strukture Deloitte Touche Tohmatsu Limited i njegovih tvrtki članica.

Temeljem Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske, Uprava je dužna osigurati da finansijski izvještaji za svaku finansijsku godinu budu pripremljeni u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI), koje je usvojila Europska unija, tako da daju istinitu i objektivnu sliku finansijskog stanja i rezultata poslovanja društva INA-Industrija nafte, d.d. (u nastavku „Društvo“) i njegovih ovisnih društava (u nastavku „Grupa“) za to razdoblje.

Nakon provedenih istraživanja, Uprava razumno очekuje da Društvo i Grupa imaju odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava i dalje prihvata načelo nastavka poslovanja pri izradi finansijskih izvještaja.

Pri izradi konsolidiranih i nekonsolidiranih finansijskih izvještaja Uprava je odgovorna:

- da se odaberu i potom dosljedno primjenjuju odgovarajuće računovodstvene politike;
- da prosudbe i procjene budu razumne i oprezne;
- da se primjenjuju važeći računovodstveni standardi, a svako materijalno značajno odstupanje obznani i objasni u finansijskim izvještajima; te
- da se finansijski izvještaji pripreme po načelu nastavka poslovanja, osim ako je neprimjereno pretpostaviti da će Društvo nastaviti svoje poslovne aktivnosti.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati finansijski položaj Društva i Grupe, kao i njihovu usklađenost s hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Društva i Grupe, pa stoga i za poduzimanje razumnih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Potpisao u ime Grupe:

Zoltán Sándor Áldott, Predsjednik Uprave INA, d.d.

INA - Industrija Nafte, d.d.

Avenija Većeslava Holjevca 10

10000 Zagreb

Republika Hrvatska

19. ožujka 2014. godine

Dioničarima društva INA - Industrija nafte, d.d.

Obavili smo reviziju priloženih konsolidiranih i nekonsolidiranih finansijskih izvještaja društva INA - Industrija nafte, d.d. (u nastavku „Društvo“) i njegovih ovisnih društava (u nastavku pod zajedničkim nazivom „Grupa“), prikazanih na stranici 4 do 137, koja se sastoje od konsolidiranog i nekonsolidiranog izvještaja o finansijskom položaju na dan 31. prosinca 2013. godine, konsolidiranog i nekonsolidiranog računa dobitka i gubitka, konsolidiranog i nekonsolidiranog izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, konsolidiranog i nekonsolidiranog izvještaja o tijeku novca i konsolidiranog i nekonsolidiranog izvještaja o promjenama glavnice za godinu koja je tada završila te sazetog prikaza značajnih računovodstvenih politika i bilješki uz finansijske izvještaje.

Odgovornost Uprave za finansijske izvještaje

Odgovornost za sastavljanje i objektivan prikaz konsolidiranih i nekonsolidiranih finansijskih izvještaja sukladno Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja koje je usvojila Europska Unija te unutarnje kontrole koje Uprava drži neophodnima za sastavljanje konsolidiranih i nekonsolidiranih finansijskih izvještaja bez materijalno značajnih pogrešaka u prikazu uslijed prijevare ili pogreške snosi Uprava.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti neovisno mišljenje o finansijskim izvještajima na temelju naše revizije. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Navedeni standardi nalažu da postupamo u skladu s etičkim pravilima te da reviziju planiramo i obavimo kako bismo se u razumnoj mjeri uvjerili da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogreške u prikazu.

Revizija uključuje primjenu postupaka kojima se prikupljaju revizijski dokazi o iznosima i drugim podacima objavljenim u finansijskim izvještajima. Odabir postupaka zavisi od prosudbe revizora, uključujući i procjenu rizika materijalno značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, bilo kao posljedica prijevare ili pogreške. U procjenjivanju rizika, revizor procjenjuje interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje te objektivno prezentiranje finansijskih izvještaja Društva i Grupe kako bi odredio revizijske postupke primjerene danim okolnostima, a ne kako bi izrazio mišljenje o učinkovitosti internih kontrola u Društvu i Grupi. Revizija također uključuje i ocjenjivanje primjerenosti računovodstvenih politika koje su primijenjene te značajnih procjena Uprave, kao i prikaza finansijskih izvještaja u cjelini.

Uvjereni smo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji prikazuju objektivno, u svim značajnim odrednicama, finansijski položaj Društva i Grupe na dan 31. prosinca 2013. godine, te rezultate finansijskih položaja i tijekove novca za godinu koja je tada završila u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja koje je usvojila Europska Unija.

Poseban naglasak

Politička situacija u Siriji

Skrećemo pozornost na bilješku 3 uz finansijske izvještaje u kojoj se opisuje neizvjesnost vezanu za trenutne političke okolnosti u Siriji, gdje je imovina INA Grupe u vrijednosti od 2.335 milijuna kuna, a obveze u iznosu od 1 milijuna kuna iskazane su u izvještaju o finansijskom položaju na dan 31. prosinca 2013. Naše mišljenje po toj osnovi nije modificirano.

Deloitte d.o.o.

Branislav Vrtačnik, Predsjednik Uprave i ovlašteni revizor

Zagreb, Republika Hrvatska

19. ožujka 2014. godine

INA - INDUSTRIJA NAFTE, D.D.
 KONSOLIDIRANI RAČUN DOBITI I GUBITKA INA GRUPE
 ZA GODINU ZAVRŠENU NA DAN 31. PROSINCA 2013. GODINE
 (svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

	Za godinu završenu Bilješka	Za godinu završenu 31. prosinca 2013.	Za godinu završenu 31. prosinca 2012.
Prihodi od prodaje			
a) na domaćem tržištu		17.531	19.090
b) na stranom tržištu		9.913	10.805
Ukupni prihodi od prodaje	4	27.444	29.895
Prihod na temelju upotrebe vlastitih proizvoda i usluga		361	269
Ostali poslovni prihodi	5	507	313
Prihodi iz osnovne djelatnosti		28.312	30.477
Promjene stanja zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje		(91)	281
Troškovi sirovina, materijala i energije		(13.727)	(15.151)
Amortizacija	6	(2.261)	(2.016)
Ostali materijalni troškovi		(1.622)	(1.696)
Nematerijalni troškovi		(1.249)	(1.317)
Troškovi osoblja	7	(2.415)	(2.636)
Nabavna vrijednost prodane robe		(5.536)	(5.377)
Vrijednosno usklađenje kratkotrajne i dugotrajne imovine (neto)	8	(2.780)	(1.063)
Rezerviranja za troškove i rizike (neto)	9	(201)	(143)
Rashodi iz osnovne djelatnosti		(29.882)	(29.118)
(Gubitak)/dobit iz osnovne djelatnosti		(1.570)	1.359
Financijski prihodi	10	213	177
Financijski rashodi	11	(459)	(469)
Neto gubitak iz financijskih aktivnosti		(246)	(292)
(Gubitak)/dobit prije oporezivanja		(1.816)	1.067
Prihod/(trošak) poreza na dobit	12	308	(380)
(Gubitak)/dobit tekuće godine		(1.508)	687
Pripisivo:			
Vlasnicima Društva		(1.508)	681
Vlasnicima nekontrolirajućih udjela		-	6
Dobitak po dionici		(1.508)	687
Osnovni i razrijeđeni (gubitak)/dobit po dionici (kuna po dionici)	13	(150,8)	68,1

	Za godinu završenu Bilješka	Za godinu završenu 31. prosinca 2013.	Za godinu završenu 31. prosinca 2012.
(Gubitak)/dobit tekuće godine		(1.508)	687
Ostala sveobuhvatna dobit umanjenja za porez na dobit:			
Stavke koje se kasnije ne prenose u dobit ili gubitak:			
Sadašnja vrijednost obveza po definiranim naknadama		32	(11)
Stavke koje se kasnije mogu prenijeti u dobit ili gubitak:			
Tečajne razlike iz preračunavanja inozemnih dijelova poslovanja		(210)	(111)
(Gubitak)/dobit od finansijske imovine raspoložive za prodaju		34	(7)
Ostali sveobuhvatni gubitak tekuće godine umanjenja za porez na dobit		(228)	(98)
Ukupni sveobuhvatni (gubitak)/dobit tekuće godine		(1.736)	589
Pripisivo:			
Vlasnicima Društva		(1.736)	583
Vlasnicima nekontrolirajućih udjela		-	6

Potpisali u ime Grupe 19. ožujka 2014. godine:

András Huszár

Izvršni direktor za financije

Zoltán Sándor Áldott

Predsjednik Uprave INA, d.d.

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog konsolidiranog izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, D.D.
 NEKONSOLIDIRANI RAČUN DOBITI I GUBITKA INA, D.D.
 ZA GODINU ZAVRŠENU NA DAN 31. PROSINCA 2013. GODINE
 (svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

	Za godinu završenu Bilješka	Za godinu završenu 31. prosinca 2013.	Za godinu završenu 31. prosinca 2012.
Prihodi od prodaje			
a) na domaćem tržištu		15.558	17.188
b) na stranom tržištu		8.324	9.216
Ukupni prihodi od prodaje	4	23.882	26.404
Prihod na temelju upotrebe vlastitih proizvoda i usluga		-	2
Ostali poslovni prihodi	5	496	410
Prihodi iz osnovne djelatnosti		24.378	26.816
Promjene stanja zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje		(71)	181
Troškovi sirovina, materijala i energije		(14.105)	(15.628)
Amortizacija	6	(2.101)	(1.835)
Ostali materijalni troškovi		(1.394)	(1.536)
Nematerijalni troškovi		(1.074)	(1.186)
Troškovi osoblja	7	(1.472)	(1.617)
Nabavna vrijednost prodane robe		(2.210)	(1.324)
Vrijednosno usklađenje kratkotrajne i dugotrajne imovine (neto)	8	(3.637)	(1.967)
Rezerviranja za troškove i rizike (neto)	9	(146)	(132)
Rashodi iz osnovne djelatnosti		(26.210)	(25.044)
(Gubitak)/dubit iz osnovne djelatnosti		(1.832)	1.772
Financijski prihodi	10	412	402
Financijski rashodi	11	(547)	(505)
Neto gubitak iz financijskih aktivnosti		(135)	(103)
(Gubitak)/dubit prije oporezivanja		(1.967)	1.669
Prihod/(trošak) poreza na dobit	12	334	(346)
(Gubitak)/dubit tekuće godine		(1.633)	1.323
Zarada po dionici			
Osnovni i razrijeđeni (gubitak)/dubit po dionici (kuna po dionici)	13	(163,3)	132,3

Potpisali u ime Grupe 19. ožujka 2014. godine:

András Huszár

Izvršni direktor za financije

Zoltán Sándor Áldott
 Predsjednik Uprave INA, d.d.

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog nekonsolidiranog računa dobiti i gubitka.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, D.D.
 NEKONSOLIDIRANI RAČUN DOBITI I GUBITKA INA, D.D.
 ZA GODINU ZAVRŠENU NA DAN 31. PROSINCA 2013. GODINE
 (svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

	Za godinu završenu Bilješka	Za godinu završenu 31. prosinca 2013.	Za godinu završenu 31. prosinca 2012.
(Gubitak)/dubit tekuće godine		(1.633)	1.323
Ostala sveobuhvatna dobit umanjenja za porez na dobit:			
Stavke koje se kasnije ne prenose u dobit ili gubitak:			
Sadašnja vrijednost obveza po definiranim naknadama	32	(9)	-
Stavke koje se kasnije mogu prenijeti u dobit ili gubitak:			
Tečajne razlike iz preračunavanja inozemnih dijelova poslovanja		(181)	(116)
(Gubitak)/dubit od finansijske imovine raspoložive za prodaju	34	(7)	13
Ostali sveobuhvatni gubitak tekuće godine umanjena za porez na dobit		(197)	(103)
Ukupni sveobuhvatni (gubitak)/dubit tekuće godine		(1.830)	1.220

Potpisali u ime Grupe 19. ožujka 2014. godine:

András Huszár

Izvršni direktor za financije

Zoltán Sándor Áldott

Predsjednik Uprave INA, d.d.

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog nekonsolidiranog izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, D.D.

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU INA GRUPE
NA DAN 31. PROSINCA 2013. GODINE
(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

AKTIVA	Bilješka	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
Dugotrajna imovina			
Nematerijalna imovina	14	524	676
Nekretnine, postrojenja i oprema	15	15.979	18.716
Goodwill	16	183	183
Ulaganja u pridružena društva i zajednička upravljanja	18	22	34
Ostala ulaganja	19	169	187
Dugoročna potraživanja i ostala imovina	20	230	202
Derivativni finansijski instrumenti	41	3	5
Odgođeni porezi	12	1.127	557
Imovina i ulozi raspoloživi za prodaju	21	330	340
Ukupno dugotrajna imovina		18.567	20.900
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	22	3.219	3.352
Potraživanja od kupaca, neto	23	2.564	2.770
Ostala potraživanja	24	847	516
Derivativni finansijski instrumenti	41	2	2
Ostala kratkotrajna imovina		142	30
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda		166	142
Novac i novčani ekvivalenti	25	402	488
Ukupno kratkotrajna imovina		7.342	7.300
UKUPNA IMOVINA		25.909	28.200

Potpisali u ime Grupe 19. ožujka 2014. godine:

András Huszár

Izvršni direktor za financije

Zoltán Sándor Áldott

Predsjednik Uprave INA, d.d.

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog konsolidiranog izvještaja o finansijskom položaju.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, D.D.

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU INA GRUPE
NA DAN 31. PROSINCA 2013. GODINE
(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

PASIVA	Bilješka	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
Kapital i rezerve			
Upisani kapital	33	9.000	9.000
Revalorizacijske rezerve	34	6	13
Ostale rezerve	35	2.284	2.505
Zadržana dobit	36	1.586	3.437
Udjeli vlasnika matičnog društva		12.876	14.955
Vlasnicima nekontrolirajućih udjela	37	(1)	(1)
UKUPNO KAPITAL		12.875	14.954
Dugoročne obveze			
Obveze po dugoročnim kreditima	29	1.889	1.161
Ostale dugoročne obveze	30	76	101
Otpremnine i jubilarne nagrade	32	135	100
Dugoročna rezerviranja	31	2.754	2.713
Odgođena porezna obveza		7	13
Ukupno dugoročne obveze		4.861	4.088
Kratkoročne obveze			
Obveze po bankovnim kreditima i dopuštenim prekoračenjima	26	2.975	1.266
Tekući dio obveza po dugoročnim kreditima	26	299	4.725
Obveze prema dobavljačima	27	2.841	1.684
Porezi i doprinosi	27	749	497
Ostale kratkoročne obveze	27	661	596
Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućih razdoblja	28	126	36
Otpremnine i jubilarne nagrade	32	11	10
Kratkoročna rezerviranja	31	511	344
Ukupno kratkoročne obveze		8.173	9.158
Ukupne obveze		13.034	13.246
UKUPNA PASIVA		25.909	28.200

Potpisali u ime Grupe 19. ožujka 2014. godine:

András Huszár

Izvršni direktor za financije

Zoltán Sándor Áldott

Predsjednik Uprave INA, d.d.

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog konsolidiranog izvještaja o finansijskom položaju.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, D.D.

NEKONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU INA, D.D.
NA DAN 31. PROSINCA 2013. GODINE
(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

AKTIVA	Bilješka	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
Dugotrajna imovina			
Nematerijalna imovina	14	522	671
Nekretnine, postrojenja i oprema	15	14.340	17.063
Ulaganja u ovisna društva	17	1.127	1.161
Ulaganja u pridružena društva i zajednička upravljanja	18	22	34
Ostala ulaganja	19	795	798
Dugoročna potraživanja	20	239	210
Odgođeni porezi	12	1.076	494
Imovina i ulozi raspoloživi za prodaju	21	330	340
Ukupno dugotrajna imovina		18.451	20.771
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	22	2.526	2.485
Interkompanijska potraživanja		1.677	2.226
Potraživanja od kupaca, neto	23	1.291	1.103
Ostala potraživanja	24	727	428
Ostala kratkotrajna imovina		150	83
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda		98	79
Novac i novčani ekvivalenti	25	252	270
Ukupno kratkotrajna imovina		6.721	6.674
UKUPNA IMOVINA		25.172	27.445

Potpisali u ime Grupe 19. ožujka 2014. godine:

András Huszár

Izvršni direktor za financije

Zoltán Sándor Áldott

Predsjednik Uprave INA, d.d.

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog nekonsolidiranog izvještaja o finansijskom položaju.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, D.D.

NEKONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU INA, D.D. NA DAN
31. PROSINCA 2013. GODINE
(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

PASIVA	Bilješka	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
Kapital i rezerve			
Upisani kapital	33	9.000	9.000
Revalorizacijske rezerve	34	6	13
Ostale rezerve	35	1.933	2.123
Zadržana dobit	36	2.390	4.366
UKUPNI KAPITAL		13.329	15.502
Dugoročne obveze			
Obveze po dugoročnim kreditima	29	1.826	1.053
Ostale dugoročne obveze	30	65	71
Otpremnine i jubilarne nagrade	32	98	67
Dugoročna rezerviranja	31	2.707	2.663
Ukupno dugoročne obveze		4.696	3.854
Kratkoročne obveze			
Obveze po bankovnim kreditima, dopuštenim prekoračenjima	26	2.764	1.057
Tekući dio obveza po dugoročnim kreditima	26	255	4.648
Obveze prema povezanim poduzećima		569	383
Obveze prema dobavljačima	27	2.144	964
Porezi i doprinosi	27	590	385
Ostale kratkoročne obveze	27	388	328
Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućih razdoblja	28	40	34
Otpremnine i jubilarne nagrade	32	7	6
Kratkoročna rezerviranja	31	390	284
Ukupno kratkoročne obveze		7.147	8.089
Ukupne obveze		11.843	11.943
UKUPNA PASIVA		25.172	27.445

Potpisali u ime Grupe 19. ožujka 2014. godine:

András Huszár

Izvršni direktor za financije

Zoltán Sándor Áldott

Predsjednik Uprave INA, d.d.

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog nekonsolidiranog izvještaja o finansijskom položaju.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, D.D.

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA KAPITALA INA GRUPE

ZA GODINU ZAVRŠENU NA DAN 31. PROSINCA 2013. GODINE

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

	Upisani kapital	Ostale rezerve	Revalorizacijske rezerve	Zadržana dobit	Udjeli vlasnika matice	Nekontrolirajući udjeli	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2012. godine	9.000	2.616	-	2.759	14.375	(10)	14.365
Dobit tekuće godine	-	-	-	681	681	6	687
Kupnja nekontrolirajućeg udjela	-	-	-	(3)	(3)	3	-
Ostali sveobuhvatni gubitak, neto	-	(111)	13	-	(98)	-	(98)
Ukupni sveobuhvatni dobitak	-	(111)	13	678	580	9	589
Stanje 31. prosinca 2012. godine	9.000	2.505	13	3.437	14.955	(1)	14.954
Gubitak tekuće godine	-	-	-	(1.508)	(1.508)	-	(1.508)
Ostali sveobuhvatni gubitak, neto	-	(221)	(7)	-	(228)	-	(228)
Ukupni sveobuhvatni gubitak	-	(221)	(7)	(1.508)	(1.736)	-	(1.736)
Isplata dividende	-	-	-	(343)	(343)	-	(343)
Stanje 31. prosinca 2013. godine	9.000	2.284	6	1.586	12.876	(1)	12.875

Potpisali u ime Grupe 19. ožujka 2014. godine:

András Huszár

Izvršni direktor za financije

Zoltán Sándor Áldott

Predsjednik Uprave INA, d.d.

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog konsolidiranog izvještaja o promjenama kapitala.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, D.D.

NEKONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA KAPITALA INA, D.D.

ZA GODINU ZAVRŠENU NA DAN 31. PROSINCA 2013. GODINE

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

	Upisani kapital	Ostale rezerve	Revalorizacijske rezerve	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2012. godine	9.000	2.239	-	3.043	14.282
Dobit tekuće godine	-	-	-	1.323	1.323
Ostali sveobuhvatni gubitak, neto	-	(116)	13	-	(103)
Ukupni sveobuhvatni dobitak	-	(116)	13	1.323	1.220
Stanje 31. prosinca 2012. godine	9.000	2.123	13	4.366	15.502
Gubitak tekuće godine	-	-	-	(1.633)	(1.633)
Ostali sveobuhvatni gubitak, neto	-	(190)	(7)	-	(197)
Ukupni sveobuhvatni gubitak	-	(190)	(7)	(1.633)	(1.830)
Isplata dividende	-	-	-	(343)	(343)
Stanje 31. prosinca 2013. godine	9.000	1.933	6	2.390	13.329

Potpisali u ime Grupe 19. ožujka 2014. godine:

András Huszár

Izvršni direktor za financije

Zoltán Sándor Áldott

Predsjednik Uprave INA, d.d.

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog nekonsolidiranog izvještaja o promjenama kapitala.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, D.D.

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TOKU INA GRUPE
ZA GODINU ZAVRŠENU NA DAN 31. PROSINCA 2013. GODINE
(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

	Bilješka	Za godinu završenu 31. prosinca 2013.	Za godinu završenu 31. prosinca 2012.
(Gubitak)/dobit tekuće godine		(1.508)	687
Korigirano za:			
Amortizaciju		2.261	2.016
(Prihod)/trošak poreza na dobit priznat u računu dobiti i gubitka		(308)	380
Vrijednosna umanjenja kratkotrajne i dugotrajne imovine		3.046	1.281
Povrat umanjenja		(266)	(218)
Dobit od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme		(4)	(36)
(Dobit)/gubitak od tečajnih razlika		(35)	44
Rashodi od kamata (neto)		128	123
Ostali finansijski rashodi priznati u računu dobiti i gubitka		88	98
Povećanje rezerviranja		199	136
Kamate za napuštanje proizvodnih polja i ostalih rezerviranja		82	115
Ostale negotovinske stavke		(38)	(85)
		3.645	4.541
Kretanje obrtnog kapitala			
Smanjenje zaliha		88	190
(Povećanje)/smanjenje potraživanja i predujmova		(303)	379
Povećanje/(smanjenje) obveza prema dobavljačima i ostalih obveza		1.599	(120)
Novac iz operativnih aktivnosti		5.029	4.990
Plaćeni porezi		(490)	(1.248)
Neto novčani tijek iz poslovnih aktivnosti		4.539	3.742
Novčani tijek iz ulagateljskih aktivnosti			
Plaćene nekretnine, postrojenja i opreme		(1.854)	(1.190)
Plaćena nematerijalna imovina		(248)	(99)
Primici od prodaje dugotrajne imovine		14	9
Kupnja ovisnih društava		(7)	-
Primljene dividende od poduzeća svrstanih kao raspoloživih za prodaju i ostalih poduzeća		3	1
Primljene kamate i ostali finansijski prihodi		25	19
Udjeli i krediti nepovezanim poduzećima, neto		(80)	142
Neto novčani odljev iz ulagateljskih aktivnosti		(2.147)	(1.118)

	Bilješka	Za godinu završenu 31. prosinca 2013.	Za godinu završenu 31. prosinca 2012.
Novčani tijek iz finansijskih aktivnosti			
Povećanje dugoročnih kredita		6.160	318
Otplata dugoročnih kredita		(9.878)	(1.934)
Povećanje kratkoročnih kredita		15.086	15.280
Otplate kratkoročnih kredita		(13.386)	(15.936)
Ispačene dividende vlasnicima		(343)	-
Otplata kamata po dugoročnim kreditima		(88)	(93)
Otplata kamata po kratkoročnim kreditima i ostali troškovi financiranja		(24)	(96)
Neto novčani odljev iz finansijskih aktivnosti		(2.473)	(2.461)
Neto (smanjenje)/povećanje novca i novčanih ekvivalenta		(81)	163
Na dan 1. siječnja		488	337
Promjene tečajnih razlika		(5)	(12)
Na dan 31. prosinca		25	402
		488	488

Potpisali u ime Grupe 19. ožujka 2014. godine:

András Huszár

Izvršni direktor za financije

Zoltán Sándor Áldott

Predsjednik Uprave INA, d.d.

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog konsolidiranog izvještaja o novčanom toku.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, D.D.
 NEKONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TOKU INA, D.D.
 ZA GODINU ZAVRŠENU NA DAN 31. PROSINCA 2013. GODINE
 (svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

	Bilješka	Za godinu završenu 31. prosinca 2013.	Za godinu završenu 31. prosinca 2012.
(Gubitak)/dobit tekuće godine		(1.633)	1.323
Korigirano za:			
Amortizaciju		2.101	1.835
(Prihod)/trošak poreza na dobit priznat u računu dobiti i gubitka		(334)	346
Vrijednosna umanjenja kratkotrajne i dugotrajne imovine		4.732	2.156
Povrat umanjenja		(1.095)	(189)
Dobit od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme		(5)	(6)
Gubitak/(dobit) od tečajnih razlika		12	(29)
Prihod od kamata, neto		(110)	(16)
Ostali finansijski rashodi/(prihodi) priznati u računu dobiti i gubitka		7	(4)
Povećanje rezerviranja		172	121
Kamate za napuštanje proizvodnih polja i ostalih rezerviranja		80	113
Ostale negotovinske stavke		2	3
		3.929	5.653
Kretanje obrtnog kapitala			
(Povećanje)/smanjenje zaliha		(122)	413
Povećanje potraživanja i predujmova		(787)	(873)
Povećanje/(smanjenje) obveza prema dobavljačima i ostalih tekućih obveza		1.395	(247)
Novac iz operativnih aktivnosti		4.415	4.946
Plaćeni porez		(357)	(1.244)
Neto novčani tijek iz poslovnih aktivnosti		4.058	3.702
Novčani tijek iz ulagateljskih aktivnosti			
Plaćene nekretnine, postrojenja i opreme		(1.689)	(1.048)
Plaćena nematerijalna imovina		(245)	(147)
Primici od prodaje dugotrajne imovine		5	6
Plaćeni udjeli u pridruženim društvima, zajedničkim ulaganjima i ostalim društvima		(10)	(16)
Primljene dividende od poduzeća svrstanih kao raspoloživih za prodaju i ostalih poduzeća		3	1
Primici od raspodjele dobiti ovisnih društava		39	33
Primljene kamate i ostali finansijski prihodi		97	96
Ulaganja i krediti, neto		14	(43)
Neto novčani odljevi iz ulagateljskih aktivnosti		(1.786)	(1.118)

	Bilješka	Za godinu završenu 31. prosinca 2013.	Za godinu završenu 31. prosinca 2012.
Novčani tijek iz finansijskih aktivnosti			
Povećanje dugoročnih kredita		6.160	168
Otplata dugoročnih kredita		(9.798)	(1.808)
Povećanje kratkoročnih kredita		15.060	14.894
Otplata kratkoročnih kredita		(13.240)	(15.612)
Isplaćene dividende vlasnicima		(343)	-
Otplata kamata po dugoročnim kreditima		(79)	(82)
Ostale dugoročne obveze, neto		(7)	(36)
"Otplata kamata po kratkoročnim kreditima i ostali troškovi financiranja"		(40)	(52)
Neto novačani odljevi iz finansijskih aktivnosti		(2.287)	(2.528)
Neto povećanje/(smanjenje) novca i novčanih ekvivalenta		(15)	56
Na dan 1. siječnja		270	229
Promjene tečajnih razlika		(3)	(15)
Na dan 31. prosinca		25	270

Potpisali u ime Grupe 19. ožujka 2014. godine:

András Huszár

Izvršni direktor za financije

Zoltán Sándor Áldott

Predsjednik Uprave INA, d.d.

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog nekonsolidiranog izvještaja o novčanom toku.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, D.D.
 BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
 ZA GODINU ZAVRŠENU NA DAN 31. PROSINCA 2013. GODINE
 (svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

1. OPĆENITO

OSNUTAK I RAZVOJ

INA-Industrija nafte, d.d. osnovana je 1. siječnja 1964. spajanjem Naftaplina (tvrtke za istraživanje i proizvodnju nafte i plina) s rafinerijama u Rijeci i Sisku. Danas je INA, d.d. srednje velika europska naftna kompanija s vodećom ulogom u naftnom poslovanju u Hrvatskoj te značajnom ulogom u regiji u istraživanju i proizvodnji nafte i plina, preradi nafte te distribuciji nafte i naftnih derivata. INA-Industrija nafte, d.d. Zagreb, dioničko je društvo u vlasništvu mađarske naftne kompanije MOL (49,08%), Republike Hrvatske (44,84%) i institucionalnih i privatnih investitora (6,08%). MOL i Vlada Republike Hrvatske potpisali su 30. siječnja 2009. Dodatak dioničarskom ugovoru. Prema tom Dodatku MOL delegira pet od devet članova Nadzornog odbora te tri od šest članova Uprave, uključujući predsjednika Uprave.

INA, d.d. je postala dioničko društvo 1993. godine, a 2003. godine 25% +1 dionica prodana je MOL-u. Dvije godine kasnije 7% dionica (700.000) INA, d.d. preneseno je na Fond hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji.

Inicijalna javna ponuda 17% dionica INA, d.d. uspješno je predstavljena u studenom 2006. godine. Dionice su od 1. prosinca 2006. godine uvrštene na Zagrebačkoj burzi te na Londonskoj burzi gdje je krenulo trgovanje globalnim potvrdoma o deponiranim dionicama (GDR). Inicijalna ponuda dionica INA, d.d. izazvala je veliki interes privatnih i institucionalnih investitora u Hrvatskoj te je potražnja za upis dionica višestruko nadmašila ponudu. Godine 2007. prodaje se dodatnih 7% dionica zaposlenicima i bivšim zaposlenicima.

Struktura vlasništva* INA Grupe na dan 31. prosinca 2013. godine i 2012. godine je sljedeća:

	31. prosinca 2013.		31. prosinca 2012.	
	Broj dionica	% udjela u vlasništvu	Broj dionica	% udjela u vlasništvu
Zagrebačka banka d.d./Unicredit bank Hungary Zrt, za račun MOL Nyrt, Hungary	4.908.207	49,08	4.908.207	49,08
Vlada Republike Hrvatske	4.483.552	44,84	4.483.552	44,84
Privatni i institucionalni investitori	608.241	6,08	608.241	6,08
	10.000.000	100	10.000.000	100

*Izvor: Registar Središnjeg klirinškog depozitarnog društva d.d.

GLAVNE DJELATNOSTI

Glavne djelatnosti INA, d.d. i njenih ovisnih društava (Grupe) su:

- (i) istraživanje i proizvodnja nafte i plina, prvenstveno u Hrvatskoj, u kopnenom dijelu i u podmorju; osim toga INA, d.d. ima koncesije i u inozemstvu, u Angoli i Egiptu;
- (ii) uvoz prirodnog plina i prodaja uvoznog i domaćeg prirodnog plina do industrijskih potrošača i gradskih plinara;
- (iv) prerada nafte i proizvodnja derivata u rafinerijama u Rijeci (Urinj) i Sisku, gdje se proizvode goriva, te Zagrebu, gdje se proizvode maziva;
- (v) prodaja goriva i popratnih proizvoda preko maloprodajnog lanca INA, d.d. s 444 benzinskih postaja na dan 31. prosinca 2013. godine (392 diljem Hrvatske, te 52 izvan Hrvatske). Krajem 2010. godine započela je intenzivna modernizacija i revitalizacija maloprodajne mreže.;
- (vi) trgovinu naftnim derivatima preko mreže inozemnih ovisnih društava i predstavništava, uglavnom u Ljubljani i Sarajevu; i
- (vii) pružanje usluga povezanih s vađenjem nafte iz kopnenog dijela i podmorja preko ovisnog društva za tehnološke usluge i usluge bušenja Crosco d.o.o. Grupa ima dominantan položaj u Hrvatskoj u istraživanju i proizvodnji nafte i plina, preradi nafte te prodaji

plina i naftnih proizvoda. INA, d.d. također posjeduje 11,795 % udjela u JANAF-u d.d., društvu koje posjeduje i upravlja jadranskim sustavom naftovoda.

Glavno sjedište Grupe nalazi se u Zagrebu, Avenija V. Holjevca 10, Hrvatska. Na dan 31. prosinca 2013. godine broj zaposlenih u Grupi iznosi je 13.460 (31. prosinca 2012. godine broj zaposlenih u Grupi je iznosio 13.854), na dan 31. prosinca 2013. broj zaposlenih u INA, d.d. iznosi je 8.517 (31. prosinca 2012. godine broj zaposlenih u INA, d.d. je iznosio 8.712).

Grupu čini više ovisnih društava u potpunom ili djelomičnom vlasništvu, te zajednički upravljana društava, koja uglavnom djeluju u Republici Hrvatskoj. Strana ovisna društva uključuju trgovačka društva koja djeluju kao distributeri proizvoda INA Grupe, dobavljači sirovina, ugovarači financiranja i kao predstavnici na dotičnim tržištima.

Direktori, Uprava i Nadzorni odbor

Nadzorni odbor

Mandat od 24. svibnja 2011. godine do 10. travnja 2012. godine

Davor Štern	Predsjednik
György Mosonyi	Zamjenik predsjednika
József Molnár	Član Nadzornog odbora
Ábel Galácz	Član Nadzornog odbora
Damir Vandelić	Član Nadzornog odbora
Gordana Sekulić	Član Nadzornog odbora
Oszkár Világi	Član Nadzornog odbora
József Simola	Član Nadzornog odbora
Maja Rilović	Predstavnik radnika u Nadzornom odboru

Mandat od 11. travnja 2012. godine do 17. prosinca 2012. godine

Davor Štern	Predsjednik
György Mosonyi	Zamjenik predsjednika
József Molnár	Član Nadzornog odbora
Szabolcs I. Ferencz	Član Nadzornog odbora
Damir Vandelić	Član Nadzornog odbora
Gordana Sekulić	Član Nadzornog odbora
Oszkár Világi	Član Nadzornog odbora
Ferenc Horváth	Član Nadzornog odbora
Maja Rilović	Predstavnik radnika u Nadzornom odboru

Mandat od 18. prosinca 2012. godine

Siniša Petrović	Predsjednik
György Mosonyi	Zamjenik predsjednika
József Molnár	Član Nadzornog odbora
Szabolcs I. Ferencz	Član Nadzornog odbora
Željko Perić	Član Nadzornog odbora
Mladen Proštenik	Član Nadzornog odbora
Oszkár Világi	Član Nadzornog odbora
Ferenc Horváth	Član Nadzornog odbora
Božo Mikuš*	Predstavnik radnika u Nadzornom odboru*

*Božo Mikuš uključen je u rad Nadzornog odbora dana 18. prosinca 2012. godine temeljem Odluke Radničkog vijeća od 21. rujna 2011. godine.

Uprava

Mandat od 9. lipnja 2011. godine

Zoltán Sándor Áldott	Predsjednik Uprave
Pál Zoltán Kara	Član Uprave
Péter Ratatics	Član Uprave
Niko Dalić	Član Uprave
Davor Mayer	Član Uprave
Ivan Krešić	Član Uprave

Izvršni direktori

Izvršni direktori imenovani odlukom Uprave od 8.studenoga 2011. godine do 31. kolovoza 2012. godine

Želimir Šikonja	Izvršni direktor za istraživanje i proizvodnju
Artur Thernesz	Izvršni direktor nadležan za rafinerije i marketing
Darko Markotić	Izvršni direktor nadležan za trgovinu na malo
András Huszár	Izvršni direktor za financije
Berislav Gašo	Izvršni direktor za korporativne servise
Tomislav Thür	Izvršni direktor za korporativne procese

Izvršni direktori imenovani odlukom Uprave od 1.rujna 2012. godine

Želimir Šikonja	Izvršni direktor za istraživanje i proizvodnju
Artur Thernesz	Izvršni direktor nadležan za rafinerije i marketing
Darko Markotić	Izvršni direktor nadležan za trgovinu na malo
András Huszár	Izvršni direktor za financije
Tvrtko Perković	Izvršni direktor za korporativni centar
Tomislav Thür	Izvršni direktor za korporativne poslove

Tajnik Društva od 18. lipnja 2008. godine

Nives Troha, dipl.iur Tajnik Društva INA, d.d.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

Osnovne računovodstvene politike primijenjene u pripremi ovih konsolidiranih i nekonsolidiranih finansijskih izvještaja prikazane su u nastavku. Ove računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane za sva prikazana razdoblja, osim ako drugačije nije naznačeno.

PREZENTACIJA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Konsolidirani i nekonsolidirani finansijski izvještaji izrađuju se na temelju dosljednog prikazivanja i klasifikacije. Kad se prikaz ili klasifikacija stavki u konsolidiranim i nekonsolidiranim finansijskim izvještajima dopunjaju ili mijenjaju, usporedivi iznosi se prepravljuju osim ako prepravljanje nije provedivo.

Finansijski izvještaji Društva i Grupe pripremljeni su u milijunima kuna.

OSNOVE RAČUNOVODSTVA

Društvo vodi računovodstvene evidencije na hrvatskom jeziku, u kunama i u skladu s hrvatskim zakonskim propisima i računovodstvenim načelima te praksom koje se pridržavaju poduzeća u Hrvatskoj. Računovodstvene evidencije ovisnih društava u Hrvatskoj i u inozemstvu vode se sukladno važećim propisima dotičnih zemalja.

Finansijski izvještaji Društva i Grupe pripremljeni su na načelu nabavne vrijednosti, prepravljena revalorizacijom određene imovine i obveza u uvjetima hiperinflacije koja je prevladavala do 1993. godine i osim za određene finansijske instrumente koji su mjereni po fer vrijednosti na kraju svakog izvještajnog razdoblja, i u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja koje objavljuje Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde i hrvatskim zakonskim propisima.

Povjesni trošak se temelji uglavnom na fer vrijednosti uzimajući u obzir dano za zamjenu robe ili usluga.

Fer vrijednost je cijena koja bi bila postignuta na datum mjerena prodajom neke stavke imovine ili plaćena za prijenos obveze u uobičajenoj transakciji između sudionika na tržištu pod postojećim tržišnim uvjetima, neovisno o tome da li je ona neposredno mjerljiva ili procijenjena nekom drugom metodom vrednovanja. Grupa u procjeni fer vrijednosti neke stavke imovine ili obveza razmatra obilježja te stavke imovine ili obveze koje bi pri utvrđivanju njene cijene na datum mjerena razmatrali i tržišni sudionici. Radi mjerena i/ili objavljivanja fer vrijednosti u ovim konsolidiranim finansijskim izvještajima, mjera fer vrijednost utvrđuje se na gore navedeni način, izuzev kod plaćanja za najmove iz djelokruga MRS-a 17 i mjera koje su donekle slične fer vrijednosti, ali nisu fer vrijednost, kao što su neto prodajna/ostvariva vrijednost iz MRS-a 2 ili vrijednost u uporabi iz MRS-a 36.

Nadalje, mjere fer vrijednosti su za potrebe finansijskog izvještavanja razvrstane u 1., 2. ili 3. kategoriju prema stupnju dostupnosti i značajnosti ulaznih podataka u odnosu na ukupnu mjeru fer vrijednosti, koje su kako slijedi:

- Ulazni podaci 1. razine su (neusklađene) cijene koje kotiraju na aktivnim tržištima za istu imovinu, odnosno iste obveze i subjektu su dostupne na datum mjerena.
- Ulazni podaci 2. razine su ulazni podaci koji nisu cijene koje kotiraju i vidljive su za predmetnu imovinu, odnosno obvezu, bilo neposredno, bilo posredno i
- Ulazni podaci 3. razine su ulazni podaci o predmetnoj imovini, odnosno obvezi koji nisu vidljivi.

USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH ME UNARODNIH STANDARDA FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA

Standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu

Sljedeći novi standardi i izmijenjeni i dopunjeni postojeći standardi izdani od strane Međunarodnog odbora za računovodstvene standarde i tumačenja koje izdaje Odbor za tumačenje međunarodnog finansijskog izvještavanja i koji su usvojeni u Europskoj uniji su na snazi u tekućem razdoblju:

- MSFI 13 Mjerenje fer vrijednosti, usvojen u EU 11. prosinca 2012. godine, (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013. godine).

- Izmjene i dopune MSFI-ja 1 Prva primjena MSFI-jeva - Ozbiljna hiperinflacija i ukidanje utvrđenih datuma kod subjekata koji prvi puta primjenjuju MSFI-jeve (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013. godine).
- Izmjene i dopune MSFI-ja 1 Prva primjena MSFI-jeva – Državni zajmovi, usvojene u EU 4. ožujka 2013. godine, izmjene i dopune za državne zajmove sa sniženom tržišnom kamatnom stopom prilikom prelaska na MSFI-jeve (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013. godine).
- Izmjene i dopune MSFI-ja 7 Financijski instrumenti: objavljivanje - Prijeko financijske imovine i financijskih obveza, usvojene u EU 13. prosinca 2012. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013. godine).
- Izmjene i dopune MRS-a 1 Prezentiranje financijskih izvještaja - izmjena načina prikazivanja stavki ostale sveobuhvatne dobiti usvojene u EU 5. lipnja 2012. godine, (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. srpnja 2012. godine).
- Izmjene i dopune MRS-a 12 Porezi na dobit – Odgođeni porezi: povrat pripadajuće imovine, usvojene u EU 11. prosinca 2012. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013. godine).
- Izmjene i dopune MRS-a 19 Primanja zaposlenih – Dorada postupka za obračunavanje primanja nakon prestanka radnog odnosa, usvojene u EU 5. lipnja 2012. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013. godine).
- Izmjene i dopune raznih standarda i tumačenja pod nazivom Dorada MSFI-jeva u 2012. proizašle iz projekta godišnje dorade MSFI-jeva, objavljene 17. svibnja 2012. godine (MSFI 1, MRS 1, MRS 16, MRS 32, MRS 34), prvenstveno radi otklanjanja nepodudarnosti i pojašnjavanja teksta (većina primjenjiva na godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013. godine).
- IFRIC 20 Troškovi otkrivke u fazi proizvodnje površinskog kopa usvojen u EU 11. prosinca 2012. godine, (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013. godine).

Usvajanje navedenih izmjena i dopuna postojećih standarda, prerada i tumačenja nije dovelo do značajnih promjena računovodstvenih politika INA Grupe. Prikazan je opis značajnih promjena pojedinih standarda.

[MSFI 13 Mjerenje fer vrijednosti](#)

Grupa je MSFI 13 prvi puta primjenila u tekućoj godini. MSFI 13 postaje jedinstven izvor uputa za mjerjenje fer vrijednosti i objavljivanje informacija o mjerama fer vrijednosti. MSFI 13 ima širok djelokrug. Zahtjevi koji se odnose na mjerjenje fer vrijednosti primjenjuju se i na financijske instrumente i na nefinancijske instrumente za koje je drugim MSFI-jevima propisano ili dopušteno mjerjenje i objavljivanje fer vrijednosti.

MSFI 13 definira fer vrijednost kao cijenu koja bi prema postojećim tržišnim uvjetima bila postignuta prodajom neke stavke imovine ili plaćena za prijenos neke obveze u urednoj transakciji na glavnom (ili najpovoljnijem) tržištu na datum mjerjenja. Prema MSFI-ju 13, fer vrijednost je izlazna cijena, neovisno o tome da li je cijena neposredno vidljiva ili je procijenjena nekom drugom metodom vrednovanja. Nadalje, MSFI 13 sadrži iscrpne zahtjeve u vezi s objavljivanjem informacija i propisuje prospektivnu primjenu od 1. siječnja 2013. godine. Uz to, subjektima su na raspolaganju određene prijelazne odredbe, kao što je primjerice uputa o neobaveznjo primjeni informacija za objavu propisanih standardom koje se odnose na razdoblja prije prve primjene standarda. Sukladno prijelaznim odredbama, Grupa u sklopu usporednog razdoblja, tj. 2012. godine nije objavila nikakve nove informacije propisane MSFI-jem 13. Primjena MSFI-ja 13 nije materijalno značajno utjecala na iznose iskazane u priloženim konsolidiranim financijskim izvještajima. Izmjene i dopune MRS-a 1 pod naslovom Prezentiranje stavki ostale sveobuhvatne dobiti

Grupa je u tekućoj godini prvi puta primjenila izmjene i dopune MRS-a 1 pod naslovom Prezentiranje stavki ostale sveobuhvatne dobiti. Navedenim izmjenama i dopunama uvedeni su novi, neobavezni nazivi za izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti i račun dobiti i gubitka. Tako je izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti preimenovan u izvještaj o dobiti ili gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, a račun dobiti i gubitka u izvještaj o dobiti ili gubitku. Izmjenama i dopunama MRS-a 1 zadržana je opcija prikaza dobiti ili gubitka i ostale sveobuhvatne dobiti ili kroz jedan izvještaj, ili kroz dva uzastopno prikazana odvojena izvještaja. Međutim, izmjenama i dopunama MRS-a 1 propisano je razvrstavanje stavki ostale sveobuhvatne u dvije kategorije u dijelu koji se odnosi na ostalu sveobuhvatnu dobit prema sljedećim kriterijima: a) stavke koje se ne kasnije prenose u dobit ili gubitak i b) stavke koje kasnije mogu biti prenesene u dobit ili gubitak kad su ispunjeni točno određeni uvjeti. Porez na dobit na stavke ostale sveobuhvatne dobiti također se dijeli po istoj osnovi. Izmjenama i dopunama nije došlo do promjene opcije prikaza stavki ostale sveobuhvatne dobiti prije poreza ili nakon poreza. Navedene izmjene i dopune primjenjene su retroaktivno, stoga je prikaz stavki ostale sveobuhvatne dobiti prilagođen sukladno tome. Izuzev gore navedenih promjena u prikazu, usvajanje spomenutih izmjena i dopuna MRS-a 1 nije utjecalo na dobit, odnosno gubitak, ostalu sveobuhvatnu dobit i ukupnu sveobuhvatnu dobit.

[MRS 19 Primanja zaposlenih \(prerađen 2011. godine\)](#)

Grupa je u tekućoj godini prvi puta primjenila MRS 19 Primanja zaposlenih (prerađen 2011. godine) i iz njega proizašle izmjene i dopune.

Izmjenama i dopunama MRS-a 19 iz 2011. godine promijenjen je način obračunavanja sredstava definiranih naknada i otpremnina. Najvažnija promjena odnosi se na obračunavanje promjena u obvezama temeljem definiranih naknada i imovine plana. Propisana je obveza da se promjene obveza po definiranim naknadama i fer vrijednosti imovine plana (tj. fonda) obračunavaju kako nastaju, čime je ukinut tzv. „koridorski pristup“ dopušten prethodnom verzijom MRS-a 19 i ubrzano priznavanje troška minilog rada. Izmjenama i dopunama propisano je da se svi aktuarski dobici i gubici odmah iskazuju u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti. Nadalje, MRS 19 (prerađen 2011. godine) uvodi određene promjene u načinu prikaza troškova definiranih naknada kroz obvezu objavljivanja iscrpnijih informacija.

Kod prve primjene MRS-a 19 (prerađenog 2011. godine) relevantne su određene prijelazne odredbe. Efekt promjene nije značajan na razini INA Grupe te sukladno usporedni iznosi se nisu retroaktivno prepravljali (vidi bilješku 32).

Standardi i tumačenja koje je izdao IASB i koji su usvojeni u Europskoj uniji, ali još nisu na snazi

Na datum odobrenja financijskih izvještaja, bili su objavljeni sljedeći standardi, prerade i tumačenja usvojeni u Europskoj uniji koji još nisu na snazi:

- MSFI 10 Konsolidirani financijski izvještaji**, usvojen u EU 11. prosinca 2012. godine, zamjenjuje prethodnu verziju MRS 27 (2008. godine) Konsolidirani i odvojeni financijski izvještaji (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014. godine).
- MSFI 11 Zajednički poslovi**, usvojen u EU 11. prosinca 2012. godine, zamjenjuje MRS 31 Udjeli u zajedničkim pothvatima (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014. godine).
- MSFI 12 Objavljivanje udjela u drugim subjektima**, usvojen u EU 11. prosinca 2012. godine, (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014. godine).
- MRS 27 Nekonsolidirani financijski izvještaji** (izmjenjen i dopunjeno 2011. godine), usvojen u EU 11. prosinca 2012. godine konsolidacijski zahtjevi prethodno opisani u dijelu MRS 27 (2008. godine) revidirani su i sada sadržani u MSFI 10 Konsolidirani financijski izvještaji (na snazi MRS 27 (izmjenjen i dopunjeno 2011. godine) primjenjuje se za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014. godine).

- MSR 28 (izmjenjen i dopunjen 2011. godine) Ulaganje u pridružena društva i zajednički pothvati**, usvojen u EU 11. prosinca 2012. godine ova verzija zamjenjuje MRS 28 (2003. godine) Ulaganje u pridružena društva (na snazi MRS 28 (izmjenjen i dopunjen 2011. godine) primjenjuje se za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014. godine).
- Izmjene i dopune za MSFI 10 Konsolidirani financijski izvještaji**, MSFI 11 Zajednički poslovi i MSFI 12 Objavljivanje udjela u drugim subjektima - Tranzicijski vodič usvojen u EU 4. travnja 2013. godine, (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014. godine).
- Izmjene i dopune za MSFI 10 Konsolidirani financijski izvještaji**, MSFI 12 Objavljivanje udjela u drugim subjektima, MRS 27 (revidiran u 2011. godini) Nekonsolidirani financijski izvještaji usvojen u EU 20. studenog 2013. godine, (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014. godine).
- Izmjene i dopune MRS-a 32 Financijski instrumenti - prezentiranje**, usvojen u EU 13. prosinca 2012. godine, (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014. godine).
- Izmjene i dopune MRS-a 36 Umanjenje imovine**, Objava nadoknadivog iznosa nefinansijske imovine, usvojen u EU 19. prosinca 2013. godine, (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014. godine).
- Izmjene i dopune MRS-a 39 Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerjenje** – izmjene i dopune u zamjenama stranaka kod derivativnih ugovora i nastavak računovodstva zaštite, usvojen u EU 19. prosinca 2013. godine, (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014. godine).

Grupa je u 2013. godini primijenila nekoliko novih i prerađenih MSFI-a o konsolidaciji, zajedničkim poslovima, pridruženim subjektima te objavljivanju povezanih informacija koje je objavio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde, a nisu još stupili na snagu u Europskoj uniji.

Grupa je u tekućoj godini prvi puta primijenila MSFI 10, MSFI 11, MSFI 12, MRS 27 (prerađen 2011. godine) i MRS 28 (prerađen 2011. godine), zajedno s izmjenama i dopunama MSFI-ja 10, MSFI-ja 11 i MSFI-ja 12 u vezi s uputama za prijelazno razdoblje koji još nisu stupili na snagu u Europskoj uniji.

Uprava Društva predviđa da će primjena opisanih izmjena i dopuna MRS-a 32 i MSFI-ja 7 u budućnosti dovesti do objavljivanja više informacija o prijeboju financijske imovine s financijskom obvezama

U nastavku su opisani utjecaj primjene novih Standarda koji je INA Grupa ranije primjenila.

Utjecaj primjene MSFI-ja 10

MSFI 10 zamjenjuje dijelove MRS-a 27 Konsolidirani i odvojeni financijski izvještaj. MSFI-jem 10 promijenjena je definicija kontrole na način da ulagatelj ima kontrolu nad subjektom koji je predmetom ulaganja kada:

- ima prevlast u tom subjektu,
- kad je izložen ili ima prava na promjenjivi prinos temeljem svog sudjelovanja u subjektu i
- kad je u mogućnosti svoju prevlast koristiti na način da utječe na svoj prinos.

Da bi ulagatelj imao prevlast u nekom subjektu, trebaju biti ispunjena sva tri kriterija. Kontrola postoji kad Društvo ima ovlast voditi financijsku i poslovnu politiku nekog subjekta na način da ostvari koristi od njegovih aktivnosti. MSFI 10 sadrži dodatne upute kojima se pojašnjava kada ulagatelj ima kontrolu u nekom subjektu. Budući da INA Grupa u svome portfelju ne posjeduje ovisno društvo sa manje od 50% vlasničkog udjela u kojemu ima kontrolu, MSFI 10 nije značajno utjecao na podatke i iznose objavljene, odnosno iskazane u priloženim konsolidiranim financijskim izvještajima.

Utjecaj primjene MSFI-ja 11

MSFI 11 zamjenjuje MRS 31 Udjeli u zajedničkim pothvatima i vodič sa relevantnim tumačenjima. SIC 13 Subjekti pod zajedničkom kontrolom – nenovčane uplate pothvatnika uvrštene u MRS 28 (prerađen 2011. godine). MSFI 11 obrađuje način na koji treba klasificirati i obračunavati zajednički posao dviju ili više strana koje imaju zajedničku kontrolu. Prema MSFI-ju 11, postoje samo dvije vrste zajedničkih poslova – zajedničko upravljanje i zajednički pothvat. Klasifikacija zajedničkih poslova prema MSFI-ju 11 utvrđuje se na temelju prava i obveza strana u zajedničkom poslu uzimajući u obzir strukturu, pravni oblik posla, uvjete iz ugovora među stranama u zajedničkom poslu i druge važne činjenice i okolnosti. Zajedničko upravljanje je zajednički posao u kojem strane u poslu kao zajednički operatori imaju zajedničku kontrolu nad poslom imaju prava na imovinu i obveze temeljem financijskih obveza iz predmetnog posla. Zajednički pothvat je zajednički posao u kojem strane u poslu kao zajednički pothvatnici imaju prava na neto imovinu iz predmetnog posla. Nasuprot tome, MRS 31 je predviđao tri vrste zajedničkih poslova: zajednički kontrolirane subjekte, zajednički kontrolirano poslovanje i zajednički kontroliranu imovinu.

Razvrstavanje zajedničkih poslova prema MRS-u 31 prvenstveno se temeljilo na pravnom obliku predmetnog posla (npr. zajednički posao zasnovan u obliku samostalnog subjekta obračunavao se kao zajednički kontrolirani subjekt). Postoji razlika između prvočitnog i kasnijeg obračunavanja zajedničkog pothvata i zajedničkog poslovanja, tj. zajedničkog upravljanja. Udjeli u zajedničkim pothvatima obračunavaju se metodom udjela (primjena proporcionalne konsolidacije više nije dopuštena). Udjeli u zajedničko upravljanje obračunavaju se na način da svaki zajednički operator svoju imovinu, koja uključuje i udjele u eventualnoj zajedničkoj imovini, svoje obveze, uključujući svoj udjel u zajednički nastalim obvezama, svoje prihode, uključujući svoj udjel u prihodima od prodaje proizvoda/usluga zajednički upravljanog subjekta i svoje rashode, uključujući svoj udjel u zajednički nastalim troškovima. Svaki operator obračunava imovinu i obveze te prihode i rashode koji se odnose na njegov udjel u zajednički upravljanom subjektu u skladu s primjenjivim standardima. Primjena MSFI-ja 11 nije značajno utjecala na podatke i iznose objavljene, odnosno iskazane u priloženim konsolidiranim financijskim izvještajima.

Utjecaj primjene MSFI-ja 12

MSFI 12 je novi standard prvenstveno namijenjen objavljivanju informacija i primjenjuje se na subjekte s udjelima u ovisnim društvima, zajedničkim poslovima, pridruženim subjektima i/ili nekonsolidiranim strukturiranim subjektima. Općenito, primjena MSFI-ja 12 rezultirala je objavljivanjem iscrpnijih informacija u konsolidiranim financijskim izvještajima (vidi bilješku 18. i 19.).

Standardi i tumačenja koje je izdao Odbor za Standarde i koji još nisu usvojeni u Europskoj uniji

Na dan izdavanja ovih financijskih izvještaja, sljedeći standardi, prerade i tumačenja koje je donio Odbor za Međunarodne standarde nisu usvojeni u Europskoj uniji:

- MSFI 9 Financijski instrumenti** s izmjenama i dopunama iz 2010. godine (još nije određen datum primjene).
- Izmjene i dopune MRS-a 19 Primanja zaposlenika – definirani planovi naknada : Primanja zaposlenika** (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. srpnja 2014. godine),
- Izmjene i dopune na različite standarde Poboljašnje MSFI-jeva (cikličko pooboljšanje 2010-2012)** rezultiralo iz projekta godišnjeg poboljšanja MRSF-jeva (MSFI 2, MSFI 3, MSFI 8, MSFI 13, MRS 16, MRS 24 i MRS 38) prvenstveno s ciljem otklanjanja nekonzistentnosti i pojašnjenja teksta (izmjene i dopune na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. srpnja 2014. godine),
- Izmjene i dopune na različite standarde Poboljašnje MSFI-jeva (cikličko pooboljšanje 2011-2013)** rezultiralo iz projekta godišnjeg poboljšanja MRSF-jeva (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 13 i MRS 40) prvenstveno s ciljem otklanjanja nekonzistentnosti i pojašnjenja teksta (izmjene i dopune na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. srpnja 2014. godine),

- **IFRIC 21 Nameti**, izdana u svibnju 2013. godine, daje smjernice o tome kada se priznaje obveza za pristojbe nametnute od strane vlade (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014. godine)

Uprava Društva predviđa da će usvajanje MSFI-a 9 Financijski instrumenti značajno utjecati na mjerjenje i objavljivanje financijskih instrumenata.

Uprava Društva procjenjuje da efekt usvajanja IFRIC-a 21 neće značajno utjecati na finansijske izvještaje Grupe.

OSNOVA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA DRUŠTVA (INA, D.D.)

Nekonsolidirani financijski izvještaji Društva predstavljaju zbir imovine, obveza, kapitala i rezervi te rezultate poslovanja dijelova koje čine Društvo za završeno razdoblje. Sva interna stanja i interne poslovne promjene su eliminirane.

U financijskim izvještajima Društva, ulaganja u ovisna društva iskazana su po metodi troška nabave, ispravljeno za umanjenje vrijednosti.

Osnova konsolidiranih financijskih izvještaja (INA Grupe)

Konsolidirani financijski izvještaji Grupe uključuju financijske izvještaje INA, d.d. (društvo) i subjekata nad kojima INA, d.d. ima kontrolu, tj. ovisna društva, koja se sastavljaju svake godine na dan 31. prosinca. Kontrola je prisutna ako:

- Društvo ima prevlast u subjektu;
- je Društvo izloženo ili ima prava u odnosu na varijabilni prinos temeljem svog sudjelovanja u tom subjektu i
- sposobno je temeljem svoje prevlasti utjecati na svoj prinos.

Kad Društvo u nekom subjektu ima manje od većine glasačkih prava, ima prevlast u njemu ako su njegova glasačka prava dostatna jer mu u praksi omogućuju jednoglasno usmjeravanje bitnih aktivnosti subjekta. Društvo u procjenjivanju jesu li njegova glasačka prava u subjektu dostatna da bi imalo prevlast razmatra sve bitne činjenice i okolnosti, uključujući:

- udjel svojih glasačkih prava u odnosu na veličinu i podjelu glasačkih prava drugih osoba s pravom glasa;
- potencijalna glasačka prava ulagatelja, drugih osoba s pravom glasa ili drugih osoba;
- prava iz drugih ugovornih odnosa i
- sve dodatne činjenice i okolnosti koje ukazuju na to da Društvo ima ili nema sadašnju mogućnost voditi relevantne poslove u vrijeme u koje je potrebno donijeti takve odluke, uključujući modele glasovanja na prethodnim skupštinama dioničara.

Ovisno društvo konsolidira se, odnosno prestaje se konsolidirati od trenutka u kojem Društvo stekne, odnosno izgubi kontrolu nad njim. Prihodi i rashodi ovisnih društava stečenih ili otuđenih tijekom godine uključuju se u konsolidirani izvještaj o dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti od datuma na koji je Društvo steklo kontrolu do datuma na koji Društvo izgubi kontrolu nad ovisnim društвом. Dobit ili gubitak te svaka komponenta ostale sveobuhvatne dobiti razdvajaju se na dio koji pripada vlasnicima Društva i dio koji pripada vlasnicima nekontrolirajućih udjela. Ukupna sveobuhvatna dobit ovisnih društava se pripisuje vlasnicima društva i vlasnicima nekontrolirajućih udjela, čak i ako time dolazi do negativnog salda nekontrolirajućih udjela.

U financijskim izvještajima ovisnih društava su po potrebi provedena usklađenja radi usuglašavanja njihovih računovodstvenih politika s računovodstvenim politikama Grupe.

Prilikom konsolidacije, imovina, obveze, kapital, prihodi i rashodi te novčani tokovi iz transakcija među članovima Grupe eliminiraju se u cijelosti.

Promjene udjela grupe u ovisnom društvu koje nemaju za posljedicu njen gubitak kontrole nad ovisnim društvom se obračunavaju kao transakcije vlasničkim kapitalom. Knjigovodstvene vrijednosti udjela Grupe i nekontrolirajućih udjela se usklađuju kako bi se iskazala promjena u njihovim relativnim udjelima u ovisnom društvu. Svaka razlika između iznosa usklađenja nekontrolirajućih udjela i fer vrijednosti plaćene ili primljene naknade za stjecanje se priznaje izravno u glavnici i pripisuje vlasnicima matičnog društva.

Kada Grupa izgubi kontrolu nad ovisnim društvom, dobit ili gubitak od prodaje se utvrđuje kao razlika između i) ukupne fer vrijednosti primljene naknade za stjecanje i fer vrijednosti eventualnog zadržanog udjela i ii) prethodne knjigovodstvene vrijednosti imovine (uključujući goodwill) i obveza ovisnoga društva te svakog nekontrolirajućeg udjela.

Svi iznosi koji su po osnovi ovisnog društva prethodno bili iskazani u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti obračunavaju se kao da je Grupa

izravno prodala imovinu ili obveze toga društva, (tj. reklassificiraju se na dobit ili gubitak ili prenose u u neku od komponenti vlasničke glavnice sukladno važećim MSFI-jevima). Fer vrijednost zadržanog udjela u bivšem ovisnom društvu na datum gubitka kontrole se, kod kasnjeg obračunavanja sukladno MRS-u 39 Financijski instrumenti: priznavanje i mjerjenje, promatra kao fer vrijednost prilikom prvog priznavanja ili, ako je primjenjivo, trošak prilikom prvog priznavanja ulaganja u pridruženo društvo ili zajednički kontrolirani subjekt.

POSLOVNA SPAJANJA

Priprejanje, tj. stjecanje ovisnih društava i poslovanja se obračunava metodom stjecanja. Naknada se kod svakog stjecanja mjeri kao ukupna fer vrijednost, na datum stjecanja, dane imovine, nastalih ili preuzetih obveza i vlasničkih instrumenata koje je Grupa izdala u zamjenu za kontrolu nad stečenikom. Troškovi povezani sa stjecanjem se priznaju u dobit ili gubitak kako nastaju.

Na datum stjecanja se utvrđiva stečena imovina i utvrđive preuzete obveze priznaju po njihovoj fer vrijednosti na taj datum, izuzev:

- odgođene porezne imovine ili odgođenih poreznih obveza te obveza i imovine povezanih sa sporazumima o primanjima za zaposlene, koji se priznaju i mjere sukladno MRS-u 12 Porezi na dobit, odnosno MRS-u 19 Primanja zaposlenih;
- obveza ili glavničkih instrumenata koji se odnose sporazume o isplata s temelja dionica stečenika ili isplatama s temelja dionica koje je Grupa zaključila radi zamjene sporazuma o isplati s temelja dionica stečenika, koji se mjere sukladno MSFI-ju 2 Isplate s temelja dionica; i
- imovine (ili skupina za otuđenje) klasificirane kao namijenjene prodaji sukladno MSFI-ju 5 Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i ukinuti dijelovi poslovanja, koja se mjeri sukladno tome standardu.

Goodwill se iskazuje kao razlika zbroja prenesene naknade za stjecanje, iznosa nekontrolirajućeg udjela, ako postoji, i fer vrijednosti prethodnog vlasničkog udjela stjecatelja u subjektu iznad neto iznosa na datum stjecanja utvrđene stečene imovine i utvrđivih preuzetih obveza. Ako ponovnom procjenom bude utvrđeno da je udio Grupe u fer vrijednosti utvrđive neto imovine stečenika viši od zbroja prenesene naknade, iznosa nekontrolirajućeg udjela, ako postoji, i fer vrijednosti prethodnog vlasničkog udjela stjecatelja u subjektu, višak se priznaje odmah u dobit ili gubitak kao dobit od povoljne kupnje.

Nekontrolirajući udjeli koji predstavljaju postojeće vlasničke udjele po kojima vlasnici imaju pravo na razmjeran udjel u neto imovini subjekta u slučaju likvidacije smiju se prilikom prvog knjiženja vrednovati, ili po fer vrijednosti, ili po razmernom udjelu nekontrolirajućeg udjela u priznatim iznosima utvrđive neto imovine stečenika. Metoda vrednovanja se bira za svaku pojedinačnu transakciju. Ostale vrste nekontrolirajućih udjela se vrednuju po fer vrijednosti ili nekoj drugoj osnovici ako ju propisuje neki drugi MSFI.

Kad naknada koju Grupa prenosi u sklopu poslovnog spajanja uključuje imovinu ili obveze proizašle iz sporazuma o nepredviđenoj naknadi, ta se naknada vrednuje po fer vrijednosti na datum stjecanja i uključuje u naknadu koja se prenosi u sklopu poslovnog spajanja. Promjene fer vrijednosti nepredviđene naknade koje udovoljavaju kriterijima prihvatljivosti kao naknade u razdoblju vrednovanja, tj. mjerena se usklađuju retrospektivno, zajedno s pripadajućim usklađenjima goodwilla. Usklađenja u razdoblju vrednovanja su ona usklađenja koja su posljedica dodatnih saznanja o činjenicama i okolnostima koja su postojala na datum stjecanja a koja su stečena u razdoblju vrednovanja, tj. mjerena koje ne smije biti dulje od godine dana računajući od datuma stjecanja.

Način kasnjeg obračunavanja promjena fer vrijednosti nepredviđene naknade koje ne ispunjavaju kriterije prihvatljivosti kao usklađenja u razdoblju vrednovanja ovisi o načinu na koji je nepredviđena naknada razvrstana. Nepredviđena naknada iskazana u glavnici se vrednuje ponovno na kasnije izvještajne datume i njeno plaćanje u kasnijim razdobljima se obračunava i iskazuje u glavnici. Nepredviđena naknada razvrstana kao imovina ili obveza se na kasniji izvještajni datum vrednuje u skladu s MRS-om 39 Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerjenje ili MRS-om 37 Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina, ovisno o tome što je primjereno, dok se pripadajući dobici i gubici iskazuju u dobiti i gubitku.

Kod poslovnog spajanja koje se odvija u fazama, udjeli koje je Grupa prije toga imala u stečenom subjektu se ponovno vrednuju po fer vrijednosti na datum stjecanja, dok se eventualno proizašla dobit, odnosno gubitak priznaje u dobit i gubitak. Iznosi s naslova udjela u stečeniku prije stjecanja koji su prethodno bili priznati u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti se prenose u dobit i gubitak ako bi takav postupak bio primjeren da je došlo do prodaje toga udjela.

Ako prvo knjiženje poslovnog spajanja nije dovršeno do kraja izvještajnog razdoblja u kojem je došlo do spajanja, Grupa iskazuje provizorne iznose po stavkama koje nisu konačno obračunane. Provizorni iznosi se usklađuju tijekom razdoblja mjerenja ili se priznaje dodatna imovina ili dodatne obveze u skladu s novim saznanjima o činjenicama i okolnostima koje su postojale na datum stjecanja koje bi, da su bile poznate, utjecale na iznose priznate na taj datum.

GOODWILL

Goodwill koji nastaje poslovnim spajanjem se knjiži po trošku utvrđenom na datum preuzimanja, tj. stjecanja subjekta umanjenom za eventualne gubitke zbog umanjenja vrijednosti.

Radi testiranja na umanjenje, goodwill se raspoređuje na svaku jedinicu Grupe koja stvara novac (ili skupine takvih jedinica) od koje se očekuju koristi od sinergija koje proizlaze iz spajanja.

Jedinica koja stvara novac na koju je goodwill raspoređen podvrgava se provjeri umanjenja vrijednosti jednom godišnje ili češće ako postoje naznake o mogućem umanjenju njene vrijednosti. Ako je nadoknadivi iznos jedinice koja stvara novac niži od njezinog knjigovodstvenog iznosa, gubitak nastao umanjenjem prvo se raspoređuje tako da se umanji knjigovodstveni iznos goodwilla raspoređenog na jedinicu i zatim razmjerno na ostalu imovinu jedinice koja stvara novac na temelju knjigovodstvenog iznosa svakog sredstva u jedinici koja stvara novac.

Gubitak uslijed umanjenja vrijednosti goodwilla izravno se knjiži u dobit ili gubitak. Jednom priznati gubitak od umanjenja goodwilla se ne poništava u idućim razdobljima.

Prilikom otuđenja jedinice koja stvara novac, pripadajući iznos goodwilla ulazi u utvrđivanje dobiti ili gubitka od prodaje.

ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA I ZAJEDNIČKE POTHVATE

Pridruženo društvo je subjekt u kojem Grupa ima značajan utjecaj. Značajan utjecaj znači sudjelovanje u donošenju finansijskih i operativnih odluka u pridruženom društvu, ali ne znači kontrolu ili zajedničku kontrolu nad finansijskim ili operativnim politikama.

Zajednički pothvat je zajednički posao u kojem strane koje imaju zajedničku kontrolu nad poslom imaju prava na neto imovinu iz predmetnog posla. Zajednička kontrola je ugovorena podjela kontrole nad nekim poslom, koja postoji samo kad je za odlučivanje o relevantnim poslovima potrebna jednoglasna suglasnost strana koje dijele kontrolu.

Rezultati, imovina i obveze pridruženog društva iskazani su u ovim konsolidiranim finansijskim izvještajima metodom udjela osim kada je ulaganje klasificirano kao namijenjeno za prodaju, u tom slučaju se obračunava u skladu s MSFI 5 Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i ukinuti dijelovi poslovanja. Prema metodi udjela, ulaganja u pridružena društva ili zajedničke pothvate iskazuju se u konsolidiranom izvještaju o finansijskom položaju po trošku uskladenom za sve kasnije promjene udjela Grupe u dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti tih subjekata. Ako je udio Grupe u gubitku pridruženog društva ili zajedničkog pothvata veći od njenog udjela u pridruženom društvu, odnosno zajedničkom pothvatu koji obuhvaća i sve dugoročne udjele koji su suštinski dio neto ulaganja Grupe u pridruženo društvo, odnosno zajednički pothvat, ona prestaje priznavati svoj udio u budućim gubicima. Dodatni gubici priznaju se samo u visini pravnih ili izvedenih obveza Grupe ili plaćanja koje je Grupa izvršila u ime pridruženog društva, odnosno zajedničkog pothvata.

Ulaganja u pridružena društva ili zajedničke pothvate obračunava se metodom udjela od datuma od kada je investicija postala pridruženi subjekt ili zajednički pothvat. Kod stjecanja udjela u pridruženom društvu ili zajedničkom pothvatu, svaka razlika troška ulaganja iznad udjela Grupe u neto fer vrijednosti utvrđive imovine i utvrdivih obveza subjekta koji je predmetom ulaganja iskazuje se kao goodwill, koji se uračunava u knjigovodstvenu vrijednost udjela. Svaka razlika udjela Grupe u neto fer vrijednosti utvrđive imovine i utvrdivih obveza iznad troška ulaganja se nakon ponovne procjene priznaje odmah u dobit ili gubitak razdoblja u kojem je udjel stečen.

Potreba za priznavanjem i iznos gubitaka uslijed umanjenja udjela Grupe u pridruženom društvu i zajedničkom pothvatu se utvrđuju u skladu s kriterijima iz MRS-a 39. Cijela knjigovodstvena vrijednost udjela, uključujući goodwill, se podvrgava provjeri umanjenja vrijednosti sukladno MRS-u 36 Umanjenje imovine kao jedno sredstvo usporedbom njegovog nadoknadivog iznosa, a to je viši iznos od uporabne vrijednosti i fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje, s njegovom knjigovodstvenom vrijednosti. Svaki priznati gubitak

uslijed umanjenja ulazi u knjigovodstvenu vrijednost udjela. Poništenje gubitka uslijed umanjenja vrijednosti se priznaje u skladu s MRS-om 36 do iznosa za koji se nadoknadivi iznos udjela kasnije povećao.

Grupa prestaje koristiti metodu udjela od datuma na koji je neki udjel prestao biti pridruženi subjekt ili zajednički pothvat ili na kada je udjel razvrstan u imovinu držanu za prodaju. Kad Grupa zadržava udjel u bivšem pridruženom društvu ili zajedničkom pothvatu u obliku finansijske imovine, mjeri ga po fer vrijednosti na taj datum, pri čemu se za fer vrijednost uzima fer vrijednost udjela utvrđena pri prvom knjiženju sukladno MRS-u 39. Razlika između knjigovodstvene vrijednosti pridruženog društva ili zajedničkog pothvata na datum prestanka primjene metode udjela i fer vrijednosti zadržanog udjela kao i eventualnih prihoda ostvarenih otuđenjem dijela udjela u pridruženom društvu, odnosno zajedničkom pothvatu ulazi u utvrđivanje dobiti ili gubitka od otuđenja pridruženih društava ili zajedničkih pothvata. Osim toga, Grupa sve iznose prethodno iskazane u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u vezi s pridruženim društvom ili zajedničkim pothvatom obračunava po istoj osnovi koja bi vrijedila da je pridruženi subjekt, odnosno zajednički pothvat izravno prodao imovinu odnosno obveze na koje se ti iznosi odnose. Prema tome, kad bi se dobit, odnosno gubitak ranije iskazan u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti pridruženog subjekta ili zajedničkog pothvata po osnovi otuđenja povezanog sredstva ili povezane obveze preknjižio u dobit i gubitak od otuđenja, Grupa tu dobit, odnosno taj gubitak prenosi (kao reklassifikacijsku uskladu) s vlasničke glavnice u dobit ili gubitak prestankom primjene metode udjela.

Grupa nastavlja primjenjivati metodu udjela na udjel u pridruženi subjekt koji postane udjel u zajedničkom pothvatu ili obrnuto. Nema ponovnog mjerjenja fer vrijednosti kod promjena vlasničkih udjela po gore navedenoj osnovi.

Ako se vlasnički udjel Grupe u pridruženom subjektu ili zajedničkom pothvatu smanji, ali Grupa i dalje nastavi primjenjivati metodu udjela, dio dobiti ili gubitka ranije iskazanog u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti po osnovi smanjenja vlasničkog udjela prenosi se u dobit ili gubitak ako bi se isti ionako obvezno prenosi u dobit ili gubitak prilikom otuđenja povezane imovine ili povezanih obveza.

Dobici i gubici iz transakcija između društva koje je član grupe i pridruženog društva ili zajedničkog pothvata unutar Grupe se u konsolidiranim finansijskim izvještajima Grupe priznaju samo do iznosa udjela u tom pridruženom društvu ili zajedničkom pothvatu koji se ne odnose na Grupu.

Udjeli INA, d.d. i Grupe u troškovima razrade koji nastaju tijekom istraživanja i proizvodnje po zajedničkom ulaganju uključeni su u imovinu, pogon i opremu - imovina za istraživanje i eksploraciju nafte i plina.

UDJELI U ZAJEDNIČKOM UPRAVLJANJU

Zajedničko upravljanje je zajednički posao u kojem strane koje imaju zajedničku kontrolu nad poslom imaju prava na imovinu i odgovaraju za obveze iz predmetnog posla. Zajednička kontrola je ugovorena podjela kontrole nad nekim poslom, koja postoji samo kad je za odlučivanje o relevantnim poslovima potrebna jednoglasna suglasnost strana koje dijele kontrolu.

Kad neki subjekt unutar Grupe obavlja svoju djelatnost u sklopu zajedničkog upravljanja, Grupa kao zajednički upravitelj iskazuje po osnovi svog udjela u zajedničkom upravljanju:

- svoju imovinu, uključujući svoj udjel u eventualnoj zajedničkoj imovini;
- svoje obveze, uključujući svoj udjel u eventualnim zajedničkim obvezama;
- svoje prihode od prodaje svog udjela u rezultatu zajedničkog upravljanja;
- svoj udjel u prihodima od prodaje rezultata koje je ostvarilo zajedničko upravljanje i
- svoje rashode, uključujući svoj udjel u eventualnim zajedničkim rashodima.

Grupa obračunava imovinu, obveze, prihode i rashode koji se odnose na njen udjel u zajedničkom upravljanju sukladno MSFI-jevima koji se primjenjuju na određenu imovinu, određene obveze, prihode i rashode.

Kod transakcija između društva unutar Grupe sa zajedničkim upravljanjem u kojem je neko društvo unutar grupe zajednički upravitelj, kao što je prodaja ili unos imovine, smatra se da je riječ o transakciji Grupe s drugim stranama u zajedničkom upravljanju, te se dobici i gubici iz transakcija ove vrste priznaju u konsolidiranim finansijskim izvještajima Grupe samo do visine udjela drugih strana u zajedničkom upravljanju.

Kad neki subjekt unutar Grupe sa zajedničkim upravljanjem u kojem je neki drugi subjekt član Grupe zajednički upravitelj zaključi transakciju kao što je kupnja imovine, Grupa ne iskazuje svoj dio dobiti i gubitka od kupoprodaje sve dok imovinu ne proda trećima.

NAFTNA I PLINSKA POLJA

Troškovi istraživanja i procjene

Troškovi istraživanja i procjene evidentiraju se po metodi uspješnosti (pozitivnog nalaza). Troškovi istraživanja i potvrđna bušenja, prvotno se kapitaliziraju kao nematerijalna naftna i plinska imovina do potvrde ekonomski isplativosti pripadajućih naftnih i plinskih polja.

Troškovi licenci i pribavljanja podataka te troškovi geoloških i geofizičkih radova terete račun dobiti i gubitka za razdoblje u kojemu su nastali.

Utvrdi li se po završetku procjene da je bušotina neisplativa, svi troškovi vezani uz nju knjiže se na teret razdoblja. Smatruju li se nalazišta komercijalno izglednjima, ti se troškovi prenose na materijalnu naftnu i plinsku imovinu. Status takvih nalazišta redovno procjenjuje poslovodstvo.

Polja u razradi

Troškovi razrade naftnih i plinskih polja se kapitaliziraju kao materijalna naftna i plinska imovina.

Amortizacija

Kapitalizirani troškovi istraživanja i razvoja domaćih i inozemnih naftnih i plinskih polja u fazi proizvodnje, amortiziraju se primjenom metode po jedinici proizvoda, u razmjeru stvarne proizvodnje u tom razdoblju u odnosu na ukupne procijenjene preostale komercijalne rezerve tog polja.

Komercijalne rezerve

Komercijalne rezerve su neto dokazane razrađene naftne i plinske rezerve. Promjene komercijalnih rezervi po poljima koje utječu na izračun po jedinici proizvoda, obrađene su sukladno provjeri preostalih rezervi. Istraživanje i proizvodnja provjerava rezerve prema smjernicama SPE PRMS (Society of Petroleum Engineers Petroleum Resources Management System).

NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ispravak vrijednosti i bilo koji gubitak nastao umanjenjem vrijednosti imovine, osim zemljišta koja se iskazuju po nabavnoj vrijednosti. Osnovna sredstva u uporabi (isključujući naftna i plinska polja) amortiziraju se primjenom linearne metode na sljedećoj osnovi:

Software	5	godina
Gradevinski objekti	5 - 50	godina
Rafinerije i kemijska postrojenja	3 - 15	godina
Benzinske stanice	30	godina
Telekomunikacijska i uredska oprema	2 - 10	godina

Procijenjeni vijek uporabe, ostatak vrijednosti i metode amortizacije se pregledavaju na kraju svake godine sa efektom bilo koje promjene procjene obračunate na osnovi očekivanja.

Početni troškovi nekretnina, postrojenja i opreme sadrže nabavnu cijenu imovine, uključujući carinu i nepovratne poreze i sve izravne troškove dovođenja imovine u uporabno stanje i na mjesto uporabe.

Troškovi nastali nakon stavljanja nekretnina, postrojenja i opreme u uporabu terete troškove razdoblja u kojem su nastali, priznaju se na teret računa dobiti i gubitka.

U situacijama gdje je jasno vidljivo da su troškovi rezultirali povećanjem budućih očekivanih ekonomskih koristi, koje će se ostvariti uporabom nekretnina, postrojenja i opreme iznad njenih izvorno procijenjenih mogućnosti, oni se kapitaliziraju kao dodatni trošak

nekretnina, postrojenja i opreme. Kapitaliziraju se troškovi periodičnih, unaprijed planiranih većih, značajnijih provjera nužnih za daljnje poslovanje.

Dobit ili gubitak koji proizlazi iz raspolažanja ili povlačenja neke imovine, postrojenja i opreme određuje se kao razlika između prihoda od prodaje i glavnice imovine, te se priznaje u računu dobiti ili gubitka.

UMANJENJE VRIJEDNOSTI MATERIJALNE I NEMATERIJALNE IMOVINE OSIM GOODWILLA

Na kraju svakog izvještajnog razdoblja, Grupa provjerava knjigovodstvene vrijednosti svoje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdila da li postoje naznake o gubicima uslijed umanjenja vrijednosti. Ako takve naznake postoje, procjenjuje se nadoknadi iznos sredstva da bi se mogli odrediti eventualni gubici nastali zbog umanjenja. Ako nadoknadi iznos nekog sredstva nije moguće procijeniti, Grupa procjenjuje nadoknadi iznos jedinice koja stvara novac kojoj to sredstvo pripada. Ako je moguće odrediti realnu i dosljednu osnovu za raspoređivanje, imovina društava se također raspoređuje na pojedinačne jedinice koje stvaraju novac ili, ako to nije moguće, na najmanju skupinu jedinica koje stvaraju novac za koju je moguće odrediti realnu i konzistentnu osnovu raspoređivanja.

Nematerijalna imovina neodređenog vijeka uporabe i ona koja još nije raspoloživa za uporabu se podvrgava provjeri umanjenja vrijednosti najmanje jednom godišnje te svaki put kad postoji naznaka o mogućem umanjenju.

Nadoknadi iznos je veći iznos uspoređujući fer vrijednost umanjenju za troškove prodaje i vrijednost imovine u uporabi. Za potrebe procjene vrijednosti u uporabi, procijenjeni budući novčani tokovi svode se na sadašnju vrijednost primjenom procjene diskontne stope prije oporezivanja koja odražava tekuću tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za sredstvo za koje budućih novčanih tokova nisu bile uskladene.

Ako je nadoknadi iznos nekog sredstva (ili jedinice koja stvara novac) procijenjen na iznos niži od knjigovodstvenog, knjigovodstveni iznos toga sredstva (jedinice koja stvara novac) umanjuje se do nadoknadiog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim kod sredstva iskazanog u revaloriziranom iznosu, u kom slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti proizašlo iz revalorizacije.

Kod kasnijeg poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstvena vrijednost sredstva (jedinice koja stvara novac) se povećava se do njegovog revidiranog procijenjenog nadoknadiog iznosa na način da uvećana knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama po tom sredstvu (jedinici koja stvara novac) nisu bili priznati gubici od umanjenja. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje u dobiti i gubitak, osim kod sredstva iskazanog u revaloriziranom iznosu, kod kojeg se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

FINANCIJSKI I POSLOVNI LEASING

Određivanje da li sporazum sadrži leasing ovisi o sadržaju sporazuma na samom početku. Ukoliko ispunjavanje ugovora ovisi o korištenju specifične imovine ili prenošenju prava korištenja imovine, smatra se da postoji element leasinga i događaj se evidentira sukladno tome.

Financijski leasing, koji prenosi većim dijelom na Grupu sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom imovine, kapitalizira se na početku trajanja leasinga po fer vrijednosti unajmljene imovine ili ukoliko je niža po sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja leasinga. Minimalna plaćanja leasinga se podjednako razdjeljuju između financijskog troška i smanjenja nepodmirene obveze. Financijski se trošak treba rasporediti na razdoblja tijekom trajanja leasinga kako bi se postigla ista periodična kamatna stopa na preostali saldo obveze za svako razdoblje. Financijski troškovi izravno terete prihod razdoblja. Kapitalizacija imovine u leasingu se amortizira u vremenu kraćem od procijenjenog korisnog vijeka imovine ili dospijeća leasinga.

Početni izravni troškovi nastali u pregovaranju operativnog leasinga dodaju se na knjigovodstveni iznos iznajmljene imovine i priznaju se kao rashod tijekom razdoblja leasinga na istoj osnovi kao i prihod od leasinga. Leasing u kojemu davatelj leasinga zadržava sve rizike i koristi vlasništva nad imovinom klasificira se kao operativni leasing. Obveze iz operativnog leasinga priznaju se kao rashod u računu dobiti i gubitka na temelju pravocrtne metode tijekom razdoblja leasinga.

POTRAŽIVANJA OD KUPACA

Potraživanja od kupaca iskazuju se u iznosima utvrđenim u računima ispostavljenim kupcima u skladu s ugovorom, narudžbom, otpremnicom i drugim dokumentima koji su služili kao temelj za ispostavljanje računa, umanjena za ispravak vrijednosti nenaplativih potraživanja.

Usvojenom računovodstvenom politikom Društva, utvrđivanje i evidentiranje umanjenja kratkoročnih potraživanja za koja postoji neizvjesnost da će biti naplaćena u skladu s prвobitno ugovorenim uvjetima, temelji se na slijedećim postupcima:

- procjena naplativosti dospjelih potraživanja individualnim pristupom za strateške kupce Društva;
- umanjenje vrijednosti ostalih kratkoročnih potraživanja koja prelaze 60 dana od dana dospјeća.

Društvo provodi ispravak sumnjivih i spornih potraživanja temeljeno na procjeni naplativosti potraživanja individualnim pristupom za strateške kupce Društva i umanjenjem svih kratkoročnih potraživanja koja nisu obuhvaćena individualnom procjenom, bez obzira na njihov finansijski iznos, a u iznosu dospjelog nenaplaćenog potraživanja koje prelazi 60 dana od dana dospјeća potraživanja.

Adekvatni ispravci vrijednosti za procijenjene nepovratne iznose priznaju se u dobitku ili gubitku kad postoji objektivni dokaz da imovina treba biti umanjena.

ZALIHE

Zalihe sirove nafte, gotovih proizvoda, poluproizvoda i prirodnog plina vrednovane su kako slijedi:

- Sirova nafta iskazana po prosječnoj ponderiranoj nabavnoj vrijednosti ili po cjeni proizvodnje. Ukoliko se umanjuju gotovi proizvodi dobiveni iz prerađene nafte izračunom se umanjuje i zaliha nafte za alikvotni dio do neto ostvarive vrijednosti.
- Gotovi proizvodi procjenjuju se po nižoj vrijednosti usporedbom između troškova proizvodnje i 96,5% prosječne buduće prodajne cijene, što približno odgovara neto ostvarivoj vrijednosti.
- Za poluproizvode primjenjuje se metodologija izračuna, odnosno procjene, da ukoliko se umanjuju gotovi proizvodi na temelju ukupno zatečenih zaliha na kraju razdoblja, tj. izračun pokazuje da se ne može realizirati neto utrživa vrijednost onda se primjenjuje i postotak umanjenja na svaki pojedinačni poluproizvod koji se nalazi na zalihamama na kraju obračunskog razdoblja.
- Uvozni prirodni plin uskladišten ispod razine zemlje procijenjen je po nižoj vrijednosti usporedbom između troška nabave, temeljenog na cjeni uvoznog plina na kraju godine, povećanog za troškove dopreme, i prosječne ponderirane prodajne cijene, temeljene na zadnjim cijenama na kraju godine.
- Domaći prirodni plin uskladišten ispod razine zemlje procijenjen je po nižoj vrijednosti koja je dobivena usporedbom ponderirane prodajne cijene i troškova.
- Ostale zalihe, koje se sastoje uglavnom od rezervnih dijelova i proizvodnih materijala, iskazane su po nižoj cjeni, usporedbom nabavne cijene i neto ostvarive vrijednosti, smanjenoj za vrijednost zastarjelih zaliha i zaliha s usporenim obrtajem.

NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju novac u blagajni i banci i depozite po viđenju te druga kratkoročna likvidna ulaganja koja se mogu brzo konvertirati u poznate iznose novca i kod kojih je rizik promjene vrijednosti beznačajan.

TROŠKOVI POSUDBE

Troškovi posudbe koji se mogu izravno povezati sa stjecanjem, izgradnjom ili izradom kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva znatno vrijeme kako bi bilo spremno za namjeravanu uporabu ili prodaju, se pripisuju trošku nabave toga sredstva sve dok sredstvo većim dijelom ne bude spremno za namjeravanu upotrebu ili prodaju.

Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava do početka njihovog trošenja na kvalificirano sredstvo se oduzimaju od troškova posudbe čija kapitalizacija je prihvatljiva.

Svi drugi troškovi posudbe se uključuju u dobit ili gubitak razdoblja u kojem su nastali.

STRANE VALUTE

Odvojeni finansijski izvještaji svakog subjekta Društva i Grupe prezentirana su u valuti primarnog gospodarskog okružja u kojem subjekt posluje, tzv. u njegovoj funkcijskoj valuti. Rezultati i finansijski položaj svakog subjekta unutar Grupe iskazani su u konsolidiranim finansijskim izvještajima hrvatskim kunama, (HRK), koja je funkcijksa valuta Društva i prezentacijska valuta konsolidiranih finansijskih izvještaja.

U finansijskim izvještajima pojedinih društava Grupe poslovne promjene izražene u stranim sredstvima plaćanja preračunate su u funkcijsku valutu subjekta po tečaju važećem na dan transakcije. Na svaki datum izvještaja o finansijskom položaju monetarna aktiva i pasiva izražene u stranoj valuti preračunate su u funkcijsku valutu subjekta po tečaju važećem na kraju godine. Nemonetarne stavke iskazane po fer vrijednosti u stranoj valuti preračunavaju se primjenom tečajeva važećih na dan procjene fer vrijednosti. Nemonetarne stavke iskazane u stranoj valuti u visini povjesnog troška se ne preračunavaju.

Tečajne razlike se priznaju u dobit ili gubitak razdoblja u kojem nastaju, osim:

- tečajnih razlika po primljenim zajmovima i kreditima u stranoj valuti koji se odnose na imovinu u izgradnji namijenjenu budućoj proizvodnji, koje su uključene u trošak imovine ako se promatraju kao usklađenje troškova kamata na obveze po tim zajmovima i kreditima;
- tečajnih razlika po transakcijama koje su zaključene radi zaštite od određenih valutnih rizika;
- tečajnih razlika s naslova monetarnih potraživanja ili obveza iz odnosa s inozemnim poslovanjem, čije namirenje nije planirano ni izgledno, te koje stoga sačinjavaju dio neto ulaganja u inozemno poslovanje, koje se prvo priznaju u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti i prilikom prodaje cijelog ili dijela neto ulaganja prenose s kapitala na teret dobiti ili gubitaka.

Kod prikaza konsolidiranih finansijskih izvještaja, aktiva i pasiva inozemnih dijelova Grupe (zajedno s usporednim iznosima) preračunavaju se u kune po tečaju važećem na dan u izvještaju o finansijskom položaju. Stavke prihoda i rashoda (zajedno s usporednim podacima) preračunavaju se po prosječnom tečaju razdoblja, osim u slučaju značajnih fluktuacija tečaja tijekom razdoblja, kad se primjenjuje tečaj na dan transakcije. Tečajne razlike proizašle iz preračunavanja na kraju godine iskazuju se u okviru Grupe pod rezervama iz preračuna i priznaju se kao dobit, odnosno gubitak razdoblju prodaje stranog subjekta. Ino koncesije INA, d.d. usklađene su s definicijom inozemnog poslovanja i kao takve su tretirane.

Prilikom prodaje inozemnog poslovanja, tj. prodaje cijelog udjela Grupe u inozemnom poslovanju ili prodaje kojom Grupa gubi kontrolu nad ovisnim društvom u čijem sastavu je inozemno poslovanje ili pak značajan utjecaj u pridruženom društvu u čijem sastavu je inozemno poslovanje, sve kumulativne tečajne razlike s naslova inozemnog poslovanja koje se mogu pripisati vlasnicima društva se prenose u dobit i gubitak.

Kod djelomične prodaje ovisnog društva u čijem sastavu je inozemno poslovanje, tj. prodaje kod koje Grupa ne gubi kontrolu, razmjeran udjel u kumulativnim tečajnim razlikama se ponovno pripisuje nekontrolirajućim udjelima i ne knjiži u dobit i gubitak. Kod svih drugih djelomičnih prodaja, tj. smanjenja vlasničkog udjela Grupe u pridruženom ili zajednički kontroliranom subjektu kojim Grupa ne gubi značajan utjecaj, odnosno zajedničku kontrolu u subjektu, razmjeran udjel u kumulativnim tečajnim razlikama se prenosi u dobit i gubitak.

Usklađenje goodwilla i fer vrijednosti utvrđive imovine i utvrđivih obveza stečenih prilikom stjecanja inozemnog dijela poslovanja se obračunavaju kao imovina i obveze inozemnog poslovanja i preračunavaju po zaključnom tečaju na kraju svakog izvještajnog razdoblja. Pri tom nastale tečajne razlike se iskazuju u glavnici.

OTPREMNINE I JUBILARNE NAGRADE

Kod planova definiranih primanja za otpremnine i jubilarne nagrade, troškovi primanja određuju se metodom projicirane kreditne jedinice na temelju aktuarske procjene koja se obavlja na kraju svakog godišnjeg izvještajnog razdoblja.

Svako ponovno mjenjanje, koje obuhvaća aktuarske dobitke i gubitke, utjecaj promjene gornje granične vrijednosti imovine, ako postoji, i povrata na imovinu plana, tj. fonda odmah se iskazuje u izvještaju o finansijskom položaju, uz iskazivanje zaduženja ili odobrenja u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti razdoblja u kojem su nastali. Ponovno mjenjanje iskazano u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti odmah se

knjiži na zadržanu dobit i ne prenosi se u dobit ili gubitak. Trošak minulog rada ulazi u dobit ili gubitak razdoblja u kojem je došlo do izmjene plana. Neto kamata izračunava se primjenom diskontne stope na početku razdoblja na neto obvezu ili imovinu po osnovi definiranih naknada. Troškovi definiranih naknada razvrstavaju se kako slijedi:

- na trošak rada, koji uključuje trošak tekućeg rada, trošak minulog rada, kao i dobitke i gubitke po osnovi smanjenja prava i namire;
- na kamatne prihode ili rashode i
- ponovno mjerjenje.

Grupa prikazuje prve dvije stavke troškova definiranih naknada u sklopu dobiti i gubitka. Dobici i gubici od smanjenja prava obračunavaju se kao troškovi minulog rada.

Obveza temeljem definiranih mirovinskih naknada iskazana u konsolidiranom izvještaju o finansijskom položaju predstavlja stvarni manjak ili višak u Grupinim fondovima definiranih naknada. Svaki višak utvrđen kako je prethodno navedeno ograničen je na sadašnju vrijednost ekonomskih koristi dostupnih u vidu povrata iz fondova ili smanjenja budućih doprinosa koji se uplaćuju u fond.

Obveza po osnovu otpremnina kod prestanka ugovora o radu iskazuje se kad subjekt više nije u mogućnosti povući svoju ponuđenu otpremninu ili kad subjekt proknjiži eventualne s tim povezane troškove restrukturiranja, ovisno što je ranije.

OPOREZIVANJE

Porezni rashod s temelja poreza na dobit jest zbirni iznos tekuće porezne obveze i odgođenih poreza.

Tekući porez

Tekuća porezna obveza temelji se na oporezivoj dobiti tekuće godine. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti razdoblja iskazane u konsolidiranom računu dobiti i gubitka jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao i stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća porezna obveza Društva i Grupe izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na datum izvještaja o finansijskom položaju.

Odgođeni porez

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obveza ili povrat temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u finansijskim izvještajima i pripadajuće porezne osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti, a obračunava se metodom obveze izvještaja o finansijskom položaju. Odgođene porezne obveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena porezna imovina se priznaje po svim odbitnim privremenim razlikama do iznosa oporezive dobiti za koji je vjerojatno da će biti na raspolaganju i omogućiti korištenje odbitnih privremenih razlika. Odgođene porezne obveze i porezna imovina ne priznaju se po privremenim razlikama koje proizlaze početnog priznavanja imovine i obveza, osim kod poslovog spajanja, u transakcijama koje ne utječu ni na poreznu niti računovodstvenu dobit. Odgođene porezne obveze ne priznaju se ni po osnovi privremenih razlika kod prvog knjiženja goodwilla.

Odgođene porezne obveze priznaju se na temelju oporezivih privremenih razlika koje nastaju po osnovi ulaganja u ovisna i pridružena društva, odnosno udjela u zajedničkim pothvatima, osim u slučaju kad je Grupa u mogućnosti utjecati na poništenje privremene razlike i kad je vjerojatno da se privredna razlika neće poništiti u doglednoj budućnosti.

Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine preispituje se na kraju svakog izvještajnog razdoblja i umanjuje u onoj iznos za koji više nije vjerojatno da će biti raspoloživ kao dostatna oporeziva dobit za koju je moguć povrat cijelog ili dijela porezne imovine.

Odgođeni porez obračunava se po poreznim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u razdoblju u kojem će doći do podmirenja obveze ili realizacije sredstva, temeljenim na poreznim zakonima koji su na snazi na kraju izvještajnog razdoblja ili u postupku donošenja.

Izračun odgođenih poreznih obaveza i odgođene porezne imovine odražava iznos za koji se očekuje da će nastati obveza ili povrat na datum izvještavanja.

Odgođena porezna imovina i obaveze se prebijaju ako postoji zakonsko pravo da se tekućom poreznom imovinom pokriju tekuće porezne obaveze te kada se odnose na porezne prihode koje utvrđuje ista porezna uprava, a INA, d.d. i Grupa namjeravaju srovnati svoju tekuću poreznu imovinu sa poreznim obavezama.

Tekući i odgođeni porez za razdoblje

Tekući i odgođeni porez priznaje se na teret ili u korist računa dobiti i gubitka, osim poreza koji se odnosi na stavke koje se iskazuju u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti ili izravno u kapitalu, u tom slučaju se i porez također iskazuje u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti, odnosno izravno u kapitalu. Kod tekućih i odgođenih poreza koji proizlaze iz priznavanja poslovog pripajanja, porezni učinak se uključuje u obračun poslovog spajanja.

FINANCIJSKA IMOVINA

Sva finansijska imovina se priznaje ili prestaje priznavati na datum transakcije kada se kupovina ili prodaja finansijske imovine odvija prema ugovoru uvjeti kojeg zahtijevaju da se isporuka izvrši u vremenskim okvirima određenog tržišta, a početno se utvrđuje prema fer vrijednosti, bez uračunavanja troškova transakcije, osim za onu finansijsku imovinu klasificiranu kao fer vrijednost kroz izračun dobiti ili gubitka, koja se početno izračunava prema fer vrijednosti.

Finansijska imovina klasificira se u kategorije imovine raspoložive za prodaju i zajmovi i potraživanja. Klasifikacija ovisi o vrsti i namjeni finansijske imovine, a utvrđuje se u vrijeme početnog prepoznavanja.

Metoda efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamate je način izračunavanja amortizacijskog troška dužničkih instrumenata i raspodjele prihoda od kamata kroz odgovarajuće razdoblje. Stopa efektivne kamate je stopa kojom se diskontiraju budući novčani priljevi kroz očekivano razdoblje trajanja dužničkih instrumenata, ili kraće razdoblje do početno priznatog neto knjigovodstvenog iznosa.

Prihod od instrumenata za osiguranje duga priznaje se na temelju efektivne kamate.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Dionice koje drži Društvo i Grupa, a kojima se trguje na aktivnom tržištu klasificiraju se kao finansijska imovina raspoloživa za prodaju i knjiži se prema fer vrijednosti. Način utvrđivanja fer vrijednosti opisan je u bilješci 41. Positivne ili negativne razlike koje nastaju promjenom fer vrijednosti prepoznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti i u revalorizacijskim rezervama akumuliranih ulaganja, kamata izračunatih prema efektivnoj kamatnoj stopi te pozitivnih i negativnih tečajnih razlika od monetarne imovine, koji se izravno knjiže kao dobit ili gubitak. Ako dođe do prodaje ulaganja ili se provede usklađivanje, kumulativna dobit ili gubitak koji se ranije knjižio kao rezerviranje za ponovnu procjenu vrijednosti ulazi u dobit ili gubitak za to razdoblje.

Kada se utvrdi da Grupa ima pravo primiti te uplate, dividende od prodaje imovine priznaju se kao dobit ili gubitak.

Fer vrijednost finansijske imovine raspoložive za prodaju izražena u stranoj valuti utvrđuje se u toj valuti i konvertira se prema tečaju na spot tržištu na datum izvještaja o finansijskom položaju. Tečajne razlike nastale preračunavanjem priznaju u računu dobiti i gubitka na temelju amortizacijskog troška monetarne imovine. Ostale pozitivne i negativne tečajne razlike se priznaju u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti.

Zajmovi i potraživanja

Potraživanja prema kupcima, zajmovi i druga potraživanja s fiksnom ili redovitom otplatom koja ne kotiraju na tržištu novca klasificiraju se kao „zajmovi i potraživanja“. Zajmovi i potraživanja priznaju se prema amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamate, umanjeni za eventualne gubitke zbog umanjenja. Prihod od kamata priznaje se primjenom efektivne kamatne stope, osim za kratkoročna potraživanja kod kojih priznavanje kamata nije materijalno značajno.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Pokazatelji umanjena vrijednosti finansijsku imovinu preispituju se na kraju svakog izvještajnog razdoblja. Umanjenje vrijednosti finansijske imovine provodi se kad god postoje objektivni dokazi da će jedan ili više događaja nakon početnog knjiženja finansijske imovine dovesti do promjene očekivanog budućeg novčanog tijeka ulaganja. Kod finansijske imovine koja se prikazuje prema amortiziranom trošku iznos umanjenja vrijednosti predstavlja razliku između knjigovodstvene vrijednosti i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tijekova diskontiran primjenom izvornu efektivnu kamatnu stopu.

Knjigovodstvena vrijednost financijske imovine umanjuje se za gubitak uslijed umanjenja vrijednosti izravno za svu financijsku imovinu osim za potraživanja od kupaca, za koje se knjigovodstvena vrijednost umanjuje preko konta za ispravak vrijednosti. Kada potraživanje od kupca nije moguće naplatiti, ono se otpisuje preko konta za ispravak vrijednost potraživanja. Ukoliko dođe do naplate prethodno otpisanih potraživanja ona se evidentiraju u korist konta ispravka vrijednosti. Promjene iznosa iskazanom na kontu ispravka vrijednosti priznaju se u računu dobiti ili gubitka.

Kada se umanjuje financijska imovina iz portfelja raspoloživog za prodaju, kumulativni dobici i gubici prethodno iskazani u ostalim sveobuhvatnim prihodima se reklassificiraju na račun dobiti i gubitka tekućeg razdoblja.

Uz iznimku financijskih instrumenata raspoloživih za prodaju, ukoliko se u narednim razdobljima umanji iznos gubitka zbog smanjenja vrijednosti, a to se smanjenje može objektivno povezati s događajem nakon priznavanja umanjenja, gubici koji su temeljem umanjenja te imovine priznati u račun dobiti ili gubitka se poništavaju do iznosa knjigovodstvene vrijednosti ulaganja s datumom na koji je utvrđeno smanjenje gubitka, a koji nije veći od amortiziranog troška koji bi bio utvrđen da umanjenje nije bilo priznato.

Glede imovine raspoložive za prodaju, bilo koje povećanje fer vrijednosti koje uslijedi nakon utvrđenih i evidentiranih gubitaka zbog umanjenja vrijednosti priznaje se izravno u ostalu sveobuhvatnu dobit i akumulira u rezervama iz revalorizacije ulaganja.

Ulaganja

Ulaganja u nekonsolidirana društva koja nisu materijalno značajna općenito se iskazuju po trošku ulaganja ispravljenom za umanjenje vrijednosti.

FINANCIJSKE OBVEZE I VLASNIČKI INSTRUMENTI

Razvrstavanje u obveze ili glavnice

Dužnički i vlasnički instrumenti koje Grupa izdaje se razvrstavaju ili u financijske obveze, ili u kapital, u skladu sa suštinom ugovornog sporazuma te definicijama financijske obveze i vlasničkog instrumenta.

Vlasnički instrumenti

Vlasnički instrument je ugovor koji pruža dokaz o ostatku udjela u imovini subjekta nakon oduzimanja svih njegovih obaveza. Vlasnički instrumenti koje je izdala Grupa se evidentiraju u iznosu ostvarenih priljeva, umanjenom za direktnе troškove izdavanja.

Otkup vlastitih vlasničkih instrumenata se iskazuje izravno kao odbitak od vlasničke glavnice. Kod kupnje, prodaje, izdavanja ili otkazivanja vlastitih vlasničkih instrumenata Grupe u dobit i gubitak se ne priznaju nikakvi dobici ili gubici.

Financijske obveze

Financijske obveze se klasificiraju ili kao financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak ili kao ostale financijske obveze.

Financijske obveze po fer vrijednosti kroz prikaz promjena fer vrijednosti u dobiti i gubitku

Financijske obveze se razvrstavaju u kategoriju imovine koja se vodi po fer vrijednosti kroz prikaz promjena fer vrijednosti u dobiti i gubitku (tj. koja se vodi po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak) ako se drže radi trgovanja ili su predodređena za iskazivanje na taj način.

Financijska obveza se razvrstava u portfelj namijenjen trgovanju ako je:

- stečena prvenstveno radi otkupa u bliskoj budućnosti ili
- kod prvog priznavanja sastavni dio portfelja točno određenih financijskih instrumenata kojima Grupa upravlja zajedno i koji je u novije vrijeme odražavao obrazac ostvarivanja dobiti u kratkom roku, ili
- izvedenica koja nije predodređena niti je učinkovita kao zaštitni instrument.

Financijska obveza koja nije namijenjena trgovanju može pri prvom priznavanju biti predodređena za iskazivanje po fer vrijednosti kroz dobiti i gubitak ako:

- se takvim predodređivanjem ukida ili znatno smanjuje nedosljednost u vrednovanju ili priznavanju koja bi se u suprotnom javila, ili
- je dio skupine financijske imovine ili financijskih obaveza, ili oba, kojom se upravlja i čiji rezultati se procjenjuju na osnovi fer vrijednosti u skladu s dokumentiranom politikom Grupe za upravljanje rizicima ili njenom strategijom ulaganja i ako se informacije o grupiranju interno prezentiraju na toj osnovi, ili
- je sastavni dio ugovora koji sadrži jednu ili više ugrađenih izvedenica i MRS 39 Financijski instrumenti: priznavanje i mjerjenje

dopušta da se cijeli složeni ugovor (sredstvo ili obveza) predodredi za iskazivanje po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak.

Financijske obveze koje se vode po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak se iskazuju po fer vrijednosti, pri čemu se svaka dobit i svaki gubitak prilikom kasnjeg vrednovanja priznaje u dobit i gubitak. Neto dobit i neto gubitak priznat u dobit i gubitak obuhvaća kamate i dividende zarađene na financijskom sredstvu i iskazuje se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u sklopu ostale dobiti i ostalih gubitaka.

Ostale financijske obveze

Ostale financijske obveze, uključujući obveze po kreditima te obveze prema dobavljačima i ostale obveze, se prvo bitno iskazuju po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamate.

Metoda efektivne kamate je metoda kojom se izračunava amortizirani trošak financijske obveze i kamatni rashod raspoređuje kroz relevantno razdoblje. Efektivna kamatna stopa je stopa kojom se procijenjeni budući novčani odljevi, uključujući sve naknade po plaćenim ili primljenim bodovima koje su sastavni dio efektivne kamatne stope, zatim troškove transakcije i druge premije i diskonte, svode na prvo bitno priznatu neto knjigovodstvenu vrijednost kroz očekivani vijek financijske obveze ili neko drugo razdoblje ako je kraće.

Prestanak priznavanja financijskih obveza

Grupa prestaje priznavati financijske obveze samo i isključivo onda kada su obveze plaćene, poništene ili istekle. Razlika između knjigovodstvene vrijednosti iskazane financijske obveze i plaćene naknade te obveze za naknadu se uključuje u dobit i gubitak.

IZVEDENI FINANCIJSKI INSTRUMENTI

Grupa ugovara razne izvedene financijske instrumente kako bi upravljala svojom izloženošću robnim rizicima.

Izvedenice se prvi puta priznaju po fer vrijednosti na datum zaključenja ugovora i nakon toga se na kraju svakog izvještajnog razdoblja ponovo svode na fer vrijednost. Dobit, odnosno gubitak proizašao iz svođenja na fer vrijednost se priznaje u dobit i gubitak, osim ako izvedenica nije predodređena i učinkovita kao zaštitni instrument, u kom slučaju vrijeme priznavanja u dobit i gubitak ovisi o vrsti zaštitnog odnosa.

ZAŠTITNI ODNOS

Grupa priznaje određene instrumente zaštite kao zaštite fer vrijednosti.

Na početku zaštitnog odnosa Grupa službeno definira i dokumentira odnos zaštite na koji želi primijeniti računovodstvo zaštite, zajedno s ciljem u smislu upravljanja rizikom te strategijom zaštite. Dokumentacija se sastoji od utvrđivanja instrumenta zaštite, zaštićene stavke ili transakcije, vrste rizika koji je predmetom zaštite te opisa načina na koji će se ocjenjivati efektivnost zaštitnog instrumenta u neutralizaciji promjena fer vrijednosti zaštićene stavke koje predstavljaju rizik od kojeg se provodi zaštita. Od zaštite se očekuje visok stupanj efektivnosti u neutralizaciji promjena fer vrijednosti, koji se stalno prati da bi se utvrdilo da li je zaštita visoko učinkovita kroz cijelo financijsko izvještajno razdoblje za koje je predviđena. Odnosi zaštite koji ispunjavaju stroge kriterije računovodstva zaštite su kako slijedi:

Zaštita fer vrijednosti

Zaštita fer vrijednosti odnosi se na zaštitu Grupe od izloženosti promjenama fer vrijednosti po osnovi priznatih stavki imovine ili obveza Grupe ili njenih nepriznatih čvrsto preuzetih obaveza ili njihovog dijela i koji se mogu povezati s određenim rizikom koji bi mogao utjecati na račun dobiti i gubitka.

Kod zaštite fer vrijednosti knjigovodstvena vrijednost zaštićene stavke usklađuje se za dobitke i gubitke povezane s rizikom koji je predmet zaštite, dok se predmetna izvedenica ponovo vrednuje po fer vrijednosti, a dobitci i gubitci po objema komponentama iskazuju se u računu dobiti i gubitka. Kod zaštite fer vrijednosti stavki koje se vode po amortiziranom trošku, usklađenje knjigovodstvene vrijednosti amortizira se kroz račun dobiti i gubitka tijekom preostalog razdoblja do dospjeća. Svako usklađenje knjigovodstvene vrijednosti zaštićenog financijskog instrumenta na koji se primjenjuje metoda efektivne kamate, amortizira se kroz račun dobiti i gubitka.

Amortizacija se može početi primjenjivati čim dođe do usklađenja, a najkasnije kad se usklađenje zaštićene stavke po osnovi promjena njene fer vrijednosti povezanih s rizikom koji je predmetom zaštite prestane provoditi.

Kad se kao zaštićena stavka odredi nepriznata čvrsto preuzeta obveza, kumulativne kasnije nastale promjene fer vrijednosti te obveze koje se mogu povezati s rizikom koji je predmet zaštite iskazuju se u sklopu imovine odnosno obveza, a pripadajući dobitak ili gubitak u računu dobiti i gubitka također se iskazuju promjene fer vrijednosti zaštitnog instrumenta.

Grupa prestaje primjenjivati računovodstvo zaštite istekom, raskidom, prodajom ili izvršenjem zaštitnog instrumenta, kad odnos zaštite više ne udovoljava kriterijima računovodstva zaštite ili odlukom Grupe o ukidanju zaštitnog odnosa.

UGRAĐENE IZVEDENICE

Derivativni ugovori uključeni u druge finansijske instrumente ili ostale glavne ugovore („host contracts“) tretiraju se kao izdvojeni derivativni ugovori kad njihovi rizici i karakteristike nisu direktno povezani s rizicima i karakteristikama glavnih ugovora, a glavni ugovori se ne računaju kao stvarna vrijednost s promjenama u stvarnoj vrijednosti koje se vide u dobitku ili gubitku.

Ugrađeni derivativi se iskazuju u sklopu dugotrajne imovine ili dugoročnih obveza ako je preostalo razdoblje do dospijeća izvedenog instrumenta dulje od dvanaest mjeseci i ako se realizacija imovine, odnosno podmirenja obveze ne očekuje u roku od dvanaest mjeseci. Ostali ugrađeni derivativi se prezentiraju u sklopu kratkotrajne imovine ili kratkoročnih obveza.

U redovnom poslovanju, Društvo i Grupa su potpisali određene dugoročne ugovore o kupnji i prodaji u stranoj valuti, koji, sukladno MRS-u 39, sadrže ugrađene izvedene finansijske instrumente. Ugrađeni izvedeni finansijski instrument je dio ugovora koji utječe da se novčani tijekovi nastali na osnovi ugovora mijenjaju, djelomično, na sličan način kao i samostalni izvedeni finansijski instrument. MRS 39 zahtijeva da takvi ugrađeni izvedeni finansijski instrumenti budu odvojeni od osnovnih ugovora i da se vode kao izvedeni finansijski instrumenti, svrstani kao namijenjeni trgovanju i vode se po fer vrijednosti, uključujući knjiženje promjena fer vrijednosti na teret ili u korist računa dobitka ili gubitka.

Fer vrijednost ugrađenih terminskih ugovora u stranoj valutu je utvrđena na osnovi trenutnih tržišnih tečajeva stranih valuta na kraju izvještajnog razdoblja, s obzirom da ne postoji razvijeno terminsko tržište u zemljama sudionicama ugovora. Fer vrijednost ugrađenog instrumenta zamjene indeksa inflacije je utvrđena kao razlika kumulativnog indeksa inflacije između ugovorenog eskalatora inflacije i inflacije u državi u kojoj je ugovor izvršen. Dugoročni učinak ovih ugrađenih izvedenih finansijskih instrumenata je diskontiran koristeći diskontnu stopu sličnu kamatnoj stopi na državne obveznice.

Poslovni segmenti

MSFI 8 Poslovni segmenti nalaže da se poslovni segmenti odrede prema internim izvještajima o sastavnim dijelovima Grupe koje redovito pregledava glavni izvršni donositelji poslovnih odluka kako bi se na segmente rasporedili resursi i ocijenila uspješnost njihova poslovanja.

REZERVIRANJA ZA NAPUŠTANJE PROIZVODNIH POLJA I OSTALE OBVEZE

Rezerviranje je priznato kad Grupa ima sadašnju obvezu (zakonsku ili izvedenu) koja je nastala kao rezultat prošlih događaja, te je vjerojatno (više da nego ne), da će odljev sredstava biti potreban da se podmiri ta obveza, a pouzdano se može procijeniti iznos obveze. Iskazani iznos rezerviranja odražava najbolju moguću procjenu naknade koju će biti potrebno isplatiti radi namire sadašnje obveze na kraju izvještajnog razdoblja uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti povezane s obvezom. Kad je iznos smanjenja vrijednosti novca značajan, iznos rezerviranja je sadašnja vrijednost troškova za koje se očekuje da će nastati kako bi se podmirila obveza, utvrđenih korištenjem procijenjene bez rizične kamatne stope kao diskontne stope. Kad se koristi diskontiranje, svake se godine utjecaj diskontiranja knjiži kao finansijski trošak, te je iskazana vrijednost rezerviranja povećana svake godine za proteklo vrijeme.

Rezerviranja za troškove zatvaranja pogona odnose se na napuštanje proizvodnih naftnih i plinskih polja i početno se priznaje kao trošak nekretnina, postrojenja i opreme. Naknadne promjene u iznosima rezerviranja koje nastaju zbog promjena u procjeni troškova napuštanja, rezervi i proizvodnje nafte i plina, nerizične kamatne stope kao diskontne stope i stope inflacije, također se smatraju promjenama u troškovima nekretnina, postrojenja i opreme te se stoga odražavaju na račun dobiti i gubitka kroz buduću amortizaciju.

PRIZNAVANJE PRIHODA

Prihodi se mjere po fer vrijednosti primljene naknade ili potraživanja za naknadu. Prihodi se umanjuju za povrate od kupaca, količinske i slične popuste.

Prihodi od prodaje robe

Prihodi od prodaje robe se priznaju kad su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- Grupa je na kupca prenijela sve značajne rizike i nagrade povezane s vlasništvom nad robom;
- Grupa ne zadržava niti stalno upravljačko sudjelovanje u mjeri koja se obično povezuje s vlasništvom ni efektivnu kontrolu nad prodanom robom;
- iznos prihoda je moguće pouzdano izmjeriti;
- vjerojatan je priljev ekonomskih koristi u subjekt povezanih s transakcijom i
- troškovi koji su nastali ili koji trebaju nastati temeljem transakcije mogu se pouzdano izmjeriti.

Prihodi od prodaje robe koja je rezultat dodjele nagrada kupcu se računa višestruko po elementima transakcije prihoda. U obzir uzeta dodijeljena nagrada mjeri se prema fer vrijednosti, iznos za koji se dodijeljena nagrada može prodati odvojeno.

Grupa nije uključila detaljne objave u svezi programa lojalnosti kupaca jer iznosi nisu značajni.

Pružanje usluga

Prihodi temeljem ugovora o pružanju usluga se priznaju prema stupnju dovršenosti ugovora. Stupanj dovršenosti ugovora se određuje kako slijedi:

- naknade za ugradnju se priznaju prema stupnju dovršenosti instalacija, koji se određuje kao razmjerni dio ukupnog očekivanog proteklog vremena za instaliranje na dan bilance;
- naknade za servisiranje uključene u cijenu prodanih proizvoda se priznaju prema udjelu ukupnih troškova servisiranja prodanog proizvoda i
- prihodi temeljem ugovora o utrošenom vremenu i materijalu se priznaju po ugovorenim jediničnim cijenama za sat rada na temelju utrošenih sati, odnosno nastalim direktnim troškovima.

Prihodi od dividendi i kamata

Prihodi od dividendi, tj. udjela po osnovi ulaganja se priznaju kad je utvrđeno pravo dioničara na primitak dividende. Prihodi od kamata se priznaju po načelu nastanka na temelju nepodmirene glavnice i po primjenjivoj efektivnoj kamatnoj stopi, a to je stopa kojom se procijenjeni budući novčani primici diskontiraju tijekom očekivanog vijeka finansijskog sredstva do njegovog neto knjigovodstvenog iznosa utvrđenog prilikom početnog priznavanja.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE

KORIŠTENJE PROCJENA PRI SASTAVLJANJU FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja kako ih je objavio Međunarodni odbor za računovodstvene standarde zahtjeva od Uprave da daje procjene i pretpostavke koje utječu na iskazane iznose sredstava, obveza, prihoda i rashoda te objavu nepredviđenih obveza. Procjene korištene pri izradi ovih finansijskih izvještaja odnose se na primanja zaposlenih, iznose vrijednosnih usklađenja imovine, utvrđivanja fer vrijednosti imovine i obveza i procijenjenih troškova uklanjanja imovine. Mogući su događaji u budućnosti koji će uzrokovati promjene u pretpostavkama na temelju kojih su dane procjene, a time i promjene u samim procjenama. Učinak bilo koje promjene u procjeni iskazat će se u finansijskim izvještajima kad će ga biti moguće utvrditi.

KRITIČKE PROSUDBE KOD PRIMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Kod primjene računovodstvenih politika opisanih u bilješci 2., menadžment je izvršio određene prosudbe koje su imale značajan efekt na iznose u finansijskim izvještajima (neovisno od onih koje uključuju procjene).

One su detaljno prikazane u pripadajućim bilješkama, međutim najznačajnije prosudbe odnose se na kako slijedi:

Reklasifikacija dijela ostalih poslovnih prihoda i nematerijelnih troškova

INA Grupa je u 2013. reklasificirala prihode i rashode od tečajnih razlika kupaca i dobavljača iz operativnih aktivnosti na finansijske aktivnosti. Efekt te reklasifikacije je kako slijedi:

	INA Grupa 31. prosinca 2013.	INA, d.d. 31.prosinca 2012.	INA Grupa 31. prosinca 2013.	INA, d.d. 31.prosinca 2012.
Reklasificirani ostali poslovni prihodi	(24)	(40)	(6)	(9)
Reklasificirani finansijski prihodi	24	40	6	9
Reklasificirani nematerijalni troškovi	59	43	31	18
Reklasificirani finansijski rashodi	(59)	(43)	(31)	(18)
Ukupno	-	-	-	-

Kvantificiranje i izračun obveza za napuštanje polja

Troškovi dekomisije su neizvjesni, a procjene troškova mogu varirati zbog mnogobrojnih čimbenika, uključujući i promjene u zakonskim i regulatornim zahtjevima, novim dostupnim tehnologijama i iskustvu pri napuštanju druge imovine, kao i očekivanom vremenu, prostoru, troškovima i riziku koji se mogu promjeniti. Stoga su određene značajne procjene i pretpostavke prilikom izračuna obveza na napuštanje polja.

Poslovodstvo radi procjene budućih novčanih izdataka povezanim sa zaštitom okoliša i obvezama dekomisije koristeći cijene, analogno prethodnim sličnim radovima i ostale pretpostavke. Nadalje, izračun vremena tih novčanih tokova reflektiraju trenutnu procjenu prioriteta, tehničke opremljenosti i hitnosti tih obveza. Vrijednost tih obveza vezano za rezerviranja za napuštanje polja iznosi 2.360 milijuna kuna i 2.345 milijuna kuna u 2013. i 2012. godini (vidi bilješku 31.).

Opseg rezerviranja za zaštitu okoliša

Propisi, posebno legislativa zaštite okoliša ne specificira točno opseg aktivnosti ili tehnologiju koja se primjenjuje. Rezerviranja se priznaju ako Grupa ima sadašnju obvezu (zakonsku ili izvedenu) kao rezultat prošlog događaja i ako je vjerojatno (tj. više

vjerojatno da neće) da će odljev sredstava biti potreban da se podmiri ta obveza, a pouzdana procjena se može utvrditi u iznos obveze.

Općenito, vremensko razdoblje tih rezerviranja podudara se s obvezama prema službenom planu aktivnosti, ili ako nastupi prije, s isknjiženjem ili zatvaranjem neaktivnih lokacija. Menadžment koristi prethodno iskustvo i vlastitu interpretaciju odnosne legislative kada se određuje opseg rezerviranja za obvezu zaštite okoliša i napuštanje polja. Kada obveza neće biti utvrđena kroz više godina, iznos koji se priznaje je sadašnja vrijednost procijenjenih budućih troškova. Na dan 31. prosinca 2013. godine INA Grupa priznala je rezerviranje za zaštitu okoliša u iznosu od 301 milijuna kuna, a u 2012. godini 309 milijuna kuna (vidi bilješku 31.), koji pokriva tretiranje akumuliranog otpada od prethodnih aktivnosti, iskopa tla i zamjene tijekom rekonstrukcije benzinskih postaja te istraživanje za utvrđivanje opsega onečišćenja. To ne potkiva troškove sanacije u nedostatku nacionalnih propisa.

Knjigovodstvena vrijednost dugotrajne imovine uključujući goodwill

Kalkulacija umanjenja zahtjeva procjenu vrijednosti u uporabi jedinica koje stvaraju novac. Ta vrijednost je mjerena temeljem projekcije diskontiranog novčanog toka. Najznačajnije varijable za utvrđivanje novčanog toka su diskontirane stope, terminske vrijednosti, vrijeme za koje se rade projekcije novčanog toka, kao i pretpostavke i prosudbe korištene za utvrđivanje novčanih primitaka i izdataka. Umanjenje bilježeno u konsolidiranom računu dobiti i gubitka iznosi 2.038 milijuna kuna u 2013. i 624 milijuna kuna u 2012. godini.

Knjigovodstvena vrijednost goodwilla

Umanjenje goodwilla nije bilo u 2013. i 2012. (vidi bilješku 16.). Knjigovodstveni iznos goodwilla je 183 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2013. godini i na dan 31. prosinca 2012. godini (vidi bilješku 16.).

Knjigovodstvena vrijednost nematerijalne istražne imovine na naftnim i plinskim poljima

Knjigovodstveni iznos nematerijalne istražne imovine na naftnim i plinskim poljima je 378 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2013. godini i 558 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2012. godini (vidi bilješku 14.). U INA Grupi umanjenje nematerijalne istražne imovine na naftnim i plinskim poljima iznosi 343 milijuna kuna za 2013. godinu i 126 milijuna kuna 2012. godinu (vidi bilješku 14.).

Knjigovodstvena vrijednost proizvodne imovine na naftnim i plinskim poljima

Knjigovodstveni iznos proizvodne imovine na naftnim i plinskim poljima je 5.414 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2013. godini i 8.075 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2012. godini (vidi bilješku 15.). U INA Grupi umanjenje za imovine na naftnim i plinskim poljima iznosi 1.340 milijuna kuna za 2013. godinu dok je u 2012. godini evidentiran povrat umanjenja u iznosu od 14 milijuna kuna (vidi bilješku 15.).

Knjigovodstveni iznos nekretnina, postrojenja i opreme u rafinerijama

Knjigovodstveni iznos nekretnina, postrojenja i opreme u rafinerijama je 4.365 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2013. godini i 5.133 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2012. godini. Zbog nepovoljnih ekonomskih okruženja umanjenje rafinerija iznosi 679 milijuna kuna za 2013. godinu i 663 milijuna kuna za 2012. godinu.

Raspoloživost oporezujuće dobiti za koje imovina odgođenog poreza može biti priznata

Odgodjena porezna imovina se priznaje za sve neiskorištene porezne gubitke do mjere u kojoj je moguće da će porez na dobiti biti raspoloživ za iskorištenje gubitka. Određivanje iznosa odgođene porezne imovine koji se može priznati zahtjeva sveobuhvatnu prosudbu, temeljenu na vjerojatnom izračunu vremenskog razdoblja u kojem se ista može iskoristiti i razini buduće oporezive dobiti, uz uvažavanje planirane strategije poreza. Odgođena porezna imovina za INA Grupu iznosi 1.127 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2013. godine (u 2012. godini iznosio je 557 milijuna kuna), dok iznos odgođene porezne obveze za INA Grupu iznosi 7 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2013. godine (u 2012. godini iznosio je 13 milijuna kuna), dok knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine u INA, d.d. iznosi 1.076 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2013. godine, odnosno 494 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2012. godini (vidi bilješku 12.).

Aktuarske procjene korištene za izračun naknada za odlazak u mirovinu

Trošak definiranih planiranih naknada su utvrđene koristeći aktuarske procjene. Aktuarske procjene uključuju utvrđivanje pretpostavki o diskontiranim stopama, iznosima naknada, smrtnosti i stopi fluktuacije. Zbog dugoročne prirode tih planova, te procjene su predmet nesigurnosti. Rezerviranja za naknade za mirovine i jubilarne nagrade za INA Grupu iznose 146 milijuna kuna i 110 milijuna kuna na 31. prosinca 2013. i 31. prosinca 2012. godinu, dok isti u INA, d.d. iznosi 105 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2013. godine, odnosno 73 milijuna kuna u 2012. godini (vidi bilješku 32.).

Posljedice određenih sudskih sporova

Društva INA Grupe su strane u brojnim sudskim sporovima proizašlim iz redovnog poslovanja. Rezerviranja se evidentiraju ukoliko postoji sadašnja obveza kao rezultat prošlog događaja (uzimajući u obzir sve raspoložive dokaze uključujući mišljenje pravnih stručnjaka) gdje je vjerojatno da će podmirenje obveze zahtijevati odljev resursa i ukoliko se iznos obveze može pouzdano procijeniti (vidi bilješku 31.).

Životni vijek imovine

INA Grupa i INA, d.d. preispituju procijenjeni vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svakog izvještajnog razdoblja. Procjena životnog vijeka smatra se značajnom računovodstvenom procjenom koja utječe na promjenu stopa amortizacije. Nova procjena životnog vijeka imovine na kraju 2013. godine nije imala značajnijih promjena u odnosu na prethodnu procjenu.

Istražno bušenje i razrada ležišta

Projekti istraživanja i razrade ležišta uključuju brojne neizvjesnosti i rizike poslovanja, koji mogu uzrokovati znatne izdatke. Istražni i razradni projekti INA Grupe mogu kasniti ili biti neuspješni iz mnogo razloga, uključujući prekoračenja troškova, geološka pitanja, poteškoće u udovoljavanju zahtjevima nadležnih tijela, nedostatak opreme i mehaničke poteškoće. Ovi projekti, naročito oni koji se odnose na polja u odobalnim područjima ili drugim zahtjevnim terenima, također često zahtijevaju upotrebu novih i naprednih tehnologija, čiji razvoj, nabava i instalacija mogu biti skupi, a koje možda neće funkcionirati kako se to očekivalo. Istraživanje nafte i prirodnog plina te bušenje podložno je velikom rasponu rizika koji su specifični za takve projekte, uključujući erupciju, oštećenje ležišta, gubitak kontrole nad buštinom, probijanja, kratera, požare i prirodne katastrofe.

INA Grupa troškove istraživanja i procjene evidentira sukladno metodi uspješnosti (pozitivnog nalaza). Prema toj metodi troškovi licenci i pribavljanja podataka, te troškovi geoloških i geofizičkih radova terete račun dobiti i gubitka u razdoblju u kojem su nastali.

UMANJENJE DUGOTRAJNE I KRATKOTRAJNE IMOVINE U SIRIJI

Tretman prihoda od operativnih aktivnosti zahtjeva procjenu kao posljedica političkih previranja započetih 2011. godine i sankcija od strane SAD-a i Europske unije u Siriji. Uprava je odlučila da kriteriji iz MRS-a 18 Priznavanje prihoda nisu bili ispunjeni od 2011. godine nakon što je procijenila vjerojatnost pritjecanja ekonomskih koristi od prodajnih aktivnosti INA Grupe u Siriji, uključujući i rizike povezane s GPC, Sirijskom nacionalnom naftnom kompanijom. Dakle, počevši od tog datuma, prihod se priznavao jedino u slučaju primitka gotovine od GPC-a iako je INA, d.d. redovito ispostavljala fakture do 26. veljače 2012. godine kao zadnjom ispostavljenom fakturom u veljači 2012. god. Kolovoz 2011. godine je zadnji mjesec u kojem je INA, d.d. uspjela u cijelosti naplatiti svoje fakture. Neevidentirani prihodi INA, d.d. do veljače 2012. godine su se akumulirali do približno 372,5 milijuna USD.

Hrvatska je 22. veljače 2012. godine usvojila EU/UN sankciju prema Sirijskoj Arapskoj Republici, stoga je INA, d.d. objavila Prisilne mjere od 26. veljače 2012. godine. Objavom Prisilnih mjer, INA, d.d. je obustavila sve naftne aktivnosti u Hayan i Aphamia blokovima prema Ugovoru o podjeli proizvodnje (Hayan/Aphamia) te opozvala svoje lokalne i inozemne radnike. Iako su aktivnosti u Hayan bloku još uvijek u tijeku, Grupa ih nije priznala od objave Prisilnih mjer. Zbog neodgovarajućih poslovnih okolnosti i nedostatka redovnog održavanja, fizičko propadanje površinskih objekata se odražava na trošak amortizacije obračunan na temelju preostalog vijeka trajanja od 3,5 godina. Utjecaj amortizacije u 2013. godini je iznosio 547 milijuna kuna.

Od objave Prisilnih mjer prihodi se nisu obračunavali. Navedene okolnosti upućuju na indikatore umanjenja vrijednosti imovine u Siriji u vlasništvu. Grupa je obavila test na umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine u Sirijskom Hayan bloku, koja predstavlja

zasebnu jedinicu koja stvara novac (bilješka 15). Navedeni test na umanjenje zahtjeva procjenu nadoknadivog iznosa jedinice koja stvara novac, koji predstavlja, veću vrijednost od tržišne vrijednosti umanjenje za trošak prodaje i vrijednosti u uporabi. Vrijednost u uporabi je određena na bazi diskontiranih procijenjenih budućih novčanih tijekova i različitih scenarija s ciljem vraćanja na normalne poslovne aktivnosti. Najznačajnije varijable u određivanju novčanih tijekova su diskontirane stope, period na koji se novčani tijek odnosi, vjerojatnosti različitih scenarija kao i pretpostavke i procjene koje se koriste da bi se odredio iznos i vrijeme novčanih priljeva i odljeva, uključujući i cijene sirove nafte i prirodnog plina (formula za izračun cijene je definirana na bazi Ugovora o podjeli proizvodnje), troškove ponovne izgradnje, operativne troškove i planirane količine godišnje proizvodnje.

Dok takvi novčani tijekovi odražavaju najbolju procjenu menadžmenta glede budućnosti, te procjene su izložene povećanoj neizvjesnosti koja nastaje kao rezultat političkih, sigurnosnih i ekonomskih uvjeta u Siriji. Mogući utjecaji različitih ponderiranih scenarija vjerojatnosti na poslovanje Grupe u Siriji predstavljaju:

- a) Šteta: imovina je izložena fizičkim oštećenjima uslijed ciljanih ili slučajnih napada.
- b) Povratak u poslovne aktivnosti: po smirivanju krize te potpunog ili djelomičnog ukidanja sankcija, Grupa očekuje povratak u poslovanje u razdoblju od 3 do 10 godina.
- c) Bez povratka: Grupa se nikako nije u mogućnosti vratiti te je sva imovina izgubljena.

Za procjenu budućih proizvodnih količina korištene su dokazane izdvojene rezerve izvedene iz poslovnih planova prije proglašenja Prisilnih mjera. Imovina specifične kamatne stope je izvedena iz prosječnog ponderiranog troška kapitala na temelju dolara te se prema potrebi prilagođava specifičnim rizicima projekta. Primjenjiva kamatna stopa je iznosila 17,5% (vidi bilješku 15). Na temelju različitih scenarija diskontiranog novčanog tijeka, Grupa je evidentirala ispravak vrijednost imovine u Hayan bloku u iznosu od 1.239 milijuna kuna i ispravak vrijednosti ostale kratkotrajne imovine u iznosu od 50 milijuna kuna.

Na temelju tehničkih informacija prije objave Prisilnih mjera te neizvjesnosti oko mogućeg datuma povratka u poslovne aktivnosti, Grupa je također evidentirala ispravak vrijednosti u Sirijskom Aphamia bloku vezane za aktivnosti bušenja prethodnih godina u iznosu od 215 milijuna kuna.

Politički razvoj u Egiptu

Istraživanje nafte u Egiptu INA, d.d. je započela 1989. godine, prvo kao partner, a od 1997. godine i kao operater, kada je osnovan ured u Kairu. Proizvodnja nafte, kao rezultat istražnih aktivnosti, započela je 1994. godine.

INA Grupa sudjeluje u proizvodnji koja se odvija na koncesijama Ras Qattara i West Abu Gharadig, gdje je operator IEOC, na koncesiji North Bahariya gdje je operator Sahara Oil and Gas te na koncesiji East Yidma gdje je operator INA. Ugovori o pravu na istraživanje i proizvodnju sklopljeni su s egipatskom vladom, nacionalnom naftnom kompanijom EGPC, te partnerima. Proizvedena nafta se, prema ugovoru, prodaje EGPC-u.

Politička nesigurnost i daljnji tijek događaja u Egiptu i dalje su upitni.

Ovisno o sveobuhvatnoj političkoj situaciji u Egiptu, postoji mogućnost nepovoljnih događaja na neto prihod od ulaganja INA Grupe u Egipat, koji tada može imati nepovoljni utjecaj na buduće rezultate poslovanja INA Grupe. Trenutno društvo u 100% iznosu ispravlja potraživanja od kupca EGPC kojima je rok dospijeća preko 60 dana.

4. INFORMACIJE O SEGMENTIMA

INA Grupa posluje kroz tri osnovna poslovna segmenta. Strateški poslovni segmenti nude različite proizvode i usluge.

Izvještajni subjekti, u INA Grupi predstavljaju segmente djelatnosti (SD) definirani su prema standardnom lancu vrijednosti naftnih kompanija:

- SD Istraživanje i proizvodnja nafte i plina – istraživanje, proizvodnja i prodaja sirove nafte, i prirodnog plina;
- SD Rafinerije i marketing – prerada sirove nafte, veleprodaja naftnih derivata, maloprodaja naftnih derivata i robe široke potrošnje te logistika
- Poslovne funkcije - pored gore navedenih poslovnih segmenata, poslovanje INA Grupe uključuje segment koji pruža usluge temeljnim djelatnostima.

Od 1.siječnja 2013. godine segment djelatnosti Trgovina na malo, koji čine maloprodaja naftnih derivata i robe široke potrošnje te logistika, je izvještajno spojen u segment djelatnosti rafinerija i marketing. Usporedni podatak je prepravljen na način da odražava navedenu promjenu i bude usporediv s tekućom godinom.

Informacije koje opisuju poslovanje svih izvještajnih segmenata su prikazane u nastavku. Dobit iz osnovne djelatnosti se koristi pri mjerjenju poslovanja izvještajnog segmenta iz razloga što Uprava vjeruje da informacija o profitu iz osnovne djelatnosti predstavlja relevantnu informaciju prilikom ocjenjivanja rezultata određenog segmenta. Međutim, financiranje Grupe (koje uključuje finansijske troškove i prihode) i porez na dobit se iskazuje na razini Grupe i nisu relevantni za donošenje poslovnih odluka na razini segmenata djelatnosti.

Intersegmentalni transfer predstavlja efekt nerealizirane dobiti nastale prijenosom zaliha iz SD Istraživanja i proizvodnje nafte i plina na SD Rafinerije i marketing. Vrednovanje zaliha domaće nafte, gotovih i polugotovih proizvoda u SD Rafinerije, marketing temelji se na transfernoj cijeni između SD Istraživanje i proizvodnja nafte i plina i SD Rafinerije i Marketing. Preko intersegmentalnih transfera provodi se eliminacija nerealizirane dobiti (razlika između transferne cijene i cijene domaće nafte).

Za svrhe izvještavanja o segmentima segment, koji prodaje zalihe transakciju evidentira kao dobit odmah po transferu. Ipak, na razini Društva, dobit se evidentira kada je treća strana kupila robu.

PO POSLOVNIM SEGMENTIMA

INA Grupa

	Istraživanje i proizvodnja nafte i plina	Rafinerije i marketing	Poslovne funkcije i ostalo	Intersegmentalni transferi i konsolidacijski adjustmani	Ukupno
2013.					
Prihodi od prodaje eksternim kupcima	7.293	20.084	67	-	27.444
Intersegmentalna prodaja	3.233	53	604	(3.890)	-
Prihodi ukupno:	10.526	20.137	671	(3.890)	27.444
Rashodi osnovne djelatnosti, neto ostalih prihoda iz osnovne djelatnosti	(9.005)	(22.251)	(1.281)	3.523	(29.014)
Gubitak osnovne djelatnosti	1.521	(2.114)	(610)	(367)	(1.570)
Gubitak iz finansijskih djelatnosti					(246)
Gubitak iz redovnih aktivnosti prije oporezivanja					(1.816)
Prihod poreza na dobit					308
Gubitak tekućeg razdoblja					(1.508)

	Istraživanje i proizvodnja nafte i plina	Rafinerije i marketing	Poslovne funkcije i ostalo	Intersegmentalni transferi i konsolidacijski adjustmani	Ukupno
2012.					
Prihodi od prodaje eksternim kupcima			8.886	20.960	49
Intersegmentalna prodaja			3.378	34	549
Prihodi ukupno:			12.264	20.994	598
Rashodi osnovne djelatnosti, neto ostalih prihoda iz osnovne djelatnosti			(8.481)	(22.823)	(1.193)
Dobit osnovne djelatnosti			3.783	(1.829)	(595)
Gubitak iz finansijskih djelatnosti					(292)
Dobit iz redovnih aktivnosti prije oporezivanja					1.067
Trošak poreza na dobit					(380)
Dobit tekućeg razdoblja					687
INA Grupa					
31. prosinca 2013. godine					
Imovina i obveze					
Nekretnine, postrojenja i oprema			9.733	5.589	674
Nematerijalna imovina			390	16	118
Ulaganja u pridružena društva i zajednička ulaganja			22	-	-
Zalihe			698	2.779	109
Potraživanja od kupaca, neto			1.213	1.432	223
Neraspoređena imovina					3.601
Ukupna aktiva					25.909
Obveze prema dobavljačima			945	1.949	251
Neraspoređene obveze					10.193
Ukupne obveze					13.034
Ostale segmentalne informacije					
Kapitalni izdaci:			1.394	545	72
Nekretnine, postrojenja i oprema			1.197	540	27
Nematerijalna imovina			197	5	45
Amortizacija			1.521	645	95
Gubici od umanjenja NP&O, neto koji su utjecali na dobit ili gubitak			1.300	738	-
Ostali gubici od umanjenja, neto, koji su utjecali na dobit ili gubitak			600	167	8
Ukupno gubici od umanjenja,neto *			1.900	905	8
					(33) 2.780

* vidi bilješku 8

	Istraživanje i proizvodnja nafte i plina	Rafinerije i marketing	Poslovne funkcije i ostalo	Intersegmentalni transferi i konsolidacijski adjustmenti	Ukupno
INA Grupa					
31. prosinca 2012. godine					
Imovina i obveze					
Nekretnine, postrojenja i oprema	11.571	6.475	695	(25)	18.716
Nematerijalna imovina	565	15	96	-	676
Ulaganja u pridružena društva i zajednička ulaganja	34	-	-	-	34
Zalihe	1.610	2.278	139	(675)	3.352
Potraživanja od kupaca, neto	1.748	1.039	217	(234)	2.770
Neraspoređena imovina					2.652
Ukupna aktiva					28.200
Obveze prema dobavljačima	832	909	248	(305)	1.684
Neraspoređene obveze					11.562
Ukupne obveze					13.246
Ostale segmentalne informacije					
Kapitalni izdaci:	690	457	83	-	1.230
Nekretnine, postrojenja i oprema	648	449	34	-	1.131
Nematerijalna imovina	42	8	49	-	99
Amortizacija	1.192	720	104	-	2.016
Gubici (dobici) od umanjenja NP&O, neto koji su utjecali na dobit ili gubitak	(38)	662	-	-	624
Ostali gubici od umanjenja, neto, koji su utjecali na dobit ili gubitak	243	193	3	-	439
Ukupno gubici/(dobici)od umanjenja, neto *	205	855	3	-	1.063

* vidi bilješku 8

	Republika Hrvatska	Sirija	Ostale zemlje	Ukupno
PO ZEMLJOPISnim PODRUČJIMA				
INA Grupa				
31. prosinca 2013. godine				
Nekretnine, postrojenja i oprema	12.321	2.213	1.445	15.979
Nematerijalna imovina	385	105	34	524
Ulaganja u pridružena društva i zajednička ulaganja	22	-	-	22
Zalihe	3.010	17	192	3.219
Potraživanja od kupaca, neto	1.604	-	960	2.564
Neraspoređena imovina				3.601
Ukupna aktiva				25.909
Ostale segmentalne informacije				
Kapitalni izdaci:	1.659	-	352	2.011
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.522	-	242	1.764
Nematerijalna imovina	137	-	110	247
INA Grupa				
31. prosinca 2012. godine				
Nekretnine, postrojenja i oprema	13.269	4.200	1.247	18.716
Nematerijalna imovina	315	337	24	676
Ulaganja u pridružena društva i zajednička ulaganja	34	-	-	34
Zalihe	3.206	21	125	3.352
Potraživanja od kupaca, neto	1.958	4	808	2.770
Neraspoređena imovina				2.652
Ukupna aktiva				28.200
Ostale segmentalne informacije				
Kapitalni izdaci:	998	56	176	1.230
Nekretnine, postrojenja i oprema	935	50	146	1.131
Nematerijalna imovina	63	6	30	99

Prihodi od eksternih kupaca

2013. 2012.

INA Grupa			
Republika Hrvatska	17.531	19.090	
Švicarska	2.180	2.796	
Bosna i Hercegovina	2.936	2.650	
Velika Britanija	414	293	
Sirija	-	30	
Ostale zemlje	4.383	5.036	
	27.444	29.895	

Prihodi od eksternih kupaca

2013. 2012.

INA, d.d.			
Republika Hrvatska	15.558	17.188	
Švicarska	2.180	2.796	
Bosna i Hercegovina	47	2.504	
Velika Britanija	414	293	
Sirija	-	-	
Ostale zemlje	5.683	3.623	
	23.882	26.404	

Informacije o glavnom kupcu

U 2013. godini kao i u 2012. godini prihod ni po jednom pojedinačnom kupcu nije bio veći od 10% ukupnih prihoda.

6. AMORTIZACIJA

INA Grupa	2013.	2012.	INA, d.d.	2013.	2012.
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme (bilješka 15 b)	2.231	1.968	2.074	1.789	
Amortizacija dugotrajne nematerijalne imovine (bilješka 14)	30	48	27	46	
	2.261	2.016	2.101	1.835	

7. TROŠKOVI OSOBLJA

INA Grupa	2013.	2012.	INA, d.d.	2013.	2012.
Neto plaće	1.272	1.309	786	807	
Porezi i doprinosi za mirovinsko i zdravstveno osiguranje	846	899	553	584	
Ostali troškovi vezani uz plaće	297	428	133	226	
	2.415	2.636	1.472	1.617	

Broj zaposlenih u INA Grupi i INA, d.d. po vrstama poslova prikazan je u nastavku. Većina je zaposlena u Republici Hrvatskoj:

5. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	INA Grupa		INA, d.d.	
	2013.	2012.	2013.	2012.
Prihod od ugovorenih kazni	180	-	35	-
Viškovi	92	107	76	66
Prihod od naplaćenih šteta	52	17	52	16
Prihod od zakupa	44	45	37	38
Prihod od prodaje imovine	23	43	19	36
Prihodi od kamata, kupci	22	36	196	60
Ostalo	94	65	81	194
Ukupno	507	313	496	410

	INA Grupa	2013.	2012.	INA, d.d.	2013.	2012.
		broj zaposlenih		broj zaposlenih		
straživanje i proizvodnja nafte i plina	4.219	4.302	1.469	1.492		
Trgovina na malo	3.541	3.547	3.085	3.085		
Rafinerije i marketing	3.038	3.139	2.636	2.705		
Poslovne funkcije	2.662	2.866	1.327	1.430		
	13.460	13.854	8.517	8.712		

8. VRIJEDNOSNO USKLAĐENJE KRATKOTRAJNE I DUGOTRAJNE IMOVINE (NETO)

	INA Grupa		INA, d.d.	
	2013.	2012.	2013.	2012.
Umanjenje NP&O i nematerijalne imovine, neto*	2.038	624	2.032	624
Otpis NP&O i nematerijalne imovine, neto	427	166	413	160
Vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca, neto	208	110	1.064	1.063
Vrijednosno usklađenje i umanjenje zaliha, neto	39	150	67	109
Vrijednosno usklađenje i umanjenje kredita, neto	-	2	-	2
Ostala vrijednosna usklađenja i umanjenja, neto	68	11	61	9
Ukupno	2.780	1.063	3.637	1.967

* vidi bilješku 15

9. REZERVIRANJE ZA TROŠKOVE I RIZIKE (NETO)

	INA Grupa		INA, d.d.	
	2013.	2012.	2013.	2012.
Rezerviranje za potencijalnu obvezu po porezu na naftu	9	155	9	155
Rezerviranje za potencijalnu obvezu po porezu	44	35	44	35
(Prihod od ukidanja rezerviranja)/rezerviranje za neiskorišteni godišnji odmor	(6)	6	(3)	4
(Prihod od ukidanja rezerviranja)/rezerviranje za zaštitu okoliša	(26)	5	(25)	4
Rezerviranja/(prihod od ukidanja) za sudske sporove	34	(30)	39	(32)
Rezerviranje/(prihod od ukidanja rezerviranja) za poticajne mjere	20	(22)	30	(37)
Rezerviranja za primanja zaposlenih	52	-	28	-
Rezerviranje/(prihod od ukidanja rezerviranja) za otpremnine i jubilarne nagrade	17	(14)	18	4
Rezerviranja za očekivane obveze	49	8	-	(1)
Rezerviranje za emisijske jedinice	10	-	10	-
Prihod od ukidanja rezerviranja za zalihe	(2)	-	(4)	-
201	143	146	132	

10. FINANCIJSKI PRIHODI

	INA Grupa		INA, d.d.	
	2013.	2012.	2013.	2012.
Pozitivne tečajne razlike od zajmova i novca	102	75	74	60
Pozitivna fer vrijednost ugrađenih derivativa	63	35	44	35
Pozitivne tečajne razlike od kupaca i dobavljača	24	40	6	9
Primljene kamate i ostali finansijski prihodi	21	26	246	264
Prihodi od dividendi	3	1	3	1
Primljene dividende od ovisnih društava	-	-	39	33
	213	177	412	402

11. FINANCIJSKI RASHODI

	INA Grupa		INA, d.d.	
	2013.	2012.	2013.	2012.
Ostali rashodi od kamata	137	164	203	144
Kamate na dugoročne kredite	102	104	94	92
Ostali finansijski rashodi	97	62	161	183
Negativne tečajne razlike od zajmova i novca	67	32	62	22
Negativne tečajne razlike od kupaca i dobavljača	59	43	31	18
Negativna fer vrijednos ugrađeniht derivativa	11	74	11	56
Kapitalizirani troškovi posudbe	(14)	(10)	(15)	(10)
	459	469	547	505

12. OPOREZIVANJE

	INA Grupa		INA, d.d.	
	2013.	2012.	2013.	2012.
Troškovi poreza tekuće godine	263	263	243	252
Odgođeni (dubitak)/trošak poreza koji se odnose na stvaranje i ukidanje privremenih razlika	(571)	117	(577)	94
(Prihod)/trošak poreza na dobit	(308)	380	(334)	346

Porez na dobit ostvarenu u tuzemstvu obračunava se primjenom stope od 20 % i u 2013. i u 2012. godini na dobit finansijske godine prije poreza.

Porezi na dobit su evidentirani na temelju izračunatog oporezivog dobitka u skladu s poreznim propisima koji su na snazi u zemlji u kojoj su nastali. INA, d.d. je obveznik plaćanja poreza na dobit u Republici Hrvatskoj.

	INA Grupa		INA, d.d.	
	2013.	2012.	2013.	2012.
(Gubitak)/dubit prije oporezivanja	(1.816)	1.067	(1.967)	1.669
Izračun poreza na temelju porezne stope (20%)	(363)	213	(393)	334
Učinak neiskorištenih poreznih gubitaka koji nisu priznate kao odgođena porezna imovina i priznavanje odgođene porezne imovine koja prethodno nije priznata	(52)	257	(5)	47
Učinak primjene različitih stopa poreza na dobit za društva koja posluju u drugim državama	2	22	3	22
Porezni utjecaj stalnih razlika i utjecaj nepriznate odgođene porezne imovine	(135)	(45)	(179)	10
Porezni efekt prijašnjih godina	240	(67)	240	(67)
(Prihod)/trošak poreza na dobit	(308)	380	(334)	346

U 2013. godini INA, d.d. je iskazala 240 milijuna kuna poreznog učinka prijašnjih godina od čega se 147 milijuna kuna priznalo na osnovi konačnog obračuna PD, a 93 milijuna kuna odnosi se na porezno rješenje Ministarstva financija nakon završetka poreznog nadzora za 2008. godine i 2009. godine.

Promjene u odgođenoj poreznoj imovini iskazane su u sljedećoj tabeli:

INA Grupa	Ispravak vrijednosti kratkotrajne imovine	Ispravak vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine	Poništenje amortizacije za umanjenu imovinu	Ostala rezerviranja	Ispravak vrijednosti finansijskih ulaganja	Porezni gubici	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2012. godine	280	268	(99)	76	91	46	662
Knjiženo u glavnicu za tekuću godinu	-	-	-	-	(1)	-	(1)
Ukidanje privremenih razlika	(244)	(29)	(28)	(8)	(8)	(32)	(349)
Stvaranje privremenih razlika	4	151	-	53	16	8	232
Stanje 31. prosinca 2012. godine	40	390	(127)	121	98	22	544
Knjiženo u glavnicu za tekuću godinu	-	-	-	3	2	-	5
Ukidanje privremenih razlika	(5)	(11)	(26)	(18)	(4)	(10)	(74)
Stvaranje privremenih razlika	1	435	-	45	35	129	645
Stanje 31. prosinca 2013. godine	36	814	(153)	151	131	141	1.120

INA, d.d.	270	277	(99)	66	78	-	592
Stanje 1. siječnja 2012. godine	270	277	(99)	66	78	-	592
Knjiženo u glavnicu za tekuću godinu	-	-	-	-	(3)	-	(3)
Ukidanje privremenih razlika	(243)	(26)	(28)	(2)	(6)	-	(305)
Stvaranje privremenih razlika	2	144	-	49	15	-	210
Stanje 31. prosinca 2012. godine	29	395	(127)	113	84	-	494
Knjiženo u glavnicu za tekuću godinu	-	-	-	2	2	-	4
Ukidanje privremenih razlika	(4)	(10)	(26)	(13)	(4)	-	(57)
Stvaranje privremenih razlika	1	435	-	34	36	129	635
Stanje 31. prosinca 2013. godine	26	820	(153)	136	118	129	1.076

13. ZARADA PO DIONICI

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
Osnovni i razrijeđeni (gubitak)/dobit po dionici (u kunama)	(150,8)	68,1	(163,3)	132,3
Zarada				
(Gubitak)/zarada za izračun osnovne zarade po dionici	(1.508)	681	(1.633)	1.323
	(1.508)	681	(1.633)	1.323
Broj dionica				
Ponderirani prosječni broj običnih dionica za izračun osnovne zarade po dionici(u milijunima)	10	10	10	10

Dana 17. lipnja 2013. godine odobrena je dividenda u iznosu od 34,36 kune po dionici (ukupno 343 milijuna kuna). U 2012. godine nije bilo odobrene odluke o dividendama.

14. NEMATERIJALNA IMOVINA

	Naftna i plinska polja	Kapitalna osnivačka ulaganja	Software	Patenti, licence i ostala prava	Nematerijalna imovina u pripremi	Ukupno
INA Grupa						
Stanje na dan 31. prosinca 2011. godine	774	1	62	17	26	880
Povećanja	40	-	-	-	59	99
Amortizacija nematerijalne imovine	-	(1)	(39)	(8)	-	(48)
Preračun koncesija naftnih i plinskih polja	(13)	-	-	-	-	(13)
Umanjenje	(126)	-	-	(1)	-	(127)
Ostalo	-	-	42	5	(47)	-
Prijenos na dugotrajnu materijalnu imovinu	(117)	-	4	2	(4)	(115)
Stanje na dan 31. prosinca 2012. godine	558	-	69	15	34	676
Povećanja	186	-	-	-	61	247
Amortizacija nematerijalne imovine	-	-	(25)	(5)	-	(30)
Preračun koncesija naftnih i plinskih polja	(23)	-	-	-	-	(23)
Umanjenje	(343)	-	(1)	-	-	(344)
Otuđenje	-	-	-	(4)	-	(4)
Prijenos	-	-	51	3	(54)	-
Donos sa dugotrajne materijalne imovine	-	-	5	-	(3)	2
Stanje na dan 31. prosinca 2013. godine	378	-	99	9	38	524
INA, d.d.						
Stanje na dan 31. prosinca 2011. godine	774	1	61	14	26	876
Povećanja	40	-	-	-	57	97
Amortizacija nematerijalne imovine	-	(1)	(39)	(6)	-	(46)
Preračun koncesija naftnih i plinskih polja	(13)	-	-	-	-	(13)
Umanjenje	(126)	-	-	(1)	-	(127)
Ostalo	-	-	-	(1)	-	(1)
Prijenos na dugotrajnu materijalnu imovinu	(117)	-	4	2	(4)	(115)
Stanje na dan 31. prosinca 2012. godine	558	-	26	8	79	671
Povećanja	186	-	-	-	57	243
Amortizacija nematerijalne imovine	-	-	(24)	(3)	-	(27)
Preračun koncesija naftnih i plinskih polja	(23)	-	-	-	-	(23)
Umanjenje	(343)	-	(1)	-	-	(344)
Prijenos	-	-	50	-	(50)	-
Donos sa dugotrajne materijalne imovine	-	-	5	-	(3)	2
Stanje na dan 31. prosinca 2013. godine	378	-	56	5	83	522

Umanjenje nematerijalne imovine INA Grupe na dan 31. prosinca 2013. godini u iznosu 344 milijuna kuna sastoji se od vrijednosnog usklađenja istražnih bušotina (suhe, negativne bušotine) u iznosu 343 milijuna te umanjenja u segmentu Rafinerije i Marketing u iznosu 1 milijun kuna. Vrijednosno su usklađene bušotine u Siriji (Aphamia u iznosu 215 milijuna kuna), Egiptu (Disouq u iznosu 100 milijuna kuna) i Sjevernom Jadranu (Ivana u iznosu 27 milijuna kuna), te Mađarskoj (Zalata) i Iranu (Moghan 2 u ukupnom iznosu 1 milijun kuna). Umanjenje nematerijalne imovine INA Grupe na dan 31. prosinca 2012. u iznosu 127 milijuna kuna sastoji se od 126 milijuna kuna vrijednosnog usklađenja istražnih bušotina, i to u Egiptu, East Yidma u iznosu 77 milijuna (suhe, negativne bušotine), Iranu, Moghan 2 u iznosu 26 milijuna (istek ugovora) i Mađarskoj, Zalata u iznosu 23 milijuna, te od umanjenja imovine u iznosu 1 milijun kuna u SD Rafenerije i Marketing.

15. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

a) Po poslovnim segmentima

	Istraživanje i proizvodnja nafte i plina	Rafinerije i marketing	Ostalo	Ukupno
INA Grupa				
Stanje 1. siječnja 2012. godine				
Nabavna vrijednost	39.214	19.121	2.091	60.426
Ispravak vrijednosti	26.840	11.724	1.568	40.132
Neto knjigovodstvena vrijednost	12.374	7.397	523	20.294
Stanje 31. prosinca 2012. godine				
Nabavna vrijednost	38.895	19.516	2.928	61.339
Ispravak vrijednosti	27.328	13.059	2.236	42.623
Neto knjigovodstvena vrijednost	11.567	6.457	692	18.716
Stanje 31. prosinca 2013. godine				
Nabavna vrijednost	39.793	19.940	3.001	62.734
Ispravak vrijednosti	30.064	14.362	2.329	46.755
Neto knjigovodstvena vrijednost	9.729	5.578	672	15.979

INA, d.d.

Stanje 1. siječnja 2012. godine				
Nabavna vrijednost	35.176	18.474	923	54.573
Ispravak vrijednosti	24.052	11.261	705	36.018
Neto knjigovodstvena vrijednost	11.124	7.213	218	18.555
Stanje 31. prosinca 2012. godine				
Nabavna vrijednost	34.797	18.873	1.762	55.432
Ispravak vrijednosti	24.440	12.582	1.347	38.369
Neto knjigovodstvena vrijednost	10.357	6.291	415	17.063
Stanje 31. prosinca 2013. godine				
Nabavna vrijednost	35.640	19.320	1.867	56.827
Ispravak vrijednosti	27.144	13.896	1.447	42.487
Neto knjigovodstvena vrijednost	8.496	5.424	420	14.340

b) Po vrsti imovine

	Naftna i plinska polja	Zemljište i građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Vozila i uredska oprema	Sredstva zajedničke potrošnje	Investicije u tijeku	Ukupno
INA Grupa							
Nabavna vrijednost							
Stanje 1. siječnja 2012. godine	30.887	10.839	13.862	1.773	41	3.024	60.426
Povećanja	-	-	-	-	-	1.131	1.131
Promjene u kapitaliziranim troškovima dekomisije	(117)	-	-	-	-	-	(117)
Retranslacija inozemnog poslovanja	(90)	-	-	-	-	-	(90)
Aktiviranje	226	252	1.095	73	-	(1.646)	-
Otuđenja	(1)	(12)	(49)	(25)	-	(41)	(128)
Donos sa dugotrajne nematerijalne imovine	-	-	3	-	-	112	115
Prijenos	-	-	-	-	-	(33)	(33)
Ostala kretanja	-	2	85	(54)	-	2	35
Stanje 31. prosinca 2012. godine	30.905	11.081	14.996	1.767	41	2.549	61.339
Povećanja	-	-	-	-	-	1.764	1.764
Promjene u kapitaliziranim troškovima dekomisije	(52)	-	-	-	-	-	(52)
Retranslacija inozemnog poslovanja	(164)	-	-	-	-	-	(164)
Pripajanje društva Croplin	-	49	-	-	-	-	49
Aktiviranje	262	583	(108)	164	-	(901)	-
Otuđenja	(1)	(19)	(121)	(23)	(2)	(40)	(206)
Prijenos na dugotrajanu nematerijalnu imovinu	-	-	3	-	-	(5)	(2)
Prijenos	-	(10)	96	(86)	-	-	-
Ostala kretanja	-	13	(90)	51	-	32	6
Stanje 31. prosinca 2013. godine	30.950	11.697	14.776	1.873	39	3.399	62.734

	Naftna i plinska polja	Zemljište i građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Vozila i uredska oprema	Sredstva zajedničke potrošnje	Investicije u tijeku	Ukupno
INA Grupa							
Ispravak vrijednosti							
Stanje 1. siječnja 2012. godine	21.864	7.010	9.585	1.558	32	83	40.132
Amortizacija tekuće godine	982	280	612	93	1	-	1.968
Povrat dekomisije prethodne godine	(1)	-	-	-	-	-	(1)
Umanjenja (neto)	(14)	131	495	35	-	8	655
Prijenos	-	3	(34)	(2)	-	-	(33)
Otuđenja	(1)	(8)	(47)	(24)	-	(41)	(121)
Otpis	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	17	45	(40)	-	1	23
Stanje 31. prosinca 2012. godine	22.830	7.433	10.656	1.620	33	51	42.623
Amortizacija tekuće godine	1.375	225	536	95	-	-	2.231
Povrat dekomisije MRS 36 prethodne godine	(8)	(11)	-	(5)	-	-	(24)
Pripajanje društva Croplin	-	24	-	-	-	-	24
Umanjenja (neto)	1.340	220	469	48	-	25	2.102
Prijenos	-	113	(59)	(54)	-	-	-
Otuđenja	(1)	(9)	(119)	(22)	(1)	(40)	(192)
Ostalo	-	(28)	(32)	52	(1)	-	(9)
Stanje 31. prosinca 2013. godine	25.536	7.967	11.451	1.734	31	36	46.755
INA Grupa							
Neto knjigovodstvena vrijednost							
Stanje 31. prosinca 2013. godine	5.414	3.730	3.325	139	8	3.363	15.979
Stanje 31. prosinca 2012. godine	8.075	3.648	4.340	147	8	2.498	18.716

	Naftna i plinska polja	Zemljište i građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Vozila i uredska oprema	Sredstva zajedničke potrošnje	Investicije u tijeku	Ukupno
INA, d.d.							
Nabavna vrijednost							
Stanje 1. siječnja 2012. godine	30.887	9.222	10.463	1.116	30	2.855	54.573
Povećanja	-	-	-	-	-	1.046	1.046
Promjene u kapitaliziranim troškovima dekomisije	(117)	-	-	-	-	-	(117)
Retranslacija inozemnog poslovanja	(90)	-	-	-	-	-	(90)
Donos sa dugotrajne nematerijalne imovine	-	-	3	-	-	112	115
Dokapitalizacija Crosc d.o.o., STSI d.o.o.	-	(13)	-	-	-	-	(13)
Aktiviranje	226	236	906	63	-	(1.431)	-
Smanjenja	(1)	(3)	(30)	(7)	-	(41)	(82)
Stanje 31. prosinca 2012. godine	30.905	9.442	11.342	1.172	30	2.541	55.432
Povećanja	-	-	-	-	-	1.651	1.651
Promjene u kapitaliziranim troškovima dekomisije	(52)	-	-	-	-	-	(52)
Retranslacija inozemnog poslovanja	(164)	-	-	-	-	-	(164)
Pripajanje društva Sinaco d.o.o.	-	37	97	9	-	-	143
Prijenos na dugotrajanu nematerijalnu imovinu	-	-	3	-	-	(5)	(2)
Aktiviranje	261	237	219	84	-	(801)	-
Prijenosi	-	335	(410)	75	-	-	-
Smanjenja	-	(18)	(111)	(10)	(2)	(40)	(181)
Stanje 31. prosinca 2013. godine	30.950	10.033	11.140	1.330	28	3.346	56.827

	Naftna i plinska polja	Zemljište i građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Vozila i uredska oprema	Sredstva zajedničke potrošnje	Investicije u tijeku	Ukupno
INA, d.d.							
Ispravak vrijednosti							
Stanje 1. siječnja 2012. godine	21.864	5.781	7.417	844	29	83	36.018
Amortizacija tekuće godine	982	211	531	65	-	-	1.789
Storno amortizacije dekomisije prethodne godine	(1)	-	-	-	-	-	(1)
Dokapitalizacija Crosco d.o.o., STSI d.o.o.	-	(10)	-	-	-	-	(10)
Umanjenje (neto)	(14)	132	494	35	-	8	655
Ostala kretanja	-	15	(18)	2	-	-	(1)
Otuđenja	(1)	(3)	(31)	(5)	-	(41)	(81)
Stanje 31. prosinca 2012. godine	22.830	6.126	8.393	941	29	50	38.369
Amortizacija tekuće godine	1.375	187	436	76	-	-	2.074
Storno amortizacije dekomisije prethodne godine	(8)	-	-	-	-	-	(8)
Umanjenje (neto)	1.340	214	468	48	-	25	2.095
Prijenosi	-	112	(143)	31	-	-	-
Pripajanje društva Sinaco d.o.o.	-	24	95	8	-	-	127
Otuđenja	(1)	(8)	(111)	(9)	(1)	(40)	(170)
Stanje 31. prosinca 2013. godine	25.536	6.655	9.138	1.095	28	35	42.487
INA, d.d.							
Neto knjigovodstvena vrijednost							
Stanje 31. prosinca 2013. godine	5.414	3.378	2.002	235	-	3.311	14.340
Stanje 31. prosinca 2012. godine	8.075	3.316	2.949	231	1	2.491	17.063

I) Rezerve nafte i plina

Sposobnost Društva i Grupe ostvarivati neto knjigovodstvenu vrijednost imovine vezane uz naftu i plin u budućnosti (vidi gore točku b) ovisi o preostalim komercijalnim rezervama nafte i plina. Tijekom 2013. godine SD Istraživanje i proizvodnja je izradio procjenu preostalih količina dokazanih razrađenih rezervi nafte i plina Društva koje su komercijalno povratne.

II) Vlasništvo nad zemljištem i građevinskim objektima

Zbog razvoja političkih događaja u Hrvatskoj od 1990. godine, pojedine općinske zemljišne knjige nisu u potpunosti sređene. U tijeku je postupak uknjižbe, putem mjesnih sudova u Hrvatskoj. Do datuma izdavanja ovih finansijskih izvještaja Društву nije postavljen nikakav zahtjev glede dokaza prava vlasništva nad tom imovinom.

III) Sredstva zajedničke potrošnje

Sredstva zajedničke potrošnje uglavnom sadrže stanove i odmarališta za zaposlene u Društvu i u nekima od njegovih ovisnih društava.

IV) Iskazana vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme u rafinerijama i trgovini

Na dan 31. prosinca 2013. godine neto knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme u SD Istraživanja i proizvodnja iznosi 9.729 milijuna (31. prosinca 2012. godine: 11.567 milijuna kuna). Na dan 31. prosinca 2013. godine neto knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme u SD Rafinerije i marketing iznosi 5.578 milijuna kuna, (31. prosinca 2012. godine: 6.457 milijuna kuna). Na dan 31. prosinca 2013. godine neto knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme u segmentu Poslovne funkcije iznosi 672 milijuna kuna, (31. prosinca 2012. godine: 692 milijuna kuna).

U okviru preispitivanja, Uprava je procijenila knjigovodstvenu vrijednost imovine u SD Istraživanje i proizvodnja i SD Rafinerije i marketing u odnosu na diskontirane procijenjene buduće neto novčane tijekove iz tih segmenata, a u skladu s MRS-om 36. Ukupno umanjenje dugotrajne materijalne imovine na razini INA Grupe iznosi 2.102 milijuna kuna u 2013. godini, (2012. godine: 655 milijun kuna).

- SD Istraživanje i proizvodnja bilježi umanjenje imovine od 1.300 milijuna kuna u 2013. godini, za razliku od povećanja u iznosu 38 milijuna u 2012. godini.
- SD Rafinerije i Marketing bilježi umanjenje imovine u iznosu 738 milijuna kuna u 2013. godini, za razliku od umanjenja u iznosu 661 milijuna u 2012. godini.
- Umanjenje investicija iznosi 65 milijuna kuna u 2013. godini, dok je u 2012. godini evidentirano umanjenje u iznosu od 32 milijuna kuna.

Na dan 31. prosinca 2013. godine vrijednosno usklađenje investicija u tijeku u iznosu 65 milijuna kuna odnosi se na domaće bušotine u SD Istraživanje i razvoj u iznosu 39 milijuna kuna (Antunovac 1 u iznosu 18 milijuna kuna i Krunoslavlje u iznosu 21 milijun kuna), opremu u iznosu 26 milijuna kn u SD Rafinerije i Marketing.

Na dan 31. prosinca 2012. vrijednosno usklađenje investicija u tijeku u iznosu 32 milijuna kuna odnosi se na domaće bušotine u SD Istraživanje i razvoj u iznosu 24 milijuna kuna (Patkovec 1 u iznosu 13 milijuna, Bokšić - Klokočevac u iznosu 4 milijuna kuna, te više manjih iznosa), te zatvaranje benzinskih postaja i otkazivanje koncesije za PUO Vrbosko u SD Rafinerije i Marketing u iznosu 8 milijuna kuna.

Diskontne stope korištene u tekućoj procjeni 2013. godine i procjeni 2012. godine su za specifičnu imovinu su kako slijedi :

Istraživanje i proizvodnja nafte i plina 2013. 2012.

Hrvatska	10,65%	10,54%
Sirija	17,50%	17,50%
Egipat, Angola	14,50%	14,50%

Rafinerije i marketing

Hrvatska	10,55%	10,44%
BiH	12,84%	13,62%

Pri određivanju diskontne stope uključeni su rizični faktori za svaku zemlju (vidi bilješku 3).

V) Provjera ostatka vrijednosti

Grupa je provjerila ostatak vrijednosti za potrebe obračuna amortizacije imajući u vidu izmijenjenu definiciju ostatka vrijednosti koju donosi MRS 36. Pregledom nije utvrđena potreba za usklađenjem ostatka vrijednosti za tekuće i prethodna razdoblja.

16. GOODWILL

	INA Grupa	
	2013.	2012.
Nabavna vrijednost	296	296
Akumulirani gubici zbog umanjene vrijednosti	(113)	(113)
	183	183
	2013.	2012.
Nabavna vrijednost		
Stanje na početku godine	296	296
Stanje na kraju godine	296	296
Akumulirani gubici zbog umanjene vrijednosti		
Stanje na početku godine	(113)	(113)
Gubici uslijed umanjene vrijednosti priznati u tekućoj godini	-	-
Stanje na kraju godine	(113)	(113)
2013	1. siječnja 2013.	31. prosinca 2013.
Ulaganje Crosca, d.o.o. u Rotary Zrt. Mađarska	183	183
Ukupno	183	183
2012	1. siječnja 2012.	31. prosinca 2012.
Ulaganje Crosca, d.o.o. u Rotary Zrt. Mađarska	183	183
Ukupno	183	183

Dana 28. ožujka 2007. godine na temelju ugovora sklopljenog između Vlade Federacije BH i Konzorcija INA-MOL, INA Grupa uložila je 132 milijuna kuna u kupnju Energopetrola d.d., Sarajevo i zajedno s društvom MOL postala većinski vlasnik stečenog društva (33,5% INA, d.d. i 33,5% MOL Nyrt.). Tijekom 2013. godine i 2012. godine napravljen je test na umanjenje goodwilla, koji se odnosi na društvo Rotary Zrt., test je pokazao da nije potrebno umanjenje vrijednosti.

Nadoknadi iznos jedinice koja stvara novac određuje se na temelju izračuna vrijednosti u upotrebi koristeći projekcije novčanog toka finansijskih planova odobrenih od strane direktora za razdoblje od pet godina i diskontnoj stopi od 9,97% godišnje (2012: 10,39% godišnje).

17. ULAGANJA U OVISNA DRUŠTVA

	INA, d.d.	
	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
Ulaganja u ovisna društava	1.127	1.161
	INA, d.d.	
	2013.	2012.
Ulaganja u ovisna društava na dan 1.siječnja	1.161	1.033
STSI d.o.o. Zagreb - dokapitalizacija unošenjem nekretnina	-	89
CROSCO d.o.o. - dokapitalizacija unošenjem nekretnina	-	58
SINACO d.o.o. Sisak - pripajanje društva INA, d.d.	(28)	-
CROPLIN d.o.o. - kupovina 50% poslovog udjela	9	-
CROPLIN d.o.o. - prijenos sa pridruženih društava u kategoriju ovisna društva	37	-
INA HUNGARY - likvidacija društva, isknjiženje iz poslovnih knjiga	(5)	-
INA MALOPRODAJNI SERVISI d.o.o. - osnivački ulog	1	-
Ostala ovisna društva - ispravak vrijednosti	(48)	(19)
Ukupno na dan 31. prosinca	1.127	1.161

Temeljem kupoprodajnog Ugovora, INA, d.d. kupuje 50 % poslovog udjela u društvu Croplin, d.o.o. od E.ON Hungaria Zrt. za 9 milijuna kuna. Trgovački sud u Zagrebu upisuje promjenu člana društva dana 3. rujna 2013. godine, te INA, d.d. postaje jedini član društva Croplin, d.o.o. u 100% vlasništvu (vidi bilješku 42.). INA Grupa konsolidira Croplin d.o.o. od navedenog datuma.

Trgovački sud u Zagrebu dana 2. siječnja 2013. godine u sudske registar upisuje pripajanje društva SINACO, d.o.o. za zaštitarske poslove, Sisak, dioničkom društvu INA-Industrija nafte, d.d. Ulaganje u ovisno društvo SINACO, d.o.o. u iznosu 28 milijuna kuna i ispravak vrijednosti udjela u iznosu 19 milijuna kuna zatvoreno je sa stavkama kapitala i ostvarenog gubitka koje su preneseni u poslovne knjige INA, d.d.

Temeljem ugovora o isplati otpremnine manjinskih dioničara u društvu INA Osijek Petrol, d.d. u iznosu 331 tisuću kuna, proveden je prijenos dionica manjinskih dioničara od 2,67% na INA, d.d. Rješenjem trgovačkog suda u Osijeku 28. ožujka 2013. godine, u sudske registar upisuje se INA, d.d. kao jedini dioničar dioničkog društva INA Osijek Petrol.

Za društvo INA HUNGARY završio je likvidacijski postupak. Dana 27. svibnja 2013. godine u Sudskom registru u Budimpešti upisan je prestanak postojanja društva INA Hungary. Temeljem obavijesti društvo je isknjiženo iz poslovnih knjiga INA, d.d. Ulaganje u društvo u iznosu od 5 milijuna kuna, je u cijelom iznosu otpisano. Uplaćena sredstva u INA, d.d. temeljem likvidacije u iznosu 4 milijuna kuna evidentirana su na finansijskom prihodu.

Izjavom o osnivanju od 10. travnja 2013. godine, INA, d.d. osniva trgovačko društvo INA MALOPRODAJNI SERVISI, d.o.o. za usluge. Društvo INA Maloprodajni servisi, d.o.o. osnovano je s temeljnim kapitalom od 1 milijun kuna uplaćenih u novcu, te je INA, d.d. jedini osnivač. Trgovački sud u Zagrebu dana 24. travnja 2013. godine upisuje u sudske registar društvo INA Maloprodajni servisi d.o.o. za usluge.

U tijeku 2013. godine evidentirani su sljedeća umanjenja ulaganja: INA Osijek Petrol, d.d. - 331 tisuću kuna, ITR, d.o.o. Zagreb - 24 milijuna kuna, Interina Ljubljana, d.o.o. - 5 milijuna kuna, INA Kosovo, d.o.o. Priština - 1 milijuna kuna i INA Crna Gora, d.o.o. - 17 milijuna kuna.

U nastavku su navedena ovisna društva u kojima Društvo ima udjel: (*ovisno društvo u izravnom vlasništvu Društva):

STRUKTURA GRUPE				
Naziv ovisnog društva	Osnovna djelatnost	Mjesto osnutka i poslovanja	Udjel Grupe u vlasništvu i glasačkim pravima	
			31 December	
			2013	2012
Tehnološki servisi				
*Croso Naftni Servisi d.o.o.	Tehnološki servisi	Hrvatska	100%	100%
Croso International Limited	Tehnološki servisi	Guernsey	100%	100%
Croso B.V.	Tehnološki servisi	Nizozemska	100%	100%
Nordic Shipping Ltd	Iznajmljivanje platformi	Maršalski otoci	100%	100%
Sea Horse Shipping Inc	Iznajmljivanje platformi	Maršalski otoci	100%	100%
Croso International d.o.o.	Tehnološki servisi	Slovenija	100%	100%
Rotary Zrt.	Tehnološki servisi	Mađarska	100%	100%
Croso S.A. DE C.V.	Tehnološki servisi	Meksiko	100%	100%
Croso International d.o.o.	Tehnološki servisi	Bosna i Hercegovina	100%	100%
Mideast Integrated Drilling & Well Services Company LLC	Tehnološki servisi	Oman	49%	49%
CorteCros d.o.o.	Distribucija antikorozivnih proizvoda	Hrvatska	60%	60%
Istraživanje i proizvodnja nafte				
*INA Naftaplin International Exploration and Production Ltd	Istraživanje i proizvodnja nafte	Guernsey	100%	
100%				Croplin d.o.o. ima vlasnički udjel od 9,1% u Energo d.o.o. Rijeka i od 40% u Plinara Istočne Slavonije d.o.o. Vinkovci.
Turizam				
*Hostin d.o.o.	Turizam	Hrvatska	100%	100%
Pomoćne usluge				
*STSI integrirani tehnički servisi d.o.o.	Tehnički servisi	Hrvatska	100%	
100%				
*Sinaco d.o.o.	Zaštitarski poslovi	Hrvatska	-	100%
*ITR d.o.o.	Iznajmljivanje vozila	Hrvatska	100%	100%
*Top računovodstvo servisi d.o.o.	Računovodstvene usluge	Hrvatska	100%	100%
Proizvodnja i trgovina				
*INA Maziva d.o.o.	Proizvodnja i trgovina mazivima	Hrvatska	100%	100%

Trgovina i financije	Vanjska trgovina	Slovenija	100%	100%
*Interina d.o.o.	Vanjska trgovina	Bosna i Hercegovina	100%	100%
*INA BH d.d.	Vanjska trgovina	Makedonija	100%	100%
*Interina d.o.o.	Vanjska trgovina	Mađarska	-	100%
*INA Hungary Kft.,	Vanjska trgovina	Guernsey	100%	100%
*Holdina (Guernsey) Ltd, (u likvidaciji)	Vanjska trgovina	Guernsey	-	100%
Inter Ina (Guernsey) Ltd	Vanjska trgovina	Holdina (Cyprus) Ltd	Cipar	100%
Holdina (Cyprus) Ltd	Vanjska trgovina	*Holdina d.o.o.	Bosna i Hercegovina	100%
*Holdina d.o.o.	Vanjska trgovina	Srbija	100%	100%
*INA d.o.o.	Vanjska trgovina	Kosovo	100%	100%
*INA Kosovo d.o.o.	Vanjska trgovina	*Adriagas S.r.l.	Italija	100%
*Adriagas S.r.l.	Projektiranje plinovoda	*INA Crna Gora d.o.o.	Crna Gora	100%
*INA Crna Gora d.o.o.	Vanjska trgovina	*Prirodni plin d.o.o.	Hrvatska	100%
*Prirodni plin d.o.o.	Trgovina	*INA BL d.o.o.	Bosna i Hercegovina	100%
*INA BL d.o.o.	Trgovina	*Petrol d.d.	Hrvatska	83%
*Petrol d.d.	Trgovina	*INA-Osijek Petrol d.d.	Hrvatska	100%
*INA-Osijek Petrol d.d.	Trgovina	*Polybit d.o.o. (u likvidaciji)	Proizvodnja i trgovina naftnih derivata	97%
*Polybit d.o.o. (u likvidaciji)	Proizvodnja i trgovina naftnih derivata	*Croplin d.o.o. (od rujna 2013. godine)	Hrvatska	100%
*Croplin d.o.o. (od rujna 2013. godine)	Proizv.plina, distribucija plinovitih goriva	*INA Maloprodajni servisi d.o.o. (od travnja 2013. godine)	Obavljanje trgovačkog posredovanja na domaćem i inozemnom tržištu	50%
*INA Maloprodajni servisi d.o.o. (od travnja 2013. godine)	Obavljanje trgovačkog posredovanja na domaćem i inozemnom tržištu			-

Istraživanje i proizvodnja nafte

*INA Naftaplin International Exploration and Production Ltd

100%

Croplin d.o.o. ima vlasnički udjel od 9,1% u Energo d.o.o. Rijeka i od 40% u Plinara Istočne Slavonije d.o.o. Vinkovci.

18. ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA I ZAJEDNIČKA UPRAVLJANJA

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
Ulaganja u pridružena društva i zajednička upravljanja	22	34	22	34
	22	34	22	34

Naziv društva	Djelatnost	% udjela u vlasništvu	INA Grupa		INA, d.d.	
			31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
Croplin d.o.o. Zagreb	Trgovina plinom	50%		12	12	
SOL-INA d.o.o.	Proizvodnja i prodaja tehnološkog plina	37,2%	22	22	22	22
ENERGOPETROL d.d., Sarajevo BIH	Trgovina na malo gorivima i mazivima	33,50%	0	0	0	0
			22	34	22	34

INA, d.d. stekla je kupnjom 50% poslovnog udjela u društvu Croplin d.o.o. od E.ON Hungaria Zrt. za 9 milijuna kuna. Nakon stjecanja 100% udjela, ukupne investicije u iznosu od 46 milijuna kuna i umanjenja vrijednosti ulaganja u iznosu od 25 milijuna kuna je prenesena iz ulaganja u pridružena društva i zajednička upravljanja na ulaganja u ovisna društva.

Ostala ulaganja u pridružena društva i zajednička upravljanja su kako slijedi:

Naziv društva	Djelatnost	Mjesto osnutka i zemlja poslovanja	INA Grupa i INA, d.d.	
			31. prosinca 2013.	2012.
Hayan Petroleum Company	Operativna kompanija (istraživanje, razvoj i proizvodnja nafte)	Damask, Sirija	50%	50%
TERME Zagreb d.o.o.	Rekreacija i zdravstveni turizam	Zagreb, Hrvatska	50%	50%
INAgip d.o.o. Zagreb	Istraživanje i proizvodnja plina (zajedničko ulaganje)	Zagreb, Hrvatska	50%	50%
ED INA d.o.o. Zagreb	Istraživanje, razrada i proizvodnja ugljikovodika	Zagreb, Hrvatska	50%	50%
Belvedere d.d.	Hotelijerstvo	Dubrovnik, Hrvatska	32%	32%
Marina Petroleum Company	Istraživanje i proizvodnja nafte	Kairo, Egipat	25%	25%

U nastavku bilješke navedene su finansijske informacije koje se odnose na materijalno značajna pridružena društva i zajednička upravljanja Grupe. Skraćene finansijske informacije prikazane u nastavku sadrže iznose iskazane u finansijskim izvještajima pridruženog društva i zajedničkih upravljanja pripremljenima prema MSFI-jevima.

	Energopetrol	ED-INA	INAgip	Ukupno
Mjesto osnutka i sjedište poslovanja	Bosna i Hercegovina	Hrvatska	Hrvatska	
Udjel u vlasništvu	33,33%	50,00%	50,00%	
Kratkotrajna imovina	55	17	265	337
Dugotrajna imovina	265	-	-	265
Kratkoročne obveze	74	5	195	274
Dugoročne obveze	478	-	-	478
Prihodi iz osnovne djelatnosti	661	38	971	1.670
Gubitak tekuće godine	(45)	-	-	(45)
Ukupni sveobuhvatni gubitak tekuće godine	(45)	-	-	(45)
Udio Grupe u gubitku	(15)	-	-	(15)
Neto (obveze)/imovina pridruženog društva	(232)	12	70	(150)
Udio Grupe u neto imovini	-	-	-	-
Ulaganje u pridruženo društvo	132	-	-	132
Ispravak vrijednosti	(132)	-	-	(132)
Knjigovodstvena vrijednost udjela Grupe	-	-	-	-

	31. prosinca 2012.			
	Bosna i Hercegovina	Hrvatska	Hrvatska	
Mjesto osnutka i sjedište poslovanja				
Udjel u vlasništvu	33,33%	50,00%	50,00%	
Kratkotrajna imovina	56	10	69	135
Dugotrajna imovina	248	-	-	248
Kratkoročne obveze	62	5	95	162
Dugoročne obveze	406	-	1	407
Prihodi iz osnovne djelatnosti	761	36	220	1.017
Gubitak tekuće godine	(108)	-	-	(108)
Ukupni sveobuhvatni gubitak tekuće godine	(108)	-	-	(108)
Udio Grupe u gubitku	(36)	-	-	(36)
Neto imovina/(obveze) pridruženog društva	(164)	5	(27)	(186)
Udio Grupe u neto imovini	-	-	-	-
Ulaganje u pridruženo društvo	132	-	-	132
Ispravak vrijednosti	(132)	-	-	(132)
Neto knjigovodstvena vrijednost udjela Grupe	-	-	-	-

Sljedeća tablica, u ukupnom iznosu prikazuje finansijske podatke o svim pojedinačno nematerijalnih pridruženim društvima i zajedničkim upravljanjima u kojima Grupa ima udjele:

	INA Grupa i INA, d.d.	
	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
Ukupna knjigovodstvena vrijednost udjela u pojedinačno nematerijalnim pridruženim društvima	22	34
Udjel Grupe u dobiti nematerijalno pridruženih društava	2	1

19. OSTALA ULAGANJA

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
Dugoročni krediti Energopetrolu	138	155	138	155
Ostali dani dugročni depoziti	-	-	626	612
Depoziti	25	25	25	25
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	6	7	6	6
	169	187	795	798

Dugoročni zajam za financiranje investicija je odobren Energopetrolu. Zajam je revolving sa promjenjivom kamatnom stopom 3 M EURIBOR i dospeće 1. travnja 2015. godine.

Temeljem stečajnog plana Pevec d.o.o. u stečaju, potraživanja koja INA, d.d. ima prema društvu pretvaraju se u poslovni udjel u cijelom iznosu (8 milijuna kuna). Nakon smanjenja temeljnog kapitala (dio za INA, d.d. 7 milijuna kuna) radi pokrića gubitka dolazi do svođenja vrijednosti poslovnog udjela na 15% vrijednosti tražbine. Nakon preoblikovanja društva Pevec d.o.o. u dioničko društvo, poslovni udjel zamjenjuje se dionicama. INA, d.d. sa danom 21. kolovoza 2012. godine postaje vlasnik 11.974 dionice (0,97%) u nominalnoj vrijednosti 1 milijun kuna.

20. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA

INA Grupa	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
Potraživanja po stambenim kreditima	105	115
Predujmovi za nematerijalnu imovinu	64	62
Predujmovi za nekretnine, postrojenja i opremu	61	25
	230	202
INA, d.d.	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
Potraživanja po stambenim kreditima	104	114
Predujmovi za nematerijalnu imovinu	64	62
Predujmovi za nekretnine, postrojenja i opremu	60	22
Dugoročna potraživanja od ovisnih društava	11	11
Ostala dugoročna potraživanja	-	1
	239	210

Prije 1996. godine Društvo je prodalo vlastite stanove svojim zaposlenicima u skladu sa zakonima Republike Hrvatske. Prodaja ove imovine uglavnom je bila na kredit i potraživanja od prodaje otplaćuju se mjesечно u razdoblju od 20 do 35 godina. Obveza prema državi koja predstavlja 65% vrijednosti prodanih stanova iskazana je u ostalim dugoročnim obvezama (bilješka 30.). Potraživanja su osigurana hipotekama na prodane stanove. Glavnica je iskazana u iznosu potraživanja, bez kamate.

21. IMOVINA I ULOZI RASPOLOŽIVI ZA PRODAJU

Vlasnički instrumenti raspoloživi za prodaju

Ime društva	% udjela u kapitalu u vlasništvu INA, d.d.	Djelatnost	INA Grupa i INA, d.d.	
			31. prosinca 2013.	2012.
Jadranski Naftovod d.d.	11,795%	Posjedovanje i upravljanje naftovodom	321	321
OMV Slovenija d.o.o. Koper	7,75%	Trgovina naftom i naftnim derivatima	31	31
Plinara d.o.o. Pula	49,00%	Distribucija i trgovanje plinovitim gorivima	17	17
HOC Bjelolasica d.o.o. Ogulin	7,17%	Rad sportskih objekata	5	5
BINA-FINCOM d.d. Zagreb	5,00%	Izgradnja autocesta i drugih cesta, uzletišta u zračnim lukama	12	12
Ukupni trošak			386	386
Vrijednosno usklađenje			(56)	(46)
			330	340

Kao što je objašnjeno u bilješci 38, značajan dio poslovnih prihoda JANAFA ostvaren je poslovanjem s INA, d.d. Vrijednost udjela u JANAFA-u iskazana je prema tržnoj vrijednosti dionica na Zagrebačkoj burzi na dan 31. prosinca 2013. godine. Neto knjigovodstvena vrijednost udjela u JANAFA-u smanjila se u odnosu na stanje 31. prosinca 2012. godine u iznosu 9 milijuna kuna temeljem smanjenja tržišne vrijednosti dionica JANAFA-a na Zagrebačkoj burzi. Tržišna vrijednost dionica (118.855) na dan 31. prosinca 2013. godine iznosila je 2.290,00 kuna po dionici, (31. prosinca 2012. godine 2.370 kuna po dionici). Odlukom Skupštine društva HOC Bjelolasica d.o.o. Ogulin 13. lipnja 2012. godine smanjuje se temeljni kapital društva radi pokrića gubitka. Smanjenjem temeljnog kapitala smanjuje se poslovni udjel INA, d.d. u društvo HOC Bjelolasica u iznosu 1 milijun kuna, te tako smanjeni poslovni udjel i dalje čini 7,17% temeljnog kapitala društva.

U 2013. godini evidentirano je umanjenje ulaganja za društvo HOC Bjelolasica d.o.o. Ogulinu iznosu od 1 milijun kuna.

22. ZALIHE

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
Gotovi rafinerijski proizvodi	956	889	881	815
Nedovršena proizvodnja	875	1.031	872	1.030
Sirova nafta	436	320	436	320
Plin	387	571	-	-
Sirovine	267	241	188	159
Rezervni dijelovi i sitan inventar	237	226	94	92
Roba	61	74	55	69
	3.219	3.352	2.526	2.485

Na dan 31. prosinca 2013. zalihe su bile iskazane niže od troška nabave i neto utržive vrijednosti.

Cijene sirove nafte i prirodnog plina

Potražnja i cijene sirove nafte, prirodnog plina i naftnih derivata ovise o različitim čimbenicima nad kojima INA Grupa nema nikakvu kontrolu, uključujući:

- globalne i regionalne gospodarske i političke promjene, naročito one na Bliskom istoku;
- mogućnost da međunarodni karteli i države proizvođači nafte utječu na razine proizvodnje i cijena;
- mjere koje poduzimaju vlade;
- razinu potražnje potrošača za proizvodima;
- cijenu i raspoloživost alternativnih proizvoda; i
- vremenske uvjete.

Gledajući kroz povijest, međunarodne cijene sirove nafte i prirodnog plina su značajno fluktuirale. Značajna promjena cijene sirove nafte i prirodnog plina može imati važan utjecaj na rezultate poslovanja INA Grupe. Niže cijene sirove nafte i prirodnog plina mogu smanjiti količinu nafte i prirodnog plina koje INA Grupa može ekonomski opravdano proizvesti, odnosno mogu smanjiti ekonomsku opravdanost projekata koji su u planu ili pripremi.

23. POTRAŽIVANJA OD KUPACA, NETO

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
Potraživanja od kupaca	3.488	3.539	1.820	1.568
Ispravak vrijednosti za sumnjiva potraživanja	(924)	(769)	(529)	(465)
	2.564	2.770	1.291	1.103

Starosna struktura dospjelih, a neispravljenih potraživanja od kupaca:

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
manje od 30 dana	81	210	14	72
31 - 60 dana	23	81	15	45
preko 61 dana	122	164	-	61
	226	455	29	178

Potraživanja od kupaca iskazuju se po amortiziranom trošku umanjenom za ispravak vrijednosti. Prema navedenoj politici ispravljaju se nenaplaćena potraživanja za strateške kupce INA, d.d. temeljem procjene i sva ostala nenaplaćena potraživanja koja su dospjela preko 60 dana od dana njihovog dospjeća.

Ispravak sumnjivih i spornih potraživanja:

	INA Grupa	INA, d.d.		
	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
Stanje na početku godine	769	675	465	403
Dodatno povećanje ispravka vrijednosti	381	252	254	191
Otpisano u toku godine	(53)	(16)	(36)	-
Naplaćena otpisana potraživanja	(173)	(142)	(154)	(129)
Stanje na kraju godine	924	769	529	465

Starosna struktura ispravljenih potraživanja od kupaca:

	INA Grupa	INA, d.d.		
	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
manje od 60 dana	24	2	-	-
61-120 dana	58	2	54	-
121-180 dana	58	58	39	40
181-365 dana	205	156	139	137
preko 366 dana	579	551	297	288
	924	769	529	465

24. OSTALA POTRAŽIVANJA

	INA Grupa	INA, d.d.		
	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
Više plaćeni porezi	681	347	625	309
Potraživanja za predujmove	69	58	21	22
Potraživanje za kamate	18	18	18	18
Ostala potraživanja	79	93	63	79
	847	516	727	428

25. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju novčana sredstva Grupe i kratkoročne depozite do 3 mjeseca kod banaka. Knjigovodstveni iznos ovih stavki imovine istovjetan je njihovim fer vrijednostima.

	INA Grupa	INA, d.d.		
	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
Novac u banci	304	316	184	125
Depoziti do tri mjeseca	64	110	37	86
Novac u blagajni	4	3	-	-
Ostalo	30	59	31	59
	402	488	252	270

26. OBVEZE PO BANKOVNIM KREDITIMA, DOPUŠTENIM PREKORAČENJIMA I TEKUĆI DIO OBVEZA PO DUGOROČNIM KREDITIMA

	INA Grupa	INA, d.d.		
	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
Kratkoročni dio dugoročnih kredita (bilješka 29)	299	4.725	255	4.648
Krediti i prekoračenja tekućeg računa	2.975	1.266	2.764	1.057
	3.274	5.991	3.019	5.705
Neosigurani bankovni krediti u USD	1.684	730	1.651	700
Neosigurani bankovni krediti u EUR	1.132	392	1.097	357
Neosigurani bankovni krediti u HRK	159	144	16	-
	2.975	1.266	2.764	1.057

Najznačajniji kratkoročni krediti na dan 31. prosinca 2013. godine su ugovori o kreditnim linijama s prvaklasm svjetskim bankama za financiranje kupovine nafte i naftnih derivata („trade finance“) i ugovori o okvirnim kreditnim linijama s bankama u zemlji namijenjeni odobravanju kredita te izdavanju bankovnih garancija i akreditiva.

Kratkoročni krediti su ugovoreni kao viševalutne linije uz varijabilne kamatne stope. Krediti INA, d.d. su neosigurani i većina ih ne sadrži ugovorene financijske klauzule.

Za osiguranje kratkoročnih kreditnih linija ovisnih društava INA Grupe su izdana korporativna jamstva INA, d.d.

27. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA, POREZI I DOPRINOSI I DRUGE KRATKOROČNE OBVEZE

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
Obveze prema dobavljačima	2.841	1.684	2.144	964
Plaći i ostalo	600	583	334	325
Porez na dodanu vrijednost, trošarine i ostali porezi	672	411	542	334
Doprinosi, porez iz i na plaće i prikezi	77	86	48	51
Negativna fer vrijednost zaštićenih transakcija	54	-	54	-
Ugrađene derivativne finansijske obveze	7	10	-	-
Negativna fer vrijednost derivativa	-	3	-	3
	4.251	2.777	3.122	1.677

Po mišljenju Uprave, iskazani iznosi kratkoročnih obveza približni su njihovim fer vrijednostima.

28. OGODENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
Obračunati troškovi	72	-	4	-
Ukalkulirane kamate na dugoročne kredite	29	25	29	24
Ostalo	25	11	7	10
	126	36	40	34

29. OBVEZE PO DUGOROČnim KREDITIMA

Dugoročni krediti su ugovoreni u više stranih valuta i podliježu različitim kamatnim stopama. Krediti INA, d.d. su neosigurani i većina sadrži ugovorene finansijske klauzule. Dugoročni krediti ovisnih društava INA Grupe u nekim slučajevima su osigurani mjenicama i zadužnicama te korporativnim garancijama.

Neotplaćeni krediti Grupe su kako slijedi:

Vrsta kredita	Valuta kredita	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
Opće svrhe financiranja	USD, EUR	1.035	4.385
Projektno financiranje	USD, EUR	1.046	1.316
		2.081	5.701
Dio koji dospijeva u roku od jedne godine		(255)	(4.648)
Ukupni dugoročni krediti INA, d.d.		1.826	1.053
Kredit - nabava opreme		-	-
Ostali dugoročni krediti	EUR,USD,HUF,HRK	107	185
Dio koji dospijeva u roku od jedne godine		(44)	(77)
Ukupni dugoročni krediti INA Grupe		1.889	1.161

INA Grupa	Prosječna ponderirana kamatna stopa			
	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
	%	%		
Bankovni krediti u eurima	4,18	1,05	1.484	3.519
Bankovni krediti u američkim dolarima	3,75	1,84	649	2.258
Bankovni krediti u mađarskim forintama	6,98	9,78	49	69
Bankovni krediti u kunama	5,10	5,02	6	40
Ukupno			2.188	5.886
Dio koji dospijeva u roku jedne godine			(299)	(4.725)
Ukupni dugoročni krediti			1.889	1.161

INA, d.d.	Prosječna ponderirana kamatna stopa			
	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
	%	%		
Bankovni krediti u eurima	3,80	1,05	1.481	3.515
Bankovni krediti u američkim dolarima	4,18	1,75	600	2.186
Ukupno			2.081	5.701
Dio koji dospijeva u roku jedne godine			(255)	(4.648)
Ukupni dugoročni krediti			1.826	1.053

Ovi krediti dospijevat će na otplatu kako slijedi:

	INA Grupa	INA, d.d.		
	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
Kratkoročni dio dugoročnih kredita	299	4.725	255	4.648
Dospijeće od jedne do dvije godine	294	364	252	261
Dospijeće od dvije do tri godine	1.331	264	1.312	263
Dospijeće od tri do četiri godine	263	265	262	264
Dospijeće od četiri do pet godina	1	268	-	265
Ukupno	2.188	5.886	2.081	5.701

Promjene dugoročnih kredita tijekom godine mogu se svesti na slijedeće:

	INA Grupa	INA, d.d.
Stanje 31. prosinca 2012. godine	5.886	5.701
Plaćanje unutar jedne godine (uključivo bankovni krediti i prekoračenja-bilješka 26)	4.725	4.648
Plaćanje nakon više od jedne godine	1.161	1.053
Stanje 1. siječnja 2013. godine	5.886	5.701
Novi krediti	6.160	6.160
Otplate	(9.877)	(9.798)
Negativne tečajne razlike	19	18
Stanje 31. prosinca 2013. godine	2.188	2.081
Plaćanje unutar jedne godine (uključivo bankovni krediti i prekoračenja-bilješka 26)	299	255
Plaćanje nakon više od jedne godine	1.889	1.826

Neotplaćeni dugoročni krediti na dan 31. prosinca 2013. godine, te ugovoreni krediti tijekom 2013. godine se mogu sažeti kako slijedi:

Privredna banka Zagreb

Preostala dugoročna obveza INA, d.d. prema Privrednoj banci iznosi 2 milijuna kuna, a odnosi se na Ugovor o refinanciranim obveznicama temeljem emisije obveznica – API. Dug je u stanju mirovanja.

EBRD

U 2010. godini INA, d.d. je zaključila ugovor o dugoročnom kreditu s EBRD u iznosu od 160 milijuna EUR uz alternativno povlačenje i u USD. Kredit je namijenjen za financiranje završetka prve faze modernizacije rafinerija Rijeka i Sisak.

ICF DEBT POOL LLP

U 2010. godini INA, d.d. je zaključila ugovor o dugoročnom kreditu s ICF DEBT POOL LLP u iznosu od 50 milijuna EUR. Kredit je namijenjen za financiranje završetka prve faze modernizacije rafinerija Rijeka i Sisak.

THE BANK OF TOKYO-MITSUBISHI UFJ, LTD.

U 2013. godini INA, d.d. je potpisala ugovor o dugoročnom viševalutnom revolving kreditu za opće svrhe financiranja sa konzorcijom banaka u iznosu 400 milijuna USD. Zastupnik je BTMU. Dospijeće kredita je tri godine, s opcijom produženja za 1+1 godinu.

MOL Grupa

U 2013. godini INA, d.d. je potpisala ugovor o dugoročnom interkompanijskom viševalutnom revolving zajmu za opće svrhe financiranja koji je dan na raspolaganje od strane MOL Grupe te kojim je interkompanijsko financiranje povećano s 200 milijuna USD na 300 milijuna USD.

Nepoštivanje kreditnog aranžmana

Tijekom 2013. godine INA Grupa i INA, d.d. su na vrijeme platili sve obveze po osnovi primljenih kredita (glavnici, kamate, naknade) te po tom osnovu nije bilo nikakvih zakašnjenja niti neispunjena.

30. OSTALE DUGOROČNE OBVEZE

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
Obveze prema državi za prodane stanove	57	63	57	63
Obveze za derivativne finansijske instrumente	11	30	-	-
Ukalkulirani prihod za prodane stanove	8	8	8	8
	76	101	65	71

Dugoročne obveze prema državi odnose se na prodaju stanova zaposlenicima i bivšim zaposlenicima u skladu s državnim programom (bilješka 20.). Prema zakonskim propisima, 65% prihoda od prodaje stanova plaća se državi po primitku sredstava. Prema zakonu, Društvo nema obvezu doznačiti sredstva prije naplate.

31. REZERVIRANJA

	Rezerviranja za zaštitu okoliša	Rezerviranja za napuštanje proizvodnih polja	Sudski sporovi	Poticajne mjere	Troškovi neiskorištenog godišnjeg odmora	Porezna potraživanja od Holdine, Sarajevo	Rezerviranja za primanja zaposlenih	Ostalo	Ukupno
INA Grupa									
Stanje 1. siječnja 2012. godine	292	2.373	91	44	62	21	-	32	2.915
Godišnji trošak	-	-	13	22	67	-	-	202	304
Utjecaji promjena u procjeni	11	(117)	2	-	-	2	-	-	(102)
Kamate	12	97	-	-	-	-	-	-	109
Iskorištenje rezerviranja tijekom godine	(6)	(8)	(44)	(44)	(62)	-	-	(5)	(169)
Stanje 31. prosinca 2012. godine	309	2.345	62	22	67	23	-	229	3.057
Godišnji trošak	10	-	54	42	60	-	66	93	325
Utjecaji promjena u procjeni	(17)	(52)	-	-	-	59	(7)	-	(17)
Kamate	8	68	-	-	-	-	-	-	76
Iskorištenje rezerviranja tijekom godine	(9)	(1)	(20)	(22)	(66)	(2)	(14)	(42)	(176)
Stanje 31. prosinca 2013. godine	301	2.360	96	42	61	80	45	280	3.265

INA Grupa je na dan 31. prosinca 2013. godine priznala 301 milijuna kuna za rezerviranje za zaštitu okoliša (31. prosinca 2012.: 309 milijuna kuna). Rezerviranje za zaštitu okoliša pokriva tretiranje akumuliranog otpada od prethodnih aktivnosti, iskopa tla i zamjene tijekom rekonstrukcije benzinskih postaja, istraživanje za utvrđivanje opsega onečišćenja. Rezerviranje ne pokriva troškove sanacije zbog nedostajućih detaljnih nacionalnih propisa.

	Rezerviranja za zaštitu okoliša	Rezerviranja za napuštanje proizvodnih polja	Sudski sporovi	Poticajne mjere	Troškovi neiskorištenog godišnjeg odmora	Rezerviranja za primanja zaposlenih	Ostalo	Ukupno
INA, d.d.								
Stanje 1. siječnja 2012. godine	279	2.373	74	37	43	-	27	2.833
Godišnji trošak	-	-	10	-	47	-	193	250
Utjecaji promjena u procjeni	11	(117)	-	-	-	-	-	(106)
Kamate	11	96	-	-	-	-	-	107
Iskorištenje rezerviranja tijekom godine	(6)	(7)	(42)	(37)	(43)	-	(2)	(137)
Stanje 31. prosinca 2012. godine	295	2.345	42	-	47	-	218	2.947
Godišnji trošak	10	-	54	31	44	27	88	254
Utjecaji promjena u procjeni	(17)	(52)	-	-	-	-	-	(69)
Kamate	8	68	-	-	-	-	-	76
Iskorištenje rezerviranja tijekom godine	(8)	(1)	(15)	-	(47)	-	(40)	(111)
Stanje 31. prosinca 2013. godine	288	2.360	81	31	44	27	266	3.097

	INA Grupa	INA, d.d.		
	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
Po ročnosti:				
Kratkoročne obveze	511	344	390	284
Dugoročne obveze	2.754	2.713	2.707	2.663
	3.265	3.057	3.097	2.947

Troškovi (dekomisije) zatvaranja pogona

Na dan 31. prosinca 2013. godine Društvo je priznalo rezerviranje za napuštanje 56 proizvodnih naftnih i plinskih polja, 3 neproizvodna polja, 8 pozitivnih neproizvodnih bušotina i 144 negativnih neproizvodnih bušotina, dok je na dan 31. prosinca 2012. godine Društvo priznalo rezerviranje za napuštanje 56 proizvodnih naftnih i plinskih polja, 4 neproizvodnih polja, 8 pozitivnih neproizvodnih bušotina i 145 negativnih neproizvodnih bušotina.

32. NAKNADE ZA ODLAZAK U MIROVINU I OSTALE NAKNADE ZAPOSLENICIMA

Sukladno kolektivnom ugovoru Grupa ima obvezu isplaćivanja jubilarnih nagrada, otpremnina i ostalih naknada svojim zaposlenicima. Grupa ima planove definiranih primanja za zaposlenike koji ispunjavaju određene kriterije. Planovima su za zaposlenike predviđene otpremnine za odlazak u mirovinu i to u iznosu 8.000 kuna neto ukoliko zaposlenici koriste poticajnu otpremninu. Ukoliko zaposlenici odlaze u redovnu mirovinu (bez poticajne otpremnine) isplaćuje im se 16.000 kuna neto od čega je 8.000 kuna oporezivo. Drugih oblika primanja nakon odlaska u mirovinu nema. Jubilarne nagrade isplaćuju se prema Kolektivnom ugovoru u sljedećim neto iznosima i prema sljedećim godinama radnog staža u Grupi:

- 2.500 kuna za 10 godina neprekinitog radnog staža
- 3.000 kuna za 15 godina neprekinitog radnog staža
- 3.500 kuna za 20 godina neprekinitog radnog staža
- 4.000 kuna za 25 godina neprekinitog radnog staža
- 4.500 kuna za 30 godina neprekinitog radnog staža
- 5.000 kuna za 35 godina neprekinitog radnog staža.
- 6.000 kuna za 40/45 godina neprekinitog radnog staža

Navedeni neto iznosi sadrže i oporezivi dio na koji se obračunavaju i plaćaju svi pripadajući porezi i doprinosi.

Za zaposlenike Grupe u Republici Hrvatskoj, plaćaju se zakonski doprinosi za mirovinsko osiguranje u dotičnim društvima Grupe. Ti doprinosi čine osnovu za mirovine koje Hrvatski mirovinski fond isplaćuje hrvatskim zaposlenicima nakon njihova odlaska u mirovinu. Aktuarsku procjenu sadašnje vrijednosti obveza temeljem definiranih primanja obavili su aktuari neovisne aktuarske tvrtke na dan 31. prosinca 2013. godine. Društvo je s naslova jubilarnih naknada u 2013. godini rezerviralo 59 milijuna kuna, a za troškove redovnih otpremnina 47 milijuna kuna.

Sadašnja ukupna vrijednost obveza po definiranim primanjima, povezani troškovi tekućeg i minulog rada određeni su metodom projiciranja temeljenoj na ukupnom broju zaposlenika.

Aktuarske procjene su izvedene na temelju sljedećih glavnih prepostavki:

	Procjena na dan	
	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.

Diskontna stopa	5,4%	4,6%
Stopa fluktuacije	1,65%	3-4%
Prosječni životni vijek postojećih umirovljenika u vrijeme umirovljenja (u godinama)*		
- muškarci	13,5	13,5
- žene	16,9	16,9
Prosječni životni vijek postojećih radnika u vrijeme umirovljenja (u godinama)*		
- muškarci	13,5	13,5
- žene	16,9	16,9
Mortalitet	HR 2004 70,00%	HR 2004 70,00%

Iznosi priznati s naslova plana definiranih primanja u sklopu sveobuhvatne dobiti:

	INA Grupa	INA, d.d.		
	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
Trošak rada:				
Trošak tekućeg rada	7	5	4	4
Troškovi kamata	5	6	4	4
Dio troškova definiranih naknada iskazan u računu dobiti i gubitka:	12	11	8	8
Ponovno mjerjenje s naslova definiranih naknada:				
Aktuarski dobici i gubici zbog promjena demografskih prepostavki	20	(8)	20	-
Aktuarski dobici i gubici zbog promjena financijskih prepostavki	(8)	15	(7)	7
Aktuarski dobici i gubici zbog usklađenja prema iskustvu	12	(11)	10	(7)
Trošak minulog rada, uključujući gubitke/(dubitke) zbog smanjenih prava	(4)	(14)	(4)	-
Dio troškova definiranih naknada iskazan računu dobiti i gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	20	(18)	19	-
Ukupno	32	(7)	27	8

Iznos iskazan u izvještaju o financijskom položaju na osnovi obveza Grupe s naslova definiranih otpremnina i jubilarnih nagrada za odlazak u mirovinu:

	INA Grupa	INA, d.d.		
	2013.	2012.	2013.	2012.
Sadašnja vrijednost obveza s naslova definiranih primanja	146	110	105	73
Obveza iskazana u bilanci	146	110	105	73

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
Od toga po ročnosti:				
Kratkoročne obveze	11	10	7	6
Dugoročne obveze	135	100	98	67
Ukupno	146	110	105	73

Promjene sadašnje vrijednosti obveza s naslova definiranih primanja tijekom razdoblja:

	INA Grupa		INA, d.d.	
	2013.	2012.	2013.	2012.
Na dan 1. siječnja	110	117	73	66
Troškovi minulog rada priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	13	-	11	-
Trošak tekućeg rada	7	5	4	4
Troškovi kamata	5	6	4	4
Aktuarski (dobici) ili gubici				
Aktuarski dobici i gubici zbog promjena demografskih prepostavki	20	(8)	20	-
Aktuarski dobici i gubici zbog promjena finansijskih prepostavki	(8)	15	(7)	7
Aktuarski dobici i gubici zbog usklađenja prema iskustvu	12	(11)	10	(7)
Trošak minulog rada, uključujući gubitke/(dobitke) zbog smanjenih prava	(4)	-	(4)	-
Isplaćena primanja	(9)	(14)	(6)	(1)
Zaključno stanje obveze po definiranim primanjima	146	110	105	73

Sukladno prerađenom MRS-u19 preostali trošak minulog rada iz 2012. godine je jednokratno priznat u 2013. godini u iznosu od 13 milijuna kuna za INA Grupu i 11 milijuna kuna za INA d.d. je priznat kao obveza te isti iznos umanjen za 2 milijuna kuna je priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

33. UPЛАĆENI I UPISANI KAPITAL

INA Grupa i INA, d.d.		
	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
Izdane i uplaćene:		
10 milijuna dionica (vrijednost svake dionice iznosi 900 kuna)	9.000	9.000

Dionički kapital društva sastoji se od 10 milijuna odobrenih i izdanih dionica nominalne vrijednosti od 900 kuna. Dionica nosi pravo na jedan glas i pravo na dividendu.

34. REVALORIZACIJSKE REZERVE

	INA Grupa i INA, d.d.	
	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
Početno stanje	13	-
(Smanjenje)/povećanje nastalo po osnovi revalorizacije finansijske imovine raspoložive za prodaju (Janaf)	(9)	16
Pripadajući odgođeni porez	2	(3)
Konačno stanje	6	13

Na dan 31. prosinca 2011. godine, zbog značajnog i dugotrajnog pada vrijednosti dionica JANAFA-a, ukupni kumulativni gubitak na revalorizacijskim rezervama prenesen je na troškove u račun dobiti ili gubitka.

Tijekom 2012. godine, revalorizacijske rezerve povećane su temeljem povećanja tržišne vrijednosti dionica na burzi na dan 31. prosinca 2012. godine.

U 2013. godini zabilježen je pad vrijednosti dionica JANAFA-a na burzi, te je došlo do smanjenja vrijednosnog usklađenja evidentiranog na revalorizacijskim rezervama.

35. OSTALE REZERVE

Rezerve Grupe odnose se na akumulirane viškove i manjkove, revalorizaciju nekretnina, postrojenja i opreme, te pozitivne i negativne tečajne razlike nastale do 1993. godine. Nekoliko je godina hrvatsko gospodarstvo bilo pod utjecajem hiperinflacije, a do 31. prosinca 1993. godine niti Društvo, niti Grupa nisu bili predmetom revizije. Zbog tih razloga nije bilo moguće raščlaniti rezerve Društva i Grupe na dan 31. prosinca 1993. godine na sastavne dijelove.

Za razdoblja nakon 1993. godine rezultati transakcija Grupe, ako utječu na rezerve, iskazani su na odgovarajućim računima rezervi. Rezerve Grupe na dan 31. prosinca 1993. godine združene su na taj dan, i posebno iskazane u ovoj bilješci.

Promjene na rezervama tijekom godina bile su kako slijedi:

INA Grupa

	Združene rezerve na dan 31. prosinca 1993. godine	Rezerve nastale tečajnim razlikama	Ostale rezerve	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2012. godine	2.132	37	447	2.616
Promjene tijekom 31. prosinca 2012. godine	-	(111)	-	(111)
Stanje 31. prosinca 2012. godine	2.132	(74)	447	2.505
Promjene tijekom 31. prosinca 2013. godine	-	(221)	-	(221)
Stanje 31. prosinca 2013. godine	2.132	(295)	447	2.284

INA, d.d.

	Združene rezerve na dan 31. prosinca 1993. godine	Ostale rezerve	Ukupno
Stanje 31. prosinca 2013. godine	1.667	266	1.933
Stanje 31. prosinca 2012. godine	1.667	456	2.123

36. ZADRŽANA DOBIT

	INA Grupa	INA, d.d.
	Zadržana dobit	Zadržana dobit
Stanje 1. siječnja 2012. godine	2.759	3.043
Dobit finansijske godine	681	1.323
Efekt kupnje nekontrolirajućeg interesa	(3)	-
Stanje 31. prosinca 2012. godine	3.437	4.366
Gubitak tekuće godine	(1.508)	(1.633)
Isplaćene dividende	(343)	(343)
Stanje 31. prosinca 2013. godine	1.586	2.390

37. NEKONTROLIRAJUĆI UDJELI U REZULTATU OVISNIH DRUŠTAVA

	INA Grupa	
	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
Stanje na početku godine	(1)	(10)
Udjel u dobiti tekuće godine	-	6
Kupnja nekontrolirajućeg interesa	-	3
Stanje na kraju godine	(1)	(1)

38. POSLOVNI ODNOSSI S POVEZANIM STRANAMA

Društvo ima dominantan položaj u Republici Hrvatskoj u istraživanju i proizvodnji nafte i plina, preradi nafte te prodaji plina i naftnih proizvoda. Zbog strateškog položaja INA, d.d. u hrvatskom gospodarstvu znatan se dio njezina poslovanja i poslovanja njenih ovisnih društava odnosi na poslove s Vladom Republike Hrvatske, njezinim ministarstvima i agencijama te društvima u većinskom vlasništvu Republike Hrvatske.

Transakcije između INA, d.d. i njenih ovisnih društava kao povezanih strana eliminirane su prilikom konsolidacije. Transakcije između INA, d.d. i drugih društava u sastavu Grupe te drugih povezanih strana prikazane su u nastavku.

Transakcije između INA Grupa i povezanih strana na datum izvještaja o financijskom položaju:

INA Grupa	Prihodi od prodaje roba i usluga	Nabava robe iz odnosa s povezanim stranama
	2013.	2012.

Društva raspoloživa za prodaju

JANAF d.d. Zagreb	3	3	86	75
-------------------	---	---	----	----

Strateški partner

MOL Nyrt.	427	689	709	734
-----------	-----	-----	-----	-----

Društvo koje kontrolira strateški partner

Tifon d.o.o.	835	866	65	6
Energopetrol d.d.	535	340	1	1
Kalegran Ltd.	129	128	3	1
MOL Commodity Trading Kft.	115	-	-	-
Slovenaft, a.s.	101	-	82	84
MOL SLOVENIJA d.o.o.	41	33	85	92
MOL Serbia d.o.o.	5	61	-	-
IES-Italiana Energia e Servizi s.p.a.	2	15	5	9

Društva koja kontrolira država

Hrvatska elektroprivreda	2.024	2.617	181	161
Petrokemija Kutina	1.253	1.679	1	1
Croatia Airlines	226	257	-	-
Jadrolinija	183	165	7	6
Hrvatske željeznice	138	149	69	67
HANDA	112	105	189	-
Podzemno skladište plina Okoli	65	29	151	151
Plinacro	9	11	215	280

Transakcije između INA Grupa i povezanih strana na datum izvještaja o finansijskom položaju:

INA Grupa	Potraživanja od povezanih strana		Obveze prema povezanim stranama	
	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
Društva raspoloživa za prodaju				
JANAF d.d. Zagreb	-	1	46	22
Strateški partner				
MOL Nyrt.	83	79	43	95
Društvo koje kontrolira strateški partner				
Energopetrol d.d.	50	70	-	-
Slovenaft, a.s.	44	-	8	3
Tifon d.o.o.	36	36	2	1
Kalegran Ltd.	31	28	-	-
MOL SLOVENIJA d.o.o.	4	2	9	9
IES-Italiana Energia e Servizi s.p.a.	-	-	2	1
Društva koja kontrolira država				
Petrokemija Kutina	167	259	-	1
Hrvatska elektroprivreda	159	346	16	8
Hrvatske željeznice	40	78	14	8
Jadrolinija	26	31	2	1
Croatia Airlines	20	30	-	-
HANDA	15	3	121	14
Podzemno skladište plina Okoli	14	5	15	8
Plinacro	-	1	20	32
Zajmovi prema i od povezanih strana:				
INA Grupa	Potraživanja po danim kreditima prema povezanim stranama		Obveze po kreditima prema povezanim stranama	
	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
Strateški partner				
MOL Group Finance SA	-	-	611	-
Društvo koje kontrolira strateški partner				
Energopetrol d.d.	237	201	-	-

INA, d.d. je osigurala kredite po stopama usporedivim s onima koje prevladavaju u transakcijama po tržišnim uvjetima. Krediti od krajnje strane koja ima kontrolu nisu osigurani instrumentima naplate.

Transakcije između INA, d.d. i povezanih strana tijekom godine:

INA, d.d.	Prihodi od prodaje roba i usluga		Nabava robe iz odnosa s povezanim stranama	
	2013	2012	2013	2012
Povezana društva				
Prirodni plin d.o.o. Zagreb	4.541	4.872	722	741
Holdina Sarajevo	2.521	1.552	-	-
Osijek Petrol d.d.	102	122	-	-
INA Crna Gora d.o.o Podgorica	80	139	-	-
STSI d.o.o. Zagreb	28	24	533	430
INA Maziva d.o.o.	20	101	65	62
Interina d.o.o. Ljubljana	16	23	-	-
Crosco d.o.o.	12	11	284	239
INA Beograd d.o.o Beograd	1	-	-	-
TOP Računovodstvo Servisi d.o.o.	8	8	50	54
ITR d.o.o. Zagreb	1	1	21	23
Društva raspoloživa za prodaju				
JANAF d.d. Zagreb	3	-	86	75
Strateški partner				
MOL Nyrt.	159	371	598	644
Društvo koje kontrolira strateški partner				
Tifon d.o.o.	833	866	65	6
MOL Commodity Trading Kft	115	-	-	-
Slovenaft, a.s.	101	-	82	84
MOL SLOVENIJA d.o.o.	39	31	-	-
Energopetrol d.d.	20	282	1	1
MOL Srbija d.o.o.	5	61	-	-
IES-Italiana Energia e Servizi s.p.a.	2	15	5	9
Društva koja kontrolira država				
Croatia Airlines	226	257	-	-
Jadrolinija	177	159	7	6
Hrvatske željeznice	133	138	69	67
HANDA	112	105	189	-
Hrvatska elektroprivreda	18	96	177	158
Petrokemija Kutina	1	9	-	-
Podzemno skladište plina Okoli	1	2	-	-

Transakcije između INA, d.d. i povezanih strana na datum izvještaja o finansijskom položaju:

INA d.d.	Potraživanja od povezanih strana		Obveze prema povezanim stranama	
	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
Povezana društva				
Prirodni plin d.o.o. Zagreb	3.531	3.132	105	35
Holdina Sarajevo	227	180	21	12
Osijek Petrol d.d.	15	32	1	1
INA Beograd d.o.o. Beograd	7	7		
STSI d.o.o. Zagreb	6	8	196	179
INA Crna Gora d.o.o. Podgorica	6	22	1	1
Interina d.o.o. Ljubljana	2	5		
Crosco d.o.o.	2	1	101	68
TOP Računovodstvo Servisi d.o.o.	2	1		4
Maziva Zagreb d.o.o. Zagreb	1	9	7	10
ITR d.o.o. Zagreb			4	7
Društva raspoloživa za prodaju				
JANAF d.d. Zagreb			46	22
Strateški partner				
MOL Nyrt.	38	28	34	90
Društvo koje kontrolira strateški partner				
Tifon d.o.o.	36	32	2	1
MOL SLOVENIJA d.o.o.	4	2		
Energopetrol d.d.	1	4		
Društva koja kontrolira država				
Hrvatske željeznice	39	69	14	8
Jadrolinija	25	30	2	1
Croatia Airlines	20	30		
HANDA	15	3	121	14
Hrvatska elektroprivreda	6	7	16	8

Obveze povezanih strana prema INA, d.d. iskazane su umanjene za ispravak vrijednosti za sumnjiva i sporna potraživanja.

U 2013. godini INA, d.d. je umanjila vrijednost potraživanja od povezanih strana u iznosu 1.872 milijuna kuna, a prihode s naslova naplate umanjenih potraživanja od povezanih strana je priznala u iznosu od 922 milijuna kuna.

Zajmovi prema i od povezanih strana:

INA, d.d.	Potraživanja po danim kreditima		Obveze po kreditima prema	
	prema povezanim stranama	povezanim stranama	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
Povezana društva				
Crosco d.o.o.		626	582	-
Prirodni plin d.o.o.		555	700	-
Osijek Petrol d.d.		81	50	-
INA BH d.d. Sarajevo		29	30	-
INA Crna Gora d.o.o. Podgorica		23	15	-
Interina d.o.o. Ljubljana		21	15	-
ITR		12	-	-
Adrigas Milano		-	-	8
Hostin d.o.o.		-	4	5
STSI d.o.o. Zagreb		-	-	73
Maziva Zagreb d.o.o. Zagreb		-	-	45
Polybit		-	-	2
Strateški partner				
MOL Group Finance SA		-	-	611
Društvo koje kontrolira strateški partner				
Energopetrol d.d.		237	201	-
INA, d.d.				
31. prosinca 2013.				31. prosinca 2012.

Kratkoročna primanja

Otpremnine	44,7	43,6
Ukupno	2,6	0,6
	47,3	44,2

U prezentiranom iznosu naknada uključena su primanja članova Uprave i izvršnih direktora segmenata djelatnosti i poslovnih funkcija, direktora sektora, pomoćnika izvršnih direktora i tajnika Uprave INA, d.d.

Neovisne Izjave, u odnosu sa povezanim stranama, su dostavljene na potpis ključnim zaposlenicima društva INA, d.d. i to:

- Članovima Nadzornog odbora (9),
- Predsjedniku Uprave (1),
- Članovima Uprave (5),
- Izvršnim direktorima (6),
- Direktorima Sektora (31).

Analizom povratno dostavljenih Izjava utvrđeno je kako, osim u nastavku pojedinačno navedenih radnika, niti radnici, niti članovi uže obitelji ključnih članova menadžmenta u INA, d.d.:

- nemaju u vlasništvu više od 5% poslovnog udjela/dionica u INA, d.d. ili INA Grupi, kao niti u nekom drugom poslovnom subjektu koji je tijekom 2013. godine ostvario poslovni odnos sa INA, d.d. ili INA Grupom, a koji bi im omogućio značajan utjecaj ili kontrolu nad subjektom u 2013. godini,
- nisu ostvarili poslovne transakcije između povezanih stranaka tijekom 2013. godine.

Sljedeći članovi ključnog menadžmenta u INA, d.d. prijavili su postojanje povezanih strana unutar INA Grupe u 2013. godini i to kako slijedi:

- Član Nadzornog odbora, gospodin Ferenc Horváth, bio je tijekom 2013. godine na sljedećim pozicijama: potpredsjednik za rafinerije i marketing društva MOL Plc., član Odbora direktora društva Slovnaft, a.s., član Odbora direktora društva TVK Plc. te predsjednik Odbora direktora društva IES – Italiana Energia e Servizi S.p.A.
- Član Nadzornog odbora, gospodin György Mosonyi, bio je tijekom 2013. godine na sljedećim funkcijama: predsjednik Nadzornog odbora društva MOL Plc., predsjednik Odbora direktora društva TVK Plc. te predsjednik Nadzornog odbora društva Slovnaft, a.s.
- Član Nadzornog odbora, gospodin Jozséf Molnár bio je tijekom 2013. godine predsjednik Uprave na razini Grupe MOL Plc.
- Član Nadzornog odbora, gospodin Szabolcs I. Ferencz, bio je tijekom 2013. godine član Nadzornog odbora u društvu Slovnaft, a.s.,
- Član Nadzornog odbora, gospodin Oszkár Világi, bio je tijekom 2013. godine predsjednik Odbora direktora društva Slovnaft, a.s. te član Odbora direktora društva MOL Plc.
- Član Uprave društva, gospodin Niko Dalić, tijekom 2013. godine bio je opunomoćenih INA, d.d. u skupštini društva ED-INA i društva INAgip
- Izvršni direktor PF Financija, gospodin András Huszár, bio je tijekom 2013. godine predsjednik Nadzornog odbora povezanog društva TRS d.o.o., član Nadzornog odbora u povezanim društvo STSI d.o.o., član Nadzornog odbora u povezanim društvo CROSCO d.o.o. te član Nadzornog odbora u povezanim društvo Prirodni plin d.o.o.
- Izvršni direktor SD Trgovine na malo, gospodin Darko Markotić, tijekom 2013. godine bio predsjednik Nadzornog odbora povezanog društva INA BH, d.d.
- Izvršni direktor PF Korporativnog centra, gospodin Tvrko Perković tijekom 2013. godine bio je Predsjednik Nadzornog odbora povezanog društva STSI d.o.o.
- Izvršni direktor SD Istraživanje i proizvodnja nafte i plina, gospodin Želimir Šikonja, tijekom 2013. godine bio je predsjednik Nadzornog odbora povezanog društva Crocco d.o.o., predsjednik Nadzornog odbora povezanog društva Prirodni plin d.o.o., predsjednik Upravnog odbora INAgip, d.o.o., predsjednik Upravnog odbora ED-INA, član Uprave povezanog društva INA-NAFTAPLIN IE&P Ltd, Guernsey te glavni zastupnik dioničara INA, d.d. u Hayan Petroleum Company, Damascus, Syria
- Izvršni direktor PF Korporativnih procesa, gospodin Tomislav Thür, tijekom 2013. godine bio je član Nadzornog odbora u povezanim društvo Prirodni plin d.o.o.
- Direktor Sektora za geologiju i inženjeringu, gospodin Jerko Jelić-Balta, tijekom 2013. godine bio je predsjednik Uprave povezanog društva Adriagas S.r.l.
- Direktorica Sektora riznice, gđa Višnja Bijelić, tijekom 2013. godine bila je predsjednica Nadzornog odbora povezanog društva INA Maziva d.o.o. te član Nadzornog odbora u društvo Plinara Pula.

• Direktor Sektora Istraživanje i proizvodnja NIP JIE, gospodin Laslo Farkaš Višontai, tijekom 2013. godine član Nadzornog odbora društva Plinara Pula d.o.o., član Nadzornog odbora društva Geopodravina d.o.o. te član Nadzornog odbora povezanog društva STSI d.o.o. te član Nadzornog odbora društva PIS, d.o.o.

- Direktor Sektora razvoja maloprodajne mreže i upravljanja imovinom, gospodin Davor Knez, bio je tijekom 2013. godine predsjednik Nadzornog odbora društva Petrol Jurdani d.d. te član Nadzornog odbora Krajina Petrol, a.d.
- Direktorica Sektora računovodstva i poreza, gđa Nives Kompare, tijekom 2013. godine bila je član nadzornog odbora povezanog društva TOP RAČUNOVODSTVO SERVISI, d.o.o.
- Direktor Sektora maloprodaje i marketinga, gospodin Davor Peruško, bio je tijekom 2013. godine predsjednik Uprave povezanog društva INA maloprodajni servisi, d.o.o.
- Direktorica Sektora podrške istraživanju i proizvodnji, gđa Diana Prpić, bila je tijekom 2013. godine član Uprave povezanog društva Adriagas, S.r.l.
- Direktorica Sektora upravljanja ljudskim resursima, gđa Vladimira Senčar Perkov, bila je tijekom 2013. godine član Nadzornog odbora povezanog društva INA maloprodajni servisi, d.o.o.
- Direktor Sektora upravljanja investicijama i održavanjem, gospodin Josef Stoppacher, bio je tijekom 2013. godine član Nadzornog odbora povezanog društva CROSCO d.o.o.
- Direktor Sektora nabave, gospodin György Szűcs, tijekom 2013. godine obavljao je funkciju člana Nadzornog odbora društva SOL-INA
- Direktor Sektora maziva, gospodin Andrej Šolaja, tijekom 2013. godine bio je na funkciji predsjednika Uprave povezanog društva Maziva d.o.o.
- Direktor Sektora Međunarodnog istraživanja i proizvodnje nafte i plina, gđa. Davorka Tancer, tijekom 2013. godine bila je direktorica povezanog društva Prirodni plin d.o.o. Dodatno, suprug gđe Tancer, gospodin Adonis Tancer, tijekom 2013. godine bio je vlasnik/ direktor poslovog subjekta IMI Instromont inženjering, d.o.o., koji je ostvario poslovni odnos sa povezanim društvom INA Grupe, STSI, d.o.o.

Sljedeći članovi ključnog menadžmenta prijavili su postojanje povezanih strana unutar INA Grupe u 2013. godini i to kako slijedi:

- Predsjednik Nadzornog odbora društva INA Maziva, d.o.o., gospodin Tomislav Crnković, imenovan s datumom 1.1.2014. godine, tijekom 2013. godine bio je na poziciji predsjednika Nadzornog odbora povezanog društva INA-Osijek Petrol.
- Direktor povezanog društva ITR, d.o.o., gospodin Ivan Novaković, tijekom 2013. godine bio je na poziciji predsjednika Uprave povezanog društva STSI, d.o.o.
- Direktor društva CROSCO, d.o.o., gospodin Dragutin Domitrović, tijekom 2013. godine bio je predsjednik Nadzornog odbora povezanog društva Rotary Zrt.
- Član Uprave društva CROSCO, d.o.o., (do 31.12.2013. godine) gospodin Tibor Gozdan, tijekom 2013. godine bio je na poziciji člana Uprave povezanog društva Rotary Zrt.
- Direktor društva, INTERINA, d.o.o. Ljubljana gospodin Mladen Ivković, tijekom 2013. godine bio je član Nadzornog odbora povezanog društva INA-Osijek Petrol, d.d. i direktor povezanog društva Petrol, d.d.
- Direktor društva, INA BH, d.d., gospodin Zoran Dautović, tijekom 2013. godine bio je član Nadzornog odbora povezanog društva INA MALOPRODAJNI SERVISI, d.d.
- Član Nadzornog odbora društva INA BH, d.d. Sarajevo, gospodin László Bartha, tijekom 2013. godine bio je predsjednik Uprave / direktor povezanog društva HOLDINA, d.o.o. Sarajevo te izvršni direktor za maloprodaju povezanog društva ENERGOPETROL, d.d., Sarajevo.
- Član Uprave društva HOLDINA d.o.o. Sarajevo, gospodin Miroslav Polak, tijekom 2013. godine bio je direktor povezanog društva ENERGOPETROL, d.d., Sarajevo
- Član Uprave društva HOLDINA d.o.o. Sarajevo, gospodin Damir Sokolović, tijekom 2013. godine bio je izvršni direktor za financije povezanog društva ENERGOPETROL, d.d., Sarajevo.
- Direktor društva CROSCO INTERNATIONAL, d.o.o., gospodin Mato Šimović, tijekom 2013. godine bio je direktor povezanog društva CROSCO International, d.o.o. Tuzla.
- Članica Uprave društva SEA HORSE SHIPPING INC., gđa Beata Cziganyne Bauer, tijekom 2013. godine bila je članica Uprave povezanog

društva, NORDIC SHIPPING LIMITED.

- Predsjednik Uprave društva CROSCO INTERNATIONAL LIMITED, Guernsey, gospodin Bojan Prokopec, tijekom 2013. godine bio je član Uprave povezanog društva INA MALOPRODAJNI SERVISI, d.d., predsjednik Nadzornog odbora povezanog društva INA–Osijek Petrol, d.d., predsjednik Nadzornog odbora povezanog društva Petrol, d.d. te član Nadzornog odbora povezanog društva ENERGOPETROL, d.d., Sarajevo, Bosna i Hercegovina.

Ostale transakcije s povezanim stranama

Društvo je glavni korisnik usluga ovisnog društva Prirodni Plin d.o.o., koje je u potpunosti u vlasništvu Društva (bilješka 17.), a koje je izkazalo prihod od prodaje u iznosu 6.053 milijuna kuna u 2013. godini (7.487 milijuna kuna u 2012. godini) od kojih se 722 milijuna kuna (741 milijuna kuna u 2012. godini) odnosi na prihod od prodaje usluga, neposredno INA, d.d.

Društvo je glavni korisnik usluga društva Crocco Naftni Servisi d.o.o. i njegovih ovisnih društava. Društvo Crocco d.o.o., koje je u potpunosti u vlasništvu Društva (bilješka 17.) i izkazalo je prihod od prodaje u iznosu od 923 milijuna kuna u 2013. godini (872 milijuna kuna u 2012.), od kojih se 284 milijuna kuna (244 milijuna kuna u 2012.) odnosi na prihode od prodaje, tehnoloških usluga, neposredno INA, d.d.

Društvo je također glavni korisnik usluga ovisnog društva STSI d.o.o., koje je u potpunosti u vlasništvu Društva (bilješka 17.) i izkazalo je prihod prodaje u iznosu od 589 milijuna kuna u 2013. godini (482 milijuna kuna u 2012.), od kojih se 552 milijuna kuna (445 milijuna kuna u 2012.) odnosi na prihode od prodaje, usluga neposredno INA, d.d.

Društvo je i glavni kupac proizvoda ovisnog društva INA Maziva d.o.o., koje je u potpunosti u vlasništvu Društva (bilješka 17.) i koje je izkazalo prihod od prodaje u iznosu od 218 milijuna kuna u 2013. godini (213 milijuna kuna u 2012.) od kojih se 61 milijun kuna (54 milijuna kuna u 2012.) odnosi na prihod od prodaje proizvoda neposredno INA, d.d.

Društvo je također korisnik usluga društva JANAF d.d., u kojem Društvo drži 11,795% udjela u vlasništvu (bilješka 21.). Približno 86 milijuna kuna prihoda društva JANAF d.d. za 2013. godinu od ukupnog iznosa prihoda od 452 milijuna kuna u 2013. godini otpada na prihode od INA, d.d. za korištenje naftovodnog sustava društva JANAF d.d. (u 2012. godini: 75 milijuna kuna od 456 milijuna kuna ukupnih prihoda).

39. UGOVORNE OBVEZE

Društvo i Grupa imaju neke trajnije poslovne i finansijske obveze koje su dio redovnog poslovanja, a uključuju:

- obveze istraživanja i razvoja proizašle temeljem ugovora o zajedničkoj proizvodnji,
- istražne radove na bušotinama u inozemstvu,
- obveze kupnje, transporta i prodaje plina
- činidbene garancije, akreditivi i ostala jamstva s hrvatskim i inozemnim bankama,
- dovršenje izgradnje određenih objekata.

Ulaganje u ugovornim područjima Sjevernog Jadran

Aktivnosti privođenja proizvodnji rezervi prirodnog plina na zemljopisnom području sjevernog Jadran, većinom unutar epikontinentalnog pojasa RH, odvijaju se kroz ugovore o podjeli proizvodnje (PSA – „Production Sharing Agreement“) koje je INA sklopila sa stranim kompanijama na tzv. ugovornim područjima:

- INA, d.d. i ENI Croatia BV sklopili su 1996. i 1997. ugovore o podjeli proizvodnje na ugovornom području Ivana i Aiza - Laura, a realizacija partnerstva odvija se preko zajedničke operativne kompanije INAgip s udjelima 50 : 50,
- INA, d.d. i EDISON INTERNATIONAL S.p.A sklopili su 2002. ugovor o istraživanju i podjeli proizvodnje na ugovornom području Izabela & Iris / Iva. Partnerstvo s EDISON-om odvija se preko operativne kompanije ED-INE s poslovnim udjelima: 50% : 50%,

Kada bude u proizvodnji i plinsko polje Izabela, na području Sjevernog Jadranu biti će ukupno instalirano 18 proizvodnih i 1 kompresorska platforma s ukupno 46 proizvodnih bušotina.

Do sada je u ugovornom području Sjevernog Jadran i Aiza Laura INA, d.d. uložila u kapitalnu izgradnju rudarskih objekata i postrojenja 4,8 miliardi kuna, a od ukupno pridobivenih rezervi udio INA, d.d. kreće se oko 63 % proizvedenog plina, koji se plasira na hrvatsko plinsko tržište.

Na plinskom polju Izabela su svi razradni radovi na polju su završeni tijekom 2010. godine, te je platforma Izabela Jug spremna za početak proizvodnje od svibnja 2010., a platforma Izabela Sjever od srpnja 2010. Iako tehnički spremne, platforme trenutno još nisu u proizvodnji zbog nedovršenih pregovora između INA, d.d. i Edisona, a jednom kad krene proizvodnja udio plina INA, d.d. s plinskog polja Izabele iznosit će oko 45%.

Na dan 31.prosinca 2013. godine INAgip je na oba ugovorna područja imao 237 aktivna ugovora ukupne vrijednosti 1.417 milijuna kuna, a preostale obaveze po tim ugovorima na isti nadnevak iznosile su 735 milijuna kuna.

ED-INA je za potrebe razrade plinskog polja Izabela od 1. siječnja 2008. godine do 31. prosinca 2013. godine sklopila 83 (28 ih je još aktivno) ugovora ukupne vrijednosti 141 milijuna EUR, od čega je na dan 31. prosinca 2013. godine izvršeno 139 milijuna EUR.

Ulaganje u Siriju

INA, d.d. od 1998. do danas ima šest (6) komercijalno uspješnih polja u Bloku Hayan (Jihar, Al Mahr, Jazal, Palmyra, Mustadira i Mazrur) sa znatnim količinama nafte, plina i kondenzata.

Trenutačni status

Proizvodnja nafte, kondenzata i ukapljenog naftnog plina u Siriji još je u tijeku. Nerezidentni zaposlenici INA, d.d. koji rade u Hayan Petroleum Company (HPC) na poljima HPC-a u sjedištu HPC-a u Damasku, ne rade u Siriji još od 25. siječnja 2013. godine, a glavne proizvodne aktivnosti preuzeli su lokalni radnici HPC-a, što INA, d.d. smatra nezakonitim (vidi bilješku 3.).

INA, d.d. je operator u istražnom bloku Aphamia. INA, d.d. je pribavila seizmičku snimku 270 km² u 3D na temelju kojih je izbušila dvije istražne bušotine. Utvrđene su naftom zasićene naslage u strukturama nalazišta Mudawara i Beer As Sib. Ukupna kapitalna ulaganja iznose oko 65 milijuna USD. Drugo i zadnje produljenje istražne faze okončano je 11. studenoga 2013. godine, uz neizvršenu preuzetu obvezu bušenja jedne istražne bušotine kao potvrdu komercijalne isplativosti naftom zasićenih naslaga ukoliko ne dođe do proglašenja „više sile.“ U svezi navedenog, INA, d.d. od HPC-a, kao ni od nadležnog ministarstva, još uvijek nije dobila nikakav komentar.

Obveza kupnje po "take or pay" ugovorima

Prirodni plin d.o.o. je potpisao 20. prosinca 2013. godine novi ugovor sa subjektom MET International AG o kupnji plina koji traje do 1. svibnja 2014. godine. Na dan 1. siječnja 2014. godine buduće ugovorene obaveze do isteka trajanja ugovora iznose oko 150 milijuna kuna.

Obveze po ugovoru za transport plina

Buduće ugovorne obaveze za transport plina sklopljene sa dobavljačima GEOPLIN d.o.o. do 2016. godine, te sa Gas Connect Austria i ENI SpA. do 2018. godine iznose oko 484,83 milijuna kuna.

Ugovori za prodaju plina

Grupa ima sljedeće ugovore za prodaju plina u periodu od 1. listopada 2013. godine odnosno 1. siječnja 2012. godine do isteka trajanja Ugovora:

1. Dugoročni ugovor Prirodni plin d.o.o. – HEP d.d. Zagreb (dugoročni ugovor o prodaji prirodnog plina je prenesen na Prirodni plin d.o.o.)
 - a) Razdoblje trajanja ugovora: 1.siječnja 1996.- 30.rujna 2014. godine
 - b) Prihod od prodaje od 1. siječnja - 31. prosinca 2013.: 1,6 milijardi kuna
 - c) Obveza po ugovoru: 146.500.000 m³ od 1. siječnja 2014. - 30. rujna 2014 . godine
 - d) Procijenjeni prihod za preostalo razdoblje: 365 milijuna kuna

2. Ugovor Prirodni plin d.o.o. – Petrokemija d.d. Kutina

- a) Razdoblje trajanja ugovora: 1. siječnja 2012. - 30. rujna 2015. godine
- b) Prihod od prodaje od 1. siječnja 2013. - 31. prosinca 2013.: 1,2 milijardi kuna
- c) Obveza po ugovoru: 458.100.000 m³ od 1. siječnja 2014. - 30. rujna 2015. godine
- d) Procijenjeni prihod za preostalo razdoblje: 1,1 milijardi kuna

3. Ugovori Prirodni plin d.o.o. – Tarifni kupci prirodnog plina (distributeri – dobava)

- a) Razdoblje trajanja ugovora: 1. listopada 2013. - 31. ožujka 2014. godine
- b) Prihod od prodaje od 1. siječnja 2013. - 31. prosinca 2013: 1,6 milijardi kuna
- c) Obveza po ugovorima: 357.477.468 m³ od 1. siječnja 2014. - 31. ožujka 2014. godine
- d) Procijenjeni prihod za preostalo razdoblje: 786 milijuna kuna

4. Ugovori Prirodni plin d.o.o. – Tarifni kupci prirodnog plina (distributeri – prodaja)

- a) Razdoblje trajanja ugovora: 1. listopada 2013.- 30. rujna 2014. godine (jedan kupac do 30. rujna 2015. godine)
- b) Prihod od prodaje od 1. siječnja - 31. prosinca 2013: 544 milijuna kuna
- c) Obveza po ugovorima: 92.797.843 m³ od 1.siječnja 2014. – 30. rujna 2015.
- d) Procijenjeni prihod za preostalo razdoblje: 240 milijuna kuna

5. Ugovori Prirodni plin d.o.o. – Ostali povlašteni kupci prirodnog plina

- a) Razdoblje trajanja ugovora: 1. listopada 2013. - 30. rujna 2014. godine (jedan kupac do 31. prosinca 2014. godine)
- b) Prihod od prodaje od 1. siječnja – 31. prosinca 2013.: 881 milijuna kuna
- c) Obveza po ugovorima: 280.207.159 m³ od 1. siječnja 2013. – 31. prosinca 2014.
- d) Procijenjeni prihod za preostalo razdoblje: 677 milijuna kuna

Ugovori za prodaju vode:

1. Vode visoke tehnološke kvalitete

- a) Obveza po ugovorima: 2.263.000 m³ u 2013. godini
- b) Ostvareni prihod od prodaje u 2013.godini: 3,6 milijuna kuna
- c) Razdoblje trajanja ugovora: 2014. godina
- d) Procijenjeni prihod za 2013. godinu: 4,4 milijuna kuna

2. Geotermalne vode

- a) Obveza po ugovorima: 410.000 m³ u 2013. godini
- b) Ostvareni prihod od prodaje u 2013. godini.: 2,6 milijuna kuna
- c) Razdoblje trajanja ugovora: 2014. godina
- d) Procijenjeni prihod za 2014. godinu: 2,1 milijuna kuna

40. NEPREDVIDENE OBVEZE

Zaštita okoliša

Osnovne djelatnosti Društva i Grupe, koje čine istraživanja, proizvodnja nafte i plina, prijevoz, rafinerijska prerada, proizvodnja i otprema derivata, po svojoj prirodi mogu imati učinak na okoliš, u smislu ispuštanja štetnih tvari u tlo, vodu i zrak. Društvo i Grupa sukladno zakonima i obavezama koji iz njih proizlaze, uredno bilježe, prate i izvješćuju o ispuštanjima u okoliš. Za sva navedena ispuštanja Društvo i Grupa plaćaju Fondu za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost propisane naknade za emisije u zrak, kao i Hrvatskim vodama, naknadu za zaštitu voda, a sve po načelu „onečišćivač plaća“. Učinke tih djelatnosti na okoliš kontroliraju lokalne uprave i državna tijela koja se bave zaštitom okoliša.

Usklađenje poslovanja INA, d.d. s odredbama IPPC Direktive

Direktiva o integriranom sprečavanju i nadzoru onečišćenja (IPPC) regulira pitanje okolišne dozvole i zahtjeva primjenu najboljih raspoloživih tehnika (NRT), kojima se postiže visoki stupanj zaštite okoliša u cjelini (zaštita zraka, voda, tla, zaštita od buke, gospodarenje otpadom, energetska učinkovitost). Okolišnom dozvolom regulira se rad postrojenja. Usklađivanje sa NRT zahtjeva vrijeme i velika finansijska ulaganja pa je INA, d.d. za svoje rafinerije u Sisku i Rijeci u predpristupnim pregovorima RH sa EU ishodovala prijelazno razdoblje za postizanje potpune usklađenosti, do 31. prosinca 2017. godine.

S ciljem usklađivanja svoje postojeće tehnologije sa NRT, u INA, d.d. je pokrenuto nekoliko projekata koji su u različitim fazama realizacije. Tijekom 2013. godine Zahtjevi za ishođenje okolišnih dozvola i Tehničko-tehnološka rješenja za četiri INA-ina postrojenja (Objekti frakcionacije Ivanić grad (OFIG), Objekti prerade plina Molve (OPPM), Rafinerija nafte Sisak (RNS), Rafinerija nafte Rijeka (RNR)) poslana su nadležnim tijelima na mišljenje i utvrđivanje uvjeta za postrojenja. Uspješno su provedene javne rasprave za RNS, OFIG i OPPM te su za ta postrojenja Ministarstvu ZOIp dostavljeni Uvjeti okoliša i Knjige objedinjenih uvjeta, koji su sastavni dio Rješenja o okolišnoj dozvoli. U prosincu 2013. godine Ministarstvo ZOIp izdao je Rješenje o prihvatljivosti zahvata izgradnje koking kompleksa u Rafineriji nafte Rijeka sa privezištem i lukom Urinj 2, čime je omogućen nastavak ishođenja okolišne dozvole i za Rafineriju nafte Rijeka.

Usklađenje poslovanja INA, d.d. s zakonodavstvom u području emisija stakleničkih plinova

Europski sustav trgovanja emisijskim jedinicama (eng. European Union Emissions Trading Scheme, EU ETS) jedan je od temeljnih mehanizma Europske unije u borbi protiv klimatskih promjena s ciljem izvršenja obveza preuzetih Kyotskim protokolom. Unutar Sustava postrojenja dio emisijskih jedinica (jedna emisijska jedinica = 1 tona CO₂) dobivaju besplatno te im one služe za „pokrivanje“ emisija iz prethodne godine. Ukoliko postrojenje ima manjak emisijskih jedinica u odnosu na verificirane emisije, ostatak kupuje na tržištu putem dražbi.

Od 1. siječnja 2013. godine Rafinerija nafte Rijeka, Rafinerija nafte Sisak, Objekti frakcionacije Ivanić Grad i Objekti prerade plina Molve dio su Sustava. U veljači su Agenciji za zaštitu okoliša dostavljeni zahtjevi za otvaranje četiri računa (po jedan za svako postrojenje) u Registru Unije preko kojeg se obavljaju transakcije emisijskim jedinicama te je u prosincu 2013. godine obavljeno prvo trgovanje prilikom čega je kupljeno 75% od ukupnog procijenjenog manjka emisijskih jedinica (cijena jedne emisijske jedinice iznosila je 4,99 EUR-a te je ukupno plaćeno 905.680 EUR-a).

Godišnja izvješća o emisijama stakleničkih plinova iz postrojenja dostavljena su Agenciji za zaštitu okoliša sukladno važećim propisima u ožujku 2013. godine. Europska Komisija objavila je novi obrazac Planova praćenja emisija stakleničkih plinova te su Inina postrojenja svoje Planove dostavila Ministarstvu zaštite okoliša i prirode u kolovozu.

Usklađenje poslovanja INE s zakonskom regulativom u domeni zaštite zraka

1. siječnja 2016. godine za postojeća postrojenja na snagu stupaju puno strože granične vrijednosti emisija (GVE), koje propisuje Direktiva o industrijskim emisijama (IED). Odredbe ove direktive prenesene su u hrvatsko zakonodavstvo Uredbom o GVE onečišćujućih tvari u zrak (NN 117/12). Usklađivanje emisija iz velikih uređaja za loženje sa trenutno propisanim GVE, INA je velikim dijelom zadovoljila dovođenjem prirodnog plina kao energenta na ta ložišta. U siječnju 2013. rafinerije nafte Sisak i Rijeka predale su Zahtjev za uključivanjem svojih postojećih velikih uređaja za loženje u Prijelazni nacionalni plan (PNP). Uređaji za loženje koji su uključeni u

PNP, u razdoblju od 1. siječnja 2016. godine do 30. lipnja 2020. godine, mogu biti izuzeti od obveze poštivanja strožih GVE, ukoliko ispunjavaju određene uvjete propisane Uredbom. Tijekom lipnja 2013. godine Ministarstvo zaštite okoliša i prirode je PNP dostavilo Europskoj komisiji na usvajanje. Vezano za usklađivanje s tehničkim standardima zaštite okoliša od emisija hlapivih organskih spojeva (HOS) koje nastaju skladištenjem i distribucijom benzina, sa zakonskim zahtjevima usklađena je cijelokupna Inina maloprodajna mreža kao i autopunište u RNS. U sljedećih par godina je za potpunu usklađenost s tehničkim standardima zaštite okoliša od emisija HOS-a planirano 540 milijuna kuna.

Usklađenje poslovanja INE s REACH regulativom

U skladu s hrvatskim Zakonom o provedbi Uredbe (EZ) br. 1907/2006 Europskoga parlamenta i Vijeća EZ o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija, INA, d.d. je prije predviđenih rokova, registrirala tvari sukladno Uredbi REACH i notifikaciju sukladno Uredbi CLP.

Predregistracijski period je završio 31. prosinca 2013. godine. Rok za registraciju tvari koje se proizvode u količini većoj od 100 t/god., koje imaju CMR svojstva ili su vrlo otrovne za organizme koji žive u vodi (R 50/53) je 30. lipanj 2014. godine. Rok za registraciju svih tvari koje se proizvode u manjim količinama (1-100 t/god) je 31. svibanj 2018. godine.

Tijekom 2013. godine INA REACH tim prikupio je podatke za ukupno 14 registracijskih dosjea (9 tvari i 5 on site intermedijera) koji su podneseni Europskoj agenciji za kemikalije (ECHA). Osim registracije obavljena je i notifikacija sukladno CLP Uredbi za 8 tvari koje su izuzete iz obveze registracije.

Za 18 tvari (14 tvari i 4 intermedijera) koje je INA, d.d. izvozila na teritorij Europske Unije prije pristupanja Republike Hrvatske EU, obavljen je prijenos prava s MOL-a na INA, d.d. Registracijski dosjei tih tvari ponovno su podneseni zbog nadopune najnovijim podacima. Nakon uspješno obavljene registracije sukladno Uredbe REACH i notifikacije sukladno Uredbi CLP ostvaren je cilj da INA, d.d. može proizvoditi, skladištitи, upotrebljavati i stavljati na tržište proizvode na području Europske unije.

Rezerviranja u zaštiti okoliša

Okolišne obveze su obveze tvrtke za sanaciju onečišćenja uzrokovanih njenim aktivnostima. Mogu se podijeliti u dvije kategorije, a to su rezerviranja za zaštitu okoliša i potencijalne (nepredviđene) obveze. S 31. prosincem 2013. u poslovnim knjigama INA, d.d. rezerviranja za zaštitu okoliša iznosila su 288 milijuna kuna, a za INA Grupu taj iznos je 301 milijuna kuna. Potencijalne (nepredviđene) obveze na razini INA Grupe procijenjene su u iznosu od 651 milijun kuna, a na razini INA, d.d. u iznosu od 438 milijun kuna. Ovi iznosi nisu evidentirani, jer je vrijeme nastanka događaja nesigurno i nema dokazanog onečišćenja. Dio nepredviđenih obveza može postati rezerviranje pomicanjem vremenskog okvira ili odluke o napuštanju mjesta gdje INA, d.d. danas radi, ili odustajanjem od dalnjih djelatnosti na određenoj lokaciji.

Sudski sporovi

GWDF Partnership München i GWDF Limited Cipar

Tužitelj GWDF Partnership, Gesselschaft Bürgerlichen Rechts i GWDF Limited Cipar potražuje naknadu štete od tuženika INA, d.d. Zagreb i INA-Naftaplin, u iznosu od 59 milijuna kuna, nastalu uslijed gubitka prava iz Joint Venture Agreement sa tvrtkom Saknavtobi, a do koje je navodno došlo uslijed ponašanja tuženika, odnosno njegova povlačenja iz pregovora kojim je trebao postati sudionik zajedničkog poslovnog pothvata. INA, d.d. je u rujnu 2007. godini dala odgovor na tužbu u kojem se u cijelosti osporava osnova i visina postavljenog tužbenog zahtjeva, između ostalog navodeći kako su tuženici odustali od pregovora zbog poslovne odluke i kako su tužitelji ti koji su vodili pregovore suprotno načelu savjesnosti i poštenja. Nadalje INA, d.d. je istaknula prigovor nedostatka parnične sposobnosti u odnosu na GWDF Partnership i prigovor promašene pasivne legitimacije u odnosu na INA, d.d., kao i da sud nije nadležan u odnosu na GWDF Limited Cipar.

Prvostupanski sud najprije treba odlučiti o tome koje je pravo mjerodavno za ovaj spor kao i da li je nadležan. Do sada je održano nekoliko ročišta tijekom 2008., 2009. kao i u 2010. godini na kojima se raspravljalo o procesnim pitanjima (stranačka sposobnost, nadležnost, mjerodavno pravo).

Na posljednjem ročištu 8. veljače 2011. godine nakon što su stranke ponovno iznijele svoja stajališta, sud je donio odluku da diplomatskim

putem zatraži od SR Njemačke i Republike Cipar sadržaj mjerodavnog prava radi odlučivanja u ovom predmetu.

Status INA, d.d. nije se promijenio čak ni nakon ročišta održanog 8. veljače 2011., dostava podataka o mjerodavnom pravu zasigurno će potrajati, tako da će tek nakon ročišta koje će se zakazati po pribavi mjerodavnog prava biti jasno u kojem pravcu će se nastaviti postupak.

Uprava vjeruje, na temelju pravnog savjeta, da gubitak neće nastati, stoga rezerviranje nije evidentirano u poslovnim knjigama na dan 31. prosinca 2013. godine.

OTF

INA, d.d. je 27. kolovoza 2013. godine obaviještena od strane Tajništva Stalnog arbitražnog suda pri Hrvatskoj gospodarskoj komori, da je OTF Fovallalkozo Zrt., Hungary (OTF) podnio tužbu protiv INA, d.d.

U navedenoj tužbi OTF od INA, d.d. traži povrat iznosa iz naplaćene bankovne garancije, navodeći da je ista aktivirana od strane INA, d.d. prevarno, nezakonito i neopravданo, isplatu dodatnih troškova na osnovu zahtjeva po tzv. "change order", te ostalih troškova koji se odnose na projekat plaćenih od strane OTF-a, iz razloga nastalih zbog INA, d.d., te naponsjetku i naknadu štete prouzročene OTF-u od strane INA, d.d. zbog zakašnjenja u plaćanju i zbog nekih drugih postupaka, sve to u ukupnom iznosu od 9 milijuna EUR-a.

INA, d.d. je 11. listopada 2013. godine, unutar postavljenog roka, dala detaljan odgovor na tužbu. INA, d.d. u svom odgovoru na tužbu, navodi da je OTF iznio nedostatan i netočan opis naravi i okolnosti spora. Prije svega, INA, d.d. tvrdi da je do kašnjenja projekta došlo iz razloga za koje je temeljem Ugovora zaključenog između stranaka odgovoran jedino OTF. Navedenu argumentaciju INA, d.d. također zasniva na prirodi "Lump Sum Turn Key Contract" zaključenog između stranaka te na činjenici da je OTF preuzeo isključivu odgovornost za detaljno projektiranje i dizajn uz obvezu da isporuči INA, d.d. postrojenje u punoj funkciji, a što je OTF propustio učiniti.

Osim toga, INA, d.d. tvrdi da FEEDSTOCK nije bio razlog za manjkavo funkcioniranje postrojenja, niti je isto bilo prouzročeno od strane operativnog osoblja INA, d.d.

Stajalište INA, d.d. je da su nedostaci u funkcioniranju postrojenja rezultat lošeg dizajna i konstrukcije/izgradnje, što je isključiva odgovornost OTF-a.

Što se tiče aktiviranja bankovne garancije, tvrdnje INA, d.d. u skladu su s njenom argumentacijom da je aktiviranjem bankovne garancije i naplatom iznosa od 4 milijuna EUR-a, INA, d.d. naplatila štetu koju je pretrpjela tijekom obustavljenog rada postrojenja uzrokovanog kvarovima postrojenja, te ostalih šteta koje je INA, d.d. pretrpjela zbog povrede Ugovora od strane OTF-a.

Iako je spor još u početnoj fazi arbitražnog postupka neka pitanja, kao što su proceduralna pravila i pravac u kojem Tribunal želi voditi arbitražu, su razjašnjena nakon telekonferencije održane 13. prosinca 2013. godine, uključujući krajnji rok za slijedeći krug pismenih podnesaka. S druge strane, ovog trenutka poziciju stranaka u postupku teško je ocijeniti iz razloga što je do sada bio samo jedan krug podnesaka (tužba i odgovor). Tužbeni zahtjev OTF-a podnesen je neprecizno i relativno šturo bez ikakvog dodatnog elaboriranja činjenica ili pozivanja na dokaze. Shodno tome očekuje da će OTF dostaviti podnesak s potpuno razrađenim činjenicama i poduprijet dokazima, kao odgovor na Odgovor na tužbu, tijekom druge runde podnesaka do 31. siječnja 2014. godine, ukoliko želi ojačati svoju poziciju u ovom arbitražnom postupku.

Uprava vjeruje, na temelju pravnog savjeta, da gubitak neće nastati, stoga rezerviranje nije evidentirano u poslovnim knjigama na dan 31. prosinca 2013. godine.

Ljubljanska banka

Cjelokupno potraživanje tužitelja, LJUBLJANSKA BANKA, Ljubljana, Slovenija protiv INA, d.d. u iznosu od 61 milijuna kuna proizašlo je iz dva ugovora iz 1982. godine o korištenju kratkoročnog deviznog kredita u inozemstvu koje je INA- Rafinerija nafte Rijeka sklopila sa Ljubljanskom bankom - Osnovnom bankom Zagreb.

Potraživanje Ljubljanske banke u ovom sudskom sporu odnosi se na dug po osnovu zatezne kamate koji proizlazi iz pravomoćne presude Okružnog privrednog suda u Zagrebu koja je donesena u ranijem sudskom postupku koji se vodio po istom, gore navedenom pravnom osnovu.

Postupak je započeo povodom prijedloga za izvršenje koji je dana 13. rujna 1995. godine podnijela Ljubljanska banka. Trgovački sud u

Zagrebu donosi Rješenje o izvršenju na koji je INA, d.d. prigovorila zbog zastare, osnovanosti te visine zahtjeva pa se postupak nastavio kao parnični postupak povodom tužbe.

INA, d.d. prigovara preuranjenosti tužbe, s obzirom da se po istom pravnom osnovu vodi postupak radi nedopuštenosti ovrhe, a koji je u međuvremenu pravomoćno okončan i u kojem tužitelj traži ponavljanje postupka. INA, d.d. također prigovara i aktivnoj legitimaciji tužitelja.

Uprava vjeruje, na temelju pravnog savjeta, da gubitak neće nastati, stoga rezerviranje nije evidentirano u poslovnim knjigama na dan 31. prosinca 2013. godine.

Trgovački sud donio je Rješenje od 24. studenoga 2008. godine kojim odbacuje tužbu. Na navedeno rješenje tužitelj je podnio žalbu koju je Visoki trgovački sud usvojio te vratio prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje. U ponovnom suđenju, tuženik je podneskom od 3. svibnja 2010. godine, uz gore istaknute prigovore, istaknuo i prigovor pravomoćno presuđene stvari (resiudicata) pozivajući se na gore navedeni, pravomoćno završen postupak.

Prvostupanjski sud je usvojio prigovor resiudicata i Rješenjem od 29. rujna 2010. godine, ponovo odbacio tužbu tužitelja. Temeljem žalbe tužitelja, Visoki trgovački sud u Zagrebu donosi Rješenje kojim je potvrđeno gore navedeno Rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu od 29. rujna 2010. čime je pravomoćno presuđeno u korist INA-e na način da je sud odbacio tužbu Ljubljanske banke. Tuženik je uložio reviziju.

Zbog složenosti pravnog pitanja (potraživanje izmijenjene zatezne kamate) ishod postupka je i dalje neizvjestan, mada je sada veća vjerojatnost da će i Vrhovni sud zauzeti isto stajalište kao i Visoki trgovački sud.

Uprava vjeruje, na temelju pravnog savjeta, da gubitak neće nastati, stoga rezerviranje nije evidentirano u poslovnim knjigama na dan 31. prosinca 2013. godine.

Napominje se kako Vrhovni sud još nije odlučio o uloženoj reviziji, odnosno kako tijekom 2013. godine nisu poduzimane daljnje pravne radnje.

41. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA

Upravljanje rizikom kapitala

Primarni cilj Grupe u upravljanju kapitalom, kroz optimiranje stanja između dužničkog i vlasničkog kapitala, je osiguranje zdravih kapitalnih pokazatelja u svrhu podrške svim poslovnim aktivnostima te maksimiziranja vrijednosti svih dioničara.

Kapital Grupe se sastoji od dužničkog dijela, koji uključuje primljene zajmove i kredite objavljene u bilješkama 26. i 29. umanjene za novac u blagajni i stanja na računima u bankama (tzv. neto dug) i vlasničke glavnice, koja obuhvaća upisani kapital, rezerve, zadržanu dobit i nekontrolirajuće udjele, objavljene u bilješkama 33. do 37.

INA Grupa analizira strukturu kapitala kvartalno. U sklopu pregleda, promatra se cijena kapitala i rizici povezani sa svakom klasom kapitala. Interno se utvrđuje maksimalni koeficijent financiranja Grupe.

Koeficijent financiranja na kraju izvještajnog razdoblja:

	INA Grupa	INA, d.d.	INA Grupa	INA, d.d.
	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
Dug:	5.163	7.152	4.845	6.758
Dugoročni krediti	1.889	1.161	1.826	1.053
Kratkoročni krediti	2.975	1.266	2.764	1.057
Tekući dio dugoročnih obveza	299	4.725	255	4.648
Novac i novčani ekvivalenti	(402)	(488)	(252)	(270)
Neto dug	4.761	6.664	4.593	6.488
Ukupno kapital	12.875	14.954	13.329	15.502
Ukupni kapital i neto dug	17.636	21.618	17.922	21.990
Koeficijent financiranja	27%	31%	26%	30%

Dug obuhvaća obveze po dugoročnim i kratkoročnim zajmovima i kreditima (bez derivativa i ugovora o finansijskim garancijama), kako je navedeno u bilješkama 26. i 29.

Ukupni kapital čini kapital, rezerve, zadržana dobit ili preneseni gubitak te nekontrolirajući udjeli kojima Grupa upravlja kao kapitalom.

Kategorije financijskih instrumenata

	INA Grupa	INA, d.d.	INA Grupa	INA, d.d.
	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
Finansijska imovina				
Novac i novčani ekvivalenti	402	488	252	270
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	6	7	6	6
Ugrađeni derivativni finansijski instrumenti	5	7	-	-
Krediti i potraživanja	3.826	3.651	4.260	4.855
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	330	340	330	340
Pozitivna fer vrijednost derivativa	29	6	29	6
Finansijske obveze				
Amortizacijski trošak	8.004	8.836	7.558	8.104
Ugrađeni derivativni finansijski instrumenti	18	40	-	-
Negativna fer vrijednost derivativa	-	3	-	3

Ciljevi upravljanja financijskim rizicima

INA Grupa u tijeku svog poslovanja kontinuirano nadgleda i upravlja s financijskim rizicima. Politika upravljanja i zaštite od rizika INA Grupe pruža okvir unutar kojeg INA, d.d. i konsolidirana ovisna društava INA, d.d. upravljaju i održavaju na prihvatljivoj razini robni, tečajni i rizik promjene kamatnih stopa, omogućavajući INA, d.d. da postigne svoje strateške ciljeve uz zaštitu buduće financijske stabilnosti i fleksibilnosti INA Grupe. INA, d.d. integrira i mjeri financijske rizike na nivou INA Grupe u modelu financijskih rizika koristeći Monte Carlo simulaciju, a Izvještaj o izloženosti financijskim rizicima redovito se podnosi višem menadžmentu.

Općenitim pristupom, INA, d.d. pretpostavlja poslovne aktivnosti kao dobro balansiran integrirani portfelj i ne štiti pojedine elemente svoje izloženosti financijskim rizicima u tijeku uobičajenog poslovanja. INA, d.d. aktivno upravlja svojom izloženosti financijskim rizicima samo u slijedeće svrhe:

- na korporativnom nivou – održavanje financijskih pokazatelja, zaštita izloženosti velikim novčanim transakcijama, itd;
- na nivou segmenta djelatnosti – smanjenje izloženosti promjenama tržišnih cijena u slučaju promjena uobičajenih poslovnih aktivnosti (npr. planirano redovno zaustavljanje rafinerijskih postrojenja u svrhe remonta).

Sektor rznice INA, d.d. obavlja financijske aktivnosti za INA, d.d. i koordinira financijsko poslovanje INA Grupe na domaćem i međunarodnim financijskim tržištima, te prati i upravlja financijskim rizicima vezanim uz poslovne aktivnosti INA Grupe. Najvažniji rizici, zajedno s metodama korištenim za upravljanje tim rizicima opisani su u nastavku.

INA Grupa u vrlo ograničenoj mjeri koristila je derivativne (izvedene) instrumente za upravljanje financijskim rizicima. Derivativni financijski instrumenti, regulirani su potpisivanjem ISDA (International Swaps and Derivatives Association) Ugovora s drugim ugovornim stranama. INA Grupa ne koristi derivativne financijske instrumente u špekulativne svrhe.

Tržišni rizici

Upravljanje robnim rizicima (rizicima promjene cijena)

Promjenjivost cijena sirove nafte i plina je prevladavajući element u poslovnom okruženju INA Grupe. INA Grupa je kupac nafte koja se najčešće kupuje kratkoročnim aranžmanima u USD po trenutno važećoj cijeni na tržištu. U 2013. godini INA Grupa je uvozila dio količina plina čija se nabavna cijena izražavala u USD i mijenjala se tromjesečno, sukladno formuli iz trogodišnjeg ugovora o kupnji plina koji je potpisana s talijanskim tvrtkom ENI.

Uz istraživanje i proizvodnju, te rafinerijsku preradu, jedna od temeljnih djelatnosti INA, d.d. je marketing i prodaja rafinerijskih proizvoda i prirodnog plina. Formula za određivanje cijene naftnih derivata u 2013. godini, određena Pravilnikom o utvrđivanju najviših maloprodajnih cijena naftnih derivata u ograničenoj mjeri štitila je Grupu od promjene cijena nafte i derivata te tečajnog rizika omogućavajući dvotjednu promjenu, s određenim ograničenjima, ovisno o promjeni cijena na tržištu te promjenama tečaja HRK u odnosu na USD.

INA, d.d. može koristiti transakcije zaštite od robnih rizika samo u svrhu ranije navedenih ciljeva na korporativnom nivou i nivou segmenta djelatnosti. Na raspolaganju su joj terminski (swap) i opciski instrumenti. U 2013. godini INA, d.d. je zaključila kratkoročne robne swap transakcije s ciljem zaštite promjena u zalihamama, perioda za određivanje cijena i ugovora s fiksnim cijenama. Ove transakcije suinicirane s ciljem smanjenja izloženosti potencijalnim oscilacijama cijena tijekom razdoblja smanjenja zaliha u rafinerijama, te zbog usklađivanja perioda za određivanje cijene prilikom kupovine sirove nafte i derivata s periodom prerade nafte i periodom za određivanje prodajne cijene derivata. Ove transakcije su transakcije zaštite i ne kvalificiraju se kao računovodstvo zaštite po MSFI-ju.

Na dan 31. prosinca 2013. godine pozitivna fer vrijednost od transakcija vezanih uz cijenu robe iznosi 54 milijuna kuna te negativna fer vrijednost s osnova transakcija vezanih uz cijenu robe iznosi 54 milijuna kuna (vidi bilješku 27.).

Upravljanje tečajnim (valutnim) rizikom

Kako INA Grupa posluje i u Hrvatskoj i u inozemstvu, mnoge transakcije određuju i obavlja u stranoj valuti, pa je tako i izložena rizicima valutnih tečajeva.

INA Grupa ima neto dug u USD i EUR, te neto kratku HRK izloženost operativnih novčanih tijekova. Načelno, za upravljanje valutnim rizikom kojemu je Grupa izložena primjenjuje se prirodna zaštita od rizika koja se temelji na načelu da bi kombinacija valuta u portfelju duga trebala odražavati valutnu poziciju slobodnog novčanog tijeka Grupe. Nadalje, kako bi se izbjegla prevelika izloženost kretanju pojedinačne valute (tj. USD), INA, d.d. primjenjuje portfeljni pristup prilikom odabira kombinacije valuta u portfelju duga. Osim toga, Pravilnik o utvrđivanju najviših maloprodajnih cijena naftnih derivata, važeći u 2013. godini omogućavao je da se nepovoljna kretanja valutnih tečajeva djelomice prebacuje na domaće tržište.

INA, d.d. može koristiti međuvalutni swap kako bi prilagodila kombinaciju valuta u portfelju duga. Na 31. prosinca 2013. godine nije bilo otvorenih međuvalutnih transakcija.

U idućoj tablici su prikazani knjigovodstveni iznosi monetarne imovine i monetarnih obveza Društva u stranoj valuti na izvještajni datum.

	Obveze	Imovina		
	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
INA Grupa				
Iznos denominiran u valuti USD	3.674	3.574	1.836	1.609
Iznos denominiran u valuti EUR	3.140	4.263	715	633
	6.814	7.837	2.551	2.242
INA, d.d.				
Iznos denominiran u valuti USD	3.387	3.167	1.747	1.437
Iznos denominiran u valuti EUR	2.810	4.044	623	491
	6.197	7.211	2.370	1.928

Analiza osjetljivosti na valutni rizik

INA Grupa je uglavnom izložena valutnom riziku promjene tečaja HRK u odnosu na USD, zbog činjenice da se trgovina naftom i plinom na međunarodnom tržištu velikim dijelom obavlja u valuti USD. Nadalje, Grupa je izložena riziku promjene tečaja HRK u odnosu prema EUR, zbog činjenice da je dio dugovnog portfelja denominiran u EUR.

U idućoj tablici analizirana je osjetljivost Grupe i Društva na povećanje tečaja kune od 10% u 2013. godini (10 % u 2012. godini) u odnosu na relevantne strane valute. Prethodne stope osjetljivosti su stope koje predstavljaju procjenu rukovodstva o realno mogućim promjenama valutnih tečajeva. Analiza osjetljivosti uključuje monetarnu imovinu i monetarne obveze u valuti. Analiza osjetljivosti uključuje samo otvorene novčane stavke u stranoj valuti i njihovo preračunavanje na kraju razdoblja temeljem postotne promjene valutnih tečajeva. Negativan broj pokazuje smanjenje dobiti ako se hrvatska kuna u odnosu na predmetnu valutu promjenila za gore navedene postotke. U slučaju obrnuto proporcionalne promjene vrijednosti hrvatske kune u odnosu na predmetnu valutu, utjecaj na dobit bio bi jednak i suprotan.

	Utjecaj valute USD	Utjecaj valute EUR	
	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2013.
	31. prosinca 2012.		31. prosinca 2012.
INA Grupa			
Gubitak	(184)	(196)	(243)
	(184)	(196)	(363)
INA, d.d.			
Gubitak	(164)	(173)	(219)
	(164)	(173)	(355)

Izloženost promjeni tečaja prikazanih valuta za 10% najvećim dijelom povezano je sa stanjem obveza prema dobavljačima i primljenih kredita iskazanim u američkim dolarima (USD) i eurima (EUR).

Upravljanje rizikom kamatnih stopa

Zbog činjenice da društva INA Grupe koriste kredite s fiksni i promjenjivim kamatnim stopama INA Grupa je izložena riziku promjene kamatnih stopa. Velika većina kredita INA Grupe ugovorena je s promjenjivom kamatnom stopom. Kao energetska kompanija, Grupa ne špekulira s kretanjem kamatnih stopa, te stoga prvenstveno odabire promjenjivu kamatnu stopu. Međutim, kod nekih instrumenata i određenih makro okruženja, odabir fiksne kamatne stope može biti povoljniji. INA, d.d. sukladno Politici upravljanja i zaštite od rizika INA Grupe, može koristiti kamatne swap transakcije kako bi upravljala relativnim nivojem izloženosti kamatnom riziku novčanog toka povezanim s posudbama s promjenjivim kamatnim stopama. Na dan 31. prosinca 2013. nije bilo otvorenih kamatnih swap transakcija.

Analiza osjetljivosti na kamatni rizik

Analiza osjetljivosti u nastavku temeljena je na izloženosti riziku promjene kamatnih stopa na datum izvještaja o finansijskom položaju. Za obveze vezane za promjenjivu kamatnu stopu analiza je izrađena uz pretpostavku da je iznos obveza iskazanih na datum bilance vrijedio tijekom cijele godine. Povećanje ili smanjenje kamatnih stopa za 50 ili 200 baznih poena koristi se u internom izvješćivanju o riziku kamatne stope i predstavlja procjenu menadžmenta o razumnoj mogućoj promjeni kamatnih stopa. U slučaju povećanja/smanjenja kamatne stope za 200 baznih poena, uz pretpostavku stabilnih ostalih varijabli, došlo bi do sljedećih promjena u rashodima za kamatu INA Grupe i INA, d.d. Zbog smanjenja ukupne zaduženosti s promjenjivom kamatnom stopom, smanjen je i utjecaj eventualne promjene kamatne stope na dobit.

	INA Grupa	INA, d.d.	
	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2013.
	31. prosinca 2012.		31. prosinca 2012.
Utjecaj promjene kamatne stope kratkoročnih kredita	59,3	25,3	55,0
	21,1		
Utjecaj promjene kamatne stope dugoročnih kredita	39,1	111,4	37,1
	107,7		
Ukupna promjena:	98,4	136,7	92,1
			128,8

U slučaju povećanja / smanjenja kamatnih stopa za 200 baznih poena dobit INA Grupe na dan 31.prosinca 2013. bi se smanjila / povećala za 98,4 milijuna kuna, dok bi smanjenje / povećanje iznosilo 24,6 milijuna kuna pri povećanju / smanjenju za 50 baznih poena (u 2012. smanjenje / povećanje za 136,7 milijuna kuna pri povećanju / smanjenju kamatnih stopa za 200 baznih poena, dok bi smanjenje / povećanje iznosilo 34 milijuna kuna pri povećanju / smanjenju za 50 baznih poena), a u 2013. dobit INA, d.d. bi se smanjila / povećala za 92,1 milijuna kuna u slučaju povećanja / smanjenja kamatnih stopa za 200 baznih poena, dok bi smanjenje / povećanje iznosilo 23

milijuna kuna pri promjeni za 50 baznih poena (u 2012. za 128,8 milijuna kuna pri povećanju / smanjenju kamatnih stopa za 200 baznih poena, dok bi smanjenje / povećanje iznosilo 32 milijuna kuna pri povećanju / smanjenju za 50 baznih poena).

Ostali cjenovni rizici

Grupa je izložena rizicima promjene cijene glavnice koji proizlaze iz vlasničkih udjela. Vlasnički udjeli se drže iz strateških razloga, a ne radi trgovanja.

Analiza osjetljivosti cijene glavnice

Analize osjetljivosti iznesene u nastavku su određene na temelju izloženosti cjenovnom riziku glavnice na izvještajni datum.

Da su cijene glavnice bile 10 % više:

- to ne bi utjecalo na dobit tekuće godine zaključno s 31. prosincem 2013., budući da su vlasnički udjeli svrstani u kategoriju raspoloživih za prodaju
- ostale rezerve INA, d.d. u glavnici bile bi više za 27 milijuna kuna kao posljedica promjena fer vrijednosti dionica raspoloživih za prodaju.

U slučaju smanjenja za 10% utjecaj na glavnici bio bi jednak i suprotan.

Vrijednosno usklađenje finansijske imovine raspoložive za prodaju evidentira se na revalorizacijskim rezervama.

INA, d.d. posjeduje 118.855 dionica (koje kotiraju na burzi) u društvu JANAF, što predstavlja 11,795% temeljnog kapitala društva. Odredbom MRS-a 39, smanjenje fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju priznato direktno u kapitalu i ako postoji objektivan dokaz o umanjenju vrijednosti imovine, kumulativni gubitak koji je priznat direktno u kapitalu, uklanja se iz kapitala i priznaje u računu dobiti ili gubitka.

Zbog pada vrijednosti dionica JANAF-a na burzi, kumulativni gubitak na revalorizacijskim rezervama na dan 31. prosinca 2013. godine iznosi 7 milijuna kuna.

Osjetljivost grupe na cijene glavnice se nije značajno promjenila u odnosu na prethodnu godinu.

Upravljanje kreditnim rizicima

Prodajom robe i usluga kupcima na odgodu plaćanja nastaje kreditni rizik, rizik od neplaćanja odnosno neizvršenja ugovornih obveza od strane kupaca Grupe. Dospjela potraživanja od kupaca negativno utječu na likvidnost Grupe, a dospjela ispravljena potraživanja negativno utječu i na finansijski rezultat Grupe. Sukladno važećem „Postupku upravljanja kreditnim rizicima“ u poslovanju s kupcima provode se aktivnosti u cilju zaštite od rizika naplate potraživanja. Kupci se svrstavaju u skupine rizičnosti prema finansijskim pokazateljima poslovanja i dosadašnjem poslovanju s Grupom te se za svaku skupinu primjenjuju odgovarajuće mjere zaštite od kreditnog rizika. Za kategorizaciju kupaca uglavnom se koriste podaci iz službenih finansijskih izvješća kupaca te se pribavljaju ocjene neovisnih bonitetnih kuća. Analiza izloženosti i kreditno ocjenjivanje kupaca izrađuje se kontinuirano, te se kreditna izloženost prati i kontrolira kroz kreditne limite koji se mijenjaju i provjeravaju najmanje jednom godišnje. Od kupaca se prikupljaju instrumenti osiguranja plaćanja, gdje god je to moguće, a u svrhu zaštite od mogućih kreditnih rizika uslijed neizvršenja plaćanja ugovornih obveza.

Grupa kontinuirano prati svoju izloženost prema stranama s kojima posluje, kao i njihovu kreditnu sposobnost u svrhu smanjenja rizika naplate potraživanja.

INA Grupa posluje s velikim brojem kupaca različite djelatnosti i veličine. Dio prodaje roba na odgodu odnosi se na državne institucije i kupce u državnom vlasništvu, te vlasništvu lokalne samouprave, koji ne dostavljaju instrumente osiguranja plaćanja. Od ostalih kupaca kao instrument osiguranja plaćanja uglavnom se prikupljaju zadužnice, kao najzastupljeniji instrument osiguranja plaćanja na hrvatskom tržištu, te bankarske garancije i hipoteke, dok se od inozemnih kupaca kao instrument osiguranja plaćanja najčešće pribavljaju akreditivi te u manjem broju korporativne garancije, a u iznimnim slučajevima i mjenice. Grupa nema značajniju kreditnu izloženost koja nije pokrivena instrumentima osiguranja plaćanja, osim prema državnim tijelima i poduzećima u državnom vlasništvu, te vlasništvu lokalne samouprave, kao i izloženost prema kupcima temeljem pojedinih koncesijskih ugovora u inozemstvu.

Upravljanje rizikom likvidnosti

Odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti snosi Uprava, koja postavlja odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti, s ciljem upravljanja kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim zahtjevima financiranja i likvidnosti. Grupa upravlja rizikom likvidnosti održavajući adekvatne rezerve i kreditne linije, kontinuirano uspoređujući planirani i ostvareni tijek novca uz praćenje dospjeće potraživanja i obveza.

Politika INA Grupe je osigurati dovoljno vanjskih izvora financiranja s ciljem postizanja odgovarajuće razine raspoloživih okvirnih linija radi osiguranja likvidnosti INA Grupe kao i investicijskih potreba.

Dana 31. prosinca 2013. godine INA Grupe je imala stanje ugovorenih kratkoročnih bankovnih linija u iznosu od 1,63 milijardi kuna (srednji tečaj HNB-a) isključujući dozvoljena prekoračenja i kreditne linije za financiranje kupovine nafte i derivata te ugovorenih dugoročnih kreditnih linija u iznosu od 5,89 milijarde kuna (srednji tečaj HNB-a).

Sukladno uobičajenoj međunarodnoj praksi, INA, d.d. ima ugovorene kratkoročne kreditne linije („trade finance“) s prvaklasm poslovnim bankovnim grupacijama u svrhu kupovine nafte i derivata. Na dan 31. prosinca 2013. stanje ugovorenih kreditnih linija za kupovinu sirove nafte i derivata iznosilo je 1.186 milijuna USD.

Za detalje glavnih vanjskih izvora sredstava INA Grupe vidi bilješke 26 i 29.

S ciljem diverzifikacije izvora financiranja te osiguranja dostatnog stupnja likvidnosti i finansijske stabilnosti INA, d.d. je u konstantnim pregovorima i s drugim mogućim kreditorima.

Tablična analiza rizika likvidnosti i rizika kamatnih stopa

Tablice u nastavku prikazuju dospjeće ugovornih obveza Grupe i INA, d.d. iskazanih u izvještaju o finansijskom položaju na kraju razdoblja. Analiza je izrađena na temelju nediskontiranih novčanih odiljeva po finansijskim obvezama na datum dospjeće i prikazuju novčane tokove po glavnici i kamataima.

INA Grupa	do 1 mj.	od 1 do 12 mj.	od 1 god. do 5 god.	nakon 5 god.	Ukupno
31. prosinca 2013. godine					
Beskamatne obveze	2.474	1.164	38	28	3.704
Kamatne obveze	2.357	1.014	2.009	-	5.380
	4.831	2.178	2.047	28	9.084
31. prosinca 2012. godine					
Beskamatne obveze	1.114	1.202	63	38	2.417
Kamatne obveze	1.088	4.977	1.267	-	7.332
	2.202	6.179	1.330	38	9.749
INA, d.d.					
31. prosinca 2013. godine	do 1 mj.	od 1 do 12 mj.	od 1 god. do 5 god.	nakon 5 god.	Ukupno
Beskamatne obveze	1.996	1.021	28	28	3.073
Kamatne obveze	2.364	878	1.942	-	5.184
	4.360	1.899	1.970	28	8.257
31. prosinca 2012. godine					
Beskamatne obveze	946	699	33	38	1.716
Kamatne obveze	1.076	4.755	1.158	-	6.989
	2.022	5.454	1.191	38	8.705

Beskamatne obveze INA, d.d. do jednog mjeseca najvećim dijelom sastoje se od obveza prema dobavljačima u iznosu od 1.864 milijuna kuna za 2013. godinu (621 milijuna kuna u 2012. godini).

Beskamatne obveze INA, d.d. dužim od pet godina odnose se na obveze prema državi za otkup stanova i odgođeni prihod od prodanih stanova.

U kamatnim obvezama prikazane su obveze s osnove kratkoročnih i dugoročnih kredita.

Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Metode procjene i pretpostavke u određivanju fer vrijednosti

Fer vrijednosti finansijske imovine i finansijskih obveza se određuje kako slijedi:

- fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obveza kojima se trguje na aktivnim likvidnim tržištima, pod standardnim uvjetima, određuje se prema cijenama koje kotiraju na tržištu;
- fer vrijednost ostale finansijske imovine i ostalih finansijskih obveza (isključujući derivativne instrumente) određuje se u skladu s modelima za određivanje cijena, a na temelju analize diskontiranih novčanih tokova koristeći cijene iz poznatih transakcija na tržištu i cijene koje se nude za slične instrumente;
- fer vrijednost derivativnih instrumenata se izračunava koristeći izlistane cijene. Gde takve cijene nisu dostupne, koristi se analiza diskontiranih novčanih tokova primjenom važeće krivulje prinosa za razdoblje trajanja instrumenata kod neopciskih derivativa, dok se za opciske derivative koriste modeli za utvrđivanje cijena opcija. Terminski valutni ugovori se vrednuju koristeći kotirane forward tečajeve i krivulje prinosa izvedene iz kotiranih kamatnih stopa po ugovorima sa sličnim dospjećem. Kamatni swapovi se vrednuju po sadašnjoj vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova i diskontiraju na temelju važećih krivulja prinosa izvedeni iz kotiranih kamatnih stopa.

Pokazatelji fer vrijednosti priznati u izvještaju o finansijskom položaju

U tablici su analizirani finansijski instrumenti koji su nakon prvog priznavanja svedeni na fer vrijednost, razvrstani su u tri skupine ovisno o dostupnosti pokazatelja fer vrijednosti:

- 1. razina dostupnih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz (neusklađenih) cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima za identičnu imovinu i identične obveze;
- 2. razina dostupnih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz drugih podataka, a ne iz kotiranih cijena iz 1. razine, a odnose se na promatranom sredstvu ili obvezi (tj. njihovih cijena) ili neizravno (izvedeni iz cijena) i
- 3. razina pokazatelja – pokazatelji izvedeni primjenom metoda vrednovanja u kojima su kao ulazni podaci korišteni podaci o imovini ili obvezama koji se ne temelje na dostupnim tržišnim podacima (nedostupni ulazni podaci).

INA GRUPA	31. prosinca 2013.			
	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
Financijska imovina po fair vrijednosti				
Imovina raspoloživa za prodaju	272	-	58	330
Ugrađena derivativna financijska imovina	-	5	-	5
Pozitivna fer vrijednost derivativa	-	29	-	29
Pozitivna fer vrijednost zaštićenih transakcija	-	25	-	25
Financijske obveze po fair vrijednosti				
Ugrađene derivativne financijske obveze	-	18	-	18
Negativna fer vrijednost zaštićenih transakcija	-	54	-	54

	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
31. prosinca 2012.				

Financijska imovina po fair vrijednosti				
Imovina raspoloživa za prodaju	282	-	58	340
Ugrađena derivativna financijska imovina	-	7	-	7
Pozitivna fer vrijednost derivativa	-	6	-	6
Financijske obveze po fair vrijednosti				
Ugrađene derivativne financijske obveze	-	40	-	40
Negativna fer vrijednost derivativa	-	3	-	3

	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
31. prosinca 2013.				
Financijska imovina po fair vrijednosti				
Imovina raspoloživa za prodaju	272	-	58	330
Pozitivna fer vrijednost derivativa	-	29	-	29
Pozitivna fer vrijednost zaštićenih transakcija	0	25	-	25
Financijske obveze po fair vrijednosti				
Negativna fer vrijednost zaštićenih transakcija	-	54	-	54

	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
31. prosinca 2012.				
Financijska imovina po fair vrijednosti				
Imovina raspoloživa za prodaju	282	-	58	340
Pozitivna fer vrijednost derivativa	-	6	-	6
Financijske obveze po fair vrijednosti				
Ugrađene derivativne financijske obveze	-	3	-	3
Negativna fer vrijednost derivativa	-	1	-	1

Tijekom godine se nisu obavljali transferi između razina dostupnih pokazatelja 1 i 2.

Usuglašavanje pokazatelja fer vrijednosti financijske imovine 3. razine:

INA Grupa i INA, d.d.	31. prosinca 2013. godine	Imovina raspoloživa za prodaju	Ukupno
Fer vrijednost na dan 1. siječnja		58	58
Fer vrijednost na dan 31. prosinca		58	58

(a) Financijski instrumenti na razini 1

Fer vrijednost financijskih instrumenata na razini 1 uključuju dionice JANA-a klasificirane kao ulaganja raspoloživa za prodaju za koje je vrijednost određena prema cijenama koje kotiraju na tržištu na datum izvještaja o finansijskom položaju. Tržište se smatra aktivnim ako su cijene koje kotiraju trenutne i redovito dostupne.

(b) Financijski instrumenti na razini 2 i 3

Fer vrijednost financijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu je određena metodama vrednovanja.

Posebne metode vrednovanja korištene za vrednovanje financijskih instrumenata uključuju:

- Fer vrijednost zaštićenih transakcija vezanih uz cijenu robe se izračunava na temelju ostvarenih povijesnih kotacija od Platlsa i tržišnih terminskih kotacija temeljnih roba.
- Fer vrijednost ugrađenih terminskih ugovora u stranoj valuti je utvrđena na osnovi trenutačnih tržišnih tečajeva stranih valuta na datum izvještaja o finansijskom položaju te je ugrađeni derivativ vrednovan kao razlika kumulativnog indeksa inflacije između ugovornog eskalatora inflacije i inflacije u državi u kojoj je ugovor izvršen.

Navedene metode vrednovanja koriste tržišne podatke uvijek kada su dostupni te se oslanjaju na specifične procjene subjekta što je manje moguće. Ukoliko su svi značajni ulazni podaci potrebni za fer vrednovanje instrumenata dostupni, instrument je uključen u razinu 2.

Ukoliko se jedan ili više značajnih ulaznih podataka ne temeljni na dostupnom tržišnom podatku, instrument je uključen u razinu 3.

Derivativni financijski instrumenti

Sukladno MRS-u 39 Financijski instrumenti: priznavanje i mjerjenje, izvedeni financijski instrumenti prikazani su u izvještaju o finansijskom položaju po fer vrijednosti, uz uključivanje promjena u toj vrijednosti u računu dobiti i gubitka.

Grupa je zaključila određene dugoročne ugovore o kupnji i prodaji, koji su u skladu s MRS-u 39, sadrže ugrađene izvedene financijske instrumente. Ugrađeni izvedeni financijski instrument je dio ugovora koji utječe da se novčani tijekovi nastali na osnovi ugovora mijenjaju, djelomično, na sličan način kao i samostalni izvedeni financijski instrument. MRS 39 zahtijeva da takvi ugrađeni izvedeni financijski instrumenti budu odvojeni od osnovnih ugovora i da se vode kao izvedeni financijski instrumenti, svrstani kao imovina namijenjena trgovanju i evidentiraju se po fer vrijednosti, uključujući knjiženje promjena fer vrijednosti na teret ili u korist računa dobiti ili gubitka. Fer vrijednost ugrađenih terminskih ugovora u stranoj valuti je utvrđena na osnovi trenutačnih tržišnih tečajeva stranih valuta na datum bilance. Ta vrijednost ugrađenog instrumenta zamjene indeksa inflacije je utvrđena kao razlika kumulativnog indeksa inflacije između ugovorenog eskalatora inflacije i inflacije u državi u kojoj je ugovor izvršen. Dugoročni učinak ovih ugrađenih izvedenih financijskih instrumenata je diskontiran koristeći diskontnu stopu sličnu kamatnoj stopi na vladine obveznice.

Uprava smatra da su knjigovodstvene vrijednosti financijske imovine i financijskih obveza koji su u finansijskim izvještajima iskazani po amortiziranom trošku približne njihovoj fer vrijednosti.

Fer vrijednost ugrađenih izvedenih financijskih instrumenata uključenih u bilancu i neto kretanja tijekom godine su kako slijedi:

	INA Grupa	
	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
Fer vrijednost na dan 1. siječnja	(33)	(15)
Financijski rashodi koji se odnose na neto promjenu fer vrijednosti ugrađenih izvedenih finansijskih instrumenata u tekućoj godini	20	(18)
Fer vrijednost na dan 31. prosinca	(13)	(33)
Analizirano kao:		
Tekući dio	(5)	(8)
Dugoročni dio	(8)	(25)
	(13)	(33)

Goodwill nastao spajanjem	31
Prenesena naknada	
Manje: fer vrijednost utvrđive neto stečene imovine	(31)
Goodwill nastao spajanjem	-
Neto odljev novca za preuzimanje ovisnih društava	
Naknada plaćena u novcu	9
Manje: stečeni novac i novčani ekvivalenti	(2)
	7

42. POSLOVNA SPAJANJA

Temeljem kupoprodajnog Ugovora, INA, d.d. kupuje 50% poslovnog udjela u društvu Croplin d.o.o. od E.ON Hungaria Zrt. za 9 milijuna kuna. Trgovački sud u Zagrebu upisuje promjenu člana društva 3. rujna 2013. godine, te INA, d.d. postaje jedini član društva Croplin d.o.o. u 100% vlasništvu.

Nakon stjecanja 100% vlasništva, ukupna vrijednost ulaganja u iznosu 46 milijuna kuna i ispravak vrijednosti ulaganja u iznosu 25 milijuna kuna, prenosi se iz ulaganja u pridružena društva na ulaganja u ovisna društva.

Sjedište	Osnovna djelatnost	Datum stjecanja	Udio stečenih dionica (%)	Prenesena naknada
Croplin d.o.o.	Zagreb, R. Hrvatska	Proizvodnja plina, distribucija plinovitih goriva distribucijskom mrežom	3. rujna 2013.	50%

	Knjigovodstvena vrijednost	Prilagodna fer vrijednosti	Fer vrijednost spajanja
Kratkotrajna imovina			
Novac i novčani ekvivalenti	2	2	
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	3	-	3
Ostala kratkotrajna imovina	7	-	7
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	1	-	1
Dugotrajna imovina			
Nekretnine, postrojenje i oprema	27	(9)	18
Ulaganja u pridružena društva i zajednička ulaganja	6	(6)	-
Ulaganja u ostala društva	24	(24)	-
	70	(39)	31

43. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANCE

Odluka Ministarstva gospodarstva u svezi obvezne prodaje prirodnog plina

Paket odluka vezanih uz Ininu obvezu isporučivanja plina proizведенog na području RH po reguliranoj cijeni, inicirane od strane Ministarstva gospodarstva usvojene su 27. veljače 2014. godine. Ova odluka obvezuje INA, d.d. da prodaje dio svoje proizvodnje prirodnog plina za opskrbu kućanstava državnoj kompaniji HEP-u kao opskrbljivaču na veleprodajnom tržištu, također uvodeći distributerima obvezu kupnje od HEP-a.

Do sada je INA (kroz Prirodnji plin) prodavala plin po 2,200 kn/m³ segmentu domaćinstava dok će od sada prodavati po 1,7058 kn/m³ za iste količine. Sukladno novoj regulativi, uspoređujući na jednakim osnovama te uzimajući u obzir prilagodbe u troškovnoj strukturi, INA, d.d. će prenijeti, ovisno o količini prirodnog plina, od 250 do 350 milijuna kuna godišnje iz vlastitih prihoda u HEP.

Obavijest MOL-a

INA je 28. veljače 2014. godine zaprimila dopis MOL-a kojim se traži suradnja Uprave društva u organizaciji data rooma kao dio standardnog due diligence procesa vođenog od treće strane povezanog s pripremom moguće prodaje udjela u INA, d.d. putem imenovanih savjetnika.

44. ODOBRENJE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Financijske izvještaje usvojila je Uprava i odobrila njihovo izdavanje dana 19. ožujka 2014. godine.

Potpisali u ime Grupe 19. ožujka 2014. godine:

András Huszár

Izvršni direktor za financije

Zoltán Sándor Áldott

Predsjednik Uprave INA, d.d.